

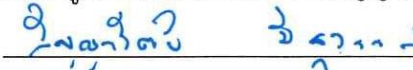
แบบรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร (มคอ.7) และ
รายงานการประเมินตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา AUN-QA Version 4

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564)
วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประจำปีการศึกษา 2566
(ผลการดำเนินงานระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2566 ถึง วันที่ 30 มิถุนายน 2567)

วันที่รายงาน 28 มิถุนายน 2567

รับรองความถูกต้องของข้อมูล

1. ประธานหลักสูตร : รองศาสตราจารย์สัญญารัตน์ มีสุวรรณ

ลายเซ็น : วันที่รายงาน : 28 มิ.ย. 2567

2. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร : อาจารย์ธวัชชัย ป้องศรี

ลายเซ็น : วันที่รายงาน : 28 มิ.ย. 2567

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินัย ผลเจริญ

ลายเซ็น : วันที่รายงาน : 28 มิ.ย. 2567

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร : อาจารย์ไศภิต ชีวะพานิชย์

ลายเซ็น : วันที่รายงาน : 28 มิ.ย. 2567

5. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร : รองศาสตราจารย์วชิรวัตติ อาริยะสิริโชติ

ลายเซ็น : วันที่รายงาน : 28 มิ.ย. 2567

6. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร : ผู้ช่วยศาสตราจารย์คณะอง พิรุน

ลายเซ็น : วันที่เห็นชอบ : 28 มิ.ย. 2567

7. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร : อาจารย์ ดร.จิรวัดน์ เจริญสุข

ลายเซ็น : วันที่เห็นชอบ : 28 มิ.ย. 2567

8. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร : อาจารย์ ดร.คู่บุญ จารุมณี

ลายเซ็น : วันที่เห็นชอบ : 28 มิ.ย. 2567

9. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร : อาจารย์ ดร.โอม ฉัตรนนท์

ลายเซ็น : วันที่เห็นชอบ : 28 มิ.ย. 2567

10. เห็นชอบโดย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชิงชาญ จงสมชัย (คณบดี)

ลายเซ็น : วันที่เห็นชอบ : 28 มิ.ย. 2567

สารบัญ

หมวดที่	หน้า
บทสรุปบริหาร	1
1 การกำกับมาตรฐานด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565.....	3
2 รายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์ AUN-QA.....	6
3 ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง.....	8
4 ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การประกันคุณภาพระดับหลักสูตรของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN-QA Criteria at Program Level).....	14
เกณฑ์คุณภาพ 1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes).....	14
เกณฑ์คุณภาพ 2 โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหา (Programme Structure and Content).....	59
เกณฑ์คุณภาพ 3 แนวทางการจัดการเรียนการสอน (Teaching and Learning Approach).....	163
เกณฑ์คุณภาพ 4 การประเมินผู้เรียน (Student Assessment).....	191
เกณฑ์คุณภาพ 5 บุคลากรสายวิชาการ (Academic Staff).....	211
เกณฑ์คุณภาพ 6 การบริการและการช่วยเหลือผู้เรียน (Student Support Services).....	222
เกณฑ์คุณภาพ 7 สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน (Facilities and Infrastructure).....	259
เกณฑ์คุณภาพ 8 ผลผลิตและผลลัพธ์ (Output and Outcomes).....	274
5 วิเคราะห์คุณภาพหลักสูตร.....	286

บทสรุปผู้บริหาร

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ.2564) มี 3 วิชาเอก คือ การเมืองการปกครอง รัฐประศาสนศาสตร์ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยฯ ในคราวประชุมครั้งที่ 5/2564 เมื่อวันที่ 6 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 ในปีการศึกษา 2566 มีนิสิตรวมทั้งสิ้น จำนวน 3,370 คน มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 9 คน คณาจารย์ที่จัดการเรียนการสอน จำนวน 35 คน และบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 28 คน ได้จัดทำรายงานการประเมินตนเองระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA (ASEAN University Network-Quality Assurance) Version 4 ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด และมีการดำเนินการหลักสูตรตามองค์ประกอบ 8 ด้าน อย่างครบถ้วน รายละเอียด ดังนี้

1. Expected Learning Outcomes

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ.2564) มีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังไว้อย่างชัดเจน โดยมีการออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน คณาจารย์ และความต้องการของตลาดแรงงานโดยสำรวจจากผู้ใช้บัณฑิต ผลลัพธ์การเรียนรู้วัดผลผ่านการประเมินต่าง ๆ โดยเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นทั้งทางวิชาการและการปฏิบัติจริง เช่น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ทักษะทางภาษา การแก้ปัญหาในชุมชน ประเทศหรือระหว่างประเทศ และการทำงานเป็นทีม

2. Programme Structure and Content

โครงสร้างหลักสูตรได้รับการออกแบบอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2564) ประกอบด้วยวิชาพื้นฐานและวิชาเฉพาะที่ครอบคลุม และมีการจัดลำดับการเรียนรู้จากวิชาพื้นฐานไปวิชาเฉพาะทาง เนื้อหาหลากหลายด้าน ซึ่งมีการปรับปรุงเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากการปรับปรุงรายละเอียดคำอธิบายรายวิชาที่ผ่านการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้ทันสมัยและผสมผสานระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติช่วยเสริมสร้างความรู้และทักษะในทุกด้าน

3. Teaching and Learning Approach

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2564) ได้นำกลยุทธ์การสอนและการเรียนรู้ที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ เช่น การเรียนรู้แบบ Active Learning และการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของนิสิต

4. Student Assessment

กระบวนการประเมินผลนิสิตได้รับการออกแบบให้มีความเที่ยงตรง โปร่งใส และหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีหรือปฏิบัติ การประเมินผลรวมถึงการใช้การสอบ การประเมินผลงาน การนำเสนอ และการประเมินจากการทำงานกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาเพื่อประเมินและพัฒนากการเรียนการสอน

5. Academic Staff

บุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพสูงและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่ตนสอน ทั้งนี้หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2564) ได้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องผ่านการฝึกอบรมและการเข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะที่จำเป็น รวมถึงการทำงานวิจัยและการให้คำปรึกษาแก่นิสิตอย่างมีประสิทธิภาพ

6. Student Support Services

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ.2564) มีบุคลากรสายสนับสนุนที่มีความสามารถและให้การอบรมเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งนี้เพื่อให้การสนับสนุนนิสิตเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ.2564) มีการคัดเลือกนิสิตที่มีคุณภาพและมีศักยภาพในการเรียนรู้สูง ทั้งนี้หลักสูตรยังมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะและการให้คำปรึกษาต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนนิสิตในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้าน การเรียนรู้ การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล และการเตรียมความพร้อมสำหรับการทำงานในอนาคต

7. Facilities and Infrastructure

ในปีการศึกษา 2566 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ.2564) ดำเนินการปรับปรุงห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด และสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ นิสิตและบุคลากรมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

8. Output and Outcomes

ในปีการศึกษา 2566 นิสิตในแต่ละชั้นปีมีการบรรลุการเรียนรู้ตาม YLOs ที่กำหนด และมีผลประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรในระดับ 3.98 รวมถึงนิสิตและคณาจารย์ได้มีโอกาสนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมวิชาการระดับชาติ ในส่วนของศิษย์เก่ามีความพึงพอใจต่อคุณภาพของหลักสูตรในระดับ 4.20 และผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรระดับ 3.90

โดยสรุป หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ.2564) ได้ดำเนินการตามองค์ประกอบทั้ง 8 ด้านของ AUN-QA Version 4 อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและการประเมินผลอย่างเป็นระบบช่วยให้หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2564) จัดการการศึกษาที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของนิสิตและสังคมได้อย่างแท้จริง ให้คะแนนประเมินตนเองในภาพรวมที่ระดับ 4 คะแนน

1. การกำกับมาตรฐานด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565

คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 4/2566 ในวันอังคารที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566 มีมติให้ความเห็นชอบ กำหนด “การกำกับมาตรฐานด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565” สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2566 ทุกหลักสูตร ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐาน	ปริญญาตรี พ.ศ. 2565 (ประเภทวิชาการ)	ปริญญาโท พ.ศ. 2565	ปริญญาเอก พ.ศ. 2565	เอกสาร/หลักฐาน (เป็นเอกสารหรือ Link)
1. จำนวน อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร	- จำนวนอย่างน้อย 5 คน - เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ ยกเว้น หลักสูตรสหวิทยาการหรือ สหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีก 1 หลักสูตร ในกรณีนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สามารถซ้ำได้ไม่เกิน 2 คน	- จำนวนอย่างน้อย 3 คน - เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้	- จำนวนอย่างน้อย 3 คน - เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้	☒ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน เอกสาร/ ลิงก์.....
	- ประจําหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น			
2. คุณสมบัติ อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร	- คุณสมบัติ ปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขา ที่เปิดสอน	- คุณสมบัติ ปริญญาเอก หรือ เทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า และ รองศาสตราจารย์	- คุณสมบัติ ปริญญาเอก หรือ เทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า และ ศาสตราจารย์	☒ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน เอกสาร/ Link.....
	- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่องต้องเป็น ผลงานวิจัย	- ผลงานวิชาการประเภทงานวิจัย อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	
	- กรณีการตกลงร่วมผลิตกับองค์กร ภายนอก ต้องมีอาจารย์ประจำ หลักสูตรของหลักสูตรนั้นเป็นอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อย่างน้อย 3 คน	- กรณีร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมี อาจารย์ประจำหลักสูตรจาก สถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตร นั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร อย่างน้อย 2 คน	- กรณีร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ต้องมี อาจารย์ประจำหลักสูตรจาก สถาบันอุดมศึกษาเจ้าของหลักสูตร นั้นเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร อย่างน้อย 2 คน	
	- กรณีหลักสูตรจัดให้มีวิชาเอกมากกว่า 1 วิชาเอก ให้จัดอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร ไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ 3 คน	- กรณีที่มีความจำเป็นอย่างย้งสำหรับสาขาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ต้องเสนอจำนวนและ คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนั้นให้คณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษาพิจารณาเป็นกรณี		
	- กรณีที่มีความจำเป็นอย่างย้งสำหรับ สาขาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน ต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนั้นให้ คณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี			

เกณฑ์ มาตรฐาน	ปริญญาตรี พ.ศ. 2565 (ประเภทวิชาการ)	ปริญญาโท พ.ศ. 2565	ปริญญาเอก พ.ศ. 2565	เอกสาร/หลักฐาน (เป็นเอกสารหรือ Link)
3. คุณสมบัติ อาจารย์ ประจำ หลักสูตร	- คุณวุฒิปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาที่ เปิดสอน	- คุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโท หรือ เทียบเท่า	- คุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาเอก หรือ เทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า และ รองศาสตราจารย์	☒ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน เอกสาร/ Link.....
	- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย 1 เรื่อง	- ผลงานวิชาการประเภทงานวิจัย อย่างน้อย 3 เรื่อง ในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง	
	- กรณีร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาบุคคลที่มา จากองค์กรนั้นอาจได้รับการยกเว้น คุณวุฒิปริญญาโท และผลงานทาง วิชาการ แต่ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำ ปริญญาตรี หรือเทียบเท่าที่ตรงหรือ สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรและมี ประสบการณ์การทำงานในองค์กรนั้น หรือการทำงานประเภทเดียวกันอย่าง ต่อเนื่องมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 ปี	ต้องเป็นผลงานวิจัย		
4. คุณสมบัติ อาจารย์ผู้สอน	อาจารย์ประจำ	อาจารย์ประจำ	อาจารย์ประจำ	☒ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน เอกสาร/ Link.....
	- คุณวุฒิปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือ ไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขา ที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาที่เปิดสอน	- ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่ สัมพันธ์กัน หรือ ในสาขารายวิชาที่สอน	- ชั้นต่ำปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือ เทียบเท่า และรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่ สัมพันธ์กัน หรือ ในสาขารายวิชาที่สอน	
	- หากเป็นอาจารย์ผู้สอนก่อนเกณฑ์นี้ ประกาศใช้ อนุมัติคุณวุฒิตะดับ ปริญญาตรีได้	- มีประสบการณ์ด้านการสอน	- มีประสบการณ์ด้านการสอน	
	- กรณีร่วมผลิตกับองค์กรภายนอก ที่ไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษาบุคคลที่มา จากองค์กรนั้นอาจได้รับการยกเว้น คุณวุฒิ ปริญญาโท แต่ต้องมีคุณวุฒิ ขั้นต่ำ ปริญญาตรี หรือเทียบเท่าที่ตรง หรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร และมีประสบการณ์การทำงานใน องค์กรนั้น หรือการทำงานประเภท เดียวกันอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อย กว่า 6 ปี	- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	
อาจารย์พิเศษ	อาจารย์พิเศษ	อาจารย์พิเศษ		
- คุณวุฒิปริญญาโท หรือเทียบเท่า หรือ ไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์	- ชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่ สัมพันธ์กัน หรือ	- ชั้นต่ำปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือ ชั้นต่ำปริญญาโท หรือ เทียบเท่า และรองศาสตราจารย์		

เกณฑ์ มาตรฐาน	ปริญญาตรี พ.ศ. 2565 (ประเภทวิชาการ)	ปริญญาโท พ.ศ. 2565	ปริญญาเอก พ.ศ. 2565	เอกสาร/หลักฐาน (เป็นเอกสารหรือ Link)
	ในสาขาที่ตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาที่เปิดสอน	ในสาขาวิทยานิพนธ์ที่สอน	ในสาขาวิทยานิพนธ์หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือ ในสาขาวิชาที่สอน	
	- หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้ อาจารย์พิเศษ ต้องมีอาจารย์ประจำ ร่วมรับผิดชอบกระบวนการเรียน การสอนและพัฒนานิสิต ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียน การสอนรายวิชานั้น	- มีประสบการณ์ด้านการสอน	- มีประสบการณ์ด้านการสอน	
	- กรณี ไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบัน	- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	- ผลงานวิชาการ อย่างน้อย 1 เรื่อง ในรอบ 5 ปีย้อนหลัง	
		- หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้ อาจารย์พิเศษ ต้องมี อาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบ กระบวนการเรียนการสอนและ พัฒนานิสิต ตลอดระยะเวลา ของการจัดการเรียนการสอน รายวิชานั้น	- หากรายวิชาใดมีความจำเป็นต้องใช้ อาจารย์พิเศษ ต้องมี อาจารย์ประจำร่วมรับผิดชอบ กระบวนการเรียนการสอนและ พัฒนานิสิต ตลอดระยะเวลา ของการจัดการเรียนการสอน รายวิชานั้น	
		- กรณี ไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ต้องผ่านความเห็นชอบ จากสภาสถาบัน	- กรณี ไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ต้องผ่านความเห็นชอบ จากสภาสถาบัน	
5. การปรับปรุง หลักสูตรตาม รอบระยะเวลาที่ กำหนด	พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี			☒ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน เอกสาร/ Link.....
หมายเหตุ	- อาจารย์ใหม่ คุณสมบัติ ปริญญาเอก ไม่มีผลงานวิชาการหลังสำเร็จการศึกษา อนุโลมเป็นอาจารย์ผู้สอน ปริญญาโท / ปริญญาเอก ได้ ทั้งนี้ หากจะทำหน้าที่เป็น อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ต้องมีผลงานวิชาการภายหลังสำเร็จการศึกษา อย่างน้อย 1 เรื่อง ภายใน 2 ปี หรือ 2 เรื่อง ภายใน 4 ปี หรือ 3 เรื่อง ภายใน 5 ปี			
	ผลงานวิชาการ ต้องไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาของตนเอง โดยเป็นผลงานวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ			

2. รายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์ AUN-QA

ผลการประเมินตนเองของหลักสูตร ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพหลักสูตรตามมาตรฐานของ AUN-QA ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์คุณภาพ 8 เกณฑ์ โดยใช้เกณฑ์คะแนน 7 ระดับ แสดงในตารางดังนี้

เกณฑ์คุณภาพ	ระดับ
1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes)	4
2. โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหา (Programme Structure and Content)	4
3. แนวทางการจัดการเรียนการสอน (Teaching and Learning Approach)	4
4. การประเมินผู้เรียน (Student Assessment)	4
5. บุคลากรสายวิชาการ (Academic Staff)	4
6. การบริการและการช่วยเหลือผู้เรียน (Student Support Services)	4
7. สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน (Facilities and Infrastructure)	4
8. ผลผลิตและผลลัพธ์ (Output and Outcomes)	3
ผลการตัดสิน (Overall Verdict)	4

ระดับการประเมิน

ระดับ	Description	คำอธิบาย
1	Absolutely Inadequate The QA practice to fulfil the criterion is not implemented. There are no plans, documents, evidences or results available. Immediate improvement must be made.	คุณภาพไม่เพียงพออย่างชัดเจน ไม่ปรากฏผลการดำเนินการ ไม่มีเอกสาร ไม่มีแผน หรือไม่มีหลักฐานที่สนับสนุนการดำเนินงาน คุณภาพไม่เพียงพออย่างชัดเจน จำเป็นต้องปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาอย่างเร่งด่วน
2	Inadequate and Improvement is Necessary The QA practice to fulfil the criterion is still at its planning stage or is inadequate where improvement is necessary. There is little document or evidence available. Performance of the QA practice shows little or poor results.	คุณภาพไม่เพียงพอ จำเป็นต้องมีการปรับปรุง มีการวางแผนแต่ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการ เนื่องจากข้อมูลเอกสาร และหลักฐานไม่เพียงพอ หรือมีหลักฐานเพียงเล็กน้อย ไม่เห็นผลลัพธ์ จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนา
3	Inadequate but Minor Improvement Will Make It Adequate The QA practice to fulfil the criterion is defined and implemented but minor improvement is needed to fully meet them. Documents are available but no clear evidence to support that they have been fully	คุณภาพไม่เพียงพอ แต่การปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาเพียงเล็กน้อยจะสามารถทำให้มีคุณภาพเพียงพอได้ มีเอกสารแต่ยังไม่เชื่อมโยงต่อการปฏิบัติ หรือ มีการดำเนินการตามเกณฑ์ประกันคุณภาพ พบแนวทางการพัฒนาบ้าง มีหลักฐาน เอกสารบ้าง แต่ขาดความชัดเจน ผลการดำเนินงานยังไม่สมบูรณ์ในบางผลลัพธ์

ระดับ	Description	คำอธิบาย
	used. Performance of the QA practice shows inconsistent or some results.	
4	<p>Adequate as Expected</p> <p>The QA practice to fulfil the criterion is adequate and evidences support that it has been fully implemented. Performance of the QA practice shows consistent results as expected.</p>	<p>มีคุณภาพการดำเนินการของหลักสูตรตามเกณฑ์ มีเอกสาร และหลักฐานการดำเนินการตามเกณฑ์ ผลลัพธ์เกิดขึ้นตามที่คาดหวังอย่างสม่ำเสมอ</p>
5	<p>Better Than Adequate</p> <p>The QA practice to fulfil the criterion is better than adequate. Evidences support that it has been efficiently implemented. Performance of the QA practice shows good results and positive improvement trend.</p>	<p>มีคุณภาพของการดำเนินการของหลักสูตรดีกว่าเกณฑ์ มีเอกสารและหลักฐานชัดเจนที่แสดงถึงการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพดีกว่าเกณฑ์ส่งผลให้เกิดผลดีในการพัฒนาระบบ</p>
6	<p>Example of Best Practices</p> <p>The QA practice to fulfil the criterion is considered to be example of best practices in the field. Evidences support that it has been effectively implemented. Performance of QA practice shows very good results and positive improvement trend.</p>	<p>เป็นตัวอย่างของแนวปฏิบัติที่ดี มีเอกสาร หลักฐานสนับสนุนที่ดีตามเกณฑ์ อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลลัพธ์การดำเนินการที่ดี และมีแนวโน้มผลการดำเนินการในเชิงบวก</p>
7	<p>Excellent (Example of World-class or Leading Practices)</p> <p>The QA practice to fulfil the criterion is considered to be excellent or example of world-class practices in the field. Evidences support that it has been innovatively implemented. Performance of the QA practice shows excellent results and outstanding improvement trends.</p>	<p>ระดับดีเยี่ยม เป็นแนวปฏิบัติในระดับโลกหรือแนวปฏิบัติชั้นนำ มีการดำเนินการตามเกณฑ์อย่างมีนวัตกรรม มีผลลัพธ์ที่โดดเด่นในระดับโลก มีแนวโน้มเชิงบวกให้เห็นอย่างชัดเจน ซึ่งผลงานการดำเนินงานสามารถนำไปเป็นแนวปฏิบัติชั้นนำได้</p>

3. ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง

3.1 ประวัติความเป็นมาของหลักสูตร

การสอนวิชารัฐศาสตร์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคามเริ่มต้นในสมัยวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม โดยศาสตราจารย์ประสาท หลักศิลา คณบดีคณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์ สังกัดวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร (ส่วนกลาง) ในขณะนั้น ได้มอบหมายให้ ดร.วิชัย ต้นศิริ ร่างหลักสูตรวิชาโทรัฐศาสตร์เพื่อเปิดสอนให้คณะวิชาดังกล่าวควบคู่ไปกับการเปิดสอนรายวิชาทางรัฐศาสตร์ให้กับหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต วิชาเอกสังคมศึกษาของทางคณะวิชาการศึกษาในทวิวิทยาเขต (รวมทั้งมหาสารคาม) โดยสังกัดแผนกวิชาสังคมศาสตร์ จวบจนเมื่อมีประกาศของทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องการแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2518 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 92 ตอนที่ 166 ลงวันที่ 21 สิงหาคม 2518) ให้รวมวิทยาลัยวิชาการศึกษาทุกวิทยาเขต ยกฐานะขึ้นเป็น "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" ตามด้วยชื่อวิทยาเขตที่ตั้ง และมีการแบ่งหน่วยงานขึ้นใหม่ จึงได้มีการจัดตั้ง "ภาควิชารัฐศาสตร์ (Department of Political Science)" ให้เป็นส่วนราชการหนึ่งของ "คณะสังคมศาสตร์ (Faculty of Social Sciences)" และให้วิชาโทรัฐศาสตร์สังกัดภาควิชาในวิทยาเขตมหาสารคามนั้น คณะสังคมศาสตร์ได้รับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตทางการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) วิชาเอกสังคมศึกษาให้กับคณะศึกษาศาสตร์ โดยมอบหมายให้ภาควิชารัฐศาสตร์จัดการเรียนการสอนในรูปแบบวิชาโทด้านรัฐศาสตร์, การเมือง, การบริหารรัฐกิจ, วิชาศึกษาทั่วไป (GE), วิชาเลือกเสรี และจัดการเรียนการสอนร่วมกับภาควิชาอื่น ๆ ในคณะสังคมศาสตร์ควบคู่ไปด้วย

ต่อมาในปี 2537 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม ได้รับการยกฐานะเป็น "มหาวิทยาลัยมหาสารคาม" คณะสังคมศาสตร์จึงถูกยุบรวมกับคณะมนุษยศาสตร์อีกครั้งเป็น "คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม" ตามประกาศในพระราชกฤษฎีกา ภาควิชารัฐศาสตร์ ที่เดิมสังกัดคณะสังคมศาสตร์ จึงได้ออนย้ายมาสังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ แต่ยังไม่ได้เปิดรับนิสิตวิชาเอก ให้จัดการเรียนการสอนเฉพาะวิชาศึกษาทั่วไป และวิชาเลือกที่เกี่ยวข้องแทน

ในวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 สภามหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มีมติให้จัดตั้ง "วิทยาลัยการเมืองการปกครอง (College of Politics and Governance)" ขึ้นเป็นหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะวิชา โดยการผนวก 3 หน่วยงานสังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ ภาควิชารัฐศาสตร์, ศูนย์ข้อมูลการเมืองท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และโครงการจัดตั้งหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต เข้าด้วยกัน ซึ่งได้รับการอนุมัติจัดตั้งในการประชุมครั้งที่ 6/2546 เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2546 และประกาศลงในระเบียบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยวิทยาลัยการเมืองการปกครอง พ.ศ. 2546 ในคราวประชุมครั้งที่ 7/2546 เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2546 โดยแบ่งหน่วยงานเป็นสำนักงานเลขานุการคณะและงานวิชาการ วิชาโทรัฐศาสตร์จึงได้รับอนุมัติให้เปิดสอนเป็น หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) และเปิดรับนิสิตเข้าศึกษาอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2547 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง จึงกลายเป็นคณะวิชาด้านรัฐศาสตร์แห่งแรกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระดับปริญญาตรี หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ และสาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ, หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) สาขาวิชานิติศาสตร์, หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาสิทธิมนุษยชนศึกษา และรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.) สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น

3.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อผลิตบัณฑิตหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ที่มีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. มีองค์ความรู้ทางรัฐศาสตร์ ทั้งในเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติที่ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมืองและการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก
2. มีสำนึกความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยและรับใช้สังคม

3.3 จุดเน้นและจุดเด่นของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรีด้านรัฐศาสตร์ที่มีการจัดการเรียนการสอนทั้งสามวิชาเอก ประกอบด้วย วิชาเอกการเมืองการปกครองวิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์ และวิชาเอกความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแห่งเดียวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
2. นับตั้งแต่การก่อตั้งวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มีผู้สนใจเข้าศึกษาต่อเป็นจำนวนมาก และหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตสามารถรับนิสิตเข้าศึกษาต่อเป็นไปตามแผนที่กำหนดทุกปีการศึกษา
3. หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตได้รับการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของนิสิตอย่างต่อเนื่อง
4. หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตได้รับการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนิสิตอย่างต่อเนื่อง
5. หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการแก่คณาจารย์ในหลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนาเทคนิค และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

3.4 นโยบายการประกันคุณภาพของคณะและมหาวิทยาลัย

ใช้ระบบการประกันคุณภาพภายใน (IQA) ในการประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร โดยยึดตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี และตัวบ่งชี้ที่กำหนดของหลักสูตร

3.5 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร อาท

1) หลักสูตรใหม่/ปรับปรุง/การรับรองหลักสูตรใน CHECO

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564) เป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 ปรับปรุงจากหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559) เริ่มใช้ในภาคต้นปีการศึกษา 2564 เป็นต้นไป โดยได้รับการรับรอง ดังนี้

- คณะกรรมการประจำวิทยาลัยการเมืองการปกครอง พิจารณาหลักสูตรนี้ ในการประชุม ครั้งที่ 3/2563 เมื่อวันที่ 8 เดือนกันยายน พ.ศ. 2563
- คณะกรรมการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้ความเห็นชอบหลักสูตรนี้ ในการประชุม ครั้งที่ 3/2564 เมื่อวันที่ 6 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564

- สภามหาวิทยาลัยมหาสารคามอนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 5/2564 เมื่อวันที่ 28 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564

- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม รับทราบหลักสูตรในระบบ CHECO เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2564

2) โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564)

2.1 วิชาเอกการเมืองการปกครอง

หมวดวิชา	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการปี 2558	หลักสูตรที่เสนอปรับปรุง
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ไม่น้อยกว่า)	30	30
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน (ไม่น้อยกว่า)	72	90
- กลุ่มวิชาแกน	-	24
- กลุ่มวิชาเอก		
- วิชาเอกบังคับ	30	42
- วิชาเอกเลือก	-	24
3. หมวดวิชาเลือกนอกวิชาเอก (ไม่น้อยกว่า)	-	9
4. หมวดวิชาเลือกเสรี (ไม่น้อยกว่า)	6	6
รวม ไม่น้อยกว่า	120	135

2.2 วิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์

หมวดวิชา	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการปี 2558	หลักสูตรที่เสนอปรับปรุง
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ไม่น้อยกว่า)	30	30
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน (ไม่น้อยกว่า)	72	90
- กลุ่มวิชาแกน	-	24
- กลุ่มวิชาเอก		
- วิชาเอกบังคับ	30	42
- วิชาเอกเลือก	-	24
3. หมวดวิชาเลือกนอกวิชาเอก (ไม่น้อยกว่า)	-	9
4. หมวดวิชาเลือกเสรี (ไม่น้อยกว่า)	6	6
รวม ไม่น้อยกว่า	120	135

2.3 วิชาเอกความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

หมวดวิชา	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการปี 2558	หลักสูตรที่เสนอปรับปรุง
1.หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ไม่น้อยกว่า)	30	30
2.หมวดวิชาเฉพาะด้าน (ไม่น้อยกว่า)	72	90
- กลุ่มวิชาแกน	-	24
- กลุ่มวิชาเอก		
- วิชาเอกบังคับ	30	42
- วิชาเอกเลือก	-	18
- วิชาภาษาต่างประเทศที่สอง	-	6
3. หมวดวิชาเลือกนอกวิชาเอก/ (ไม่น้อยกว่า)	-	9
4. หมวดวิชาเลือกเสรี (ไม่น้อยกว่า)	6	6
รวม ไม่น้อยกว่า	120	135

3.6 แผนการรับนิสิต

แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

จำนวนนิสิตที่จะรับเข้าศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2564 - 2568 มีดังนี้

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต

- 1 หมายถึง วิชาเอกการเมืองการปกครอง
- 2 หมายถึง วิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์
- 3 หมายถึง วิชาเอกความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ระบบปกติ

ชั้นปีที่	ปีการศึกษา														
	2564			2565			2566			2567			2568		
	วิชาเอก			วิชาเอก			วิชาเอก			วิชาเอก			วิชาเอก		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1	400	400	100	400	400	100	400	400	100	400	400	100	400	400	100
2				400	400	100	400	400	100	400	400	100	400	400	100
3							400	400	100	400	400	100	400	400	100
4										400	400	100	400	400	100
รวม	400	400	100	800	800	200	1,200	1,200	300	1,600	1,600	400	1,600	1,600	400
รวมทั้งสิ้น	900			1,800			2,700			3,600			3,600		
จำนวนที่ คาดว่าจะ สำเร็จ การศึกษา	-			-			-			900			900		

3.7 ลิขทรัพย์ และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

3.7.1 การบริหารงบประมาณ

วิทยาลัยการเมืองการปกครองมีการจัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้ เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อเพื่อจัดการเรียนการสอน สื่อทัศนูปกรณ์ และวัสดุ ครุภัณฑ์ ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน มีปริมาณที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนในชั้นเรียนและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิต

3.7.2 หลักสูตรมีความพร้อมด้านทรัพยากรการเรียนการสอน ดังนี้

1) สถานที่ที่มีอยู่แล้ว

ระบบการดำเนินงานของภาควิชา/คณะ/สถาบัน โดยมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนได้ดำเนินการแบ่งสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1.1) ห้องเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย

- ห้องบรรยาย D-415 ขนาดความจุ 390 ที่นั่ง
- ห้องบรรยาย D-411 ขนาดความจุ 350 ที่นั่ง
- ห้องบรรยาย D-402 ขนาดความจุ 350 ที่นั่ง
- ห้องบรรยาย D-412 ขนาดความจุ 50 ที่นั่ง
- ห้องเรียนรวม D-333 ขนาดความจุ 154 ที่นั่ง
- ห้องเรียนรวม D-334 ขนาดความจุ 154 ที่นั่ง
- ห้องประชุม D-201 ขนาดความจุ 246 ที่นั่ง
- ห้องประชุม D-202 ขนาดความจุ 119 ที่นั่ง
- ห้องบรรยาย D-205 ขนาดความจุ 30 ที่นั่ง
- ห้องประชุม D-206 ขนาดความจุ 154 ที่นั่ง
- ห้องประชุม D-207 ขนาดความจุ 70 ที่นั่ง
- ห้องประชุม D-211 ขนาดความจุ 50 ที่นั่ง
- ห้องประชุม D-214 ขนาดความจุ 50 ที่นั่ง
- ห้องประชุม D-218 ขนาดความจุ 70 ที่นั่ง
- ห้องประชุม D-219 ขนาดความจุ 154 ที่นั่ง

1.2) วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ประจำห้องเรียน ซึ่งประกอบด้วย Projector Visual เครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบเครื่องเสียง กล้องถ่ายภาพนิ่งและกล้องถ่ายวิดีโอ

1.3) ห้องปฏิบัติการเรียนรู้คอมพิวเตอร์ ขนาดความจุ 80 ที่นั่ง

1.4) ห้องสมุด มีข้อมูลจำนวน เอกสาร ตำรา วารสาร และสื่อการเรียนการสอนอื่น ๆ ที่เปิดสอน ดังนี้

1.4.1) เอกสาร ตำรา วารสาร

หมวดหนังสือ	ห้องสมุดวิทยาลัยการเมืองการปกครอง		
	ภาษาอังกฤษ (เล่ม)	ภาษาไทย (เล่ม)	รวม (เล่ม)
การเมืองการปกครอง	150	1,450	1,600
รัฐประศาสนศาสตร์ บริหารรัฐกิจ	55	1,150	1,205
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	63	280	343
สิทธิมนุษยชน	15	180	195
การเมืองการปกครองท้องถิ่น	8	294	302
อาเซียน	25	398	423
รวม	316	3,752	4,068

1.4.2) ฐานข้อมูล

1.4.2.1) ฐานข้อมูล Online: OCLC

1.4.2.2) ฐานข้อมูลออนไลน์ร่วมกับ ThaiLIS (เครือข่ายห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา)

1.4.2.3) ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย TIAC

1.4.2.4) ฐานข้อมูล Digital Collection

1.4.2.5) ฐานข้อมูลสตัทส์ค้นวัสดุและสื่ออิเล็กทรอนิกส์

4. รายผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การประกันคุณภาพระดับหลักสูตรของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน
(AUN-QA Criteria at Program Level)

เกณฑ์คุณภาพที่ 1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes)

ผลการประเมินตนเอง

เกณฑ์	ผลการประเมินตนเอง						
	1	2	3	4	5	6	7
1.1 The programme to show that the expected learning outcomes are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders.				✓			
1.2 The programme to show that the expected learning outcomes for all courses are appropriately formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.			✓				
1.3 The programme to show that the expected learning outcomes consist of both generic outcomes (related to written and oral communication, problemsolving, information technology, teambuilding skills, etc) and subject specific outcomes (related to knowledge and skills of the study discipline).				✓			
1.4 The programme to show that the requirements of the stakeholders, especially the external stakeholders, are gathered, and that these are reflected in the expected learning outcomes.				✓			
1.5 The programme to show that the expected learning outcomes are achieved by the students by the time they graduate.				✓			
ผลการประเมินตนเอง (ภาพรวมของเกณฑ์คุณภาพ ระดับ 1 - 7)				✓			

ผลการดำเนินงาน

1.1 The programme to show that the **expected learning outcomes**^a are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders.

หมายเหตุ

^a = Formulation of the “expected learning outcomes” shall consider the national, regional and global points of reference of a postgraduate programme. As such, elements related to original research, novelty, emerging theories and practice in solving real-world problems, etc., in the graduate profile should be assessed and benchmarked.

การจัดทำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Programme Expected Learning Outcomes – PLO) โดยกำหนดขึ้นให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมสังเคราะห์จากกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) ที่สำคัญประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากแห่งเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล รวมถึงอัตลักษณ์ วิสัยทัศน์ พันธกิจของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พันธกิจของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง นอกจากนี้ยังเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลต่าง ๆ นำเสนอข้อมูลโดยสังเขป ดังนี้

1. วิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิสัยทัศน์ : “มหาวิทยาลัยชั้นนำของเอเชีย”

พันธกิจ :

- 1) การจัดการเรียนการสอนมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีคุณลักษณะพึงประสงค์และมีความเป็นผู้ประกอบการ
- 2) การพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศ
- 3) ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม เพื่อให้ชุมชนและสังคมสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
- 4) อนุรักษ์ ฟื้นฟู ปกป้อง เผยแพร่ และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของอีสาน

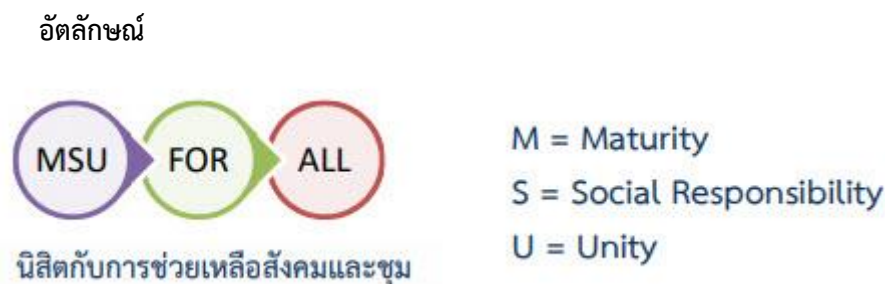
2. วิสัยทัศน์และพันธกิจวิทยาลัยการเมืองการปกครอง

วิสัยทัศน์ : “บ้านแห่งการเรียนรู้ทางรัฐศาสตร์ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของอีสานและสังคมโลก”

พันธกิจ :

- 1) มุ่งผลิตบัณฑิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ ด้านความสามารถ และด้านคุณธรรม
- 2) สร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพเพื่อสร้างองค์ความรู้ภายใต้บริบทระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติ
- 3) ให้บริการวิชาการต่อสังคม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและสังคม
- 4) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในระดับชุมชน ท้องถิ่น เพื่อรักษาประเพณีและค่านิยมอันดีงาม

3. อัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เอกลักษณ์

“การเป็นที่พึ่งของสังคมและชุมชน”

4. จากการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ความคาดหวังของศิษย์เก่า
- 2) ความคาดหวังของศิษย์ปัจจุบัน
- 3) ความคาดหวังของนายจ้าง / สถานประกอบการ / ผู้ใช้บัณฑิต

จากกระบวนการศึกษาและรับฟังความต้องการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 ได้กำหนดปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยผ่านกระบวนการรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกประกอบด้วย

- 1) ศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลิ้มมณี
สังกัด คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2) รองศาสตราจารย์สีดา สอนศรี
สังกัด Visiting professor at Manipur University
- 3) รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภมิตร ปิติพัฒน์
สังกัด คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

และการพิจารณาจากคณะกรรมการประจำวิทยาลัยการเมืองการปกครอง และคณะอนุกรรมการวิชาการของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยหลักสูตรได้กำหนดปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (PLOs) ดังนี้

ปรัชญา

รัฐศาสตรบัณฑิตบูรณาการเชื่อมโยงอีสานและสังคมโลก

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อผลิตบัณฑิตหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ที่มีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. มีองค์ความรู้ทางรัฐศาสตร์ ทั้งในเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติที่ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมืองและการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก
2. มีสำนึกความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยและรับใช้สังคม

การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)

PLO 1 มีความใฝ่รู้ รับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ มีคุณธรรม จริยธรรม และเคารพในสิทธิ ศักดิ์ศรี คุณค่าความเป็นมนุษย์ และวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละท้องถิ่น

PLO 2 อธิบายแนวคิด ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง หรือเหมาะสม

PLO 3 วิเคราะห์สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ และผลกระทบต่อสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศ ภูมิภาค และโลก โดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ได้

PLO 4 อธิบายปรากฏการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และสร้างข้อสรุปได้

PLO 5 มีทักษะในการเป็นผู้นำ ทำงานเป็นทีม และแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

PLO 6 มีทักษะในการออกแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการศึกษาได้อย่างชัดเจน น่าเชื่อถือ

PLO 7 มีทักษะในการคิดคำนวณ และการวิเคราะห์เชิงตัวเลข

PLO 8 มีทักษะในการสื่อสารด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ทั้งด้วยภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น ๆ

PLO 9 มีทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ การศึกษาค้นคว้า และการสื่อสาร

การสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ

หลังจากกระบวนการจัดทำหลักสูตรเสร็จสิ้น หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มีการสื่อสารข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ ดังแสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 การสื่อสารข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรไปสู่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	กระบวนการ/ช่องทางการสื่อสาร	การประเมินกระบวนการสื่อสาร
ผู้สนใจเรียน	- การประชาสัมพันธ์หลักสูตรผ่านเว็บไซต์ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง และเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม - ประชาสัมพันธ์โดยการจัดโครงการ Open House แนะนำการศึกษาให้นักเรียนที่สนใจเข้าศึกษา - ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์	-หลักสูตรประเมินกระบวนการสื่อสารรายละเอียดระดับหลักสูตรสู่ผู้สนใจ โดยการสอบถามจากนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัยการเมืองการปกครองและเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	กระบวนการ/ช่องทางการสื่อสาร	การประเมินกระบวนการสื่อสาร
	เพจ Facebook : เรียนต่อ มมส Mahasarakham university -ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ เพจ Facebook : เรียนต่อ ป.ตรี COPAG	
นิสิตปัจจุบัน	-คู่มือหลักสูตรของนิสิต -การประชุมนิเทศและโครงการปฐมนิเทศ นิสิตใหม่ -การพบอาจารย์ที่ปรึกษา การเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของวิทยาลัย การเมืองการปกครอง และเว็บไซต์ของ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม -ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ อาทิ Facebook กลุ่มงานวิชาการ ป.ตรี -คณาจารย์แจ้งนิสิตในรายวิชา ผ่าน มคอ. 3 ในช่องทางเรียนออนไลน์ และ ออนไลน์ (Google classroom)	-ประเมินจากการสอบถามนิสิต -การสังเกตและการอภิปรายพูดคุยในชั้น เรียน -การรวบรวมข้อมูลจากการจัดโครงการ VOC ของหลักสูตร
อาจารย์ผู้สอน	-การประชุมหลักสูตร -การส่งไฟล์เล่ม มคอ.2 ในระบบการส่ง มคอ. ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง เพื่อให้ผู้สอนเข้าถึงรายละเอียดของ หลักสูตร	-อาจารย์ผู้สอนรับทราบผลลัพธ์การเรียนรู้ ของหลักสูตรจากการที่ผู้สอนสามารถ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของ รายวิชาได้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่ คาดหวังของหลักสูตร จากระบบ มคอ.3 และ มคอ.5 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
ศิษย์เก่า	-การประชาสัมพันธ์หลักสูตรผ่านเว็บไซต์ ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง -ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ เพจ Facebook / กลุ่ม Facebook : สมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยการเมืองการ ปกครอง มมส	-แบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลจากการ จัดโครงการ VOC ของหลักสูตร
ผู้ใช้บัณฑิต	-การประชาสัมพันธ์หลักสูตรผ่านเว็บไซต์ ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง	-แบบสอบถามในการประเมินบัณฑิต ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานของผู้ใช้บัณฑิต -สอบถามจากการจัดโครงการ VOC

รายการหลักฐาน

- 1.1-01 : รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2) หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564)
- 1.1-02 : คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร
- 1.1-03 : โครงการสัมมนาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บัณฑิต
- 1.1-04 : <https://copag.msu.ac.th/th/index.php?BL=aboutcopag/bachelor>
(เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์หลักสูตร วิทยาลัยการเมืองการปกครอง)
- 1.1-05 : <https://copag.msu.ac.th/tQF/index.php> (ระบบการส่งเอกสาร มคอ. 3 และ มคอ.5)

1.2 The programme to show that the expected learning outcomes for all courses are appropriately formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564) มีกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) ให้สามารถผลักดันและมีความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ที่กำหนดไว้ โดยแต่ละรายวิชามีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรแตกต่างกันตามที่กำหนดในแผนที่ความรับผิดชอบ (Mapping)

โดยมีการสื่อสารให้อาจารย์ในหลักสูตรรับทราบแนวทางในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรในช่วงที่มีการร่างหลักสูตรและในปีการศึกษา 2564 นอกจากนี้ได้มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับคณาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับความสอดคล้องของ CLOs และ PLOs ในการเขียน มคอ.3 และ มคอ. 5 ทุกภาคการศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างรายวิชาในหลักสูตรกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
หมวดวิชาแกน									
1300 101 รัฐศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Political Science	√	√			√			√	√
1300 102 รัฐประศาสนศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Public Administration	√	√			√			√	√
1300 103 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น Introduction to Public Administration	√	√		√					√
1300 104 กฎหมายเบื้องต้น Introduction to Law	√	√			√			√	√
1300 201 การเมืองการปกครองไทย		√	√	√				√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
Thai Politics and Government									
1300 202 ปรัชญาการเมือง Political Philosophy		√	√	√				√	√
1300 203 การเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองใน อีสาน Politics and Political Changes in Isan		√	√	√				√	√
1300 204 เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Economics		√	√	√			√	√	√
วิชาเอกบังคับ									
1301 201 การเมืองเรื่องความยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน Politics of Justice and Human Rights	√	√	√	√	√			√	√
1301 202 หลักรัฐธรรมนูญและสถาบันทางการเมือง Constitutional Principles and Political Institutions	√	√	√	√	√			√	√
1301 203 การเมืองการปกครองท้องถิ่นและภูมิภาค Local and Provincial Politics and Government	√	√	√	√	√			√	√
1301 204 แนวการศึกษาทางรัฐศาสตร์ Approaches to Political Science	√	√	√	√	√			√	√
1301 205	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
การเมืองเปรียบเทียบ Comparative Politics									
1301 206 ภาษาอังกฤษสำหรับการเมืองการปกครอง English for Politics and Government	√							√	√
1301 301 วิทยาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับการเมืองการ ปกครอง Research Methodology for Politics and Government						√	√	√	√
1301 302 ทฤษฎีสังคมและการเมือง Social and Political Theory	√	√	√	√	√			√	√
1301 303 ประชาธิปไตยในโลกปัจจุบัน Democracies in Contemporary World	√	√	√	√	√			√	√
1301 304 บทความคัดสรรทางการเมืองการปกครอง Selected Reading in Politics and Government	√	√	√	√	√			√	√
1301 305 สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางการเมืองการ ปกครอง Seminar on Specific Issues in Politics and Government			√	√	√	√	√	√	√
1301 306 การเมืองเรื่องการพัฒนา	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
Politics of Development									
1301 307 สันติศึกษา Peace Studies	√	√	√	√	√			√	√
1301 308 รัฐและสังคม State and Society	√	√	√	√	√			√	√
วิชาเอกเลือก									
1301 401 เพศสภาพ เพศวิถี กับการเมือง Gender, Sexualities, and Politics	√	√	√	√	√			√	√
1301402 ทหารกับสังคม Military and Society	√	√	√	√	√			√	√
1301 403 การเมืองของพรรคการเมืองและการเลือกตั้ง Party Politics and Elections	√	√	√	√	√			√	√
1301 404 ประวัติความคิดทางการเมือง History of Political Thoughts	√	√	√	√	√			√	√
1301 405 ศาสนากับการเมือง Religions and Politics	√	√	√	√	√			√	√
1301 406 วรรณกรรมกับการเมือง Literature and Politics	√	√	√	√	√			√	√
1301 407	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
ความคิดทางการเมืองไทย Thai Political Thoughts									
1301 408 ชนชั้นนำและผู้นำทางการเมือง Elite and Political Leaders	√	√	√	√	√			√	√
1301 409 การเมืองเรื่องผู้อพยพและการย้ายถิ่นฐาน Politics of Migrants and Migration	√	√	√	√	√			√	√
1301 410 การสื่อสารทางการเมือง Political Communication	√	√	√	√	√			√	√
1301 411 การเมืองการปกครองของประชาคมมหาอำนาจ Politics of Major Powers	√	√	√	√	√			√	√
1301 412 ประเด็นร่วมสมัยในการเมืองเอเชีย Contemporary Issues in Asian Politics	√	√	√	√	√			√	√
1301 413 ประชาสังคมในพัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม Civil Society in Political, Economic and Social Development	√	√	√	√	√			√	√
1301 414 นโยบายสาธารณะกับการเลือกปฏิบัติทางสังคม Public Policy and Social Discrimination	√	√	√	√	√			√	√
1301415	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
สัมมนาประเด็นปัจจุบันด้านสิทธิมนุษยชน Seminar on Current Issues in Human Rights									
1301 416 การเมืองเรื่องที่ดิน Politics of Land	√	√	√	√	√			√	√
1301 417 การเมืองนครและนโยบายเมือง Urban Politics and Policy	√	√	√	√	√			√	√
1301 418 แนวคิดและทฤษฎีการกระจายอำนาจและการ ปกครองท้องถิ่น Concepts and Theories of Decentralization and Local Government	√	√	√	√	√			√	√
1301 419 การเมืองการปกครองท้องถิ่นอีสาน Politics and Local Government in Isan	√	√	√	√	√			√	√
1301 420 การเมืองกับระบบราชการ Politics and Bureaucracy	√	√	√	√	√			√	√
1301 421 มาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและ กลไกคุ้มครองทางด้านสิทธิมนุษยชน International Human Rights Standards and Human Rights Protection Mechanism	√	√	√	√	√			√	√
1301 422 สิทธิมนุษยชนกับการพัฒนาและโลกาภิวัตน์	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL
	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	O9
Human Rights and Development and Globalization									
1301 423 การเมืองเรื่องสิ่งแวดล้อม Environmental Politics	√	√	√	√	√			√	√
1301424 การเมืองกับธุรกิจ Politics and Business	√	√	√	√	√			√	√
1301 425 เศรษฐศาสตร์การเมือง Political Economy	√	√	√	√	√			√	√
1301 426 ทฤษฎีการเมืองแนวมาร์กซิสต์ Marxist Political Theory	√	√	√	√	√			√	√
1301 427 กฎหมายมหาชน Public Law	√	√	√	√	√			√	√
1301 428 กฎหมายปกครอง Administrative Law	√	√	√	√	√			√	√
1301 429 การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญ Constitutionalism and State Accountability	√	√	√	√	√			√	√
1301 430 สัมมนาประเด็นร่วมสมัยในการเมืองการปกครอง ไทย	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
Seminar on Contemporary Issues in Thai Politics and Government									
1301 431 สัมมนาขบวนการทางสังคมในอีสาน Seminar on Social Movements in Isan	√	√	√	√	√			√	√
1301 432 สัมมนาเรื่องชาตินิยมกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง Seminar on Nationalism and Political Changes	√	√	√	√	√			√	√
1301 433 สัมมนาเรื่องการคอร์รัปชันและการต่อต้านการคอร์รัปชัน Seminar on Corruption and Anti-Corruption	√	√	√	√	√			√	√
1301 434 กฎหมายที่ดินและการจัดการความขัดแย้งเรื่องที่ดิน Land Laws and Land Conflict Resolution	√	√	√	√	√			√	√
1301 435 กฎหมายสิ่งแวดล้อม Environmental Law	√	√	√	√	√			√	√
1301 436 กฎหมายเพื่อการบริหารงานภาครัฐ Laws for Administration in Public Sector	√	√	√	√	√			√	√
1301 437	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
ความเหลื่อมล้ำและการสร้างความเป็นธรรมในสังคม Inequality and Social Justice									
วิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์									
วิชาเอกบังคับ									
1302 201 ทฤษฎีองค์การ Organization Theory	√	√	√	√	√			√	√
1302 202 ระบบบริหารราชการไทย Thai Administrative System	√	√	√	√	√			√	√
1302 203 การบริหารจัดการการเมืองท้องถิ่น Local Politics Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 204 นโยบายสาธารณะและการวางแผน Public Policy and Planning	√	√	√	√	√			√	√
1302 205 พฤติกรรมองค์การและการบริหาร Organization Behavior and Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 206 ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ English for Public Administration	√			√				√	√
1302 207 วิทยาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ Research Methodology for Public Administration	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
1302 208 การบริหารทรัพยากรมนุษย์ Human Resource Management	√	√	√	√	√			√	√
1302 209 การบริหารการพัฒนา Development Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 210 การบริหารการคลังสาธารณะ Public Fiscal Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 301 บทความคัดสรรทางรัฐประศาสนศาสตร์ Selected Reading in Public Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 302 การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลในการบริหารงาน ภาครัฐ Digital Transformation in Public Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 303 การบริหารจัดการภาคสาธารณะ Public Governance	√	√	√	√	√			√	√
1302 304 สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางรัฐประศาสน ศาสตร์ Seminar on Specific Issues in Public Administration						√	√	√	√
วิชาเอกเลือก									
1302 401	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
การบริหารโครงการ Project Management									
1302 402 การบริหารคุณภาพและการจัดการความเสี่ยง Quality Administration and Risk Management	√	√	√	√	√			√	√
1302 403 การบริหารจัดการภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉิน Disaster and Emergency Management	√	√	√	√	√			√	√
1302 404 การจัดการเชิงกลยุทธ์ในภาครัฐ Strategic Management in Public Sectors	√	√	√	√	√			√	√
1302 405 การพัฒนาองค์กรและองค์การแห่งการเรียนรู้ Organization Development and Learning Organization	√	√	√	√	√			√	√
1302 406 จริยธรรมสำหรับการบริหารงานภาครัฐ Ethics for Public Sectors Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 407 การจัดการนวัตกรรมท้องถิ่น Local Innovation Management	√	√	√	√	√			√	√
1302 408 การจัดการการท่องเที่ยวท้องถิ่น Local Tourism Management	√	√	√	√	√			√	√
1302 409	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
การสรรหา คัดเลือก และการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ ภาครัฐ Recruitment, Selection, and Human Resources Development in Public Sector									
1302 410 การกำหนดตำแหน่งและการบริหารค่าตอบแทน ภาครัฐ Classification of Position and Compensation Administration in Public Sector	√	√	√	√	√			√	√
1302 411 การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ Performance Appraisal for Human Resource Administration in Public Sector	√	√	√	√	√			√	√
1302 412 กฎหมายแรงงานและแรงงานสัมพันธ์ Labor Law and Employee Relation	√	√	√	√	√			√	√
1302 413 การบริหารงานบุคคลท้องถิ่น Local Personnel Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 414 การบริหารภาษีอากร Taxation Administration	√	√	√	√	√		√	√	√
1302 415 การคลังท้องถิ่น	√	√	√	√	√		√	√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
Local Finance									
1302 416 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น Natural Resources and Environmental Management in Local Sectors	√	√	√	√	√			√	√
1302 418 สัมมนาปัญหา นโยบายสาธารณะ Seminar on Public Policy Problems	√	√	√	√	√			√	√
1302 419 สัมมนาปัญหาการบริหารงานภาครัฐ Seminar on Problems in Public Sectors Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 420 สัมมนาปัญหาการบริหารงานท้องถิ่น Seminar on Problems in Local Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 421 สัมมนาประเด็นเรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ Seminar on Issues of Human Resources Management in Public Sectors	√	√	√	√	√			√	√
1302 422 กระบวนการนโยบายสาธารณะ Public Policy Process	√	√	√	√	√			√	√
1302 423	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL
	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	O9
การประยุกต์เศรษฐมิติสำหรับการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ Applied Econometrics for Public Policy Analysis									
1302 424 การวางแผนและนโยบายการขนส่ง Transportation Planning and Policy	√	√	√	√	√			√	√
1302 425 การบริหารงบประมาณและการเงินสาธารณะ Public Budgetary and Financial Management	√	√	√	√	√			√	√
1302 426 การผังเมืองสำหรับนักรัฐประศาสนศาสตร์ Urban Planning for Public Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 427 การจัดการการเปลี่ยนแปลง Change Management	√	√	√	√	√			√	√
1302 428 ปรัชญาและแนวคิดของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน Philosophy and Concepts of Human and Community Resource Development	√	√	√	√	√			√	√
วิชาเอกความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ									
วิชาเอกบังคับ									
1303 201 ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ History of International Relations	√		√	√				√	

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL
	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	O9
1303 202 กฎหมายระหว่างประเทศ International Law	√		√	√				√	
1303 203 แนวทางการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ Approaches to International Relations	√		√	√				√	
1303 204 มหาอำนาจกับการเมืองระหว่างประเทศ Great Powers and International Politics	√		√	√				√	
1303 205 วิทยาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ Research Methodology for International Relations	√		√	√		√	√	√	√
1303 206 ภาษาอังกฤษในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ English for International Relations	√			√	√			√	
1303 301 บทความสรรทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ Selected Reading in International Relations	√			√	√			√	
1303 302 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของไทย Thai Foreign Relations	√		√	√				√	
1303 303 องค์การระหว่างประเทศ International Organization	√		√	√				√	

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL
	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	O9
1303 304 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Foreign Relations of Southeast Asia	√		√	√				√	
1303 305 เศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ International Political Economy	√		√	√				√	
1303 306 สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ Seminar on Specific Issues in International Relations	√		√	√		√	√	√	√
1303 401 อนุภูมิภาคแม่น้ำโขงในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ The Greater Mekong Subregion in International Relations	√		√	√				√	
1303 402 ประชาสังคมในการเมืองโลก Civil Society in World Politics	√		√	√				√	
วิชาเอกเลือก									
1303 403 โลกาภิวัตน์กับการเมืองโลก Globalization and World Politics	√		√	√				√	
1303 404 ยุทธศาสตร์และความมั่นคงระหว่างประเทศ International Strategy and Security	√		√	√				√	

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
	1303 405 วัฒนธรรมข้ามชาติและการสื่อสารระหว่าง ประเทศ Transnational Culture and International Communication	√		√	√				√
1303 406 เศรษฐกิจโลกปัจจุบัน Contemporary Global Economy	√		√	√				√	
1303 407 การพัฒนาระหว่างประเทศ International Development	√		√	√				√	
1303 408 สิทธิมนุษยชนในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ Human Rights in International Relations	√		√	√				√	
1303 409 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา Foreign Relations of the United States	√		√	√				√	
1303 410 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของจีน Foreign Relations of China	√		√	√				√	
1303 411 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของเอเชียตะวันออกเฉียง Foreign Relations of the East Asia	√		√	√				√	
1303 412 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของสหภาพยุโรป Foreign Relations of the European Union	√		√	√				√	

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
1303 413 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของรัสเซียและกลุ่ม ประเทศเครือรัฐเอกราช Foreign Relations of Russia and CIS Countries	√		√	√				√	
1303 414 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของลาตินอเมริกา Foreign Relations of Latin America	√		√	√				√	
1303 415 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของตะวันออกกลาง Foreign Relations of the Middle East	√		√	√				√	
1303 416 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของเอเชียใต้ Foreign Relations of South Asia	√		√	√				√	
1303 417 สัมมนาความสัมพันธ์ต่างประเทศของไทยกับ ประเทศเพื่อนบ้าน Seminar on Thai Foreign Relations towards Neighboring Countries	√		√	√				√	
1303 418 สัมมนาความร่วมมือและการรวมกลุ่มภูมิภาค Seminar on Regional Cooperation and Integration	√		√	√				√	
1303 419 สัมมนาประเด็นปัญหาข้ามพรมแดน Seminar on Transborder Issues	√		√	√				√	
1303 420	√		√	√				√	

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
1) การเสริมความรู้ด้านกฎหมายและการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับราชการ									
1311 101 ความรู้และความสามารถสำหรับข้าราชการพลเรือน Knowledge and Proficiency for Government Officials	√	√	√	√	√			√	√
1311 102 ความรู้และความสามารถสำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่น Knowledge and Proficiency for Local Government Officials	√	√	√	√	√			√	√
1311 103 ความรู้และลักษณะข้าราชการที่ดี Knowledge and Characteristics of Good Government Officials	√	√	√	√	√			√	√
1311 104 ภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการพลเรือน English for Government Officials	√							√	√
1311 105 การปกครองท้องถิ่น Provincial Affairs	√	√	√	√	√				
1311 106 กฎหมายอาญา Criminal Law	√	√	√	√	√				
1311 107 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	√	√	√	√	√				

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
Criminal Procedure Law									
1311 108 กฎหมายลักษณะพยาน Evidence Law	√	√	√	√	√				
2) การเสริมความรู้ด้านสังคม เศรษฐกิจและ การเมือง									
1311 201 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของสหรัฐอเมริกา Politics, Economy and Society of the United States	√		√	√				√	
1311 202 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของเอเชีย Politics, Economy and Society of Asia	√		√	√				√	
1311 203 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของลาตินอเมริกา Politics, Economy and Society of Latin America	√		√	√				√	
1311 204 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของยุโรป Politics, Economy and Society in Europe	√		√	√				√	
1311 205 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมไทย Politics, Economy and Society of Thailand	√		√	√				√	
1311 206 อาเซียนในการเมืองโลก ASEAN in World Politics	√		√	√				√	

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
3) การเสริมทักษะด้านการทำงาน									
1311 301 การฝึกงานทางรัฐศาสตร์ Practicum in Political Science	√	√	√	√	√	√	√	√	√
1311 302 บุคลิกภาพ มารยาท และทักษะการนำเสนอ ในที่สาธารณะ Personality, Manners and Presentation Skills in Public Sphere	√	√	√	√	√			√	√
1311 303 การบริหารสำนักงานในภาครัฐและเอกชน Office Management in Public and Private Sectors	√	√	√	√	√			√	√
1311 304 จิตวิทยาการบริการสำหรับภาครัฐและเอกชน Service Psychology for Public and Private Sectors	√	√	√	√	√			√	√
1311 305 การคิดวิเคราะห์เพื่อการบริหาร Critical Thinking in Management	√	√	√	√	√			√	√
1311 306 ภูมิปัญญากับการบริหารงานท้องถิ่น Local Wisdom and Local Administration	√	√	√	√	√			√	√
1311 307 การวางแผนกลยุทธ์ในโลกยุคดิจิทัล Strategic Planning for Global Disruption	√	√	√	√	√			√	√

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes: ELOs)

PLO 1 มีความใฝ่รู้ รับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ มีคุณธรรม จริยธรรม และเคารพในสิทธิ ศักดิ์ศรี คุณค่าความเป็นมนุษย์ และวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละท้องถิ่น

PLO 2 อธิบายแนวคิด ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง หรือเหมาะสม

PLO 3 วิเคราะห์สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ และผลกระทบต่อสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศ ภูมิภาค และโลก โดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ได้

PLO 4 อธิบายปรากฏการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และสร้างข้อสรุปได้

PLO 5 มีทักษะในการเป็นผู้นำ ทำงานเป็นทีม และแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

PLO 6 มีทักษะในการออกแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการศึกษได้อย่างชัดเจน น่าเชื่อถือ

PLO 7 มีทักษะในการคิดคำนวณ และการวิเคราะห์เชิงตัวเลข

PLO 8 มีทักษะในการสื่อสารด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ทั้งด้วยภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น ๆ

PLO 9 มีทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ การศึกษาค้นคว้า และการสื่อสาร

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes: YLOs)

ชั้นปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes: YLOs)
1	สามารถอธิบายความรู้ ความหมาย ขอบเขต ความเป็นมา แนวคิดและทฤษฎีหลักในการศึกษารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น ตลอดจนศาสตร์ที่ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ มีจิตสาธารณะ และมีคุณธรรมจริยธรรม
2	สามารถอธิบายและเชื่อมโยงความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีวิจารณ์ญาณและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีจิตสาธารณะและมีภาวะผู้นำ
3	สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีในสาขาวิชาเอกของตนเอง ประกอบด้วย การเมืองการปกครอง รัฐประศาสนศาสตร์ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผ่านการออกแบบการวิจัยทางรัฐศาสตร์ และสามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจของตน โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประกอบอาชีพและการศึกษาทางรัฐศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม

ชั้นปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes: YLOs)
	<p>สามารถใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในการสื่อสารเกี่ยวกับองค์ความรู้ในสาขาวิชาเอกของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>สามารถคิดอย่างเป็นระบบและมีการคิดขั้นสูง มีจิตสาธารณะและมีภาวะผู้นำ</p>
4	<p>สามารถสังเคราะห์ความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ของรัฐศาสตร์ขั้นสูงในสาขาวิชาเอกของตนเอง และต่อยอดเป็นงานวิจัยด้านรัฐศาสตร์ ซึ่งมุ่งเน้นการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองทั้งในระดับชุมชน ภูมิภาค ประเทศ และระหว่างประเทศ</p> <p>สามารถสื่อสารงานวิจัยด้านรัฐศาสตร์ของตนให้แก่สาธารณชน ผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีทักษะในการนำเสนองานวิจัยด้านรัฐศาสตร์ของตนในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมถึงมีจิตสาธารณะ ภาวะผู้นำ และมีบุคลิกภาพดี</p> <p>สามารถประยุกต์ใช้ทักษะที่จำเป็นในการทำงานในสาขารัฐศาสตร์ และมีความพร้อมในการประกอบอาชีพ</p>

ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (Program Educational Objectives: PEOs) และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร (Program Educational Objectives: PEOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
<p>1. มีองค์ความรู้ทางรัฐศาสตร์ ทั้งในเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติที่ทันสมัย</p> <p>สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมืองและการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก</p>	√	√	√	√		√	√	√	√
<p>2. มีสำนึกความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยและรับใช้สังคม</p>	√				√				

รายการหลักฐาน

- 1.2-01 : รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2) หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564)
- 1.2-02 : เอกสารรายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของรายวิชา ประจำปีการศึกษา 2565
- 1.2-03 : โครงการอบรม มคอ. 3 - 5 ประจำปีการศึกษา 2566

1.3 The programme to show that the **expected learning outcomes^a** consist of both generic outcomes (related to written and oral communication, problem solving, information technology, teambuilding skills, etc.) and subject specific outcomes (related to knowledge and skills of the study discipline).

หมายเหตุ

^a = Formulation of the “expected learning outcomes” shall consider the national, regional and global points of reference of a postgraduate programme. As such, elements related to original research, novelty, emerging theories and practice in solving real-world problems, etc., in the graduate profile should be assessed and benchmarked.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 มีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (ELOs) หรือที่หลักสูตรเรียกว่า PLOs ซึ่งปรากฏในเล่ม มคอ.2 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 โดยมีการกำหนดไว้ 9 ด้าน ประกอบด้วยผลการเรียนรู้เฉพาะ (Subject Specific Learning Outcomes) ที่ต้องการให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่สำคัญทางรัฐศาสตร์ รวมถึงสามารถนำความรู้ความเข้าใจทางรัฐศาสตร์ มาใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาทางการเมืองและสังคมได้อย่างเหมาะสม และผลการเรียนรู้ทั่วไป (Generic Learning Outcomes) มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร และคุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่ต้องการให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างเหมาะสมในบทบาทของผู้นำและผู้ตาม รวมถึงสามารถสื่อสารในภาษาไทยและภาษาอื่น ๆ รวมถึงใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าหาความรู้อันเป็นทักษะจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประกอบการนำเสนอได้

ทั้งนี้ ในระหว่างดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรได้มีการพิจารณาทั้งในเรื่องผลการเรียนรู้เฉพาะ (Subject Specific Learning Outcomes) และผลการเรียนรู้ทั่วไป (Generic Learning Outcomes) อย่างไรก็ตาม ในแบบฟอร์มการปรับปรุงหลักสูตรขณะนั้นไม่ได้มีการกำหนดให้ต้องแยกผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้งสอง ทำให้ในเล่ม มคอ. 2 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 ไม่ได้มีการเขียนแยกผลการเรียนรู้เฉพาะ (Subject Specific Learning Outcomes) และผลการเรียนรู้ทั่วไป (Generic Learning Outcomes) อย่างชัดเจน

ในปีการศึกษา 2567 เมื่อมหาวิทยาลัยมหาสารคามแจ้งมายังวิทยาลัยการเมืองการปกครองให้ใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA version 4.0 ซึ่งมีการกำหนดให้ต้องมีการระบุผลการเรียนรู้เฉพาะ (Subject Specific Learning Outcomes) และผลการเรียนรู้ทั่วไป (Generic Learning Outcomes) ผู้บริหารวิทยาลัยการเมืองการปกครองจึงแจ้งมายังอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ให้ดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางการประเมินหลักสูตรตามเกณฑ์ AUN-QA version 4.0

ด้วยเหตุนี้ ในการประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 ครั้งที่ 5 ปีการศึกษา 2566 เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2567 จึงได้มีการพิจารณาวาระนี้ และหารือกับคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรซึ่งบางส่วนดำรงตำแหน่งอยู่ในอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 เกี่ยวกับการกำหนดผลการเรียนรู้เฉพาะ (Subject Specific Learning Outcomes) และผลการเรียนรู้ทั่วไป (Generic Learning Outcomes) และได้พิจารณากำหนดผลการเรียนรู้เฉพาะ (Subject Specific Learning Outcomes) และผลการเรียนรู้ทั่วไป (Generic Learning Outcomes) รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1.3 แสดงผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (ELOs) หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (ELO) ระดับหลักสูตร	Specific learning outcomes	Generic learning outcomes
PLO 1 มีความใฝ่รู้ รับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ มีคุณธรรม จริยธรรม และเคารพในสิทธิ ศักดิ์ศรี คุณค่าความเป็นมนุษย์ และวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละท้องถิ่น		✓
PLO 2 อธิบายแนวคิด ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง หรือเหมาะสม	✓	
PLO 3 วิเคราะห์สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ และผลกระทบต่อสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศ ภูมิภาค และโลก โดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ได้	✓	
PLO 4 อธิบายปรากฏการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และสร้างข้อสรุปได้	✓	
PLO 5 มีทักษะในการเป็นผู้นำ ทำงานเป็นทีม และแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม		✓
PLO 6 มีทักษะในการออกแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการศึกษาได้อย่างชัดเจน น่าเชื่อถือ		✓
PLO 7 มีทักษะในการคิดคำนวณ และการวิเคราะห์เชิงตัวเลข		✓
PLO 8 มีทักษะในการสื่อสารด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ทั้งด้วยภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น ๆ		✓
PLO 9 มีทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ การศึกษาค้นคว้า และการสื่อสาร		✓

ทั้งนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลการเรียนรู้เฉพาะ (Subject Specific Learning Outcomes) และผลการเรียนรู้ทั่วไป (Generic Learning Outcomes) ผ่านทางเว็บไซต์ของวิทยาลัยการเมืองการปกครองเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูลนี้อย่างง่ายและทั่วถึง

รายการหลักฐาน

- 1.3-01: มคอ. 2 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564
- 1.3-02: รายงานการประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 ครั้งที่ 5 ปีการศึกษา 2566 เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2567
- 1.3-03: ทางเว็บไซต์ของวิทยาลัยการเมืองการปกครองในส่วนหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564

1.4 The programme to show that the requirements of the stakeholders, especially the external stakeholders, are gathered, and that these are reflected in the expected learning outcomes.

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 ได้ทำการวิเคราะห์และศึกษา มคอ.

2 รวมถึงสอบถามคณะกรรมการหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 เกี่ยวกับการกำหนดกลุ่ม Stakeholder ในขั้นตอนการปรับปรุงหลักสูตรในช่วงปีการศึกษา 2563 พบว่า คณะกรรมการหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 กำหนด stakeholders เป็นสองกลุ่มคือ 1) กลุ่มที่เป็นสิ่งแวดล้อมภายนอก และ 2) กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นมนุษย์ ดังรายละเอียดดังนี้

- 1) กลุ่มที่เป็นสิ่งแวดล้อมภายนอก
 - 1.1) ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)
 - 1.2) วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 - 1.3) วิสัยทัศน์ และพันธกิจของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 2) กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นมนุษย์
 - 2.1) ความคาดหวังของศิษย์เก่า
 - 2.2) ความคาดหวังของศิษย์ปัจจุบัน
 - 2.3) ความคาดหวังของนายจ้าง/สถานประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต
 - 2.4) ความคาดหวังของคณาจารย์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ในการได้มาซึ่งความต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ข้อ 1) เป็นการรวบรวมเอกสารและประกาศของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความต้องการและความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตร รวมถึงวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อให้หลักสูตรสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชาติในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะมาตรฐาน

ในส่วนข้อ 2) 2.1) ความคาดหวังของศิษย์เก่า ความคาดหวังของศิษย์ปัจจุบัน ความคาดหวังของนายจ้าง/สถานประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต ได้มาจากการสัมภาษณ์ สทนากลุ่ม และการทำแบบสอบถาม หลักสูตรฯ ได้นำความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียมาสังเคราะห์เพื่อกำหนด ELOs ของหลักสูตรผ่านขั้นตอนการพัฒนาและปรับปรุงจากคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และคณะอนุกรรมการวิชาการของมหาวิทยาลัยมหาสารคามพิจารณา ซึ่ง PLOs ที่ได้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังที่ได้แสดงในตารางดังนี้

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 มีการเชื่อมโยงระหว่างความต้องการ/คาดหวังของผู้มีส่วนได้-ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับหลักสูตรได้ครบถ้วนในทุกผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีระดับคะแนนดังนี้

ระดับคะแนนการเชื่อมโยงระหว่างความต้องการ/คาดหวังของผู้มีส่วนได้-ส่วนเสีย	3	2	1	0
1) กลุ่มที่เป็นสิ่งแวดล้อมภายนอก				
1.1) ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)	✓			
1.2) วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม	✓			
1.3) วิสัยทัศน์ และพันธกิจของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	✓			
2) กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นมนุษย์				
2.1) ความคาดหวังของศิษย์เก่า	✓			
2.2) ความคาดหวังของศิษย์ปัจจุบัน	✓			
2.3) ความคาดหวังของนายจ้าง/สถานประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต	✓			
2.4) ความคาดหวังของคณาจารย์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	✓			

3= fully fulfilled 2= Moderately fulfilled 1 = Partially fulfilled 0= No Data

รายการหลักฐาน

- 1.4-01: รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564
- 1.4-02: รายงานการสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดทำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564

1.5 The programme to show that the expected learning outcomes are achieved by the students achieved by the students by the time they graduate^b

หมายเหตุ

^b = The phrase “achieved by the students by the time they graduate” may include student’s contribution after graduation in applying their doctorate-level and other employability skills, that may be triangulated with the referred qualification descriptors and/or the requirements of stakeholders for the degree.

แม้ว่า ในปีการศึกษา 2567 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 ยังไม่มีนิสิตที่สำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตร อย่างไรก็ตามหลักสูตรมีกระบวนการวัดและผลการวัด ELOs ระหว่างศึกษามีการกำหนดให้ ระบุไว้ใน มคอ.3 ถึงกระบวนการวัดผล และภายหลังวัดผลแล้ว จัดทำ มคอ.5 เพื่อรายงานผล โดยกำหนดช่วงเวลาใน การจัดทำ มคอ.3 และ มคอ.5 เป็นไปตามปฏิทินการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาสารคามในการประเมินผล โดยมุ่งถึง ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุ ELOs รวมทั้งยังมีการวัดผลผ่านผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์หลักสูตร รัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 ได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes: YLOs) ไว้ใน มคอ. 2 ดังนี้

ตารางที่ 1.5-1 แสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes: YLOs)

ชั้นปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes: YLOs)
1	สามารถอธิบายความรู้ ความหมาย ขอบเขต ความเป็นมา แนวคิดและทฤษฎีหลักใน การศึกษารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น ตลอดจนศาสตร์ที่ ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถ ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ มีจิตสาธารณะ และ มีคุณธรรมจริยธรรม
2	สามารถอธิบายและเชื่อมโยงความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของ ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีวิจารณ์ญาณและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีจิตสาธารณะและมีภาวะผู้นำ
3	สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีในสาขาวิชาเอกของตนเอง ประกอบด้วย การเมืองการ ปกครอง รัฐประศาสนศาสตร์ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผ่านการออกแบบการวิจัยทาง รัฐศาสตร์ และสามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจของตน โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ ประกอบอาชีพและการศึกษาทางรัฐศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม สามารถใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในการสื่อสารเกี่ยวกับองค์ความรู้ในสาขา วิชาเอกของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถคิดอย่างเป็นระบบและมีการคิดขั้นสูง มีจิตสาธารณะและมีภาวะผู้นำ

ชั้นปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes: YLOs)
4	<p>สามารถสังเคราะห์ความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ของรัฐศาสตร์ชั้นสูงในสาขาวิชาเอกของตนเอง และต่อยอดเป็นงานวิจัยด้านรัฐศาสตร์ ซึ่งมุ่งเน้นการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองทั้งในระดับชุมชน ภูมิภาค ประเทศ และระหว่างประเทศ</p> <p>สามารถสื่อสารงานวิจัยด้านรัฐศาสตร์ของตนให้แก่สาธารณชนผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีทักษะในการนำเสนองานวิจัยด้านรัฐศาสตร์ของตนในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมถึงมีจิตสาธารณะ ภาวะผู้นำ และมีบุคลิกภาพดี</p> <p>สามารถประยุกต์ใช้ทักษะที่จำเป็นในการทำงานในสาขารัฐศาสตร์ และมีความพร้อมในการประกอบอาชีพ</p>

ในปีการศึกษา 2567 จากการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของรายวิชาแกน/เอกบังคับที่เชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes: YLOs) พบว่า นิสิตในแต่ละชั้นปีหลังการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาที่เชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปีมีอัตราการสอบผ่านเกินร้อยละ 80 ซึ่งสามารถนำมาสู่ข้อสรุปที่ว่า นิสิตบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปีของตน และนำไปสู่การที่เมื่อนิสิตเรียนครบทั้งสี่ปีในหลักสูตร นิสิตจะบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังตามที่หลักสูตรกำหนดอย่างครบถ้วน

ตารางที่ 1.5-2 แสดงรายวิชาที่เชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปีและร้อยละของการสอบผ่านของนิสิตหลังการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในปีการศึกษา 2567

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนนิสิตทั้งหมด (ร้อยละนิสิตสอบผ่าน)	หมายเหตุ
รายวิชาที่เชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังชั้นปีที่ 1			
1300101	รัฐศาสตร์เบื้องต้น	83.17	
1300102	รัฐประศาสนศาสตร์เบื้องต้น	94.99	
1300103	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น	90.75	
1300104	กฎหมายเบื้องต้น	89.28	
รายวิชาที่เชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังชั้นปีที่ 2			
1300201	การเมืองการปกครองไทย	95.60	
1300202	ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น	92.41	
1300203	การเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในภาคอีสาน	93.45	
1300204	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	97.43	
รายวิชาที่เชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังชั้นปีที่ 3			
1301206	ภาษาอังกฤษสำหรับการเมืองการปกครอง	92.49	

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนนิสิตทั้งหมด (ร้อยละนิสิตสอบผ่าน)	หมายเหตุ
1301301	วิธีวิทยาสำหรับการเมืองการปกครอง	98.74	
1301304	บทคัดสรรทางการเมืองการปกครอง	84.21	
1302206	ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์	97.80	
1302207	วิธีวิทยาสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์	99.40	
1302301	บทคัดสรรทางรัฐประศาสนศาสตร์	96.13	
1303205	วิธีวิทยาสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	100.00	
1303206	ภาษาอังกฤษในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	98.97	
1303301	บทคัดสรรทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	100.00	

นอกจากนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 ในแต่ละรายวิชา แสดงวิธีการสอน และวิธีการวัดและการประเมินผลที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) ลงใน มคอ. 3 และ มคอ.5 และจากการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของรายวิชาโดยคณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์เพื่อให้ทราบถึงการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ได้ผลสรุปตารางดังนี้

ตารางที่ 1.5-3 แสดงความเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) กลยุทธ์/วิธีการสอน และกลยุทธ์/วิธีการวัดและการประเมินผล ในรายวิชาที่มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์
ปีการศึกษา 2567

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)	กลยุทธ์/วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัดและการประเมินผล
PLO 1 มีความใฝ่รู้ รับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ มีคุณธรรม จริยธรรม และเคารพในสิทธิ ศักดิ์ศรี คุณค่าความเป็นมนุษย์ และวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ■ ให้นิสิตทำรายงานประจำภาคการศึกษาเป็นกลุ่มเพื่อให้นิสิตฝึกหัดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ■ กำหนดข้อตกลงหรือสร้างวัฒนธรรมองค์กรขึ้นเพื่อปลูกฝังให้นิสิตมีระเบียบวินัย เช่น การเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามระยะเวลาที่มอบหมาย ■ การชี้แจงข้อปฏิบัติในชั้นเรียนที่ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ■ การแสดงออกอันเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้สอน ■ ผู้สอนแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในระหว่างสอน 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ประเมินจากการมีส่วนร่วมในรายงานกลุ่ม ■ ประเมินจากพฤติกรรมของนิสิตในระหว่างเรียน
PLO 2 อธิบายแนวคิด ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง หรือเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> ■ บรรยายแนวคิด ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ ■ จัดบรรยายพิเศษโดยวิทยากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ตรง ■ การสอนแบบ active learning ผ่านการอภิปรายกลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กรณีศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> ■ การทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ■ สอบกลางภาค ■ สอบปลายภาค ■ ประเมินจากการตอบคำถาม ■ ประเมินจากผลการอภิปรายกลุ่ม
PLO 3 วิเคราะห์สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ และผลกระทบต่อสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศ ภูมิภาค และโลก โดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ได้	<ul style="list-style-type: none"> ■ มอบหมายงานให้นิสิตวิเคราะห์สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ และผลกระทบต่อสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศ ภูมิภาค และโลก โดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ได้ ■ หยิบยกกรณีศึกษามาวิเคราะห์ร่วมกับนิสิต 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ประเมินจากผลการวิเคราะห์ตัวอย่างของนิสิต ■ ประเมินจากการทดสอบในชั้นเรียน ■ ประเมินจากรายงานที่มอบหมายให้ทำ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)	กลยุทธ์/วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัดและการประเมินผล
	<ul style="list-style-type: none"> ■ การให้นิสิตแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ประเมินจากการแสดงความคิดเห็นของนิสิต
<p>PLO 4 อธิบายปรากฏการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และสร้างข้อสรุปได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ให้นิสิตทำรายงานประจำภาคการศึกษาในประเด็นปัจจุบันทางรัฐศาสตร์ ■ แสดงตัวอย่างการอธิบายปรากฏการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และสร้างข้อสรุปในรายวิชา 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ประเมินจากการทดสอบในชั้นเรียน ■ ประเมินจากรายงานที่มอบหมายให้ทำ ■ ประเมินจากการแสดงความคิดเห็นของนิสิต
<p>PLO 5 มีทักษะในการเป็นผู้นำ ทำงานเป็นทีม และแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ให้นิสิตทำงานเป็นกลุ่มเพื่อให้นิสิตฝึกหัดการเป็นผู้นำ ทำงานเป็นทีม และแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ประเมินจากพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนิสิต ■ สอบถามพฤติกรรมการทำงานกลุ่มจากผู้รับผิดชอบกลุ่มหลัก
<p>PLO 6 มีทักษะในการออกแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการศึกษได้อย่างชัดเจน น่าเชื่อถือ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ให้นิสิตออกแบบการวิจัยและระบุในรายงานประจำภาคการศึกษา ■ ให้นิสิตลงพื้นที่ฝึกเก็บข้อมูลในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ประเมินจากรายงานที่มอบหมายให้ทำ
<p>PLO 7 มีทักษะในการคิดคำนวณ และการวิเคราะห์เชิงตัวเลข</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ให้นิสิตนำเสนอผลการวิจัยที่ใช้ข้อมูลเชิงตัวเลขประกอบ ■ บรรยายในรายวิชาโดยใช้ข้อมูลเชิงตัวเลขประกอบ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ประเมินจากข้อมูลเชิงตัวเลขในรายงานประจำภาคการศึกษา
<p>PLO 8 มีทักษะในการสื่อสารด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ทั้งด้วยภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น ๆ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ให้นิสิตนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน ■ เขียนรายงานประจำภาคการศึกษา ■ ให้นิสิตอภิปรายกลุ่มย่อย 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ประเมินจากการนำเสนอและภาษาเขียนในรายงานประจำภาคการศึกษา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)	กลยุทธ์/วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัดและการประเมินผล
PLO 9 มีทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ การศึกษาค้นคว้า และการสื่อสาร	<ul style="list-style-type: none"> ■ มอบหมายให้นักศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการค้นคว้า ■ มอบหมายให้นักศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการนำเสนอรายงานประจำภาคการศึกษา ■ ฝึกปฏิบัติการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ประเมินจากการนำเสนอรายงานประจำภาคการศึกษา ■ ประเมินจากรายการอ้างอิงในรายงาน

รายการหลักฐาน

- 1.5-01: รายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564
- 1.5-02: ตัวอย่าง มคอ.3 และ มคอ.5
- 1.5-03: รายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในปีการศึกษา 2566

เกณฑ์คุณภาพที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหา (Programme Structure and Content)

ผลการประเมินตนเอง

เกณฑ์	ผลการประเมินตนเอง						
	1	2	3	4	5	6	7
2.1 The specifications of the programme and all its courses are shown to be comprehensive, up-to-date, and made available and communicated to all stakeholders.				✓			
2.2 The design of the curriculum is shown to be constructively aligned with achieving the expected learning outcomes.				✓			
2.3 The design of the curriculum is shown to include feedback from stakeholders, especially external stakeholders.				✓			
2.4 The contribution made by each course in achieving the expected learning outcomes is shown to be clear.				✓			
2.5 The curriculum to show that all its courses are logically structured, properly sequenced (progression from basic to intermediate to specialised courses), and are integrated.				✓			
2.6 The curriculum to have option(s) for students to pursue major and/or minor specialisations.				✓			
2.7 The programme to show that its curriculum is reviewed periodically following an established procedure and that it remains up-to-date and relevant to industry.				✓			
ผลการประเมินตนเอง (ภาพรวมของเกณฑ์คุณภาพ ระดับ 1 - 7)				✓			

ผลการดำเนินงาน

2.1 The specifications of the programme and all its **courses^c** are shown to be comprehensive, up-to-date, and made available and communicated to all stakeholders.

หมายเหตุ

^c = In the context of planning and delivering the programme research component that is aligned to the expected learning outcomes, the term “course” or “courses” should be referred to programme activities or/and assessment tasks related to monitoring progression and reviewing academic performance of a postgraduate student.

2.1.1 ข้อมูลรายละเอียดระดับหลักสูตร (Programme specification) และข้อมูลรายละเอียด

ระดับรายวิชา (Course specification) มีความครอบคลุม

ในปีการศึกษา 2566 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ดำเนินการจัดการเรียนการสอนสำหรับนิสิตครอบคลุมทั้ง นิสิตในหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 (นิสิตเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 4) และนิสิตในหลักสูตร รัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 (นิสิตเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3) โดยแสดงข้อมูล รายละเอียดระดับหลักสูตร ไวโน มคอ.2 และแสดงรายละเอียดรายวิชาไวโน มคอ.3 และ มคอ.5 โดยมีรายละเอียด สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2.1-1 รายละเอียดระดับหลักสูตร (Programme specification)

ประเด็น	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564
ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะ	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
ชื่อปริญญาภาษาไทย - ชื่อเต็ม - ชื่อย่อ	รัฐศาสตรบัณฑิต ร.บ.	รัฐศาสตรบัณฑิต ร.บ.
ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษ - ชื่อเต็ม - ชื่อย่อ	Bachelor of Political Science B.Pol.Sci.	Bachelor of Political Science B.Pol.Sci.
ชื่อหลักสูตรภาษาไทย	หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต	หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ	Bachelor of Political Science Program	Bachelor of Political Science Program
รหัสหลักสูตร	25490211107218	25490211107218
จำนวนหน่วยกิตของหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า 141 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิต
ประเภทของหลักสูตร	หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ	หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ
ภาษาที่ใช้	จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย และ/หรือ ภาษาอังกฤษ	จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย และ/หรือ ภาษาอังกฤษ
การรับเข้าศึกษา	รับนิสิตไทยหรือนิสิตต่างชาติที่มี คุณสมบัติตามที่มหาวิทยาลัย กำหนด	รับนิสิตไทยหรือนิสิตต่างชาติที่มี คุณสมบัติตามที่มหาวิทยาลัย กำหนด

สำหรับการเรียนรู้ที่คาดหวัง (ELOs) ของหลักสูตรในหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 กำหนดไว้ใน แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ของมคอ. 2 ดังนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

- 1.1 ตระหนักในความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม ความเสียสละ และความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.2 มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 1.3 มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม
- 1.4 เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- 1.5 เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม
- 1.6 มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

2. ความรู้

- 2.1 มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาที่ศึกษา
- 2.2 สามารถวิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหา
- 2.3 สามารถประยุกต์ความรู้ทักษะที่ได้จากการวิเคราะห์และใช้เครื่องมือทางการจำลองการทำงานในการแก้ปัญหา
- 2.4 สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการของสาขาวิชารัฐศาสตร์ เพื่อให้สังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลง และเข้าใจผลกระทบต่อสังคม

3. ทักษะทางปัญญา

- 3.1 มีทักษะในการอธิบาย การจับประเด็น และการคิดแย้ง
- 3.2 สามารถสืบค้น รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาเพื่อความเข้าใจปรากฏการณ์ทางการเมืองและสังคม
- 3.3 สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 4.1 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายภาษาไทยและ/หรือภาษาต่างประเทศได้
- 4.2 สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ในกลุ่มทั้งในบทบาทของผู้นำ หรือในบทบาทของผู้ร่วมทีมทำงาน
- 4.3 สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำสังคมในประเด็นที่เหมาะสม และเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม
- 4.4 มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองและทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 5.1 สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ/หรือการวิเคราะห์เชิงตัวเลขในการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม
- 5.2 มีทักษะในการใช้เครื่องมือเพื่อใช้ในงานวิจัย
- 5.3 สามารถสืบค้นข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 2.1-2 แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลการเรียนรู้สู่รายวิชา (Curriculum mapping) หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559)

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ						
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3				
วิชาแกน																									
1300 101	รัฐศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Political Science	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●
1300 102	รัฐประศาสนศาสตร์ เบื้องต้น Introduction to Public Administration	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●
1300 103	ความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศเบื้องต้น Introduction to International Relations	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3

1300 104	กฎหมายเบื้องต้น Introduction to Laws	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1300 201	การเมืองการปกครอง ไทย Thai Politics and Government	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒
1300 202	ปรัชญาการเมือง Political Philosophy	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒
1300 203	การเมืองเรื่องความ ยุติธรรมและสิทธิ มนุษยชน	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
1300 301	ภาษาอังกฤษสำหรับ รัฐศาสตร์ English for Political Science	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1300 302	สัมมนาประเด็นเฉพาะ เรื่องทางรัฐศาสตร์ Seminar on Specific Issues in Political Science	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	
วิชาเอกการเมืองการปกครอง																							
1301 200	แนวการศึกษาทาง รัฐศาสตร์ Approaches to Political Science	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	
1301 201	การเมืองการปกครอง ท้องถิ่น Politics and Local Government	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1301 202	หลักรัฐธรรมนูญและ สถาบันทางการเมือง Constitutional Principles and Political Institutions	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒
1301 203	ประชาสังคมกับ ประชาธิปไตย Civil Society, and Democracy	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
	Politics of Development and Theories of Social Movements																				
1301 304	บทคัดสรรทาง รัฐศาสตร์ Selected Reading in Political Science	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1301 400	ทฤษฎีสังคมและ การเมือง Social and Political Theory	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
1301 401	เพศสภาพ เพศวิถี กับ การเมือง Gender, Sexualities, and Politics	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒
1301 402	ทหารกับการเมือง Military and Politics	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒
1301 403	พรรคการเมืองและการ เลือกตั้ง Political Parties and Election	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒
1301 404	ประวัติความคิดทาง การเมือง History of Political Thought	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
1301 405	ศาสนากับการเมือง Religion and Politics	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒
1301 406	วรรณกรรมกับการเมือง Literature and Politics	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1301 407	ความคิดทางการเมือง ไทย Thai Political Thoughts	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1301 408	ชนชั้นนำและผู้นำ ทางการเมือง Elite and Political Leaders	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
1301 409	พลวัตของการ เปลี่ยนแปลงไปสู่ความ เป็นประชาธิปไตย Dynamics of Democratization	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐
1301 410	การสื่อสารทาง การเมือง Political Communication	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒
1301 411	การเมืองการปกครอง ของสหรัฐอเมริกา Politics and Government of the United States of	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	
	America																					
1301 412	การเมืองการปกครอง ของยุโรป Politics and Government of Europe	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●
1301 413	การเมืองการปกครอง ของเอเชียตะวันออก Politics and Government of East Asia	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●
1301 414	การเมืองการปกครอง ของเอเชียตะวันออก เฉียงใต้	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
	Politics and Government of South East Asia																				
1301 415	การเมืองการปกครอง ของเอเชียใต้ Politics and Government of South Asia	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●
1301 416	การเมืองการปกครอง ของจีน Politics and Government of China	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●
1301 417	การเมืองการปกครอง ของลาตินอเมริกา	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
	Politics and Government of Latin America																						
1301 418	การเมืองและการ จัดการที่ดิน Politics and Land Management	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	●
1301 419	การเมืองและการ จัดการ ผังเมือง Politics and Urban- Planning Management	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
1301 420	แนวคิดและทฤษฎีการ กระจายอำนาจและการ ปกครองท้องถิ่น Concepts and Theories of Decentralization and Local Government	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐
1301 421	การปกครองท้องถิ่น เปรียบเทียบ Comparative Local Government	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
1301 422	การเมืองการปกครอง ท้องถิ่นภาคอีสาน Politics and Local Government in Isan	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐
1301 423	มาตรฐานและกลไก ระหว่างประเทศด้าน สิทธิมนุษยชน International Human Rights Standards and Human Rights Mechanisms	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
1301 424	สิทธิมนุษยชนกับการ พัฒนาและโลกาภิวัตน์ Human Rights and Development and Globalization	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒
1301 425	การเมืองเรื่อง สิ่งแวดล้อม Environmental Politics	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒
1301 426	การเมืองกับธุรกิจ Politics and Business	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1301 427	เศรษฐกิจการเมือง ระหว่างประเทศ	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
	International Political Economy																						
1301 428	ทฤษฎีการเมืองแนว มาร์กซิสต์ Marxism Political Theory	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●
1301 429	กฎหมายมหาชน Public Laws	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●
1301 430	กฎหมายปกครอง Administrative Laws	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●
1301 431	ศาลรัฐธรรมนูญและวิธี พิจารณาคดีรัฐธรรมนูญ Constitutional Court and Procedure	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
1301 432	องค์การตามรัฐธรรมนูญ และการตรวจสอบการ ใช้อำนาจอรัฐ Constitutional Organ and Control of the Exercise of State Power	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1301 433	สัมมนาประเด็นร่วม สมัยในการเมืองการ ปกครองไทย Seminar on Contemporary Issues in Thai	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	
	Politics and Government																					
1301 434	สัมมนาการเมืองเรื่อง การพัฒนาและ ขบวนการทางสังคมใน ภาคอีสาน Seminar on Politics of Development and Social Movements in Isan	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	
1301 435	สัมมนาเรื่องชาตินิยม กับการเปลี่ยนแปลง ทางการเมือง Seminar on Nationalism and Political Changes	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
1301 436	สัมมนาเรื่องการ คอร์รัปชันและการ ต่อต้านการคอร์รัปชัน Seminar on Corruption and Anti-Corruption	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐

วิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์																								
1301 201	การเมืองการปกครอง ท้องถิ่น Politics and Local Government	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1302 201	นโยบายสาธารณะและ การวางแผน	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	
	Public Policy and Planning																					
1302 202	ทฤษฎีองค์การ Organization Theory	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	●
1302 203	พฤติกรรมองค์การและ การบริหาร Organization Behavior and Administration	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	●
1302 204	ระบบบริหารราชการ ไทย Thai Administrative System	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	
1302 304	การบริหารจัดการ เครือข่ายภาคสาธารณะ Public Governance	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	
1302 305	การบริหารการคลัง สาธารณะ Public Fiscal Administration	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
	วิชาเอกเลือก																					
1301 202	หลักรัฐธรรมนูญและ สถาบันทางการเมือง Constitution Principles and Political Institutions	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	
1301 429	กฎหมายมหาชน Public Law	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1301 430	กฎหมายปกครอง Administrative Law	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1302 401	การกำหนดนโยบาย สาธารณะ Public Policy Making	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1302 402	การวิเคราะห์นโยบาย สาธารณะ Public Policy Analysis	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	
1302 403	การนำนโยบายไป ปฏิบัติ การติดตามและการ ประเมินผลนโยบาย Policy Implementation, Monitoring, and Evaluation	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1302 404	การบริหารโครงการ Project Management	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☒	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1302 405	การบริหารคุณภาพและ การจัดการความเสี่ยง	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
	Learning Organization																				
1302 409	จริยธรรมสำหรับการ บริหารงานภาครัฐ Ethics for Public Sectors Administration	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●
1302 410	ภูมิปัญญากับการ บริหารงานท้องถิ่น Local Wisdom and Local Administration	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●
1302 411	การจัดการนวัตกรรม ท้องถิ่น	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●	●	○	○	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
	Local Innovation Management																				
1302 412	การจัดการการท่องเที่ยวท้องถิ่น Local Tourism Management	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●
1302 413	การสรรหา คัดเลือก และ การพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ในภาครัฐ Recruitment, Selection, and Human Resources Development Public in Sector	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
1302 414	การกำหนดตำแหน่ง และ การบริหารค่าตอบแทน ภาครัฐ Classification of Position and Compensation Administration in Public Sector	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1302 415	การประเมินผลการ ปฏิบัติงานเพื่อการ บริหารทรัพยากรมนุษย์ ในภาครัฐ	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	
	Strategic Management																					
1302 419	การบริหารจัดการ งบประมาณ Budgetary Management	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	●
1302 420	การบริหารภาษีอากร Taxation Administration	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	●
1302 421	การคลังท้องถิ่น Local Finance	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	●
1302 422	อาชญาวิทยาและทัณฑ วิทยา	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	
	Criminal Justice Administration																					
1302 427	การบริหารสำนักงาน Office management	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	●
1302 428	การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมใน ท้องถิ่น Local Natural Resources and Environment Management	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●
1302 429	สัมมนาปัญหานโยบาย สาธารณะ	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
	Seminar on Public Policy Problems																						
1302 430	สัมมนาปัญหาการ บริหารงานภาครัฐ Seminar on Problems in Public Sectors Administration	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●
1302 431	สัมมนาปัญหาการ บริหารงานท้องถิ่น Seminar Problems in Local Administration	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
1302 432	สัมมนาประเด็นเรื่อง การบริหารทรัพยากร มนุษย์ในภาครัฐ Seminar on the Issue in Human Resources Administration in Public Sectors	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1302 433	การฝึกงานทาง รัฐศาสตร์ Practicum in Political Science	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	
วิชาเอกความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ																						
0105 103	การเขียนเบื้องต้น Basic Writing	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1301 427	เศรษฐกิจการเมือง ระหว่างประเทศ International Political Economy	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1303 201	ประวัติศาสตร์และวิถี ปฏิบัติทางการทูต Diplomatic History and Practices	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1303 202	ทฤษฎีและแนวทาง การศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	
	Theories and Approaches of International Relations																					
1303 203	การเมืองระหว่างประเทศ International Politics	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1303 204	องค์การระหว่างประเทศ International Organization	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ			
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	
1303 301	ความสัมพันธ์และ นโยบายต่างประเทศ ของมหาอำนาจ Foreign Relations and Policies of Major Powers	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	
1303 302	กฎหมายระหว่าง ประเทศ International Laws	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1303 303	ความสัมพันธ์ ต่างประเทศ ของไทย Thai Foreign Relations	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
1303 304	บทคัดสรรทาง ความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ Selected Reading in International Relations	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1303 401	นโยบายต่างประเทศ ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Foreign Policy of Southeast Asia	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☒	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
1303 402	นโยบายต่างประเทศ ของ กลุ่มประเทศในอนุ ภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง Foreign Policy of the Greater Mekong Sub-region	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
	วิชาเอกเลือก																						
1303 403	โลกาภิวัตน์กับการเมือง โลก Globalization and World Politics	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐
1303 404	การทูตและการเจรจา ระหว่างประเทศ	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
	Diplomacy and International Negotiation																				
1303 405	สื่อและวัฒนธรรมข้าม ชาติ ในการเมืองโลก Media and Transnational Culture in World Politics	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
1303 406	ตลาดเกิดใหม่ใน การเมืองโลก Emerging Economy in World Politics	○	●	○	○	●	○	●	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
1303 407	สัมมนาประเด็นปัจจุบัน ในความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ Seminar on Current Issues in International Relations	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1303 408	สัมมนา ประเด็นปัญหา ข้ามพรมแดน Seminar on Trans- border Issues	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1303 409	การเมืองเรื่อง สิ่งแวดล้อมระหว่าง ประเทศ	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
	International Environmental Politics																						
1303 410	การพัฒนาระหว่าง ประเทศ International Development	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●
1303 411	ความมั่นคงของมนุษย์ ในการเมืองโลก Human Security in World Politics	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●
1303 412	ยุทธศาสตร์และความ มั่นคงระหว่างประเทศ	○	●	○	○	●	○	●	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
	International Strategy and Security																						
1303 413	สิทธิมนุษยชนใน ความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ Human Right in International Relations	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●
1303 414	สัมมนา การวิเคราะห์ และการแก้ไขความ ขัดแย้งระหว่างประเทศ Seminar on International	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3
	Conflict Analysis and Resolution																				
1303 415	มหาอำนาจกับเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ Major Powers and Southeast Asia	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

1303 416	นโยบายต่างประเทศ ของสหรัฐอเมริกา Foreign Policy of the United States of America	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1303 417	นโยบายต่างประเทศ ของจีน	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3

1303 421	นโยบายต่างประเทศ ของรัสเซียและกลุ่ม ประเทศในอดีตสหภาพ โซเวียต Foreign Policy of Russia and Former Soviet Union States	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
1303 422	นโยบายต่างประเทศ ของตะวันออกกลาง และแอฟริกา	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
	Foreign Policy of Middle East and Africa																						
1303 423	นโยบายต่างประเทศ ของลาตินอเมริกา Foreign Policy of Latin America	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●
1303 424	สัมมนา ความสัมพันธ์ ต่างประเทศของไทยกับ ประเทศเพื่อนบ้าน Seminar on Thai Foreign Relations towards Neighboring Countries	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
1303 425	สัมมนาความร่วมมือ และ การรวมกลุ่มภูมิภาค Seminar on Regional Cooperation and Integration	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒
0105 106	ภาษาฝรั่งเศส 1 Basic French 1	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
0105 107	ภาษาฝรั่งเศส 2 Basic French 2	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
0106 831	ภาษาเวียดนาม 1 Basic Vietnamese 1	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
0106 832	ภาษาเวียดนาม 2 Basic Vietnamese 2	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

รหัส วิชา	รายวิชา	1) คุณธรรม จริยธรรม						2) ความรู้				3) ทักษะทาง ปัญญา			4) ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				5) ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ				
		1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3		
0106 961	ภาษาจีน 1 Basic Chinese	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒
0106 962	ภาษาจีน 2 Basic Chinese 2	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒

สำหรับการเรียนรู้ที่คาดหวัง (ELOs) ของหลักสูตรในหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 กำหนดไว้ใน มคอ. 2 ดังนี้

PLO 1 มีความใฝ่รู้ รับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ มีคุณธรรม จริยธรรม และเคารพในสิทธิศักดิ์ศรี คุณค่าความเป็นมนุษย์ และวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละท้องถิ่น

PLO 2 อธิบายแนวคิด ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง หรือเหมาะสม

PLO 3 วิเคราะห์สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ และผลกระทบต่อสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศ ภูมิภาค และโลก โดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ได้

PLO 4 อธิบายปรากฏการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และสร้างข้อสรุปได้

PLO 5 มีทักษะในการเป็นผู้นำ ทำงานเป็นทีม และแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

PLO 6 มีทักษะในการออกแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการศึกษาได้อย่างชัดเจน น่าเชื่อถือ

PLO 7 มีทักษะในการคิดคำนวณ และการวิเคราะห์เชิงตัวเลข

PLO 8 มีทักษะในการสื่อสารด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ทั้งด้วยภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น ๆ

PLO 9 มีทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ การศึกษาค้นคว้า และการสื่อสาร

ตารางที่ 2.1-3 ความสัมพันธ์ระหว่างรายวิชาในหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 กับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
หมวดวิชาแกน									
1300 101 รัฐศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Political Science	√	√			√			√	√
1300 102 รัฐประศาสนศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Public Administration	√	√			√			√	√
1300 103 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น Introduction to Public Administration	√	√			√			√	√
1300 104 กฎหมายเบื้องต้น Introduction to Laws	√	√			√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
1300 201 การเมืองการปกครองไทย Thai Politics and Government		√	√	√				√	√
1300 202 ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น Introduction to Political Philosophy		√	√	√				√	√
1300 203 การเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองใน ภาคอีสาน Politics and Political Changes in Isan		√	√	√				√	√
1300 204 เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Economics		√	√	√			√	√	√

วิชาเอกการเมืองการปกครอง									
วิชาเอกบังคับ									
1301 201 การเมืองเรื่องความยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน Politics of Justice and Human Rights	√	√	√	√	√			√	√
1301 202 หลักรัฐธรรมนูญและสถาบันทางการเมือง Constitutional Principles and Political Institutions	√	√	√	√	√			√	√
1301 203 การเมืองการปกครองท้องถิ่นและภูมิภาค Local and Provincial Politics and Government	√	√	√	√	√			√	√
1301 204 แนวการศึกษาทางรัฐศาสตร์ Approaches to Political Science	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
1301 205 การเมืองเปรียบเทียบ Comparative Politics	√	√	√	√	√			√	√
1301 206 ภาษาอังกฤษสำหรับการเมืองการปกครอง English for Politics and Government	√							√	√
1301 301 วิธีวิทยาสำหรับการเมืองการปกครอง Research Methodology for Politics and Government						√	√	√	√
1301 302 ทฤษฎีสังคมและการเมืองSocial and Political Theory	√	√	√	√	√			√	√
1301 303 ประชาธิปไตยในโลกปัจจุบัน Democracies in Contemporary World	√	√	√	√	√			√	√
1301 304 บทความสรรทางการเมืองการปกครอง Selected Reading in Politics and Government	√	√	√	√	√			√	√
1301 305 สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางการเมืองการ ปกครอง Seminar on Specific Issues in Politics and Government			√	√	√	√	√	√	√
1301 306 การเมืองเรื่องการพัฒนา Politics of Development	√	√	√	√	√			√	√
1301 307 สันติศึกษา Peace Studies	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
1301 308 รัฐและสังคม State and Society	√	√	√	√	√			√	√
วิชาเอกเลือก									
1301 401 เพศสภาพ เพศวิถี กับการเมือง Gender, Sexualities, and Politics	√	√	√	√	√			√	√
1301402 ทหารกับสังคม Military and Society	√	√	√	√	√			√	√
1301 403 การเมืองของพรรคการเมืองและการเลือกตั้ง Party Politics and Election	√	√	√	√	√			√	√
1301 404 ประวัติความคิดทางการเมือง History of Political Thought	√	√	√	√	√			√	√
1301 405 ศาสนากับการเมือง Religion and Politics	√	√	√	√	√			√	√
1301 406 วรรณกรรมกับการเมือง Literature and Politics	√	√	√	√	√			√	√
1301 407 ความคิดทางการเมืองไทย Thai Political Thoughts	√	√	√	√	√			√	√
1301 408 ชนชั้นนำและผู้นำทาง การเมือง Elite and Political Leaders	√	√	√	√	√			√	√
1301 409 การเมืองเรื่องผู้อพยพและการย้ายถิ่นฐาน	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
Politics of Migrants and Migration									
1301 410 การสื่อสารทางการเมือง Political Communication	√	√	√	√	√			√	√
1301 411 การเมืองการปกครองของประเทศมหาอำนาจ Politics of Major Powers	√	√	√	√	√			√	√
1301 412 ประเด็นร่วมสมัยในการเมืองเอเชีย Contemporary Issues in Asian Politics	√	√	√	√	√			√	√
1301 413 ประชาสังคมในพัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม Civil Society in Political, Economic and Social Development	√	√	√	√	√			√	√
1301 414 นโยบายสาธารณะกับการเลือกปฏิบัติทางสังคม Public Policy and Social Discrimination	√	√	√	√	√			√	√
1301415 สัมมนาประเด็นปัจจุบันด้านสิทธิมนุษยชน Seminar on Current Issues in Human Rights	√	√	√	√	√			√	√
1301 416 การเมืองเรื่องที่ดิน Politics and Land	√	√	√	√	√			√	√
1301 417 การเมืองนครและนโยบายเมือง City Politics and Urban Policy	√	√	√	√	√			√	√
1301 418 แนวคิดและทฤษฎีการกระจายอำนาจและการ ปกครองท้องถิ่น	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
Concepts and Theories of Decentralization and Local Government									
1301 419 การเมืองการปกครองท้องถิ่นอีสาน Politics and Local Government in Isan	√	√	√	√	√			√	√
1301 420 การเมืองกับระบบราชการ Politics and Bureaucracy	√	√	√	√	√			√	√
1301 421 มาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและ กลไกคุ้มครองทางด้านสิทธิมนุษยชน International Human Rights Standards and Human Rights Protection Mechanism	√	√	√	√	√			√	√
1301 422 สิทธิมนุษยชนกับการพัฒนาและโลกาภิวัตน์ Human Rights and Development and Globalization	√	√	√	√	√			√	√
1301 423 การเมืองเรื่องสิ่งแวดล้อม Environmental Politics	√	√	√	√	√			√	√
1301424 การเมืองกับธุรกิจ Politics and Business	√	√	√	√	√			√	√
1301 425 เศรษฐศาสตร์การเมือง Political Economy	√	√	√	√	√			√	√
1301 426 ทฤษฎีการเมืองแนวมาร์กซิสต์ Marxist Political Theory	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
1301 427 กฎหมายมหาชน Public Law	√	√	√	√	√			√	√
1301 428 กฎหมายปกครอง Administrative Law	√	√	√	√	√			√	√
1301 429 การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญ Constitutionalism and State Accountability	√	√	√	√	√			√	√
1301 430 สัมมนาประเด็นร่วมสมัยในการเมืองการ ปกครองไทย Seminar on Contemporary Issues in Thai Politics and Government	√	√	√	√	√			√	√
1301 431 สัมมนาขบวนการทางสังคมในภาคอีสาน Seminar on Social Movements in Isan	√	√	√	√	√			√	√
1301 432 สัมมนาเรื่องชาตินิยมกับการเปลี่ยนแปลงทาง การเมือง Seminar on Nationalism and Political Changes	√	√	√	√	√			√	√
1301 433 สัมมนาเรื่องการคอร์รัปชันและการต่อต้านการ คอร์รัปชัน Seminar on Corruption and Anti- Corruption	√	√	√	√	√			√	√
1301 434 กฎหมายที่ดินและการจัดการความขัดแย้งเรื่อง ที่ดิน	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ English for Public Administration									
1302 207 วิธีวิทยาสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ Research Methodology for Public Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 208 การบริหารทรัพยากรมนุษย์ Human Resource Management	√	√	√	√	√			√	√
1302 209 การบริหารการพัฒนา Development Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 210 การบริหารการคลังสาธารณะ Public Fiscal Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 301 บทความสรรทางรัฐประศาสนศาสตร์ Selected Reading in Public Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 302 การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล ในการบริหารงานภาครัฐ Digital Transformation in Public Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 303 การบริหารจัดการภาคสาธารณะ Public Governance	√	√	√	√	√			√	√
1302 304 สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางรัฐประศาสน ศาสตร์						√	√	√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
Seminar on Specific Issues in Political Administration									
วิชาเอกเลือก									
1302 401 การบริหารโครงการ Project Management	√	√	√	√	√			√	√
1302 402 การบริหารคุณภาพและ การจัดการความเสี่ยง Quality Administration and Risk Management	√	√	√	√	√			√	√
1302 403 การจัดการภัยพิบัติ Disaster Management	√	√	√	√	√			√	√
1302 404 การจัดการเชิงกลยุทธ์ในภาครัฐ Strategic Management in Public Sectors	√	√	√	√	√			√	√
1302 405 การพัฒนาองค์การและองค์การแห่งการเรียนรู้ Organization Development and Learning Organization	√	√	√	√	√			√	√
1302 406 จริยธรรมสำหรับการบริหารงานภาครัฐ Ethics for Public Sectors Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 407 การจัดการนวัตกรรมท้องถิ่น Local Innovation Management	√	√	√	√	√			√	√
1302 408 การจัดการการท่องเที่ยวท้องถิ่น Local Tourism Management	√	√	√	√	√			√	√
1302 409	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
การสรรหา คัดเลือก และการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ ในภาครัฐ Recruitment, Selection, and Human Resources Development in Public Sector									
1302 410 การกำหนดตำแหน่งและ การบริหารค่าตอบแทนภาครัฐ Classification of Position and Compensation Administration in Public Sector	√	√	√	√	√			√	√
1302 411 การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ในภาครัฐPerformance Appraisal for Human Resource Administration in Public Sector	√	√	√	√	√			√	√
1302 412 กฎหมายแรงงาน และแรงงานสัมพันธ์ Labor Law and Employee Relation	√	√	√	√	√			√	√
1302 413 การบริหารงานบุคคลท้องถิ่น Local Personnel Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 414 การบริหารภาษีอากร Taxation Administration	√	√	√	√	√		√	√	√
1302 415 การคลังท้องถิ่น Local Finance	√	√	√	√	√		√	√	√
1302 416 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในท้องถิ่น	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
Natural Resources and Environmental Management in Local Sectors									
1302 418 สัมมนาปัญหา นโยบายสาธารณะ Seminar on Public Policy Problems	√	√	√	√	√			√	√
1302 419 สัมมนาปัญหาการบริหารงานภาครัฐ Seminar on Problems in Public Sectors Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 420 สัมมนาปัญหาการบริหารงานท้องถิ่น Seminar on Problems in Local Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 421 สัมมนาประเด็นเรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในภาครัฐ Seminar on Issues of Human Resources Management in Public Sectors	√	√	√	√	√			√	√
1302 422 กระบวนการนโยบายสาธารณะ Public Policy Process	√	√	√	√	√			√	√
1302 423 การประยุกต์เศรษฐมิติสำหรับการวิเคราะห์ นโยบายสาธารณะ Applied Econometrics for Public Policy Analysis	√	√	√	√	√			√	√
1302 424 การวางแผนและนโยบายการขนส่ง Transportation Planning and Policy	√	√	√	√	√			√	√
1302 425	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
การบริหารงบประมาณและการเงินสาธารณะ Public Budgetary and Financial Management									
1302 426 การผังเมืองสำหรับนักรัฐประศาสนศาสตร์ Urban planning for Public Administration	√	√	√	√	√			√	√
1302 427 การจัดการการเปลี่ยนแปลง Change Management	√	√	√	√	√			√	√
1302 428 ปรัชญาและแนวคิดของการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์และชุมชน Philosophy and Concepts of Human and Community Resource Development	√	√	√	√	√			√	√
วิชาเอกความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ									
วิชาเอกบังคับ									
1303 201 ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ History of International Relations	√	√	√	√	√			√	√
1303 202 กฎหมายระหว่างประเทศ International Laws	√	√	√	√	√			√	√
1303 203 แนวทางการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ Theories and Approaches of International Relations	√	√	√	√	√			√	√
1303 204 มหาอำนาจกับการเมืองระหว่างประเทศ Great Powers and International Politics	√	√	√	√	√			√	√
1303 205 วิธีวิทยาสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ						√	√	√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
Research Methodology for International Relations									
1303 206 ภาษาอังกฤษในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ English for International Relations	√		√		√			√	√
1303 301 บทความคัดสรรทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ Selected Reading in International Relations	√	√	√	√	√			√	√
1303 302 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของไทย Thai Foreign Relations	√	√	√	√	√			√	√
1303 303 องค์การระหว่างประเทศ International Organization	√	√	√	√	√			√	√
1303 304 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Foreign Relations of southeast Asia	√	√	√	√	√			√	√
1303 305 เศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ International Political Economy	√	√	√	√	√			√	√
1303 306 สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ Seminar on Specific Issues in International Relations	√	√	√	√	√	√	√	√	√
1303 401 อนุภูมิภาคแม่น้ำโขงในความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
The Greater Mekong Sub-region in International Relations									
1303 402 ประชาสังคมในการเมืองโลก Civil Society in World Politics	√	√	√	√	√			√	√
วิชาเอกเลือก									
1303 403 โลกาภิวัตน์กับการเมืองโลก Globalization and World Politics	√	√	√	√	√			√	√
1303 404 ยุทธศาสตร์และความมั่นคงระหว่างประเทศ International Strategy and Security	√	√	√	√	√			√	√
1303 405 วัฒนธรรมข้ามชาติและการสื่อสารระหว่างประเทศ Transnational Culture and International Communication	√	√	√	√	√			√	√
1303 406 เศรษฐกิจโลกปัจจุบัน Contemporary Global Economy	√	√	√	√	√			√	√
1303407 การพัฒนาระหว่างประเทศ International Development	√	√	√	√	√			√	√
1303 408 สิทธิมนุษยชนในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ Human Right in International Relations	√	√	√	√	√			√	√
1303 409 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา Foreign Relations of the United States	√	√	√	√	√			√	√
1303 410 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของจีน	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL
	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	O9
Foreign Relations of China									
1303 411 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของเอเชียตะวันออก Foreign Relations of East Asia	√	√	√	√	√			√	√
1303 412 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของสหภาพยุโรป Foreign Relations of the European Union	√	√	√	√	√			√	√
1303 413 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของรัสเซียและกลุ่ม ประเทศเครือรัฐเอกราช Foreign Relations of Russia and CIS Countries	√	√	√	√	√			√	√
1303 414 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของลาตินอเมริกา Foreign Relations of Latin America	√	√	√	√	√			√	√
1303 415 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของตะวันออกกลาง Foreign Relations of Middle East	√	√	√	√	√			√	√
1303 416 ความสัมพันธ์ต่างประเทศของเอเชียใต้ Foreign Relations of South Asia	√	√	√	√	√			√	√
1303 417 สัมมนาความสัมพันธ์ต่างประเทศของไทยกับ ประเทศเพื่อนบ้าน Seminar on Thai Foreign Relations towards Neighboring Countries	√	√	√	√	√			√	√
1303 418 Seminar on Regional Cooperation and Integration สัมมนาความร่วมมือและการรวมกลุ่มระหว่าง ประเทศ	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
1) กฎหมายและการเตรียมความพร้อมเพื่อ การสอบเข้ารับราชการ									
1311 101 ความรู้และความสามารถสำหรับข้าราชการพล เรือน Knowledge and Proficiency for Civic Officials	√	√	√	√	√			√	√
13011 102 ความรู้และความสามารถสำหรับข้าราชการส่วน ท้องถิ่น Knowledge and Proficiency for Local Government Officials	√	√	√	√	√			√	√
1311 103 ความรู้และลักษณะข้าราชการที่ดี Knowledge and Characteristics of Good Government Officials	√	√	√	√	√			√	√
1311 104 ภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการพลเรือน English for Civic Officials	√							√	√
1311 105 การปกครองท้องถิ่น Provincial Affairs	√	√	√	√	√				
1311 106 กฎหมายอาญา Criminal Law	√	√	√	√	√				
1311 107 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา Criminal Procedure Law	√	√	√	√	√				
1311 108 กฎหมายลักษณะพยาน Evidence Law	√	√	√	√	√				

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL
	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	O9

2) หมวดวิชาชีพด้านการสอนสังคมศึกษา									
1311 201 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของสหรัฐอเมริกา State, Economy and Society of the United States	√	√	√	√	√			√	√
13011 202 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของเอเชีย State, Economy and Society of Asia	√	√	√	√	√			√	√
1301 203 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของละตินอเมริกา State, Economy and Society of Latin America	√	√	√	√	√			√	√
1311 204 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของยุโรป State, Economy and Society in Europe	√	√	√	√	√			√	√
1311 205 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมไทย State, Economy and Society in Thailand	√	√	√	√	√			√	√
1311 206 อาเซียนในการเมืองโลก ASEAN in World politics	√	√	√	√	√			√	√
3) การพัฒนาทักษะด้านคุณภาพทุนมนุษย์ และสังคม									
1311 301 การฝึกงานทางรัฐศาสตร์ Practicum in Political Science	√	√	√	√	√	√	√	√	√
1311 302 บุคลิกภาพ มารยาท และทักษะการนำเสนอ ในที่สาธารณะ	√	√	√	√	√			√	√

รายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)								
	PL O1	PL O2	PL O3	PL O4	PL O5	PL O6	PL O7	PL O8	PL O9
Personality, Manners and Presentation Skills in Public Sphere									
1311 303 การบริหารสำนักงานในภาครัฐและเอกชน Office management in Public and Private Sectors	√	√	√	√	√			√	√
1311 304 จิตวิทยาการบริการสำหรับภาครัฐและเอกชน Service Psychology for Public and Private Sectors	√	√	√	√	√			√	√
1311 305 การคิดวิเคราะห์เพื่อการบริหาร Critical Thinking in Management	√	√	√	√	√			√	√
1311 306 ภูมิปัญญากับการบริหารงานท้องถิ่น Local Wisdom and Local Administration	√	√	√	√	√			√	√
1311 307 การวางแผนกลยุทธ์ในโลกยุคซับซ้อน Strategic planning for Global disruption	√	√	√	√	√			√	√

2.1.2 รายละเอียดระดับรายวิชา (Course Specification)

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 และหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 กำหนดไว้ใน มคอ. 2 ระบุรายละเอียดรายวิชา รวมทั้งคำอธิบายรายวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษไว้ทุกรายวิชา ใน (มคอ.2) เมื่อนำรายวิชาใด ๆ ไปจัดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนจะต้องทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ไว้เป็นการล่วงหน้าก่อนเปิดภาคการศึกษา โดยดำเนินการจัดทำในระบบรายละเอียดในระบบส่ง มคอ.3 และ มคอ. 5 ของ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง เพื่อให้ผู้รับผิดชอบของหลักสูตร ประธานหลักสูตร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และคณบดี ตรวจสอบและอนุมัติตามลำดับ รวมถึงประชาสัมพันธ์ให้บัณฑิตในรายวิชาทราบในสัปดาห์แรกของการเรียนการสอน และแนบไฟล์ มคอ.3 ไว้ใน Google Classroom ของรายวิชาเพื่อให้บัณฑิตสามารถทำความเข้าใจและตรวจสอบได้

ทั้งนี้รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ทุกรายวิชา อาจารย์ผู้สอนต้องระบุข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย รหัสและชื่อรายวิชา รายละเอียดรายวิชาบังคับก่อนในกรณีที่มีข้อกำหนดไว้ คำอธิบายรายวิชา เนื้อหา และกำหนดการสอน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอนและวิธีการประเมินผล รวมถึง ระบุวันที่ล่าสุดในการปรับปรุง รายวิชา (มคอ.3)

2.1.3 ข้อมูลรายละเอียดระดับหลักสูตร (Programme specification) และข้อมูลรายละเอียด

ระดับรายวิชา (Course specification) เป็นปัจจุบัน รายละเอียดระดับหลักสูตร (Programme specification) หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตได้มีการทบทวน รายละเอียดระดับหลักสูตร (Programme specification) และข้อมูลรายละเอียดระดับรายวิชา (Course specification) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559 และ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2564 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดเมื่อครบ 5 ปี โดยทำการปรับปรุงตามแนวทาง Outcome Based Education และเริ่มใช้หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 ในปีการศึกษา 2564 ทำให้หลักสูตรมีความทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 เป็นหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน

สำหรับข้อมูลรายละเอียดระดับรายวิชา (Course specification) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาจะต้องจัดทำ รายงานการดำเนินงานการเรียนการสอนตามแบบฟอร์มรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) เพื่อรายงาน ผลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร และให้ระบุสิ่งที่ต้องปรับปรุงในภาคการศึกษาถัดไป ดังนั้นเมื่อมีการเรียนการสอนในภาคการศึกษาต่อไป อาจารย์ผู้สอนจะต้องจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ในรอบถัดไป จะนำข้อมูลผลการประเมินการสอนจากนิสิต ประกอบกับการปฏิบัติการสอนที่เกิดขึ้นในภาคการศึกษาที่ผ่านมา ปรับปรุงข้อกำหนดของรายวิชาให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้ข้อกำหนดของรายวิชาทันสมัยเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

นอกจากนั้น ในปีการศึกษา 2566 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ปรับปรุง พ.ศ.2564 ในการประชุมครั้งที่ 3 ปีการศึกษา 2566 เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2567 ได้มีการประชุมหารือเกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไข เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย และมีการมอบหมายให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบแต่ละวิชาเอกประสานกับ อาจารย์ผู้สอนทำการทบทวนรายวิชาและแจ้งการปรับปรุงแก้ไขรายวิชาให้ทันสมัย และได้พิจารณาข้อเสนอการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ปรับปรุง พ.ศ. 2564 รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2.1-4 การพิจารณาแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564
(ปรับปรุงเล็กน้อย)

วิชาเอกการเมืองการปกครอง

เดิม	ปรับปรุง	เหตุผล
1301427 กฎหมายมหาชน 1301428 กฎหมายปกครอง 1301436 กฎหมายเพื่อการบริหารงาน ภาครัฐ	ให้มี prerequisite คือ วิชา 1300104 กฎหมายเบื้องต้น	
1301305 สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่อง ทางการเมืองการปกครอง	ให้มี prerequisite คือ วิชา 1301301 วิทยาระเบียบวิธีวิจัย สำหรับการเมืองการปกครอง	

วิชาเอกความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

เดิม	ปรับปรุง	เหตุผล
ปรับคำอธิบายรายวิชา 1303 405 วัฒนธรรมข้ามชาติและการสื่อสาร ระหว่างประเทศ	ความรู้ด้านการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม แนวทางการศึกษาและทฤษฎีในการ อธิบายปรากฏการณ์การสื่อสารกับ วัฒนธรรม การสื่อสารระหว่าง ประเทศ วัฒนธรรมชาติ วัฒนธรรม ข้ามชาติ วัฒนธรรมสมัยนิยม และ วัฒนธรรมกลุ่มย่อย Knowledge of cross-cultural communication, approaches and theories explaining communication and cultural phenomena, international communication, national culture, transnational culture, pop culture, and subculture	
ยกเลิกเงื่อนไขของรายวิชา 1303418 สัมมนาความร่วมมือและการรวมกลุ่ม ภูมิภาค		
แก้เลขหน่วยกิตของรายวิชาภาษาจีน 1-2 และอังกฤษ 1-2 จาก 3(1-2-3)	3(3-0-6)	

เดิม	ปรับปรุง	เหตุผล
ปรับชื่อภาษาอังกฤษ วิชา 1311 204 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของยุโรป (Politics, Economy and Society in Europe)	Politics, Economy and Society <u>of</u> Europe	
ยกเลิกเงื่อนไขของรายวิชา 1303 417 สัมมนาความสัมพันธ์ต่างประเทศของไทย กับประเทศเพื่อนบ้าน		

รายวิชาเสนอเปิดใหม่

ชื่อรายวิชาเปิดใหม่	เหตุผล
ผู้ประกอบการ	

เมื่อพิจารณาจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรแล้ว ได้มีการนำข้อเสนอส่งไปยังคณะกรรมการประจำคณะในการพิจารณาในการประชุมครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567 และส่งข้อเสนอไปยังมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

2.1.4 ข้อมูลรายละเอียดระดับหลักสูตร (Programme specification) และข้อมูลรายละเอียดระดับรายวิชา (Course specification) มีการจัดเตรียมไว้และถูกสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2.1-5 การสื่อสารข้อมูลรายละเอียดระดับหลักสูตรและรายละเอียดระดับรายวิชาไปสู่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	กระบวนการ/ช่องทางการสื่อสารข้อมูลรายละเอียดระดับหลักสูตร	กระบวนการ/ช่องทางการสื่อสารข้อมูลรายละเอียดระดับรายวิชา	กระบวนการประเมินช่องทางการสื่อสาร
ลูกค้าในอนาคต - นักเรียนมัธยม	- ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง - แจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาในช่วงการจัดงาน Open House กับมหาวิทยาลัย		- การสุ่มสัมภาษณ์นักเรียนมัธยมศึกษาในการรับเข้าศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามรอบที่ 1

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	กระบวนการ/ช่องทาง การสื่อสารข้อมูล รายละเอียดระดับ หลักสูตร	กระบวนการ/ช่องทาง การสื่อสารข้อมูล รายละเอียดระดับ รายวิชา	กระบวนการประเมิน ช่องทางสื่อสาร
ลูกค้าปัจจุบัน - นิสิตปัจจุบัน	- คู่มือนิสิต - การปฐมนิเทศและ โครงการเตรียมความ พร้อมนิสิตใหม่ - ประชาสัมพันธ์ผ่าน เว็บไซต์วิทยาลัยการเมือง การปกครอง	- ชี้แจงให้นิสิตในรายวิชา ทราบในสัปดาห์แรกของ การเรียนการสอน - แอปไฟล์ มคอ.3 ไว้ใน Google Classroom	ประเมินจากระบบ REG
อาจารย์ผู้สอน	- การประชุมอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร - การจัดอบรมเชิง ปฏิบัติการการเขียน มคอ. 3 และ มคอ.5 ในทุกภาค การศึกษา		สอบถามอาจารย์ผู้สอนใน รายวิชาต่าง ๆ เกี่ยวกับ การชี้แจงข้อมูลในระดับ รายวิชาแก่นิสิต
ผู้ใช้บัณฑิต	- ประชาสัมพันธ์ผ่าน เว็บไซต์วิทยาลัยการเมือง การปกครอง		สอบถามตอนทำ VOC ของหลักสูตร

รายการหลักฐาน

- 2.1-01: มคอ.2 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559
- 2.1-02: มคอ.2 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564
- 2.1-03: ตัวอย่าง มคอ.3
- 2.1-04: ตัวอย่างหน้าเว็บไซต์คณะฯ ประชาสัมพันธ์
- 2.1-05: ตัวอย่างโบชัวร์ประชาสัมพันธ์หลักสูตร

2.2 The design of the curriculum is shown to be **constructively aligned^d** with achieving the expected learning outcomes.

หมายเหตุ

^d = Consequently, the term “constructive alignment” for the programme research component could be shown or demonstrated by mapping between the expected learning outcomes of the programme with activities or/and assessment tasks related to progress and performance reviews of a doctorate candidate/student.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2559 มีกระบวนการออกแบบหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน และการประเมินผลที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (ELOs) โดยโครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ประกาศลงวันที่ 26 มิถุนายน 2558

รายละเอียดความเชื่อมโยงระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2559 (ELOระดับหลักสูตร) กับรายวิชาที่มีรายละเอียด ดังที่แจ้งไว้ในตารางที่ 2.2 ก่อนหน้า

นอกจากนี้ ในปีการศึกษา 2566 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ได้เปิดรับนิสิตใหม่หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564 เป็นรุ่นที่ 3 ซึ่งหลักสูตรมีกระบวนการจัดทำหลักสูตรโดยใช้แนวคิดการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome Based Education: OBE) โดยกำหนด ELOs ของหลักสูตรจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และใช้ELOs เป็นจุดเริ่มต้นในการออกแบบเนื้อหาสาระในหลักสูตร รายละเอียดความเชื่อมโยงระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรกับรายวิชาของหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2564 ดังที่แจ้งไว้ในตารางที่ 2.3 ก่อนหน้า

รายการหลักฐาน

2.2-01: มคอ.2 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559

2.2-02: มคอ.2 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564

2.3 The design of the curriculum is shown to include feedback from stakeholders, especially external stakeholders.

ในปีการศึกษา 2566 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ปรับปรุง พ.ศ. 2564 ได้เปิดรับนิสิตในหลักสูตรปรับปรุง ฉบับ พ.ศ. 2564 เป็นรุ่นที่ 3 โดยหลักสูตรที่จัดทำขึ้นได้ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ทั้งที่เป็นแหล่งข้อมูลเอกสาร ได้แก่ มคอ.2 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ข้อมูลอัตลักษณ์มหาวิทยาลัย วิสัยทัศน์ พันธกิจของมหาวิทยาลัยและคณะ และแหล่งข้อมูลตัวบุคคลทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร นิสิตปัจจุบัน ศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขารัฐศาสตร์ผู้ชำนาญการ/สถานประกอบการ รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียปรากฏใน มคอ.2 ในส่วนภาคผนวก โดยหลักสูตรได้นำเอาความต้องการและเสียงสะท้อนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากำหนดเป็นคุณลักษณะพิเศษของบัณฑิตที่พึงประสงค์ และกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร และนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังดังกล่าวไปสู่การออกแบบหลักสูตรในรายละเอียดเนื้อหาสาระต่าง ๆ

ตารางที่ 2.3-1 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของ PLOs กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ คุณลักษณะของบัณฑิต และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ปรับปรุง พ.ศ. 2564

stakeholders ของหลักสูตร รัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2564	PLO1	PLO2	PLO3	PLO4	PLO5	PLO6	PLO7	PLO8	PLO9
1.1) ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580)									
ยุทธศาสตร์ด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน					✓				✓
ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน					✓	✓			✓
ยุทธศาสตร์ด้านการสร้าง โอกาสความเสมอภาคและเท่า เทียมกันทางสังคม	✓								✓
ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการ เติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม			✓	✓					
ยุทธศาสตร์ด้านการปรับ สมดุลและพัฒนาระบบการ บริหารจัดการภาครัฐ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
1.2) วิสัยทัศน์ และพันธกิจของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม									
การจัดการเรียนการสอนมุ่ง ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตาม มาตรฐาน มีคุณลักษณะพึง ประสงค์และมีความเป็น ผู้ประกอบการ						✓	✓	✓	✓
การพัฒนางานวิจัย และ นวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศ					✓		✓		
ให้บริการวิชาการแก่ชุมชน และสังคม เพื่อให้ชุมชนและ สังคมสามารถพึ่งพาตนเองได้ อย่างยั่งยืน			✓		✓				
อนุรักษ์ ปันฟู ปกป้อง เผยแพร่ และพัฒนา ศิลปวัฒนธรรมและ	✓		✓		✓				

stakeholders ของหลักสูตร รัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2564	PLO1	PLO2	PLO3	PLO4	PLO5	PLO6	PLO7	PLO8	PLO9
ขนบธรรมเนียมประเพณีของ อีสาน									
1.3) วิสัยทัศน์ และพันธกิจของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม									
พัฒนาคุณภาพการจัดการ เรียนการสอนให้สอดคล้อง Real World Education เพื่อ ส่งเสริมคุณภาพนิสิต ทั้งการมี งานทำ ทักษะชีวิต และสำนึก พลเมือง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ส่งเสริมหลักสูตรระยะสั้นบน ฐานขององค์ความรู้ทาง รัฐศาสตร์ เพื่อเป็นเครื่องมือ ในการสร้างรายได้ให้แก่คณะ									
ส่งเสริมการสร้างงานวิจัยจาก แหล่งทุนภายนอกและการ ตีพิมพ์ผลงานวิจัยในระดับชาติ และระดับนานาชาติ						✓			
พัฒนาระบบการบริหาร จัดการสู่องค์กรแห่งความสุข เป็นมืออาชีพ มีภาพลักษณ์ที่ดี โดยใช้ธรรมาภิบาลเป็นฐาน	✓								
2.1) ความคาดหวังของศิษย์เก่า									
เป็นผู้นำ และกล้าแสดงออก					✓				
ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง								✓	
สื่อสารภาษาอังกฤษและภาษา อื่นได้								✓	
ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ พื้นฐานได้									✓
เรียนแล้วสามารถประกอบ อาชีพได้		✓	✓	✓		✓	✓		

stakeholders ของหลักสูตร รัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2564	PLO1	PLO2	PLO3	PLO4	PLO5	PLO6	PLO7	PLO8	PLO9
2.2) ความคาดหวังของศิษย์ ปัจจุบัน									
เรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์			✓			✓			
ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง								✓	
สื่อสารภาษาอังกฤษและภาษา อื่นได้								✓	
ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ พื้นฐานได้									✓
ลงพื้นที่จริง ลงชุมชน						✓			
2.3) ความคาดหวังของนายจ้าง/สถานประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต									
กล้าตัดสินใจ					✓				
มีความตรงต่อเวลา	✓								
แต่งตัวถูกกาลเทศะ	✓								
ใช้ภาษากับผู้ใหญ่สุภาพ เรียบร้อย								✓	
ใช้ภาษาอังกฤษได้								✓	
ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ พื้นฐานได้									✓
2.4) ความคาดหวังของคณาจารย์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม									
มีความรู้พื้นฐานทางรัฐศาสตร์		✓							
เข้าใจและประยุกต์ใช้ทฤษฎี ทางรัฐศาสตร์ได้			✓						
มีทักษะการนำเสนอ								✓	
ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน การค้นหาข้อมูล									✓
ใช้ภาษาไทยและอังกฤษได้ อย่างถูกต้อง เหมาะสม								✓	
มีจริยธรรมทางวิชาการ	✓								

รายการหลักฐาน

2.3-01: มคอ.2 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564

2.4 The contribution made by each **course**^c in achieving the expected learning outcomes is shown to be clear.

หมายเหตุ

^c = In the context of planning and delivering the programme research component that is aligned to the expected learning outcomes, the term “course” or “courses” should be referred to programme activities or/and assessment tasks related to monitoring progression and reviewing academic performance of a postgraduate student.

รายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ปรับปรุง พ.ศ.2564 ทุกรายวิชา มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชาไว้อย่างชัดเจน ตามแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping) รายละเอียดตามตารางที่ 2.2 และ 2.3 ที่ได้แสดงไว้ก่อนหน้านี้

นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาจะต้องระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังสำหรับแต่ละรายวิชาลงในรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) เพื่อเป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา ให้ได้ผลสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับหลักสูตรตามแผนที่ความรับผิดชอบ รวมถึงสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ที่บรรลุไว้ใน มคอ.5 ของทุกรายวิชา และมีคณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ดำเนินการตรวจสอบ ก่อนเสนอต่อผู้รับผิดชอบของหลักสูตร ประธานหลักสูตร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และคณบดี ตามลำดับ

รายการหลักฐาน

- 2.4-01: มคอ.2 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564
2.4-02: ตัวอย่าง มคอ.3 และ มคอ.5

2.5 The curriculum to show that all its **courses^c** are logically structured, properly sequenced (progression from basic to intermediate to specialised courses), and are integrated.

หมายเหตุ

^c = In the context of planning and delivering the programme research component that is aligned to the expected learning outcomes, the term “course” or “courses” should be referred to programme activities or/and assessment tasks related to monitoring progression and reviewing academic performance of a postgraduate student.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ปรับปรุง พ.ศ.2564 กำหนดรายวิชาต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงลำดับระหว่างรายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคำรู้และทักษะของนิสิตเพิ่มจากน้อยไปมาก จากง่ายไปหายากตั้งแต่มีความรู้ขั้นพื้นฐาน ไปจนถึงความรู้ในระดับที่สูง โดยอาจารย์ผู้สอนมีกลยุทธ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนิสิตในแต่ละชั้นปี เพื่อให้บัณฑิตจะได้มีทักษะการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ตามระดับความสามารถจากต่ำสุดไปถึงสูงสุด เช่น ในช่วงชั้นปีที่ 1-2 มีการจัดการเรียนสำหรับรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไปและรายวิชาพื้นฐานของหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ในองค์ความรู้ของหมวดวิชาแกน ส่วนในช่วงชั้นปีที่ 2-3 จะเน้นความรู้ในวิชาเอกของนิสิต ในชั้นปีที่ 4 เป็นการบูรณาการองค์ความรู้ให้นิสิตมีการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ มีการนำไปประยุกต์ใช้รวมถึงการปฏิบัติงานจริงเพื่อให้สามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังแต่ละรายวิชาและสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรได้ ดังตัวอย่างแผนการเรียน หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564 ที่ระบุไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ตามรายละเอียดต่อไปนี้

แสดงแผนการศึกษา

1. แผนการศึกษาวิชาเอกการเมืองการปกครอง

ปีที่ 1 ภาคต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
	วิชาศึกษาทั่วไป	12
0041 001	ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อม Preparatory English	2(1-2-3)
0041 002	ทักษะและชีวิตดิจิทัลเพื่อการเปลี่ยนแปลง Digital Literacy and Life for Transformation	2(2-0-4)
004x xxx	เลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปในกลุ่มที่เปิดสอน - กลุ่มคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม - กลุ่มวิถีสังคม - กลุ่มนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ - กลุ่มพลเมืองเข้มแข็ง - กลุ่มทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	8
1300 101	รัฐศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Political Science	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1300 104	กฎหมายเบื้องต้น Introduction to Law	3(3-0-6)
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 1 ภาคปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
	วิชาศึกษาทั่วไป	12
0041 002	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร Communicative English	2(1-2-3)
0043 001	การคิดเชิงออกแบบ Design Thinking	2(2-0-4)
004x xxx	เลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปในกลุ่มที่เปิดสอน - กลุ่มคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม - กลุ่มวิถีสังคม - กลุ่มนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ - กลุ่มพลเมืองเข้มแข็ง - กลุ่มทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	8
1300 102	รัฐประศาสนศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Public Administration	3(3-0-6)
1300 103	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น Introduction to International Relations	3(3-0-6)
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 2 ภาคปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1300 203	การเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในอีสาน Politics and Political Changes in Isan	3(3-0-6)
1300 204	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Economics	3(3-0-6)
1301 203	การเมืองการปกครองท้องถิ่นและภูมิภาค Local and Provincial Politics and Government	3(3-0-6)
1301 204	แนวการศึกษาทางรัฐศาสตร์	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
	Approaches to Political Science	
1301 205	การเมืองเปรียบเทียบ Comparative Politics	3(3-0-6)
1301 206	ภาษาอังกฤษสำหรับการเมืองการปกครอง English for Politics and Government	3(3-0-6)
1301 xxx	วิชาเอกเลือก	3
รวม ไม่น้อยกว่า		21 หน่วยกิต

ปีที่ 3 ภาคต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1301 301	วิทยาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับการเมืองการปกครอง Research Methodology for Politics and Government	3(3-0-6)
1301 302	ทฤษฎีสังคมและการเมือง Social and Political Theory	3(3-0-6)
1301 303	ประชาธิปไตยในโลกปัจจุบัน Democracies in Contemporary World	3(3-0-6)
1301 304	บทความสรรหาการเมืองการปกครอง Selected Reading in Politics and Government	3(3-0-6)
1301 xxx	วิชาเอกเลือก	3
xxxx xxx	วิชาเลือกนอกวิชาเอก	3
xxxx xxx	วิชาเลือกเสรี	3
รวม ไม่น้อยกว่า		21 หน่วยกิต

ปีที่ 3 ภาคปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1301 305	สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางการเมืองการปกครอง Seminar on Specific Issues in Politics and Government	3(3-0-6)
1301 306	การเมืองเรื่องการพัฒนา Politics of Development	3(3-0-6)
1301 307	สันติศึกษา Peace Studies	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1301 xxx	วิชาเอกเลือก	6
xxxx xxx	วิชาเลือกนอกวิชาเอก	3
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 4 ภาคต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1301 308	รัฐและสังคม State, Society	3(3-0-6)
1301 xxx	วิชาเอกเลือก	6
xxxx xxx	วิชาเลือกนอกวิชาเอก	3
รวม ไม่น้อยกว่า		12 หน่วยกิต

ปีที่ 4 ภาคปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1301 xxx	วิชาเอกเลือก	6
xxxx xxx	วิชาเลือกเสรี	3
รวม ไม่น้อยกว่า		9 หน่วยกิต

2. แผนการศึกษาวิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์

ปีที่ 1 ภาคต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
	วิชาศึกษาทั่วไป	12
0041 001	ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อม Preparatory English	2(1-2-3)
0041 002	ทักษะและชีวิตดิจิทัลเพื่อการเปลี่ยนแปลง Digital Literacy and Life for Transformation	2(2-0-4)
004x xxx	เลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปในกลุ่มที่เปิดสอน - กลุ่มคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม - กลุ่มวิถีสังคม - กลุ่มนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ - กลุ่มพลเมืองเข้มแข็ง	8

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
	- กลุ่มทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	
1300 101	รัฐศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Political Science	3(3-0-6)
1300 104	กฎหมายเบื้องต้น Introduction to Law	3(3-0-6)
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 1 ภาคปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
	วิชาศึกษาทั่วไป	12
0041 002	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร Communicative English	2(1-2-3)
0043 001	การคิดเชิงออกแบบ Design Thinking	2(2-0-4)
004x xxx	เลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปในกลุ่มที่เปิดสอน - กลุ่มคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม - กลุ่มวิถีสังคม - กลุ่มนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ - กลุ่มพลเมืองเข้มแข็ง - กลุ่มทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	8
1300 102	รัฐประศาสนศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Public Administration	3(3-0-6)
1300 103	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น Introduction to International Relations	3(3-0-6)
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 2 ภาคต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
	วิชาศึกษาทั่วไป	6
004x xxx	เลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปในกลุ่มที่เปิดสอน - กลุ่มคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม - กลุ่มวิถีสังคม - กลุ่มนวัตกรรมและการสร้างสรรค์	6

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
	- กลุ่มพลเมืองเข้มแข็ง - กลุ่มทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	
1300 201	การเมืองการปกครองไทย Thai Politics and Governments	3(3-0-6)
1300 202	ปรัชญาการเมือง Political Philosophy	3(3-0-6)
1302 201	ทฤษฎีองค์การ Organization Theory	3(3-0-6)
1302 202	ระบบบริหารราชการไทย Thai Administrative System	3(3-0-6)
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 2 ภาคปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1300 203	การเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในอีสาน Politics and Political Changes in Isan	3(3-0-6)
1300 204	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Economics	3(3-0-6)
1302 203	การบริหารจัดการการเมืองท้องถิ่น Local Politics Administration	3(3-0-6)
1302 204	นโยบายสาธารณะและการวางแผน Public Policy and Planning	3(3-0-6)
1302 205	พฤติกรรมองค์การและการบริหาร Organization Behavior and Administration	3(3-0-6)
1302 xxx	วิชาเอกเลือก	3
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 3 ภาคต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1302 206	ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ English for Public Administration	3(3-0-6)
1302 207	วิทยาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ Research Methodology for Public Administration	3(3-0-6)
1302 208	การบริหารทรัพยากรมนุษย์ Human Resource Management	3(3-0-6)
1302 209	การบริหารการพัฒนา Development Administration	3(3-0-6)
1302 210	การบริหารการคลังสาธารณะ Public Finance Administration	3(3-0-6)
1302 xxx	วิชาเอกเลือก	3
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 3 ภาคปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1302 301	บทความสรรทางรัฐประศาสนศาสตร์ Selected Reading in Public Administration	3(3-0-6)
1302 302	การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลในการบริหารงานภาครัฐ Digital Transformation in Public Administration	3(3-0-6)
1302 xxx	วิชาเอกเลือก	6
1311 xxx	วิชาเลือกนอกวิชาเอก	6
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 4 ภาคต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1302 303	การบริหารจัดการภาคสาธารณะ Public Governance	3(3-0-6)
1302 304	สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางรัฐประศาสนศาสตร์ Seminar on Specific Issues in Public Administration	3(3-0-6)
1302 xxx	วิชาเอกเลือก	6
1311 xxx	วิชาเลือกนอกวิชาเอก	3
รวม ไม่น้อยกว่า		15 หน่วยกิต

ปีที่ 4 ภาคปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1302 xxx	วิชาเอกเลือก	6
xxxx xxx	วิชาเลือกเสรี	6
รวม ไม่น้อยกว่า		12 หน่วยกิต

3. แผนการศึกษาวิชาเอกความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ปีที่ 1 ภาคต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
	วิชาศึกษาทั่วไป	12
0041 001	ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อม Preparatory English	2(1-2-3)
0041 002	ทักษะและชีวิตดิจิทัลเพื่อการเปลี่ยนแปลง Digital Literacy and Life for Transformation	2(2-0-4)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
004x xxx	เลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปในกลุ่มที่เปิดสอน - กลุ่มคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม - กลุ่มวิถีสังคม - กลุ่มนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ - กลุ่มพลเมืองเข้มแข็ง - กลุ่มทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	8
1300 101	รัฐศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Political Science	3(3-0-6)
1300 104	กฎหมายเบื้องต้น Introduction to Law	3(3-0-6)
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 1 ภาคปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
	วิชาศึกษาทั่วไป	12
0041 002	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร Communicative English	2(1-2-3)
0043 001	การคิดเชิงออกแบบ Design Thinking	2(2-0-4)
004x xxx	เลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปในกลุ่มที่เปิดสอน - กลุ่มคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม - กลุ่มวิถีสังคม	8

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ - กลุ่มพลเมืองเข้มแข็ง - กลุ่มทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต 	
1300 102	รัฐประศาสนศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Public Administration	3(3-0-6)
1300 103	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น Introduction to International Relations	3(3-0-6)
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 2 ภาคต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
	วิชาศึกษาทั่วไป	6
004X XXX	เลือกเรียนรายวิชาศึกษาทั่วไปในกลุ่มที่เปิดสอน <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม - กลุ่มวิถีสังคม - กลุ่มนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ - กลุ่มพลเมืองเข้มแข็ง - กลุ่มทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต 	6
1300 201	การเมืองการปกครองไทย Thai Politics and Government	3(3-0-6)
1300 202	ปรัชญาการเมือง Political Philosophy	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1303 201	ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ History of International Relations	3(3-0-6)
1303 202	กฎหมายระหว่างประเทศ International Law	3(3-0-6)
รวมไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 2 ภาคปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1300 204	การเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในอีสาน Politics and Political Changes in Isan	3(3-0-6)
1300 205	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Economics	3(3-0-6)
1303 203	แนวทางการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ Approaches to International Relations	3(3-0-6)
1303 204	มหาอำนาจกับการเมืองระหว่างประเทศ Great Powers and International Politics	3(3-0-6)
1303 206	ภาษาอังกฤษสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ English for International Relations	3(3-0-6)
1311 XXX	วิชาเลือกนอกวิชาเอก	3
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 3 ภาคต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1303 205	วิทยาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ Research Methodology for International Relations	3(3-0-6)
1303 301	บทความสรรทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ Selected Reading in International Relations	3(3-0-6)
1303 302	ความสัมพันธ์ต่างประเทศของไทย Thai Foreign Relations	3(3-0-6)
1303 303	องค์การระหว่างประเทศ International Organization	3(3-0-6)
1303 5XX	ภาษาต่างประเทศที่สอง	3
1303 XXX	วิชาเอกเลือก	3
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 3 ภาคปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1303 304	ความสัมพันธ์ต่างประเทศของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ Foreign Relations of Southeast Asia	3(3-0-6)
1303 305	เศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ International Political Economy	3(3-0-6)
1303 306	สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ Seminar on Specific Issues in International Relations	3(3-0-6)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1303 5XX	ภาษาต่างประเทศที่สอง	3
1303 XXX	วิชาเอกเลือก	3
1311 XXX	วิชาเลือกนอกวิชาเอก	3
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 4 ภาคต้น

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1303 401	อนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ The Greater Mekong Subregion in International Relations	3(3-0-6)
1303 402	ประชาสังคมในการเมืองโลก Civil Society in World Politics	3(3-0-6)
1303 XXX	วิชาเอกเลือก	9
1311 XXX	วิชาเลือกนอกวิชาเอก	3
รวม ไม่น้อยกว่า		18 หน่วยกิต

ปีที่ 4 ภาคปลาย

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1303 XXX	วิชาเอกเลือก	3
XXX XXX	วิชาเลือกเสรี	6
รวม ไม่น้อยกว่า		9 หน่วยกิต

รายการหลักฐาน

2.5-01: มคอ.2 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564

2.6 The curriculum to have option(s) for students to pursue major and/or minor specialisations.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2564 ให้ความสำคัญต่อการที่นักศึกษาในหลักสูตรสามารถเลือกแผนการศึกษาที่ตนเองสนใจโดยมีสามวิชาเอกให้นิสิตเลือกเรียน ประกอบด้วย วิชาเอกการเมืองการปกครอง รัฐประศาสนศาสตร์ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และในวิชาเอก นิสิตสามารถเลือกเรียนวิชาเลือกตามที่นิสิตสนใจได้จำนวน 24 หน่วยกิต

นอกจากนี้ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2564 เปิดโอกาสให้นิสิตสามารถเลือกนอกวิชาเอกจำนวนสามหมวด ประกอบด้วย

1. การเสริมความรู้ด้านกฎหมายและการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับราชการ
2. การเสริมความรู้ด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง
3. การเสริมทักษะด้านการทำงาน

ทั้งนี้ วิชาเลือกนอกวิชาเอกเป็นการเปิดโอกาสให้นิสิตสามารถเสริมทักษะทางวิชาการและทักษะทางวิชาชีพตามที่ตนเองสนใจ และสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงความต้องการของตลาดแรงงาน

รายละเอียดวิชาเลือกนอกวิชาเอก มีดังนี้

1. การเสริมความรู้ด้านกฎหมายและการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับราชการ

1311 101 **ความรู้และความสามารถสำหรับข้าราชการพลเรือน** 3(3-0-6)

Knowledge and Proficiency for Civic Officials

การวิเคราะห์เชิงภาษา เชิงนามธรรม และเชิงปริมาณ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นข้าราชการพลเรือน

Language, abstract and quantitative analyses and skills necessary for being a civic official

1311 102 **ความรู้และความสามารถสำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่น** 3(3-0-6)

Knowledge and Proficiency for Local Government Officials

การวิเคราะห์เชิงภาษา เชิงนามธรรม และเชิงปริมาณ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น

Language, abstract and quantitative analyses and skills necessary for being a local government official

1311 103 **ความรู้และลักษณะข้าราชการที่ดี** 3(3-0-6)

Knowledge and Characteristics of Good Government Officials

ความรู้พื้นฐานการเป็นราชการที่ดี ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และระเบียบจรรยาบรรณ คุณธรรมที่ดีสำหรับข้าราชการ

Basic knowledge of being a good government official, government

administration regulations, principles of good governance, administrative practices, and rules, ethics and morals for Government Officials.

1311 104 ภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการพลเรือน 3(3-0-6)

English for Civic Officials

การสนทนา คำศัพท์ โครงสร้างประโยค และการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการพลเรือน

English conversation, vocabulary, sentence structure, and reading for civic officials

1311 105 การปกครองท้องถิ่น 3(3-0-6)

Provincial Affairs

พัฒนาการการปกครองท้องถิ่น พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น การไกล่เกลี่ย ประชามติข้อพิพาท การบริหารงานคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ความสัมพันธ์ระหว่างราชการท้องถิ่นกับส่วนราชการท้องถิ่น การทะเบียนราษฎร การรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน การบริหารจัดการสาธารณสุข การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การคุ้มครองเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส การดูแลรักษาที่สาธารณะ ประโยชน์ การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวระดับตำบลและหมู่บ้าน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน

Evolution of provincial affairs; Provincial Affairs Act; Community mediation; Village committee administration; Relationship between provincial affairs and local government; Civil registration; Peacekeeping operations in the village; Disaster management; Drug abuse preventions and solutions; Protecting children, youth, women, the elderly, the disabled and the disadvantaged from exploitation and abuse; Maintaining the public lands; Economic and tourism development at the sub-district and village levels; The laws relating to the duties of sub-district and village headmen

1311 106 กฎหมายอาญา 3(3-0-6)

Criminal Law

หลักทั่วไปในกฎหมายอาญา การใช้กฎหมายอาญา โทษและวิธีการเพื่อความปลอดภัย ความรับผิดในทางอาญา การพยายามกระทำความผิด ตัวการและผู้สนับสนุน การกระทำความผิดหลายบทหรือหลายกระทง การกระทำความผิดซ้ำ อายุความ ความผิดอาญาสำคัญ ตลอดจนความผิดลหุโทษ

General principles on criminal law; application of criminal law; punishments and measures of safety; criminal liability; criminal attempt, principals and supporters; concurrence of offences; prescription; main criminal offenses including petty offences

1311 107 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา 3(3-0-6)

Criminal Procedure Law

หลักทั่วไปของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจ พนักงานอัยการและศาล การสืบสวนคดีอาญา มาตรการบังคับทางอาญา วิธีปฏิบัติตามมาตรการบังคับทางอาญา อำนาจสั่งการคดีของพนักงานอัยการ การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งเกี่ยวกับคดีอาญา

General principles of criminal procedural law; powers of the administrative officials, police, public prosecutors and courts; criminal case investigation; measure of criminal enforcement; methods following the measures for criminal enforcement; authority of prosecutors in diagnosing legal cases; accusation of criminal case and civil case in relation to criminal case

1311 108 กฎหมายลักษณะพยาน 3(3-0-6)

Evidence Law

กฎเกณฑ์ และการสืบพยานของศาล ทั้งในทางแพ่งและทางอาญา หลักในการรับฟังและไม่รับฟังพยานหลักฐาน รวมทั้งหลักเรื่องพยานบอกเล่า ข้อสันนิษฐานตามกฎหมาย ข้อที่ศาลรู้เอง และเจ้าหน้าที่นำสืบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งภาค 1 ลักษณะ 5 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาภาค 5 รวมถึงการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน

Legal principles pertaining to principle and take evidence; principle in judicial evidence and exclusion of evidence including to hearsay evidence legal assumption; judicial cognizance and burden of proof according to Civil Procedure Code in Book 1 title 5 and Criminal Procedure Code in Book 5; evidence protection in accordance with Evidence Protection Act

2. การเสริมความรู้ด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง

1311 201 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของสหรัฐอเมริกา 3(3-0-6)

State, Economy and Society of the United States

ความเป็นมา การพัฒนาทางการเมืองและเศรษฐกิจ และโครงสร้างทางสังคมของสหรัฐอเมริกา

The origins, political and economic development, and social structure of the United States

1311 202 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของเอเชีย 3(3-0-6)

State, Economy and Society of Asia

ความเป็นมา การพัฒนาทางการเมืองและเศรษฐกิจ และโครงสร้างทางสังคมของประเทศในเอเชีย

The origins, political and economic development, and social structure of countries in Asia

- 1311 203 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของละตินอเมริกา 3(3-0-6)
State, Economy and Society of Latin America
 ความเป็นมา การพัฒนาทางการเมืองและเศรษฐกิจ และโครงสร้างทางสังคมของประเทศ
 ในละตินอเมริกา
 The origins, political and economic development, and social structure of
 countries in Latin America
- 1311 204 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของยุโรป 3(3-0-6)
State, Economy and Society in Europe
 ความเป็นมา แนวคิด สถาบัน องค์กร ระบบ และนโยบายทางการเมืองต่าง ๆ และ
 โครงสร้างสังคมของประเทศในยุโรป
 The origins, political concepts, institution, organizations, system, policies, and
 society of countries in Europe
- 1311 205 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมไทย 3(3-0-6)
State, Economy and Society in Thailand
 แนวคิดและวิธีการศึกษารัฐ สังคมและวัฒนธรรมไทย การก่อรูปและการเปลี่ยนแปลง
 รูปแบบของรัฐไทย โครงสร้างทางสังคม การตั้งถิ่นฐานและครอบครัว ปัญหาสังคม วัฒนธรรมการเมืองและการเมือง
 วัฒนธรรม ศาสนาและความเชื่อ การเปลี่ยนผ่านของสังคมชนบท ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของ
 สังคมไทยในศตวรรษที่ 21
 Concepts and approaches in the study of Thai state, society and culture;
 state formation and transformation of the Thai state; society structure, settlement and family;
 social problem; political culture and cultural politics; religion and beliefs ; transformation of rural
 society; economic and cultural changes of Thai society in the 21st century
- 1311 206 อาเซียนในการเมืองโลก 3(3-0-6)
ASEAN in World politics
 พัฒนาการของสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้(อาเซียน) โครงสร้าง บทบาท
 หน้าที่ ความสำคัญ และความสัมพันธ์ทั้งมิติความร่วมมือและความขัดแย้งภายใน ภูมิภาครวมถึงความสัมพันธ์กับ
 ประเทศนอกภูมิภาค ประเด็นปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของอาเซียนในเวทีโลก
 Development of ASEAN; structure, functions and importance. ASEAN
 relations within region and external countries both in cooperation and conflict, current issues and
 the future of ASEAN in world arena.

1. การเสริมทักษะด้านการทำงาน

1311 301 การฝึกงานทางรัฐศาสตร์ 3(3-0-6)

Practicum in Political Science

การฝึกงานในหน่วยงานราชการ หรือหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อให้มีประสบการณ์ตรง เป็นการศึกษาแบบนับหน่วยกิต การประเมินผลใช้เกณฑ์ S (Satisfactory) หรือ U (Unsatisfactory)

Field training in the government organization, or private sector in order to gain direct experience. Course grades will be S (Satisfactory) or U (Unsatisfactory)

1311 302 บุคลิกภาพ มารยาท และทักษะการนำเสนอในที่สาธารณะ 3(3-0-6)

Personality, Manners and Presentation Skills in Public Sphere

การพัฒนาบุคลิกภาพ มารยาท และทักษะการนำเสนอในที่สาธารณะ เพื่อการประกอบ อาชีพ

Development of Personality, manners, and presentation skills in public sphere for careers

1311 303 การบริหารสำนักงานในภาครัฐและเอกชน 3(3-0-6)

Office management in Public and Private Sectors

การจัดการงานสารบรรณ งานบริการข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งศึกษาเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในงานสำนักงานต่าง ๆ ของภาครัฐและเอกชน

Management of correspondence, and information services, including basic knowledge in using computer programs, and computer using in office for both public and private sectors

1311 304 จิตวิทยาการบริการสำหรับภาครัฐและเอกชน 3(3-0-6)

Service Psychology for Public and Private Sectors

จิตวิทยาพื้นฐานเกี่ยวกับการบริการ การสื่อสาร และการสร้างความพึงพอใจในการบริการ ให้กับผู้มารับบริการในภาครัฐและเอกชน

Basic psychology in services, communication, and creating satisfactory when providing services to recipients in public and private sectors

1311 305 การคิดวิเคราะห์เพื่อการบริหาร 3(3-0-6)

Critical Thinking in Management

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์และความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ การจัดประเภทความรู้หรือข้อมูลและระบบการคิด กระบวนการตัดสินใจทางการบริหารเชิงการคิดวิเคราะห์เพื่อ ผลงานที่ดี คุณลักษณะของนักคิดวิเคราะห์ การประยุกต์ใช้แนวคิดและหลักการคิดวิเคราะห์กับกรณีตัวอย่าง

Basics and significance of Critical Thinking, Domain of knowledge and cognitive system, Managerial decision-making process with Critical Thinking for enhancing positive outcomes, Characteristics of critical thinkers, Application of Critical Thinking to case examples

1311 306 ภูมิปัญญากับการบริหารงานท้องถิ่น 3(3-0-6)

Local Wisdom and Local Administration

แนวคิด ความสำคัญของภูมิปัญญาชาวบ้าน พื้นฐานความคิด รากเหง้าของวัฒนธรรม การสนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ใช้ความคิด และศักยภาพของตนในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้มีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านไปปรับใช้กับการบริหารงานท้องถิ่น เพื่อให้สังคมพัฒนาอย่างมั่นคงและก้าวหน้า อย่างมีคุณภาพ

Concepts, significance of local wisdom, conception and cultural roots; supporting local people to develop their ideas and potentials for local development by applying local wisdom in local administration for sustainable development and top-quality growth

1311 307 การวางแผนกลยุทธ์ในโลกยุคซับซ้อน 3(3-0-6)

Strategic planning for Global disruption

แนวคิดและวิธีวางแผนกลยุทธ์ ความสำคัญของการวางแผนกลยุทธ์เพื่อสภาวะโลกยุค ซับซ้อนในปัจจุบัน และการฝึกปฏิบัติการวางแผนกลยุทธ์ในโลกยุคที่ซับซ้อนเพื่อประยุกต์ใช้ในการทำงานภาครัฐและ เอกชนในยุคศตวรรษที่21

Concepts and approaches in Strategic planning for Global disruption and workshop for Strategic planning On Global disruption To be applied to work in public and private sectors in the 21st century

รายการหลักฐาน

2.6-01: มคอ.2 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564

2.7 The programme to show that its curriculum is reviewed periodically following an established procedure and that it remains up-to-date and relevant to industry.

ในปีการศึกษา 2566 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ปรับปรุง พ.ศ.2564 ในการประชุมครั้งที่ 3 ปีการศึกษา 2567 เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2567 ได้มีการประชุมหารือเกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไข เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย และมีการมอบหมายให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบแต่ละวิชาเอกประสานกับอาจารย์ผู้สอนทำการทบทวนรายวิชาและแจ้งการปรับปรุงแก้ไขรายวิชาให้ทันสมัย

ทั้งนี้ ในการประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ครั้งที่ 3 ปีการศึกษา 2566 ได้พิจารณาข้อเสนอการแก้ไขปรับปรุง พัฒนา หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ปรับปรุง พ.ศ.2564 รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2.7-1 การพิจารณาแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 (ปรับปรุงเล็กน้อย)

วิชาเอกการเมืองการปกครอง

เดิม	ปรับปรุง	เหตุผล
1301427 กฎหมายมหาชน 1301428 กฎหมายปกครอง 1301436 กฎหมายเพื่อการบริหารงาน ภาครัฐ	ให้มี prerequisite คือ วิชา 1300104 กฎหมายเบื้องต้น	
1301305 สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่อง ทางการเมืองการปกครอง	ให้มี prerequisite คือ วิชา 1301301 วิทยาระเบียบวิธีวิจัย สำหรับการเมืองการปกครอง	

วิชาเอกความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

เดิม	ปรับปรุง	เหตุผล
ปรับคำอธิบายรายวิชา 1303 405 วัฒนธรรมข้ามชาติและการสื่อสาร ระหว่างประเทศ	ความรู้ด้านการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม แนวทางการศึกษาและทฤษฎีในการ อธิบายปรากฏการณ์การสื่อสารกับ วัฒนธรรม การสื่อสารระหว่าง ประเทศ วัฒนธรรมชาติ วัฒนธรรม ข้ามชาติ วัฒนธรรมสมัยนิยม และ วัฒนธรรมกลุ่มย่อย Knowledge of cross-cultural communication, approaches and theories explaining communication and cultural	

เดิม	ปรับปรุง	เหตุผล
	phenomena, international communication, national culture, transnational culture, pop culture, and subculture	
ยกเลิกเงื่อนไขของรายวิชา 1303418 สัมมนาความร่วมมือและการรวมกลุ่ม ภูมิภาค		
แก้ไขหน่วยกิตของรายวิชาภาษาจีน 1-2 และอังกฤษ 1-2 จาก 3(1-2-3)	3(3-0-6)	
ปรับชื่อภาษาอังกฤษ วิชา 1311 204 การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของยุโรป (Politics, Economy and Society in Europe)	Politics, Economy and Society of Europe	
ยกเลิกเงื่อนไขของรายวิชา 1303 417 สัมมนาความสัมพันธ์ต่างประเทศของไทย กับประเทศเพื่อนบ้าน		

รายวิชาเสนอเปิดใหม่

ชื่อรายวิชาเปิดใหม่	เหตุผล
ผู้ประกอบการ	

เมื่อพิจารณาจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรแล้ว ได้มีการนำข้อเสนอส่งไปยังคณะกรรมการประจำคณะในการพิจารณาในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567 และส่งข้อเสนอไปยังมหาวิทยาลัยเพื่อนพิจารณาอนุมัติต่อไป

รายการหลักฐาน

- 2.7-01: รายงานการประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครั้งที่ 3 ปีการศึกษา 2566
2.7-02: หลักฐานการส่งรายวิชาปรับเล็กไปยังมหาวิทยาลัย

เกณฑ์คุณภาพที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนการสอน (Teaching and Learning Approach)

ผลการประเมินตนเอง

เกณฑ์	ผลการประเมินตนเอง						
	1	2	3	4	5	6	7
3.1 The educational philosophy is shown to be articulated and communicated to all stakeholders. It is also shown to be reflected in the teaching and learning activities.				✓			
3.2 The teaching and learning activities are shown to allow students to participate responsibly in the learning process.				✓			
3.3 The teaching and learning activities are shown to involve active learning by the students.				✓			
3.4 The teaching and learning activities are shown to promote learning, learning how to learn, and instilling in students a commitment for life-long learning (e.g., commitment to critical inquiry, information-processing skills, and a willingness to experiment with new ideas and practices).				✓			
3.5 The teaching and learning activities are shown to inculcate in students, new ideas, creative thought, innovation, and an entrepreneurial mindset.				✓			
3.6 The teaching and learning processes are shown to be continuously improved to ensure their relevance to the needs of industry and are aligned to the expected learning outcomes.				✓			
ผลการประเมินตนเอง (ภาพรวมของเกณฑ์คุณภาพ ระดับ 1 - 7)				✓			

ผลการดำเนินงาน

3.1 The educational philosophy is shown to be articulated and communicated to all stakeholders. It is also shown to be reflected in **the teaching and learning activities**^e.

หมายเหตุ

^e = The term “teaching and learning activities” for the programme research component may include discussion and consultation with the supervisors as well as programme activities and assessment tasks that are related to progress monitoring and performance reviews of a postgraduate student.

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย คือ “การจัดการศึกษาแบบบูรณาการศาสตร์ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างสรรค์นวัตกรรมและการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล” การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยจึงมุ่งเน้นถึงการบูรณาการการเรียนการสอนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยจากหลักการดังกล่าวข้างต้นนำสู่การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome Based Education) โดยการพัฒนาหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มหาวิทยาลัยเชื่อว่าสามารถตอบสนองหลักการดังกล่าวได้ คือ การจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมหรือการปฏิบัติ (Active Learning) ที่หลากหลายโดยเฉพาะการใช้ปัญหาเป็นฐานในการเรียนรู้ (Problem-based Learning) และการฝึกฝนให้นิสิตใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ โดยมหาวิทยาลัยมหาสารคามได้ประกาศไว้ในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย สำหรับในปีการศึกษา 2566 ทางหลักสูตรได้มีการดำเนินการจัดเรียนการสอนทั้งในหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 และหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2564 ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome Based Education) ในส่วนของการจัดการเรียนการสอน จึงเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องตามแนวทางการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์มากยิ่งขึ้น โดยปรัชญาการศึกษาของหลักสูตรได้ถูกกำหนดและร่วมพิจารณาจากคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรฯ ภายใต้อุดมการณ์จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) และจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโดยปรัชญาของหลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิตที่ระบุในเล่ม มคอ.2 หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 คือ เพื่อผลิตบัณฑิตหลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิตที่มีองค์ความรู้ทางรัฐศาสตร์ ทั้งในเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติที่ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมืองและการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก และผลิตบัณฑิตที่มีสำนึกความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยและรับใช้สังคม

ต่อมามหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มีการเพิ่มปรัชญาการศึกษาในเดือน กุมภาพันธ์ 2567 ทางหลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต จึงได้มีการปรับปรัชญาการศึกษาของหลักสูตรให้สอดคล้องกัน ประกอบกับวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้มีการจัดทำ วิสัยทัศน์ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ในปีการศึกษา 2566 ขึ้นใหม่ โดยมีการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย คณาจารย์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต และศิษย์ปัจจุบัน จึงได้วิสัยทัศน์ของคณะ คือ “บ้านแห่งการเรียนรู้ทางรัฐศาสตร์ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของอีสานและสังคมโลก” อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จึงได้นำในส่วนของปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และวิสัยทัศน์ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มาดำเนินการจัดทำเป็นปรัชญาของหลักสูตรคือ “รัฐศาสตร์บูรณาการ เชื่อมโยงอีสานและสังคมโลก”

และเพื่อเป็นการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยและของหลักสูตรไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ นอกเหนือจากเว็บไซต์ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ได้มีการสื่อสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย อาทิ

- 1) เว็บไซต์ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง นิสิต ศิษย์เก่า คณาจารย์ ผู้ปกครองและนักเรียนที่คาดว่าจะ เป็นนิสิตใหม่ในอนาคต และบุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลปรัชญาการจัดการศึกษา ได้ผ่านช่องทางนี้
- 2) เฟซบุ๊กของวิทยาลัยการเมืองการปกครองและกลุ่มของงานวิชาการ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง นิสิต ศิษย์เก่า คณาจารย์ ผู้ปกครองและนักเรียนที่คาดว่าจะ เป็นนิสิตใหม่ในอนาคต สามารถเข้าถึงข้อมูลปรัชญาการจัดการศึกษา ได้ผ่านช่องทางนี้
- 3) การเวียนเอกสาร ผ่านระบบ EDS MSU (ระบบเดิม), E-DOCUMENT (ระบบใหม่) ให้คณาจารย์ ทราบและประชาสัมพันธ์กับนิสิตในรายวิชา
- 4) การจัดโครงการต่าง ๆ ของหลักสูตร และกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ที่สะท้อนให้เห็นการจัดการศึกษาตามปรัชญาการศึกษาที่กำหนด

นอกจากนี้ หลักสูตรฯ ดำเนินการนำปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยและของหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติ โดยสะท้อนออกมาในลักษณะของวิธีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ตามการสอนแบบ Active Teaching โดยมีรายละเอียดที่ได้จากการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

ตารางที่ 3.1-1 ตารางรายวิชาที่มีการจัดการศึกษาแบบ Active Learning Classroom ตามรายวิชาที่มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ในภาคการศึกษาที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566
ภาคการศึกษาที่ 1/2566

รายวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน	รูปแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning					
			ระดม สมอง/ ระดม ความ คิด เห็น	เน้น ปัญหา /กรณี ศึกษา	อภิ ปราย กลุ่ม ย่อย	ตั้ง คำ ถาม	กิจ กรรม ในชั้น เรียน	อื่น ๆ เช่น อ่าน บทความ ,ราย งาน, นำเสนอ งาน, TED Talk, วิเคราะห์ ภาพยนตร์ ,ลงพื้นที่ ,ทัศน ศึกษา, roleplay, บทบาท สมมุติ
1300101	รัฐศาสตร์เบื้องต้น	ผศ.เชิงชาญ จงสมชัย อ.ธวัชชัย ป้องศรี อ.จินตนา เมืองแมน		/	/		/	/
1300104	กฎหมายเบื้องต้น	ผศ.ดร.วินิตา พรหมล้ำ อ.ศุภิต ชีวะพานิชย์ อ.ทิพสุดา ญาณภักดิ์	/	/	/		/	/
1301202	หลักรัฐธรรมนูญและสถาบัน ทางการเมือง	อ.จินตนา เมืองแมน อ.ทิพสุดา ญาณภักดิ์		/	/		/	/
1301302	ทฤษฎีสังคมและการเมือง	ผศ.ดร.วินัย ผลเจริญ			/	/		/
1301303	ประชาธิปไตยในโลกปัจจุบัน	ผศ.จิตราภรณ์ สมยานทนากุล		/	/		/	
1301300	รัฐ สังคมและโลกาภิวัตน์	ผศ.ดร.ณัฐกานต์ อัครพงศ์พิศักดิ์		/	/	/		/
1301418	แนวคิดและทฤษฎีการกระจาย อำนาจและการปกครอง ท้องถิ่น	ผศ.เชิงชาญ จงสมชัย			/		/	/
1301410	การสื่อสารทางการเมือง	ผศ.ดร.นิลุบล ไพเราะ		/		/	/	/
1301422	สิทธิมนุษยชนกับการพัฒนา และโลกาภิวัตน์	ผศ.เฉลิมเกียรติ ภาธรเวช			/		/	/
1301423	การเมืองเรื่องสิ่งแวดล้อม	ผศ.ดร.ณัฐกานต์ อัครพงศ์พิศักดิ์		/	/		/	/
1301415	สัมมนาประเด็นปัจจุบันด้าน สิทธิมนุษยชน	อ.หนึ่งนยา ไทลงาม		/	/		/	/
1301411	การเมืองการปกครองของ สหรัฐอเมริกา	รศ.ดร.สัญญารัตน์ มีสุวรรณ			/		/	/

รายวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน	รูปแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning					
			ระดม สมอง/ ระดม ความ คิด เห็น	เน้น ปัญหา /กรณี ศึกษา	อภิ ปราย กลุ่ม ย่อย	ตั้ง คำ ถาม	กิจ กรรม ในชั้น เรียน	อื่น ๆ เช่น อ่าน บทความ ,ราย งาน, นำเสนอ งาน, TED Talk, วิเคราะห์ ภาพยนตร์ ,สิ่งที่ ,ทัศน ศึกษา, roleplay, บทบาท สมมุติ
1301414	การเมืองการปกครองของ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	อ.ดร.สิรุภล สุวินทวงศ์		/	/		/	/
1301409	การเมืองเรื่องผู้อพยพและการ ย้ายถิ่นฐาน	อ.ดร.สิรุภล สุวินทวงศ์		/	/		/	/
1302202	ระบบบริหารราชการไทย	อ.ปิยธิดา โคกโพธิ์ อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม ผศ.คณนง พิณ			/		/	/
1302206	ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐ ประศาสนศาสตร์	อ.ดร.จิรวัดน์ เจริญสุข รศ.ดร.ประโยชน์ ส่งกลิ่น อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม				/	/	/
1302208	การบริหารทรัพยากรมนุษย์	ผศ.ดร.จิรศักดิ์ โปกาวิน อ.ดร.ชินวัตร เชื้อสระคู		/			/	/
1302209	การบริหารการพัฒนา	ผศ.จิตรลดา ไชยะ ผศ.วชิรวัดดี อาริยะสิริโชติ อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม	/	/	/		/	/
1302403	การนำนโยบายไปปฏิบัติ การ ติดตามและการประเมินผล นโยบาย	ผศ.คณนง พิณ			/		/	/
1302402	การวิเคราะห์นโยบาย สาธารณะ	ผศ.คณนง พิณ		/	/		/	/
1302404	การจัดการเชิงกลยุทธ์ใน ภาครัฐ	ผศ.จิตรลดา ไชยะ	/		/		/	/
1302409	การสรรหา คัดเลือก และการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์	ผศ.ดร.จิรศักดิ์ โปกาวิน		/	/	/	/	/
1302403	การบริหารจัดการภัยพิบัติและ ภาวะฉุกเฉิน	ผศ.วชิรวัดดี อาริยะสิริโชติ		/	/		/	/
1302405	การพัฒนาองค์การและ องค์การแห่งการเรียนรู้	ผศ.วชิรวัดดี อาริยะสิริโชติ		/	/		/	/

รายวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน	รูปแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning					
			ระดม สมอง/ ระดม ความ คิด เห็น	เน้น ปัญหา /กรณี ศึกษา	อภิ ปราย กลุ่ม ย่อย	ตั้ง คำ ถาม	กิจ กรรม ในชั้น เรียน	อื่น ๆ เช่น อ่าน บทความ ,ราย งาน, นำเสนอ งาน, TED Talk, วิเคราะห์ ภาพยนตร์ ,ลงพื้นที่ ,ทัศน ศึกษา, roleplay, บทบาท สมมติ
1302406	จริยธรรมสำหรับการ บริหารงานภาครัฐ	รศ.ดร.ประโยชน์ สังกสิน			/	/		/
1302412	กฎหมายแรงงานและแรงงาน สัมพันธ์	อ.ดร. ชินวัตร เขื้อสระคู		/			/	/
1302419	สัมมนาปัญหาการบริหารงาน ภาครัฐ	อ.ดร.ประสงค์ชัย เศรษฐสุรวิชัย			/		/	/
1311305	การคิดวิเคราะห์เพื่อการ บริหาร	อ.ดร. สุกรี นาคแย้ม		/	/	/	/	/
1302427	การจัดการการเปลี่ยนแปลง	อ.ปิยธิดา โคกโพธิ์		/	/	/	/	/
1302415	การคลังท้องถิ่น	อ.ปิยธิดา โคกโพธิ์			/	/	/	/
1302418	สัมมนาปัญหานโยบาย สาธารณะ	อาจารย์ ดร.สุกรี นาคแย้ม	/	/	/	/	/	/
1303202	กฎหมายระหว่างประเทศ	อ.ศโรจิต ชีวะพานิชย์		/		/	/	/
1303205	วิทยาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	รศ.ดร.สัญญารัตน์ มีสุวรรณ ผศ.ดร.นิลุบล ไพเราะ			/	/	/	/
1303301	บทความสรรหาความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ	อ.ดร. คู่บุญ จารุมณี ผศ.ดร.สุจิตตรา ฤทธิ์สกุลชัย				/	/	/
1303402	นโยบายต่างประเทศของกลุ่ม ประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำ โขง	อ.ดร. คู่บุญ จารุมณี อ.ดร. โอม ฉัตรนนท์ ผศ.ดร. นิลุบล ไพเราะ		/	/	/	/	/
1303406	เศรษฐกิจโลกปัจจุบัน	ผศ.ดร.สุจิตตรา ฤทธิ์สกุลชัย				/	/	/
1303411	ความสัมพันธ์ต่างประเทศของ เอเชียตะวันออกเฉียง	รศ.ดร.สัญญารัตน์ มีสุวรรณ			/	/	/	
1303414	ความสัมพันธ์ต่างประเทศของ ละตินอเมริกา	ผศ.ดร.สุจิตตรา ฤทธิ์สกุลชัย				/	/	/
1303501	อังกฤษ 1	อ.ทวีพงษ์ สืบวัฒนะ อ.อินอร เลี้ยวประเสริฐกุล				/	/	/

รายวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน	รูปแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning					
			ระดม สมอง/ ระดม ความ คิด เห็น	เน้น ปัญหา /กรณี ศึกษา	อภิ ปราย กลุ่ม ย่อย	ตั้ง คำ ถาม	กิจ กรรม ในชั้น เรียน	อื่น ๆ เช่น อ่าน บทความ ,ราย งาน, นำเสนอ งาน, TED Talk, วิเคราะห์ ภาพยนตร์ ,ลงพื้นที่ ,ทัศน ศึกษา, roleplay, บทบาท สมมุติ
1311204	การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ของยุโรป	อ.ดร.โอม ฉัตรนนท์		/		/	/	/
1311302	บุคลิกภาพ มารยาท และ ทักษะการนำเสนอในที่ สาธารณะ	ผศ.ดร.นิลุบล ไพเราะ		/	/	/	/	/

ภาคการศึกษาที่ 2/2566

รายวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน	รูปแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning					
			ระดม สมอง/ ระดม ความ คิด เห็น	เน้น ปัญหา /กรณี ศึกษา	อภิ ปราย กลุ่ม ย่อย	ตั้ง คำ ถาม	กิจ กรรม ในชั้น เรียน	อื่น ๆ เช่น อ่าน บทความ ,ราย งาน, นำเสนอ งาน, TED Talk, วิเคราะห์ ภาพยนตร์ ,ลงพื้นที่ ,ทัศน ศึกษา, roleplay, บทบาท สมมุติ
1301204	แนวการศึกษาทางรัฐศาสตร์	ผศ.จิตราภรณ์ สมยานันทนากุล		/	/		/	/
1301205	การเมืองเปรียบเทียบ	ผศ.ดร.ศุทธิกานต์ มีจัน			/	/	/	
1301306	การเมืองเรื่องการพัฒนา	ผศ.ดร.ณัฐกานต์ อัครพงษ์พิศักดิ์		/	/		/	/
1301422	สิทธิมนุษยชนกับการพัฒนา และโลกาภิวัตน์	อ.จินตนา เมืองแมน		/	/		/	/
1301419	การเมืองการปกครองท้องถิ่น ภาคอีสาน	ผศ.เชิงชาญ จงสมชัย		/	/	/	/	/
1301405	ศาสนากับการเมือง	ผศ.ดร.วินัย ผลเจริญ		/	/	/	/	/

รายวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน	รูปแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning					
			ระดม สมอง/ ระดม ความ คิด เห็น	เน้น ปัญหา /กรณี ศึกษา	อภิ ปราย กลุ่ม ย่อย	ตั้ง คำ ถาม	กิจ กรรม ในชั้น เรียน	อื่น ๆ เช่น อ่าน บทความ ,ราย งาน, นำเสนอ งาน, TED Talk, วิเคราะห์ ภาพยนตร์ ,ลงพื้นที่ ,ทัศน ศึกษา, roleplay, บทบาท สมมุติ
1301416	การเมืองเรื่องที่ดิน	ผศ.ดร.ณัฐกานต์ อัครพงศ์พิศักดิ์		/	/		/	/
1301403	การเมืองของพรรคการเมือง และการเลือกตั้ง	ผศ.ดร.ศุทธิกานต์ มีจัน		/	/	/	/	/
1301421	มาตรฐานและกลไกระหว่าง ประเทศด้านสิทธิมนุษยชน	ดร.สิริกุล สุวินทวงศ์		/	/		/	/
1301404	ประวัติศาสตร์ความคิดทางการเมือง	ผศ.เฉลิมเกียรติ ภาระเวช		/	/		/	/
1301406	วรรณกรรมกับการเมือง	ผศ.เฉลิมเกียรติ ภาระเวช		/	/		/	/
1301412	ประเด็นร่วมสมัยในการเมือง เอเชีย	ดร.สิริกุล สุวินทวงศ์		/	/		/	/
1301411	การเมืองการปกครองของ ประเทศมหาอำนาจ	ดร.สิริกุล สุวินทวงศ์		/	/		/	/
1301431	สัมมนาขบวนการทางสังคมใน อีสาน	ผศ.จิตราภรณ์ สมยานันทนากุล	/	/	/			/
1301425	เศรษฐศาสตร์การเมือง	ผศ.วรวิมล จำลองนาค			/		/	/
1301437	ความเหลื่อมล้ำและการสร้าง ความเป็นธรรมในสังคม	อ.จินตนา เมืองแมน		/	/		/	/
1301415	สัมมนาประเด็นปัจจุบันด้าน สิทธิมนุษยชน	อ.จินตนา เมืองแมน		/	/		/	/
1302301	บทความสารทางรัฐประศาสน ศาสตร์	รศ.ดร.ประโยชน์ ส่งกลิ่น อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม อ.ดร.จิรวัดน์ เจริญสุข อ.ดร.ปิยธิดา โคกโพธิ์ ผศ.ดร.จิตราดา ไชยยะ				/	/	/
1302203	การบริหารจัดการการเมือง ท้องถิ่น	อ.ดร.จิรวัดน์ เจริญสุข อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม อ.ดร.ปิยธิดา โคกโพธิ์			/	/	/	/
1302302	การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลใน การบริหารงานภาครัฐ	อ.ดร.ปิยธิดา โคกโพธิ์ รศ.วชิรวัตต์ อาริยะสิริโชติ			/	/	/	/
1302205	พฤติกรรมองค์กรและการ บริหาร	ผศ.ดร.จิรศักดิ์ โปกาวิน อ.ดร.ชินวัตร เชื้อสระคู	/	/	/		/	/

รายวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน	รูปแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning					
			ระดม สมอง/ ระดม ความ คิด เห็น	เน้น ปัญหา /กรณี ศึกษา	อภิ ปราย กลุ่ม ย่อย	ตั้ง คำ ถาม	กิจ กรรม ในชั้น เรียน	อื่น ๆ เช่น อ่าน บทความ, ราย งาน, นำเสนอ งาน, TED Talk, วิเคราะห์ ภาพยนตร์, ลงพื้นที่ ทัศน ศึกษา, roleplay, บทบาท สมมติ
1302408	การจัดการการท่องเที่ยว ท้องถิ่น	รศ.ดร.ประโยชน์ สังกสิน		/			/	/
1302423	การประยุกต์เศรษฐมิติสำหรับ การวิเคราะห์นโยบาย สาธารณะ	อ.ดร.ประสงค์ชัย เศรษฐ์สุรวินธุ์			/		/	/
1302419	สัมมนาปัญหาการบริหารงาน ภาครัฐ	อ.ดร.ประสงค์ชัย เศรษฐ์สุรวินธุ์			/		/	/
1302422	กระบวนการนโยบายสาธารณะ	ผศ.ดร.จิตรลดา ไชยยะ		/	/	/	/	/
1302407	การจัดการนวัตกรรมท้องถิ่น	ผศ.ดร.จิตรลดา ไชยยะ		/	/	/	/	/
1302418	สัมมนาปัญหา นโยบาย สาธารณะ	อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม	/	/	/	/	/	/
1302402	การบริหารคุณภาพและการ จัดการความเสี่ยง	อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม	/		/	/	/	/
1302411	การประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อการบริหารทรัพยากร มนุษย์ภาครัฐ	ผศ.ดร.จิรศักดิ์ โภภาวิน		/	/		/	/
1311304	จิตวิทยาการบริหารสำหรับ ภาครัฐและเอกชน	อ.ดร.ชินวัตร เชื้อสระคู	/	/	/	/	/	/
1311103	ความรู้และลักษณะข้าราชการ ที่ดี	ผศ.คณอง พิลุน			/		/	/
1311307	การวางแผนกลยุทธ์ในโลก ยุคดิจิทัล	รศ.วชิรวัตต์ อาริยะสิริโชติ		/	/		/	/
1300103	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เบื้องต้น	อ.ดร. คู่บุญ จารุมณี ผศ.ดร. นิลุบล ไพเราะ ผศ.ดร. สุจิตตรา ฤทธิสกุลชัย อ.ดร. โอม ฉัตรนนท์				/	/	/
1303203	แนวทางการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	อ.ดร. โอม ฉัตรนนท์		/	/	/	/	/
1303206	ภาษาอังกฤษสำหรับ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	อ.ดร.คู่บุญ จารุมณี ผศ.ดร.สุจิตตรา ฤทธิสกุลชัย				/	/	/

รายวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน	รูปแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning					
			ระดม สมอง/ ระดม ความ คิด เห็น	เน้น ปัญหา /กรณี ศึกษา	อภิ ปราย กลุ่ม ย่อย	ตั้ง คำ ถาม	กิจ กรรม ในชั้น เรียน	อื่น ๆ เช่น อ่าน บทความ ,ราย งาน, นำเสนอ งาน, TED Talk, วิเคราะห์ ภาพยนตร์ ,สิ่งที่ ,ทัศน์ ศึกษา, roleplay, บทบาท สมมุติ
1303305	เศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ	อ.ดร. คู่บุญ จารุมณี อ.ดร. โอม ฉัตรนนท์				/	/	/
1303405	วัฒนธรรมข้ามชาติและการสื่อสารระหว่างประเทศ	ผศ.ดร.นิลุบล ไพเราะ				/	/	/
1303408	สิทธิมนุษยชนในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	ผศ.ดร.สุจิตตรา ฤทธิสกุลชัย				/	/	/
1303409	ความสัมพันธ์ต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา	รศ.ดร.สัญญารัตน์ มีสุวรรณ			/		/	/
1303421	สัมมนาการทูตสาธารณะ	ผศ.ดร.นิลุบล ไพเราะ			/	/	/	/
1303504	จีน 2	อ.ดร.วราลักษณ์ แซ่อึ้ง				/	/	/
1311104	ภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการพลเรือน	ผศ.ดร.สุจิตตรา ฤทธิสกุลชัย				/	/	/
1311203	การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของลาตินอเมริกา	ผศ.ดร.สุจิตตรา ฤทธิสกุลชัย				/	/	/

ในส่วนของรายวิชาที่มีการใช้วัตกรรมการศึกษาแบบการใช้ปัญหาเป็นฐานในการวิเคราะห์ โดยให้นักศึกษา ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทั้งภายในชุมชน ประเทศ หรือระหว่างประเทศ และสังเคราะห์ ผลการศึกษาผ่านการศึกษาค้นคว้า การทำการวิจัย หรือรายงานประจำรายวิชา และเสนอแนวนโยบายในการแก้ปัญหา มีการดำเนินการในรายวิชา 1) สัมมนา ประเด็นเฉพาะเรียนทางรัฐศาสตร์ (หลักสูตร 2559) 2) สัมมนาประเด็นเฉพาะเรียนทางการเมืองการปกครอง (หลักสูตร 2564) 3) สัมมนาประเด็นเฉพาะเรียนทางรัฐประศาสนศาสตร์ (หลักสูตร 2564) 4) สัมมนาประเด็นเฉพาะเรียนทาง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (หลักสูตร 2564) ซึ่งเป็นวิชาบังคับที่นิสิตทุกวิชาเอกต้องเรียน มีการเปิดในภาคการศึกษาที่ 1/2566 จำนวน 28 กลุ่มเรียน มีผู้เรียน จำนวน 280 คน ในภาคการศึกษาที่ 2/2566 จำนวน 30 กลุ่มเรียน มีผู้เรียน จำนวน 366 คน และจากการสอบถามคณาจารย์บางส่วน ได้มีการให้นักศึกษาเรียนผ่านการสังเคราะห์การใช้ปัญหาเป็นฐานในการเรียนรู้ นอกจากรายวิชาสัมมนาประเด็นเฉพาะเรียนทางรัฐศาสตร์แล้ว ยังมีรายวิชาที่ใช้ปัญหาเป็นฐานในการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 3.1-2 ตัวอย่างรายวิชาที่มีการให้ Problem based Education ในภาคการศึกษาที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

ภาคการศึกษาที่ 1/2566

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน
1300101	รัฐศาสตร์เบื้องต้น	ผศ.เชิงชาญ จงสมชัย อ.ธวัชชัย ป้องศรี อ.จินตนา เมืองแมน
1300104	กฎหมายเบื้องต้น	ผศ.ดร.วนิดา พรหมหล้า อ.ไศภิต ชีวะพานิชย์ อ.ทิพสุดา ญาณภีร์
1301202	หลักรัฐธรรมนูญและสถาบันทางการเมือง	อ.จินตนา เมืองแมน อ.ทิพสุดา ญาณภีร์
1301302	ทฤษฎีสังคมและการเมือง	ผศ.ดร.วินัย ผลเจริญ
1301303	ประชาธิปไตยในโลกปัจจุบัน	ผศ.จิตรภรณ์ สมยานนทนากุล
1301300	รัฐ สังคมและโลกาภิวัตน์	ผศ.ดร.ณัฐกานต์ อัครพงศ์พิศักดิ์
1301418	แนวคิดและทฤษฎีการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น	ผศ.เชิงชาญ จงสมชัย
1301410	การสื่อสารทางการเมือง	ผศ.ดร.นิลุบล ไพเราะ
1301423	การเมืองเรื่องสิ่งแวดล้อม	ผศ.ดร.ณัฐกานต์ อัครพงศ์พิศักดิ์
1301415	สัมมนาประเด็นปัจจุบันด้านสิทธิมนุษยชน	อ.หนึ่งนยา ไหลงาม
1301414	การเมืองการปกครองของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	อ.ดร.สิรุกล สุวินทวงศ์
1301409	การเมืองเรื่องผู้อพยพและการย้ายถิ่นฐาน	อ.ดร.สิรุกล สุวินทวงศ์
1302208	การบริหารทรัพยากรมนุษย์	ผศ.ดร.จิรศักดิ์ โปกาวิน อ.ดร.ชินวัตร เชื้อสระคู
1302209	การบริหารการพัฒนา	ผศ.จิตรลดา ไชยะ ผศ.วชิรวัตต์ อาริยะสิริโชติ อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม
1302402	การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ	ผศ.คะนอง พิรุน
1302409	การสรรหา คัดเลือก และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	ผศ.ดร.จิรศักดิ์ โปกาวิน
1302403	การบริหารจัดการภัยพิบัติและภาวะฉุกเฉิน	ผศ.วชิรวัตต์ อาริยะสิริโชติ
1302405	การพัฒนาองค์การและองค์การแห่งการเรียนรู้	ผศ.วชิรวัตต์ อาริยะสิริโชติ
1302412	กฎหมายแรงงานและแรงงานสัมพันธ์	อ.ดร. ชินวัตร เชื้อสระคู
1311305	การคิดวิเคราะห์เพื่อการบริหาร	อ.ดร. สุกรี นาคแย้ม
1302427	การจัดการการเปลี่ยนแปลง	อ.ปิยธิดา โคกโพธิ์
1302418	สัมมนาปัญหา นโยบายสาธารณะ	อาจารย์ ดร.สุกรี นาคแย้ม
1303202	กฎหมายระหว่างประเทศ	อ.ไศภิต ชีวะพานิชย์

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน
1303402	นโยบายต่างประเทศของกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง	อ.ดร. คู่บุญ จารุมณี อ.ดร. โอม ฉัตรนนท์ ผศ.ดร. นิลุบล ไพเราะ
1311204	การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของยุโรป	อ.ดร.โอม ฉัตรนนท์
1311302	บุคลิกภาพ มารยาท และทักษะการนำเสนอในที่สาธารณะ	ผศ.ดร.นิลุบล ไพเราะ

ภาคการศึกษาที่ 2/2566

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน
1301204	แนวการศึกษาทางรัฐศาสตร์	ผศ.จิตราภรณ์ สมยานนทนากุล
1301306	การเมืองเรื่องการพัฒนา	ผศ.ดร.ณัฐกานต์ อัครพงศ์พิศักดิ์
1301422	สิทธิมนุษยชนกับการพัฒนาและโลกาภิวัตน์	อ.จินตนา เมืองแมน
1301419	การเมืองการปกครองท้องถิ่นภาคอีสาน	ผศ.เชิงชาญ จงสมชัย
1301405	ศาสนากับการเมือง	ผศ.ดร.วินัย ผลเจริญ
1301416	การเมืองเรื่องที่ดิน	ผศ.ดร.ณัฐกานต์ อัครพงศ์พิศักดิ์
1301403	การเมืองของพรรคการเมืองและการเลือกตั้ง	ผศ.ดร.ศุทธิกานต์ มีจั่น
1301421	มาตรฐานและกลไกระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน	ดร.สิรกุล สุวินทวงศ์
1301404	ประวัติความคิดทางการเมือง	ผศ.เฉลิมเกียรติ ภาวะเวช
1301406	วรรณกรรมกับการเมือง	ผศ.เฉลิมเกียรติ ภาวะเวช
1301412	ประเด็นร่วมสมัยในการเมืองเอเชีย	ดร.สิรกุล สุวินทวงศ์
1301411	การเมืองการปกครองของประเทศมหาอำนาจ	ดร.สิรกุล สุวินทวงศ์
1301431	สัมมนาขบวนการทางสังคมในอีสาน	ผศ.จิตราภรณ์ สมยานนทนากุล
1301437	ความเหลื่อมล้ำและการสร้างความเป็นธรรมในสังคม	อ.จินตนา เมืองแมน
1301415	สัมมนาประเด็นปัจจุบันด้านสิทธิมนุษยชน	อ.จินตนา เมืองแมน
1302205	พฤติกรรมองค์การและการบริหาร	ผศ.ดร.จีรศักดิ์ โปกาวิน อ.ดร.ชินวัตร เชื้อสระคู
1302408	การจัดการการท่องเที่ยวท้องถิ่น	รศ.ดร.ประโยชน์ สังกลิน
1302422	กระบวนการนโยบายสาธารณะ	ผศ.ดร.จิตรลดา ไชยยะ
1302407	การจัดการนวัตกรรมท้องถิ่น	ผศ.ดร.จิตรลดา ไชยยะ
1302418	สัมมนาปัญหา นโยบายสาธารณะ	อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม
1302411	การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ	ผศ.ดร.จีรศักดิ์ โปกาวิน
1311304	จิตวิทยาการบริหารสำหรับภาครัฐและเอกชน	อ.ดร.ชินวัตร เชื้อสระคู
1311307	การวางแผนกลยุทธ์ในโลกยุคดิจิทัล	รศ.วชิรวัฒน์ อาริยะศิริโชติ
1303203	แนวทางการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	อ.ดร. โอม ฉัตรนนท์

รายการหลักฐาน

- 3.1-01: ผลทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566
- 3.1-02: ตัวอย่าง มคอ.3 และ มคอ.5 ของรายวิชาที่ทวนสอบผลสัมฤทธิ์
- 3.1-03: ตัวอย่างรายงานของนิสิตจากรายวิชา สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางรัฐศาสตร์

3.2 The **teaching and learning activities**^e are shown to allow students to participate responsibly in the learning process

หมายเหตุ

^e = The term “teaching and learning activities” for the programme research component may include discussion and consultation with the supervisors as well as programme activities and assessment tasks that are related to progress monitoring and performance reviews of a postgraduate student.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-centered Teaching and Learning Strategy) นอกจากนี้จะมีโครงสร้างการเรียนเพื่อให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรแล้วนั้น หลักสูตรยังมีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการ/ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือเป็นอย่างดี ดังนี้

1) หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต กำหนดแผนการเรียนไว้ล่วงหน้า และเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถวางแผนการเรียนได้ด้วยตนเอง ในรายวิชาต่าง ๆ เช่น วิชาเลือก วิชาเลือกนอกเอกนอกสาขา และวิชาเลือกเสรี และหากนักศึกษาไม่สามารถเรียนตามความต้องการได้นักศึกษาสามารถย้ายการเรียนไปเรียนในวิชาเอกหรือหลักสูตรอื่นได้

2) อาจารย์ผู้สอนสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความรับผิดชอบ โดยการถาม-ตอบในชั้นเรียน การจัดการอภิปรายกลุ่มย่อย

3) อาจารย์ผู้สอนจะประเมินข้อมูลย้อนกลับจากนิสิตระหว่างการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำมาปรับปรุงเนื้อหาสาระที่สอนและวิธีการสอนในระหว่างภาคเรียนโดยอาศัยการสังเกตและประเมินจากผลการเรียนของนิสิตที่ประเมินเป็นระยะ ๆ

4) อาจารย์ผู้สอนจะต้องทบทวนผลการใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ โดยพิจารณาจากผลการประเมินจากนิสิตในห้องเรียน ผลการเรียนและการพัฒนาของนิสิต และการสังเกตในชั้นเรียน เพื่อให้ทราบว่า นิสิตได้รับและบรรลุผลการเรียนด้วยกิจกรรมและวิธีการสอนดังกล่าวของอาจารย์หรือไม่

5) ในรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนและอาจารย์ผู้สอนกำหนดให้มีการจัดทำรายงาน/โครงการ นิสิต สามารถเลือกหัวข้อรายงาน/โครงการได้อย่างอิสระ หรือภายใต้ประเด็นที่ผู้สอนกำหนดภายในขอบเขตของการเรียนรู้แต่ละรายวิชา

นอกจากนี้ หลักสูตรยังได้มีความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การวิเคราะห์กรณีศึกษา (Case study) การเรียนแบบแก้ปัญหา การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ การส่งงาน (Assignment) เป็นต้น ซึ่งใช้การเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยเฉพาะการทำงานเป็นรายกลุ่มนั้น ถือได้ว่ามีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม และการพัฒนาทักษะทางสังคมให้กับนิสิตในหลักสูตร ซึ่งเป็นไปตาม PLO

นอกจากนี้ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตยังได้แจ้งให้คณาจารย์ในแต่ละรายวิชามีการสื่อสารรูปแบบการเรียน การประเมินผล ให้นักศึกษาได้รู้และมีส่วนร่วมในการพิจารณาผ่านการอธิบาย มคอ.3 ให้นักศึกษาในแต่ละรายวิชาได้ทราบในช่วงสัปดาห์แรกของการเรียนการสอน รวมทั้งให้เอกสาร มคอ.3 กับนิสิตผ่านระบบ Google Classroom

รายการหลักฐาน

- 3.2-01: แผนการศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
- 3.2-02: ตัวอย่าง มคอ.3 รายวิชาที่นิสิตมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างรับผิดชอบ
- 3.2-03: ตัวอย่าง มคอ.3 ที่อาจารย์ระบุมีการประเมินกลยุทธ์การสอน ผ่านการสังเกตผู้เรียน ผลการศึกษาผู้เรียนห้อง Google Classroom ของรายวิชาต่าง ๆ

3.3 The **teaching and learning activities**^e are shown to involve active learning by the students

หมายเหตุ

^e = The term “teaching and learning activities” for the programme research component may include discussion and consultation with the supervisors as well as programme activities and assessment tasks that are related to progress monitoring and performance reviews of a postgraduate student.

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง โดยคณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและงานวิชาการ ได้ส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนเข้าร่วมการสัมมนา ฝึกอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนในผ่านการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการทำ มคอ.3 และ มคอ.5 ภายใต้โครงการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี: อบรมเชิงปฏิบัติการการเขียน มคอ.3, มคอ.5 และการทวนสอบผลสัมฤทธิ์รายวิชาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร 2565 ในวันที่ 20 ตุลาคม 2566 เวลา 13.00-16.00 น. ห้องประชุม D-413 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รวมทั้งกำหนดอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาต่าง ๆ ระบุการเรียนการสอนแบบ Active Learning ไว้ในประมวลรายวิชา (Course syllabus) และแจ้งให้นิสิตทราบในวันแรกที่จะทำการเรียนการสอน และจัดทำเป็นรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ในระบบออนไลน์ ซึ่งพัฒนาโดยวิทยาลัยการเมืองการปกครอง เพื่อให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและผู้บริหารวิทยาลัยการเมืองการปกครองทราบ ซึ่งหลักสูตรได้ติดตามผลการประเมินจากการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) การประเมินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาต่าง ๆ ผลการประเมินการเรียนการสอนในแต่ละภาคการศึกษา และการประเมินผลโครงการต่าง ๆ เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาต่อไป

ทั้งนี้ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มีนโยบายส่งเสริมให้มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนภาคการศึกษาที่ 1 /2566 และภาคการศึกษาที่ 2/2566 ผ่านการจัดกิจกรรมหรือการปฏิบัติ (Active Learning) เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่สำคัญในการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome Based Education) โดยทางวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ได้ผลักดันให้คณาจารย์ทุกท่าน ให้ความสำคัญกับแนวทางดังกล่าวด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการศึกษา ของหลักสูตรสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยและของหลักสูตรในด้านการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome Based Education) ดังนั้น ในแต่ละรายวิชาของหลักสูตรมีการกำหนดผลการเรียนรู้ตามที่ระบุในระดับรายวิชา (Course Learning Outcome : CLOs) เอาไว้ โดยอาจารย์ผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ โดยกระบวนการดังกล่าวมีการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นิสิตฝึกปฏิบัติการเรียนรู้ตาม CLOs โดยอาศัยกิจกรรมและวิธีการสอนต่าง ๆ ที่หลากหลายตามลักษณะของรายวิชาและเน้นการเรียนการสอนแบบ Active Teaching เช่น การนำเสนอหน้าชั้น การอภิปรายการถามตอบ การทำงานกลุ่ม เกมส์ บทบาทสมมติ กรณีศึกษา เป็นต้น

โดยในปีการศึกษา 2566 นั้น หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตได้มีรายวิชาฝึกงานทางรัฐศาสตร์ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนิสิตได้เรียนรู้ภายใต้สถานการณ์จริงและจากผู้มีประสบการณ์จริงโดยตรงเป็นประสบการณ์ที่สำคัญ นอกห้องเรียนสำหรับนิสิตของหลักสูตร โดยภาคการศึกษาที่ 1/2566 และภาคเรียนที่ 2/2566 มีนิสิตฝึกงานในหน่วยงานดังนี้

ตารางที่ 3.3-1 ตัวอย่างรายชื่อหน่วยงานสำหรับการฝึกงานทางรัฐศาสตร์ ในภาคการศึกษาที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

ภาคการศึกษาที่ 1/2566

ชื่อหน่วยงาน	จำนวนนิสิตฝึกงาน (คน)
หน่วยงานภาครัฐ	
สำนักงานเทศบาลตำบลขามเรียง	4
สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดมหาสารคาม	2
ที่ว่าการอำเภอเมืองมหาสารคาม (พัฒนาชุมชน)	1
ที่ว่าการอำเภอบรบือ	1
สำนักงานเลขานุการวิทยาลัยการเมืองการปกครอง	2
สำนักงานเลขานุการคณะวิศวกรรมศาสตร์	2
สำนักงานเลขานุการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์	1
ที่ทำการปกครองจังหวัดขอนแก่น	4
สำนักงานจัดหางานจังหวัดขอนแก่น	5
สำนักงานจังหวัดขอนแก่น	1
ที่ว่าการอำเภอหนองสองห้อง	1
ที่ว่าการอำเภออุบลรัตน์	1
ที่ว่าการอำเภอเวียงเก่า	1
สำนักงานเทศบาลเมืองชุมแพ	1
องค์การบริหารส่วนตำบลโสกนกเต็น อำเภอพล	1
สถานีตำรวจภูธรบ้านไผ่	1
กองทัพยากรบุคคล มหาวิทยาลัยขอนแก่น	1
ที่ทำการปกครองจังหวัดอุดรธานี	1
สำนักงานจังหวัดอุดรธานี	1
ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดอุดรธานี	2
สำนักงานที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ สาขายางตลาด	1
ที่ว่าการอำเภอหนองฮี	1
สำนักงานเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	1
องค์การบริหารส่วนตำบลพระเจ้า อำเภอเชียงขวัญ	1
สำนักเทศบาลเมืองหนองคาย	2
ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม	1
ที่ว่าการอำเภอสว่างแดนดิน	1
ที่ว่าการอำเภอภูเขียว	2
ที่ว่าการอำเภอหนองบัวแดง	1

ชื่อหน่วยงาน	จำนวนนิสิตฝึกงาน (คน)
ที่ว่าการอำเภอจัตุรัส	1
องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง	1
สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดนครราชสีมา	2
สถานีตำรวจภูธรบุรีรัมย์	1
สถานีตำรวจภูธรหนองสองห้อง	1
ที่ทำการปกครองจังหวัดลพบุรี	1
ที่ว่าการอำเภอเมืองสมุทรปราการ	1
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบ่อ	1
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง	1
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	
ที่ทำการไปรษณีย์มหาสารคาม	2
หน่วยงานภาคเอกชน	
โรงพยาบาลกรุงเทพอุดร	1
Terminal 21 Korat	1
AB food & beverages thailand ltd. (สมุทรปราการ)	1
บริษัท อีซูซุมอเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด (พระประแดง)	1
บริษัท พรีเมียร์ซูชิ จำกัด	1
บริษัท ไทยแอ็กโกร เอ็กสเซนจ์ จำกัด (ตลาดไทย)	1
บริษัท แอดไวซ์ ไอที อินฟินิท จำกัด	2
บริษัท ทำอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	1
SIAM@SIAM DESIGN HOTEL BANGKOK	1
บริษัท ระยองสตาร์ จำกัด	1

ภาคการศึกษาที่ 2/2566

ชื่อหน่วยงาน	จำนวนนิสิตฝึกงาน (คน)
หน่วยงานภาครัฐ	
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม	9
สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดมหาสารคาม	4
ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดมหาสารคาม	4
องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม	2
สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม	1
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแอ่ง	1
ศาลจังหวัดมหาสารคาม	1

ชื่อหน่วยงาน	จำนวนนิสิตฝึกงาน (คน)
สำนักงานเทศบาลตำบลขามเรียง	2
ที่ทำการปกครองอำเภอกันทรวิชัย	2
กองประชาสัมพันธ์และกิจการต่างประเทศ ม.มหาสารคาม	1
คณะวิศวกรรมศาสตร์ ม.มหาสารคาม	1
วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ม.มหาสารคาม	2
ที่ทำการปกครองอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย	1
ที่ทำการปกครองจังหวัดขอนแก่น	2
สำนักงานจังหวัดขอนแก่น	2
องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น	1
สำนักงานจัดหางานจังหวัดขอนแก่น	2
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น	1
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น	2
ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองขอนแก่น	3
สำนักงานศาลปกครองขอนแก่น	1
ที่ทำการปกครองอำเภอชนบท	1
สำนักงานเทศบาลเมืองเมืองพล	1
สำนักงานสลากรักษาแบ่งรัฐบาล	1
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	1
กรมสอบสวนคดีพิเศษ	2
กรมการกงสุล	1
กรมการจัดหางาน	4
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	1
สำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 9	1
สำนักงานเทศบาลตำบลอิสาน	3
ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองบุรีรัมย์	1
ที่ทำการปกครองอำเภอกระสัง	1
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอกระสัง	1
ที่ทำการปกครองอำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์	1
สำนักงานแรงงานจังหวัดนครราชสีมา	2
สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดนครราชสีมา	1
สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดนครราชสีมา	2

ชื่อหน่วยงาน	จำนวนนิสิตฝึกงาน (คน)
ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองนครราชสีมา	1
ที่ทำการปกครองอำเภอปากช่อง	1
ศาลจังหวัดสีคิ้ว (ปากช่อง)	2
ที่ทำการปกครองอำเภอครบุรี	1
ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดอุดรธานี	1
สำนักงานเทศบาลนครอุดรธานี	2
ที่ทำการปกครองอำเภอบ้านฝาง	1
ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดนครพนม	4
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครพนม	1
ที่ทำการปกครองอำเภอศรีสงคราม	1
ด่านศุลกากรมุกดาหาร	2
สำนักงานเทศบาลตำบลกุดชุมพุงพัฒนา	2
สำนักงานเทศบาลตำบลเลิงนกทา	1
สำนักงานเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	2
ที่ทำการปกครองอำเภอจังหาร	1
ที่ทำการปกครองอำเภอสุวรรณภูมิ	1
สำนักงานจัดหางานจังหวัดชัยภูมิ	2
สำนักงานเทศบาลตำบลทุ่งทอง	1
ที่ทำการปกครองอำเภอคอนสวรรค์	1
ที่ทำการปกครองจังหวัดศรีสะเกษ	1
ที่ทำการปกครองอำเภอกันทรลักษ์	1
ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองสุรินทร์	1
สำนักงานเทศบาลเมืองสุรินทร์	1
สำนักงานจังหวัดกาฬสินธุ์	2
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	1
สถาบันการเงินชุมชนตำบลสงยาง	1
หน่วยงานภาคเอกชน	
โรงแรมอวานีขอนแก่น ไฮเทล แอนด์คอนเวนชันเซ็นเตอร์	1
บริษัท ฟรอนท์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด	1
บริษัท ช.ทวีก่อสร้าง	1

ชื่อหน่วยงาน	จำนวนนิสิตฝึกงาน (คน)
โรงแรมอินดิโก้ กรุงเทพฯ ถนนวิฑู	1
บริษัท อมรินทร์ คอร์เปอร์เรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)	1
โรงแรมกรีนเนอร์รี่ รีสอร์ท เขาใหญ่	2
โรงแรมฟาวน์เท่น ทรี รีสอร์ท (บริษัท บูลยเกียรติ จำกัด)	2

นอกจากจัดการเรียนการสอนที่เป็นแบบ Active Teaching ในชั้นเรียนแล้ว ยังมีการส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการนำเสนอผลงานต่อชุมชนวิชาการระดับชาติ โดยมีรายชื่อผู้ที่เข้าร่วม ดังนี้

รางวัล	ชื่อผลงาน	ชื่อ - สกุล ผู้เข้าแข่งขัน
รูปแบบ Oral Presentation		
รางวัลชนะเลิศ	การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยชุมชน กรณีศึกษาอ่างเก็บน้ำละเลิงหวาย อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น	จิรภัณฑิ์ จ้ายหนองบัว สาขาการเมืองการปกครอง
รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1	การจัดการขยะอินทรีย์ในร้านอาหารของวิทยาลัยการเมืองการปกครองมหาวิทยาลัยมหาสารคาม	มงคล อุตสาหกรรมงคลชัย สาขารัฐประศาสนศาสตร์
รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2	บทบาทของสตรีในศาสนาผี	ศตพร รินทริก สาขาการเมืองการปกครอง
รางวัลชมเชย	การศึกษาพฤติกรรมการเมืองการปกครองไทยของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม	พลภูมิ สมคำศรี สาขารัฐประศาสนศาสตร์
รางวัลชมเชย	บทบาทของเทศบาลท่าขอนยางในการบริหารจัดการปัญหาอุทกภัย กรณีศึกษาเทศบาลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	ปาณิสรา งามสมบัติ สาขารัฐประศาสนศาสตร์
รางวัลชมเชย	พระสงฆ์กับการสร้างวาทกรรมทางการเมือง "กรณีศึกษาภัยต่อความมั่นคงของพระพุทธศาสนาในประเทศไทย"	ณัฐวุฒิ พิมพงษ์ สาขาการเมืองการปกครอง
รูปแบบ Poster Presentation		
รางวัลชนะเลิศ	การนับถือผีและอำนาจ : ความสัมพันธ์เชิงอำนาจและการผลิตซ้ำของการสืบทอดร่างทรง ตำบลพระกลางทุ่ง อำเภอราทูพนม จังหวัดนครพนม	ฉัตรชัย แสงสุวรรณ สาขาการเมืองการปกครอง
รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1	ปัญหาการทำงานของแรงงานข้ามชาติชาวไทยในภาคเกษตรกรรมของฟินแลนด์	นภัสวรรณ ประทุมโต สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2	ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ : กรณีศึกษาชุมชนบ้านขามเรียง ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	ภัทรภร ส่วนคำ สาขารัฐประศาสนศาสตร์
รางวัลชมเชย	อุบัติเหตุจرائمหาวิทยาลัยมหาสารคาม	จรัส แสงจันดา

รางวัล	ชื่อผลงาน	ชื่อ - สกุล ผู้เข้าแข่งขัน
		สาขารัฐประศาสนศาสตร์
รางวัลชมเชย	พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม	เนตรนภา เรียบร้อย สาขารัฐประศาสนศาสตร์
รางวัลชมเชย	ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกาและประเทศอิหร่าน: กรณีร่วมเจรจาข้อตกลงนิวเคลียร์ (JCOPA) ระหว่าง ค.ศ. 2021 ถึง 2023 (ปัจจุบัน)	อัจฉิมา พินิจไชย สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

- การนำเสนอรายงานในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ประจำปี 2566 ครั้งที่ 2 หัวข้อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางสังคม เพื่อการพัฒนาพื้นที่สู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ระหว่างวันที่ 17-18 ธันวาคม 2566 ณ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ชื่อผลงาน	ชื่อ - สกุล ผู้นำเสนอ
การนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้าแบตเตอรี่ (BEV) จากประเทศจีน และแนวทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทย : กรณีศึกษาทัศนคติของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2566	เยาวลักษณ์ เพ็ญจันทร์, เฟรมมิกา ดงเสื่อ, ศศิวิมล รุ่งโรจน์, สุรศักดิ์ ฤทธิศิริ, อภิรักษ์ ชูदनอก, ธันวา ปิตตะ, สุพิศสา นานบุญ, พัชรินี พิชัยยุทธ์ และสุนารี นาราวารี
ความสัมพันธ์ทางการค้าชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศลาว และแนวทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทย: กรณีศึกษาทัศนคติ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566	โยธิตา โกเมน, ปนัดดา ทาขันทา, กุลสตรี รมเย็น, หนึ่งฤทัย ศรีจันทร์, ประภัสสรณ ไบโคกสูง, โชติกา สุจินพรัหม, ศุภร อินทร์เพ็ชร และอริศรา บุญเพ็ง

- นำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการระดับชาติเครือข่ายการศึกษาวิจัยและความสัมพันธ์ทางวิชาการด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ครั้งที่ 7 จัดโดย วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในวันที่ 22 กรกฎาคม 2566 ณ โรงแรมพลูแมน จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

ชื่อผลงาน	ชื่อ - สกุล ผู้นำเสนอ
ความสามารถของนโยบาย: การทบทวนกรอบแนวคิดทฤษฎี การประยุกต์ใช้ และทิศทางการวิจัยในอนาคต Policy Capacity: A Comprehensive Review of its Theoretical Framework, Applications, and Future Research Directions	อภิสิทธิ์ ภัคดีวุฒิ ประสงค์ชัย เศรษฐสุรวิชัย
ความผูกพันต่อองค์กรของลูกจ้างชั่วคราวมหาวิทยาลัยมหาสารคาม Organizational engagement of temporary employees of Mahasarakham University	ฐิติศักดิ์ คำพรมมา จิรศักดิ์ โภภาวิน

ชื่อผลงาน	ชื่อ – สกุล ผู้นำเสนอ
การศึกษาขอบเขตของบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารการเมืองการปกครอง ระหว่างปี พ.ศ.2554-2564 โดยใช้ Word Cloud A Study on the Scope of Research Published in the Journal of Politics and Governance between 2011-2021 using Word Cloud	กวิรินทร์ พิมพ์จินนา, อภิชัย สีสาล, อัจฉรา การลออ, วรนิษฐา ปานวิเศษ, กัญญาภัค เคนชมภู, ณัฐนันท์ ป้องคำสิงห์, ภูบดินทร์ กันหาสูงเนิน, พงศ์พิพัฒน์ นิตพงษ์ภาคินทร์, ประสงค์ชัย เศรษฐสุริวิชัย
การเปลี่ยนงานประจำของฝ่ายวิชาการสู่การสร้างนวัตกรรม:กรณีศึกษาวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม Transforming Routine Tasks of Academic Division into Innovative Processes: A Case Study of the College of Politics and Governance, Mahasarakham University	วิไลวรรณ เรืองสุวรรณ, ปณิตตา ศรีอำคา, นิตยา สู้ยเสริมสิน, อินทิรา ประโลม, ภาวีกานาศระฮาง,ธนพล โพธิ์นอก, นราวิชญ์ เหล่าสพาน, แทน วีระศักดิ์กุล, ประสงค์ชัย เศรษฐสุริวิชัย
สลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อเงินบำเหน็จ : กรณีศึกษาประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ Government Lottery for Gratuity: A Case Study of People in Areas Kalasin Province	ปอญจิตร ฤทธิพงษ์ จิตรลดา ไชยะ

- โครงการสนับสนุนกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์และทักษะนิสิตผ่านการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับผู้เชี่ยวชาญภายนอก Meet the Experts เรื่อง การจัดการขยะ

- โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิตในศตวรรษที่ 21 “เรียนรู้นอกห้องเรียนและศึกษาดูงานภายในประเทศ” ครั้งที่ 1 การศึกษาดูงานวิสาหกิจชุมชนต้นแบบในจังหวัดกาฬสินธุ์

- โครงการศึกษาดูงานประเด็นข้ามชาติในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง

- การส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชนและชมรมต่าง ๆ เพื่อจะได้เรียนรู้การวางแผนทำ

กำหนดการทำงาน การหาผู้สนับสนุน (สปอนเซอร์) สำหรับการทำโครงการ และเรียนรู้การจัดการจริงในทางปฏิบัติ รวมทั้งพัฒนาทักษะการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วย

กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่หลายหลายดังกล่าว สอดคล้องและบรรลุ PLOs ของหลักสูตรโดยอ้างอิงจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนตาม “ปรัชญาการศึกษา” ในหัวข้อที่ 3.1 ดังแสดงในตารางที่ 3.3-2

ตารางที่ 3.3-2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่าง Teaching and Learning Activity กับ PLOs

Teaching & Learning	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	ตัวอย่างรายวิชา (ระบุรายละเอียด)
	O 1	O 2	O 3	O 4	O 5	O 6	O 7	O 8	O 9	
บรรยาย		√		√						ทุกรายวิชา
การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	√		√		√					ทุกรายวิชา
การใช้ปัญหาเป็นฐานในการเรียนรู้ (Problem-based Learning)			√	√		√		√	√	1301305 : สัมมนา ประเด็นเฉพาะเรื่อง ทางการเมืองการ ปกครอง 1302304 : สัมมนา ประเด็นเฉพาะเรื่อง ทางรัฐประศาสน ศาสตร์ 1303306 : สัมมนา ประเด็นเฉพาะเรื่อง ทางความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ
กรณีศึกษา (Case Study)	√		√	√			√	√	√	1301301 : วิทยา ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับ การเมืองการปกครอง 1302207 : วิทยา ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับ รัฐประศาสนศาสตร์ 1303205 : วิทยา ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับ ความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ
การเรียนรู้โดยการนำรูปแบบ การศึกษาเชิงบูรณาการกับการ ทำงาน (Work-integrated Learning : WIL)	√				√	√	√	√	√	1302433 : การ ฝึกงานทางรัฐศาสตร์

รายการหลักฐาน

- 3.3-01: การทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา หลักสูตรปรับปรุง 2564
- 3.3-02: ตัวอย่างรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5)
- 3.3-03: รายงานผลการดำเนินโครงการจัดประชุมวิชาการระดับชาติเครือข่ายการศึกษาวิจัยและความสัมพันธ์ทางวิชาการด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ครั้งที่ 7 (The 7th PSPARN Academic Conference 2023)
- 3.3-04: การประชุมวิชาการระดับชาติเครือข่ายการศึกษาวิจัยและความสัมพันธ์ทางวิชาการด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ครั้งที่ 7 (The 7th PSPARN Academic Conference 2023)
- 3.3-05: การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ประจำปี 2566
- 3.3-06: รายงานผลการดำเนินโครงการสนับสนุนกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์และทักษะนิสิตผ่านการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับผู้เชี่ยวชาญภายนอก Meet the Experts เรื่อง การจัดการขยะ
- 3.3-07: รายงานผลการดำเนินโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิตในศตวรรษที่ 21 “เรียนรู้นอกห้องเรียน และศึกษาดูงานภายในประเทศ” ครั้งที่ 1 การศึกษาดูงานวิสาหกิจชุมชนต้นแบบในจังหวัดกาฬสินธุ์
- 3.3-08: รายงานผลการดำเนินโครงการศึกษาดูงานประเด็นข้ามชาติในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง

3.4 The **teaching and learning activities**^e are shown to promote learning, learning how to learn, and instilling in students a commitment for life-long learning (e.g., commitment to critical inquiry, information-processing skills, and a willingness to experiment with new ideas and practises).

หมายเหตุ

^e = The term “teaching and learning activities” for the programme research component may include discussion and consultation with the supervisors as well as programme activities and assessment tasks that are related to progress monitoring and performance reviews of a postgraduate student.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long learning) ซึ่งทางหลักสูตรมุ่งหวังให้นิสิตมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ และมีความสามารถด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ดังนั้น เพื่อให้นิสิตมีทักษะต่าง ๆ ดังกล่าวทางหลักสูตรจึงได้กำหนดแผนการจัดการเรียนการสอน และการดำเนินการโดยกำหนดให้มีการสอนรายวิชาต่าง ๆ ในชั้นเรียนแบบ Active Learning ซึ่งเป็นกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการมีส่วนร่วมของนิสิตให้เกิดการคิด วิเคราะห์ นอกเหนือจากการบรรยายในชั้นเรียน ส่งเสริมให้นิสิตมีแรงจูงใจที่จะเรียนและพัฒนาทักษะในการแสวงหาความรู้ ประกอบกับการส่งเสริมให้นิสิตมีกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ของหลักสูตร โดยการสื่อสารให้คณาจารย์ ผู้สอนทราบและดำเนินการผ่านอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและการอบรมเชิงปฏิบัติการ มคอ.3 และ มคอ.5 และให้รายงานผลใน มคอ.3 และ มคอ.5

สำหรับการตรวจสอบและประเมินผลเพื่อให้ทราบว่า นิสิตมีทักษะตามที่หลักสูตรต้องการหลักสูตรได้มีการประเมินกระบวนการเรียนรู้ของนิสิตผ่านการประเมินจากการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) การประเมินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาต่าง ๆ และผลการประเมินการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ในแต่ละภาคการศึกษา การประเมินผลโครงการต่าง ๆ ตลอดจนการประเมินผลจากผู้ใช้บัณฑิตจากการที่นิสิตได้ไปฝึกงาน โดยมีการนำข้อมูลมาเข้าที่ประชุมของคณะกรรมการประจำหลักสูตรเพื่อนำข้อมูลมาวางแผนปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งจะมีการดำเนินการในทุกภาคเรียน รวมทั้งในปีนี้ ทางหลักสูตรได้มีการสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2565 และที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาในปี 2566 เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรในลำดับต่อไป

ดังนั้น กระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรดังกล่าวก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของนิสิตทักษะ ความรู้ให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนิสิตได้อย่างต่อเนื่อง

เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนิสิตให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน ในการปรับปรุงหลักสูตรฉบับ พ.ศ.2564 หลักสูตรได้มีการกำหนดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยการศึกษาจากทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และศึกษาแนวโน้มความต้องการของนิสิต และนำมาประมวลเพื่อกำหนดทักษะที่จำเป็น ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญเพื่อนำไปสู่การยกย่องหลักสูตรปรับปรุงฉบับใหม่ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ในขณะนี้ ทางหลักสูตรกำลังอยู่ในขั้นตอนการสำรวจความต้องการ (Need assessment) และนำมาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการนำมาสู่การปรับปรุงหลักสูตร พ.ศ.2569 โดยให้ความสำคัญกับ

กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning) ตลอดจนสอดคล้องกับต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3.4-1 ตารางแจกแจงทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต วิธีจัดการเรียนการสอน และวิธีวัดและประเมินผล

ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	วิธีจัดการเรียนการสอน	วิธีวัดและประเมินผล
ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ใช้การเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยเน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ร่วมกัน การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา เช่น การมอบหมายงานในลักษณะของ Problem-based-learning 2) บรรยายให้ความรู้ในรายวิชาต่าง ๆ 3) การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยการพานิสิตไปทัศนศึกษา 4) ให้นิสิตปฏิบัติจริงในรายวิชาการฝึกงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - การประเมินโดยอาจารย์ผู้สอน - ผลการประเมินเพื่อทวนสอบ - ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้	<ol style="list-style-type: none"> 1) ใช้การเรียนการสอนแบบ Active Learning ทั้งในรูปแบบรายบุคคลและในรูปแบบการทำงานเป็นทีม เช่น มีการมอบหมายงานในลักษณะของ Problem-based-learning ในรายวิชาต่าง ๆ เป็นต้น 2) บรรยายให้ความรู้ในรายวิชาต่าง ๆ สอดแทรกเรื่องปัจจุบันที่เกิดขึ้นในสังคมทั้งระบบท้องถิ่น ชาติ และนานาชาติ 3) การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยการพานิสิตไปทัศนศึกษา 4) ให้นิสิตปฏิบัติจริงในรายวิชาการฝึกงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - การประเมินโดยอาจารย์ผู้สอน - ผลการประเมินเพื่อทวนสอบ - ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
ความสามารถด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร	<ol style="list-style-type: none"> 1) ใช้การเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยมีการกำหนดให้นิสิตมีการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ โดยนำเทคโนโลยี 	<ul style="list-style-type: none"> - การประเมินโดยอาจารย์ผู้สอน - ผลการประเมินเพื่อทวนสอบ - ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต	วิธีการเรียนการสอน	วิธีวัดและประเมินผล
	<p>สารสนเทศมาประยุกต์ใช้ เช่น การทำ PPT การจัดทำ Infographics เป็นต้น</p> <p>2) กำหนดการอบรมคอมพิวเตอร์ โดยมีการจัดโครงการ IR Up-skill อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในศตวรรษที่ 21: การใช้โปรแกรม Microsoft Excel เพื่อการประยุกต์ใช้ความรู้และการฝึกปฏิบัติจริงจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาการ/วิชาชีพทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในศตวรรษที่ 21, โครงการอบรมการเขียนหนังสือราชการสำหรับนิสิตฝึกงาน เพื่อให้เป็นเงื่อนไขก่อนนิสิตจะสามารถออกไปฝึกงานได้</p> <p>3) เรียนรู้วิชาการแบบวิจัย โดยใช้การเก็บข้อมูลเชิงสถิติเป็นฐานในการเรียนรู้</p> <p>4) ให้นิสิตปฏิบัติจริงในรายวิชาการฝึกงาน</p> <p>5) ให้นิสิตมีการนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการค้นคว้าที่เหมาะสม</p>	

รายการหลักฐาน

- 3.4-01: ตัวอย่าง มคอ.3 รายวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น
- 3.4-02: ตัวอย่างผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 1/2566 และ ภาคการศึกษาที่ 2/2566
- 3.4-03: สื่อการเรียนการสอนออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น PPT Video การใช้ข้อมูลใน Google classroom

3.5 The **teaching and learning activities**^e are shown to inculcate in students, new ideas, creative thought, innovation, and an entrepreneurial mindset.

หมายเหตุ

^e = The term “teaching and learning activities” for the programme research component may include discussion and consultation with the supervisors as well as programme activities and assessment tasks that are related to progress monitoring and performance reviews of a postgraduate student.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เป็นการกระตุ้นและส่งเสริมให้นิสิตได้มีการแสดงออกซึ่งแนวคิดใหม่ ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนแนวคิดเชิงนวัตกรรมทางการจัดการ/การสร้างนวัตกรรม โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทางรัฐศาสตร์ ผ่านการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่ซับซ้อน โดยใช้ความรู้แนวคิดและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์

ดังนั้น ในปีการศึกษา 2566 นิสิตจะได้เรียนรู้ผ่านการจัดทำกรวิจัยหรือรายงาน ประกอบกับการแก้ปัญหาทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจในปัจจุบันในหลายวิชา เช่น จะต้องมีการจัดโครงการ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาในหน่วยงาน ผลปรากฏว่า นิสิตได้รางวัลจากการทำการวิจัยในรายวิชาสัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางรัฐศาสตร์

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการกระตุ้นแนวคิดด้านผู้ประกอบการให้กับนิสิต หลักสูตรได้ทำการปรับปรุงหลักสูตร 2564 โดยการเพิ่มรายวิชาในการปรับแก้หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2564 คือ รายวิชารัฐศาสตร์และนวัตกรรมทางสังคม ในหมวดวิชาเลือกนอกเอก โดยการวิเคราะห์จากปรัชญาและพันธกิจของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้กำหนดผลการเรียนรู้ตามทีระบุนิระดับรายวิชา (CLOs) เอาไว้เกี่ยวกับการสร้างลักษณะความคิดของการเป็นผู้ประกอบการให้กับนิสิต เพื่อนิสิตสามารถนำความรู้ไปใช้ในอนาคต โดยอาจจะเป็นการเพิ่มช่องทางในการผู้ประกอบการแทนการประกอบอาชีพในหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรไม่แสวงหากำไรให้กับนิสิตในหลักสูตรได้อีกช่องทางหนึ่ง

เพิ่มเติมจากนี้หลักสูตรมีรายวิชาสัมมนาประเด็นเฉพาะเรียนทางการเมืองการปกครอง รายวิชาสัมมนาประเด็นเฉพาะเรียนทางรัฐประศาสนศาสตร์ และรายวิชาสัมมนาประเด็นเฉพาะเรียนทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยหลักสูตรมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐานเพื่อส่งเสริมให้นิสิตมีแนวคิดเชิงนวัตกรรมใช้องค์ความรู้ในศาสตร์ทางด้านรัฐศาสตร์ รวมทั้งศึกษาประเด็นปัญหาและหาทางออกหรือข้อเสนอแนะต่อประเด็นปัญหาในทางรัฐศาสตร์ด้วยการวิจัย และนำผลการวิจัยเผยแพร่ในการประชุมวิชาการหรือวารสารวิชาการต่อไป โดยหลักสูตรได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องจากหลักสูตร 2559 จนถึงปัจจุบัน มีผลงานวิจัยของนิสิตตีพิมพ์และนำเสนอในประชุมวิชาการระดับชาติอย่างต่อเนื่อง

รายการหลักฐาน

- 3.5-01: รายละเอียดรายวิชา (มคอ.3) สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางรัฐศาสตร์ สัมมนาประเด็นเฉพาะเรียนทางการเมืองการปกครอง สัมมนาประเด็นเฉพาะเรียนทางรัฐประศาสนศาสตร์ และสัมมนาประเด็นเฉพาะเรียนทางความสัมพันธ์
- 3.5-02: นิสิตได้รางวัลจากการทำการวิจัยในรายวิชาสัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางรัฐศาสตร์
- 3.5-03: การปรับรายวิชารัฐศาสตร์และนวัตกรรมทางสังคม

3.6 The teaching and learning processes are shown to be continuously improved to ensure their relevance to the needs of industry and are aligned to the expected learning outcomes.

เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ตรงความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและสอดคล้องกับ ELOs ของหลักสูตร ดังนั้น ทางหลักสูตรจึงมีกระบวนการในการทบทวน/ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมของหลักสูตร โดยในปีการศึกษา 2566 เมื่อสิ้นภาคเรียน อาจารย์ผู้สอนจะต้องมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) เพื่อรับทราบเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ของรายวิชาและประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา รวมทั้งปัญหาและผลกระทบต่อการดำเนินการของรายวิชาให้แก่ทางหลักสูตรได้ทราบ นอกจากนี้ ทางหลักสูตรได้มีการมอบหมายให้อาจารย์ประจำหลักสูตรจัดทำ VOC หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตในปี 2566 เพื่อนำข้อมูลมาสู่การปรับหลักสูตรที่ไม่กระทบต่อโครงสร้างและเป็นฐานในการปรับปรุงหลักสูตร 2569 ต่อไป

รายการหลักฐาน

- 3.6-01: ตัวอย่างรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5)
- 3.6-02: รายงานการสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตร Double Degree
วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 3.6-03: รายงานการเสวนาความต้องการจำเป็นเพื่อการพัฒนาหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต 2569

เกณฑ์คุณภาพที่ 4 การประเมินผู้เรียน (Student Assessment)

ผลการประเมินตนเอง

เกณฑ์	ผลการประเมินตนเอง						
	1	2	3	4	5	6	7
4.1 A variety of assessment methods are shown to be used and are shown to be constructively aligned to achieving the expected learning outcomes and the teaching and learning objectives.				✓			
4.2 The assessment and assessment-appeal policies are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.				✓			
4.3 The assessment standards and procedures for student progression and degree completion, are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.				✓			
4.4 The assessments methods are shown to include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations, and these are shown to ensure validity, reliability, and fairness in assessment.				✓			
4.5 The assessment methods are shown to measure the achievement of the expected learning outcomes of the programme and its courses.				✓			
4.6 Feedback of student assessment is shown to be provided in a timely manner.				✓			
4.7 The student assessment and its processes are shown to be continuously reviewed and improved to ensure their relevance to the needs of industry and alignment to the expected learning outcomes.				✓			
ผลการประเมินตนเอง (ภาพรวมของเกณฑ์คุณภาพ ระดับ 1 - 7)				✓			

ผลการดำเนินงาน

4.1 A variety of **assessment methods^f** are shown to be used and are shown to be constructively aligned to achieving the expected learning outcomes and the teaching and learning objectives.

หมายเหตุ

f = The term “assessment methods” for the programme research component may include semester-based and/or annual progress monitoring and reviews of student’s academic performance, as well as the final assessment of the thesis or dissertation leading to award of the postgraduate degree. The final assessment of the thesis or dissertation, may also be referred to as viva-voce or thesis/dissertation defence.

ในการดำเนินการบริหารหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแนวทางการศึกษาที่อิงผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcome-based Education : OBE) ในรอบปีการศึกษา 2566 ที่ผ่านมามีหลักสูตรฯ ได้จัดการเรียนการสอน การวัดผล การประเมินผล และติดตามพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่มีความหลากหลายสอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน

ในการนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้แจ้งอาจารย์ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ มคอ.3 และ มคอ.5 เกี่ยวกับรูปแบบการประเมินผลในแต่ละรายวิชาที่มีรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ อย่างน้อย 2 รูปแบบในแต่ละรายวิชาและจากการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของรายวิชาในภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2566 พบว่าทุกรายวิชาที่มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ มีการใช้ประเมินผลที่มากกว่า 2 รูปแบบร้อยละ 100 ดังนี้

ตารางที่ 4.1-1 ตัวอย่างรายวิชาที่ใช้การประเมินผลที่มากกว่า 2 รูปแบบ ปีการศึกษา 2566

ภาคเรียนที่ 1

รายวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน	รูปแบบการประเมินผล						
			ทดสอบในห้องเรียน	สอบกลางภาค	สอบปลายภาค	กิจกรรม/ลงพื้นที่/นิทรรศการ	อภิปราย	รายงาน	นำเสนอ
1300101	รัฐศาสตร์เบื้องต้น	ผศ.เชิงชาญ จงสมชัย อ.ธวัชชัย ป่องศรี อ.จินตนา เมืองแมน		/	/		/	/	
1300104	กฎหมายเบื้องต้น	ผศ.ดร.วินิตา พรหมหล้า อ.โคกิต ชีวะพานิชย์ อ.ทิพสุตา ญาณภีร์	/	/	/	/		/	/
1301202	หลักสูตรธรรมนุญและสถาบันทางการเมือง	อ.จินตนา เมืองแมน อ.ทิพสุตา ญาณภีร์	/	/	/		/	/	/
1301302	ทฤษฎีสังคมและการเมือง	ผศ.ดร.วินัย ผลเจริญ		/	/		/	/	/
1301303	ประชาธิปไตยในโลกปัจจุบัน	ผศ.จิตรภรณ์ สมยานันทากุล	/	/	/	/	/	/	
1301300	รัฐ สังคมและโลกาภิวัตน์	ผศ.ดร.ณัฐกานต์ อัครพงศ์พิศักดิ์	/	/	/	/	/	/	
1301418	แนวคิดและทฤษฎีการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น	ผศ.เชิงชาญ จงสมชัย		/	/	/		/	/
1301410	การสื่อสารทางการเมือง	ผศ.ดร.นิลุบล ไพเราะ			/	/		/	/
1301422	สิทธิมนุษยชนกับการพัฒนาและโลกาภิวัตน์	ผศ.เฉลิมเกียรติ ภาวะเวช	/	/	/		/	/	/
1301423	การเมืองเรื่องสิ่งแวดล้อม	ผศ.ดร.ณัฐกานต์ อัครพงศ์พิศักดิ์	/	/	/	/		/	
1301415	สัมมนาประเด็นปัจจุบันด้านสิทธิมนุษยชน	อ.หนึ่งนยา ไหลงาม				/		/	/
1301411	การเมืองการปกครองของสหรัฐอเมริกา	รศ.ดร.สัญญารัตน์ มีสุวรรณ	/		/	/		/	/

รายวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน	รูปแบบการประเมินผล						
			ทดสอบ ในห้อง เรียน	สอบ กลาง ภาค	สอบ ปลาย ภาค	กิจกรรม/ ลง พื้นที่/ นิทรรศการ	อภิ ปราย	รายงาน งาน	นำเสนอ
1301414	การเมืองการปกครองของเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	อ.ดร.สิรุกล สุวินทวงศ์		/	/		/	/	/
1301409	การเมืองเรื่องผู้อพยพและการย้ายถิ่น ฐาน	อ.ดร.สิรุกล สุวินทวงศ์		/	/		/	/	/
1302202	ระบบบริหารราชการไทย	อ.ปิยธิดา โคกโพธิ์ อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม ผศ.คณะทอง พิณ		/	/		/	/	/
1302206	ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสน ศาสตร์	อ.ดร.จิรวัดน์ เจริญสุข รศ.ดร.ประโยชน์ ส่งกลิ่น อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม	/	/	/	/		/	
1302208	การบริหารทรัพยากรมนุษย์	ผศ.ดร.จิรศักดิ์ โทกาวิน อ.ดร.ชินวัตร เชื้อสระคู		/	/		/	/	/
1302209	การบริหารการพัฒนา	ผศ.จิตรลดา ไชยะ ผศ.วชิรวัตต์ อาริยะสิริโชติ อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม		/	/	/		/	/
1302403	การนำนโยบายไปปฏิบัติ การติดตาม และการประเมินผลนโยบาย	ผศ.คณะทอง พิณ		/	/	/		/	
1302402	การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ	ผศ.คณะทอง พิณ		/	/	/		/	
1302404	การจัดการเชิงกลยุทธ์ในภาครัฐ	ผศ.จิตรลดา ไชยะ			/	/	/	/	/
1302409	การสรรหา คัดเลือก และการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์	ผศ.ดร.จิรศักดิ์ โทกาวิน				/	/	/	/
1302403	การบริหารจัดการภัยพิบัติและภาวะ ฉุกเฉิน	ผศ.วชิรวัตต์ อาริยะสิริโชติ		/	/	/			/
1302405	การพัฒนาองค์การและองค์การแห่ง การเรียนรู้	ผศ.วชิรวัตต์ อาริยะสิริโชติ		/	/	/		/	/
1302406	จริยธรรมสำหรับการบริหารงาน ภาครัฐ	รศ.ดร.ประโยชน์ ส่งกลิ่น	/	/	/				
1302412	กฎหมายแรงงานและแรงงานสัมพันธ์	อ.ดร. ชินวัตร เชื้อสระคู		/	/			/	
1302419	สัมมนาปัญหาการบริหารงานภาครัฐ	อ.ดร.ประสงค์ชัย เศรษฐสุริวิชัย	/	/	/			/	/
1311305	การคิดวิเคราะห์เพื่อการบริหาร	อ.ดร. สุกรี นาคแย้ม			/	/		/	/
1302427	การจัดการการเปลี่ยนแปลง	อ.ปิยธิดา โคกโพธิ์		/	/			/	
1302415	การคลังท้องถิ่น	อ.ปิยธิดา โคกโพธิ์		/	/			/	
1302418	สัมมนาปัญหา นโยบายสาธารณะ	อาจารย์ ดร.สุกรี นาคแย้ม		/	/	/	/	/	/
1303202	กฎหมายระหว่างประเทศ	อ.โศภิต ชีวะพานิชย์	/	/	/			/	/
1303205	วิทยาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	รศ.ดร.สัญญารัตน์ มีสุวรรณ ผศ.ดร.นิลุบล ไพเราะ	/			/		/	/
1303301	บทคัดสรรทางความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ	อ.ดร. คู่บุญ จารุมณี ผศ.ดร.สุจิตตรา ฤทธิ์สกุลชัย	/			/		/	/

รายวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน	รูปแบบการประเมินผล						
			ทดสอบ ในห้อง เรียน	สอบ กลาง ภาค	สอบ ปลาย ภาค	กิจกรรม/ ลง พื้นที่/ นิทรรศการ	อภิ ปราย	ราย งาน	นำ เสนอ
1303402	นโยบายต่างประเทศของกลุ่มประเทศ ในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง	อ.ดร. คู่บุญ จารุมณี อ.ดร. โอม ฉัตรนนท์ ผศ.ดร. นิลุบล ไพเราะ	/			/		/	/
1303406	เศรษฐกิจโลกปัจจุบัน	ผศ.ดร.สุจิตตรา ฤทธิสกุลชัย	/	/	/			/	
1303411	ความสัมพันธ์ต่างประเทศของเอเชีย ตะวันออก	รศ.ดร.สัจญารัตน์ มีสุวรรณ	/		/			/	/
1303414	ความสัมพันธ์ต่างประเทศของละติน อเมริกา	ผศ.ดร.สุจิตตรา ฤทธิสกุลชัย	/	/	/			/	
1303501	อังกฤษ 1	อ.ทวิพงษ์ สืบวัฒนะ อ.อินอร เลี้ยวประเสริฐกุล	/	/	/	/			/
1311204	การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของ ยุโรป	อ.ดร.โอม ฉัตรนนท์	/				/	/	/
1311302	บุคลิกภาพ มารยาท และทักษะการ นำเสนอในที่สาธารณะ	ผศ.ดร.นิลุบล ไพเราะ				/		/	/

ภาคเรียนที่ 2

รายวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน	รูปแบบการประเมินผล						
			ทดสอบ ในห้อง เรียน	สอบ กลาง ภาค	สอบ ปลาย ภาค	กิจกรรม/ ลง พื้นที่/ นิทรรศการ	อภิ ปราย	ราย งาน	นำ เสนอ
1301204	แนวการศึกษาทางรัฐศาสตร์	ผศ.จิตราภรณ์ สมยานทนากุล	/	/	/			/	/
1301205	การเมืองเปรียบเทียบ	ผศ.ดร.ศุทธิกานต์ มีจัน		/	/		/		
1301306	การเมืองเรื่องการพัฒนา	ผศ.ดร.ณัฐกานต์ อัครพงศ์พิศักดิ์	/	/	/		/		/
1301422	สิทธิมนุษยชนกับการพัฒนาและโลกา ภิวัตน์	อ.จินตนา เมืองแมน		/	/		/		/
1301419	การเมืองการปกครองท้องถิ่นภาค อีสาน	ผศ.เชิงชาญ จงสมชัย	/	/		/	/	/	/
1301405	ศาสนากับการเมือง	ผศ.ดร.วินัย ผลเจริญ		/	/		/		/
1301416	การเมืองเรื่องที่ดิน	ผศ.ดร.ณัฐกานต์ อัครพงศ์พิศักดิ์	/	/	/		/		/
1301403	การเมืองของพรรคการเมืองและการ เลือกตั้ง	ผศ.ดร.ศุทธิกานต์ มีจัน		/	/		/	/	
1301421	มาตรฐานและกลไกระหว่างประเทศ ด้านสิทธิมนุษยชน	ดร.สิรกุล สุวินทวงศ์		/	/		/	/	
1301404	ประวัติความคิดทางการเมือง	ผศ.เฉลิมเกียรติ ภาวะเวช	/	/	/	/			
1301406	วรรณกรรมกับการเมือง	ผศ.เฉลิมเกียรติ ภาวะเวช	/	/	/	/			
1301412	ประเด็นร่วมสมัยในการเมืองเอเชีย	ดร.สิรกุล สุวินทวงศ์		/	/		/	/	

รายวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน	รูปแบบการประเมินผล						
			ทดสอบ ในห้อง เรียน	สอบ กลาง ภาค	สอบ ปลาย ภาค	กิจกรรม/ ลง พื้นที่/ นิทรรศการ	อภิ ปราย	รายงาน งาน	นำ เสนอ
1301411	การเมืองการปกครองของประเทศไทย มหาอำนาจ	ดร.สิรกุล สุวินทวงศ์		/	/		/	/	
1301431	สัมมนาขบวนการทางสังคมในอีสาน	ผศ.จิตราภรณ์ สมยานนทนากุล			/			/	/
1301425	เศรษฐศาสตร์การเมือง	ผศ.วรวิทย์ จำลองนาค		/	/		/	/	
1301437	ความเหลื่อมล้ำและการสร้างความ เป็นธรรมในสังคม	อ.จินตนา เมืองแมน		/	/		/	/	/
1301415	สัมมนาประเด็นปัจจุบันด้านสิทธิ มนุษยชน	อ.จินตนา เมืองแมน		/			/	/	/
1302301	บทคัดสรรทางรัฐประศาสนศาสตร์	รศ.ดร.ประโยชน์ สังกลิณ อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม อ.ดร.จิรวัฒน์ เจริญสุข อ.ดร.ปิยธิดา โคกโพธิ์ ผศ.ดร.จิตรลดา ไชยยะ	/	/	/	/			/
1302203	การบริหารจัดการการเมืองท้องถิ่น	อ.ดร.จิรวัฒน์ เจริญสุข อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม อ.ดร.ปิยธิดา โคกโพธิ์	/	/	/			/	
1302302	การเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลในการ บริหารงานภาครัฐ	อ.ดร.ปิยธิดา โคกโพธิ์ รศ.วชิรวัฒน์ อาริยะสิริโชติ		/	/			/	/
1302205	พฤติกรรมองค์การและการบริหาร	ผศ.ดร.จรัสศักดิ์ โปกากวิน อ.ดร.ชินวัตร เชื้อสระคู	/	/	/			/	
1302408	การจัดการการท่องเที่ยวท้องถิ่น	รศ.ดร.ประโยชน์ สังกลิณ	/	/	/			/	/
1302423	การประยุกต์เศรษฐมิติสำหรับการ วิเคราะห์นโยบายสาธารณะ	อ.ดร.ประสงค์ชัย เศรษฐสุริวิทย์	/	/	/			/	/
1302419	สัมมนาปัญหาการบริหารงานภาครัฐ	อ.ดร.ประสงค์ชัย เศรษฐสุริวิทย์	/	/	/			/	/
1302422	กระบวนการนโยบายสาธารณะ	ผศ.ดร.จิตรลดา ไชยยะ		/	/	/		/	/
1302407	การจัดการนวัตกรรมท้องถิ่น	ผศ.ดร.จิตรลดา ไชยยะ		/	/	/		/	/
1302418	สัมมนาปัญหา นโยบายสาธารณะ	อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม		/	/			/	/
1302402	การบริหารคุณภาพและการจัดการ ความเสี่ยง	อ.ดร.สุกรี นาคแย้ม		/	/		/	/	/
1302411	การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อการ บริหารทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ	ผศ.ดร.จรัสศักดิ์ โปกากวิน	/			/		/	/
1311304	จิตวิทยาการบริหารสำหรับภาครัฐ และเอกชน	อ.ดร.ชินวัตร เชื้อสระคู		/	/			/	/
1311103	ความรู้และลักษณะข้าราชการที่ดี	ผศ.คะนอง พิณ		/	/	/			
1311307	การวางแผนกลยุทธ์ในโลก ยุคดิจิทัล	รศ.วชิรวัฒน์ อาริยะสิริโชติ		/	/	/			/
1300103	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เบื้องต้น	อ.ดร. คู่บุญ จารุมณี ผศ.ดร. นิลุบล ไพเราะ		/	/	/		/	

รายวิชา	ชื่อวิชา	ผู้สอน	รูปแบบการประเมินผล						
			ทดสอบ ในห้อง เรียน	สอบ กลาง ภาค	สอบ ปลาย ภาค	กิจกรรม/ ลง พื้นที่/ นิทรรศ การ	อภิ ปราย	ราย งาน	นำ เสนอ
		ผศ.ดร. สุจิตตรา ฤทธิสกุลชัย อ.ดร. โอม ฉัตรนนท์							
1303203	แนวทางการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ	อ.ดร. โอม ฉัตรนนท์	/		/	/			
1303206	ภาษาอังกฤษสำหรับความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ	อ.ดร.คุญญา จารุมนี ผศ.ดร.สุจิตตรา ฤทธิสกุลชัย		/	/	/		/	
1303305	เศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ	อ.ดร. คุญญา จารุมนี อ.ดร. โอม ฉัตรนนท์	/			/		/	/
1303405	วัฒนธรรมข้ามชาติและการสื่อสาร ระหว่างประเทศ	ผศ.ดร.นิลุบล ไพเราะ		/		/		/	
1303408	สิทธิมนุษยชนในความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ	ผศ.ดร.สุจิตตรา ฤทธิสกุลชัย	/	/	/	/		/	
1303409	ความสัมพันธ์ต่างประเทศของ สหรัฐอเมริกา	รศ.ดร.สัญญารัตน์ มีสุวรรณ	/		/	/		/	/
1303421	สัมมนาการทูตสาธารณะ	ผศ.ดร.นิลุบล ไพเราะ				/		/	/
1303504	จีน 2	อ.ดร.วราลักษณ์ แซ่เอ็ง	/	/	/	/	/		
1311104	ภาษาอังกฤษสำหรับข้าราชการพล เรือน	ผศ.ดร.สุจิตตรา ฤทธิสกุลชัย	/		/	/			
1311203	การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของ ลาตินอเมริกา	ผศ.ดร.สุจิตตรา ฤทธิสกุลชัย	/	/	/		/		

นอกจากนี้ยังมีวิธีการวัดผล การประเมินผลที่มีทั้งแบบ Formative Assessment เป็นการสังเกตจากงานที่
นิสิตส่ง/ การมีส่วนร่วมของนิสิตในห้องเรียน และแบบ Summative Assessment เป็นการวัดผลการเรียนรู้ผ่านการ
ทดสอบในรูปแบบต่าง ๆ ขณะที่การประเมินจะมีความครอบคลุม สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (PLOs)
และสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับรายวิชา (ELOs)

ทั้งนี้ โดยลักษณะและวิธีการสอน การประเมินผลที่สำคัญ ดังนี้

ตารางที่ 4.1-2 ผลลัพธ์การเรียนรู้ กลยุทธ์การเรียนการสอนและวิธีการประเมินผล

ผลลัพธ์การเรียนรู้	กลยุทธ์/วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัดผลและประเมินผล
PLO 1 มีความใฝ่รู้ รับผิดชอบต่อ สังคมทุกระดับ มีคุณธรรม จริยธรรม และเคารพในสิทธิ ศักดิ์ศรี คุณค่าความเป็นมนุษย์	- อธิบายระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อ ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในการเรียนการ สอน - มอบหมายให้นิสิตทำงานกลุ่ม - จัดประสบการณ์การเรียนรู้ใน	- ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนิสิตใน การเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนด ระยะเวลาที่ได้รับมอบหมายและการเข้า ร่วมกิจกรรม เป็นต้น

ผลลัพธ์การเรียนรู้	กลยุทธ์/วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัดผลและประเมินผล
และวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละท้องถิ่น	ภาคปฏิบัติ และกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นการทำงานเป็นทีม และงานที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อฝึกความรับผิดชอบ ฝึกทักษะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี พัฒนาทักษะการสร้างมนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวและการยอมรับความแตกต่างของคนในสังคม ในรายวิชาต่าง ๆ	- ประเมินผลจากพฤติกรรมที่แสดงออกในชั้นเรียนและในโอกาสที่หลักสูตรฯ จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านคุณธรรม จริยธรรมและจิตสาธารณะ
PLO 2 อธิบายแนวคิด ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง หรือเหมาะสม	จัดให้มีการให้ความรู้ในรายวิชาต่าง ๆ โดยเน้นการเรียนการสอนแบบ Active Learning ทั้งนี้ได้กำหนดกรอบให้เป็นไปตามลักษณะของรายวิชาตลอดจนเนื้อหาสาระของรายวิชานั้น ๆ - จัดการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง และฝึกการคิดวิเคราะห์เพื่อคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาจากสาเหตุอย่างเป็นระบบ	- ประเมินจากการทดสอบย่อย การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน - ประเมินจากรายงานและการนำเสนอรายงานที่นิสิตจัดทำ - ประเมินจากความสามารถในการใช้ทักษะการวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็น และการตอบคำถาม
PLO 3 วิเคราะห์สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ และผลกระทบต่อสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศ ภูมิภาค และโลก โดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ได้	- จัดให้มีการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการคิด ผ่านการอภิปรายกลุ่ม กรณีศึกษา การสัมมนา การจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา - จัดให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็นในลักษณะการสื่อสารแบบสองทาง - กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ด้วย Active Learning โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	- ประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ผ่านการทดสอบย่อย การสอบกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน - ประเมินจากการปฏิบัติงานจริง

ผลลัพธ์การเรียนรู้	กลยุทธ์/วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัดผลและประเมินผล
PLO 4 อธิบายปรากฏการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และสร้างข้อสรุปได้	<ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีการให้ความรู้ในรายวิชาต่าง ๆ โดยเน้นการเรียนการสอนแบบ Active Learning ทั้งนี้ได้กำหนดกรอบให้เป็นไปตามลักษณะของรายวิชา ตลอดจนเนื้อหาสาระของรายวิชานั้น ๆ - มอบหมายให้นิสิตทำรายงานประจำภาคการศึกษา - ให้นิสิตอภิปรายกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินจากการทำแบบทดสอบ - ประเมินการผลการสอบกลางภาคและปลายภาค - ประเมินจากรายงานประจำภาคการศึกษา - ประเมินจากพฤติกรรมกรอภิปรายกลุ่ม
PLO 5 มีทักษะในการเป็นผู้นำทำงานเป็นทีม และแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> - จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในภาคปฏิบัติ และกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานเป็นทีม และงานที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อฝึกความรับผิดชอบ ฝึกทักษะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี พัฒนาทักษะการสร้างมนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวและการยอมรับความแตกต่างของคนในสังคม ในรายวิชาต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียนขณะทำงานกลุ่มในชั้นเรียน - นิสิตประเมินพฤติกรรมและการแสดงออกของตนเองและเพื่อนในกลุ่ม
PLO 6 มีทักษะในการออกแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการศึกษได้อย่างชัดเจน น่าเชื่อถือ	<ul style="list-style-type: none"> - นิสิตสรุปประเด็นสำคัญหรือนำเสนอผลของการสืบค้นที่ได้รับมอบหมาย - ให้นิสิตออกแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลผ่านรายงาน/งานที่ได้รับมอบหมาย - ให้นิสิตนำเสนอผลการศึกษาน้ำชั้นเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลทางรัฐศาสตร์จากงานที่มอบหมาย - ประเมินจากรายงานประจำรายวิชา
PLO 7 มีทักษะในการคิดคำนวณและการวิเคราะห์เชิงตัวเลข	<ul style="list-style-type: none"> - นิสิตฝึกวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตัวเลขหรือสถิติเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ - นิสิตนำเสนอในรูปแบบบรรยายและตารางตัวเลข 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินจากการนำเสนอรายงาน/งานที่ได้รับมอบหมาย - ประเมินความถูกต้องของข้อมูลเชิงตัวเลขหรือสถิติเกี่ยวกับรัฐศาสตร์

ผลลัพธ์การเรียนรู้	กลยุทธ์/วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัดผลและประเมินผล
PLO 8 มีทักษะในการสื่อสารด้วย วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ทั้งด้วย ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น ๆ	- จัดกิจกรรมส่งเสริมความกล้าแสดงออกด้วยการนำเสนอ รายงานหน้าชั้นเรียน โดยใช้เทคนิคการนำเสนอแบบต่าง ๆ ผ่านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ - ให้นักศึกษาเขียนรายงานและนำเสนอ รายงานประจำรายวิชา - ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบแบบอัตนัย	- ประเมินทักษะการสื่อสารด้วยการพูด การเขียน ในงานที่ได้รับมอบหมาย - ประเมินจากการถาม-ตอบในชั้นเรียน - ประเมินจากคำตอบในแบบทดสอบอัตนัยของนิสิต
PLO 9 มีทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ การศึกษาค้นคว้า และการสื่อสาร	- นิสิตค้นคว้าบทความงานวิจัย ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ	- ประเมินความถูกต้องในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนิสิต - ประเมินการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนิสิตที่เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นการประเมินผลครอบคลุมและสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งนำไปกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและประเมินผลในแต่ละรายวิชาของหลักสูตรฯ ให้สอดคล้องกัน ทั้งนี้ สำหรับการประเมินผลรายวิชาที่เน้นเนื้อหาในเชิงทฤษฎีและองค์ความรู้ นั้น ได้มีการวัดผลผ่านรูปแบบการสอบกลางภาคและปลายภาคที่หลากหลาย ผ่านการทดสอบย่อยในชั้นเรียน รวมทั้งมีการประเมินผลที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมในรูปแบบงานกลุ่ม การนำเสนอปากเปล่า ตามความเหมาะสมของแต่ละรายวิชา เพื่อพัฒนาความสามารถในการสรุปความ การวิเคราะห์และการแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นคำถามที่กำหนดให้ด้วยรายวิชาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ เช่น รายวิชาสัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางรัฐศาสตร์ รายวิชาสัมมนาประเด็นเฉพาะเรียนทางการเมืองการปกครอง รายวิชาสัมมนาประเด็นเฉพาะเรียนทางรัฐประศาสนศาสตร์ และรายวิชาสัมมนาประเด็นเฉพาะเรียนทางความสัมพันธ์ อาจารย์ผู้สอนได้ออกแบบการสอนให้กับนิสิตทำวิจัยในประเด็นทางรัฐศาสตร์ที่สนใจและจัดทำเป็นรายงานการวิจัย คัดเลือกนำเสนอในการประชุมงานวิชาการต่าง ๆ โดยใช้การประเมินผลในการเรียนด้วยกระบวนการวิจัยและการจัดทำรายงานวิจัย รายวิชาที่จัดกระบวนการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning : WIL) มีรูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานภาคสนามที่เป็นกิจกรรมของรายวิชาซึ่งเน้นการทำงานในองค์กรของรัฐหรือเอกชน เพื่อให้ นิสิต ได้ประยุกต์ความรู้ภายใต้สภาพจริง

การประเมินผลรายวิชาที่เน้นปฏิบัติ สำหรับนิสิตที่ฝึกงาน กำหนดสถานประกอบการเป็นผู้ร่วมประเมินนิสิตในส่วนของการฝึกงาน ตามระเบียบว่าด้วยการฝึกงานเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงตามผลลัพธ์ของหลักสูตร

นอกจากนั้น อาจารย์ผู้รับผิดชอบจะต้องนิเทศนิสิตและพูดคุยกับผู้รับผิดชอบการฝึกงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับจากสถานประกอบการในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของการฝึกงาน ประการที่สำคัญหลักสูตรได้กำหนดให้มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนิสิต เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพและการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (PLOs) และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) รวมทั้งติดตามการนำผลการประเมินมาปรับใช้โดยคณะกรรมการทวนสอบเพื่อให้อาจารย์ผู้สอนนำผลการประเมินมาปรับใช้ รายวิชาฝึกงาน มี

คณะกรรมการฝึกงานติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้การปรับกระบวนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการฝึกงานตามสถานการณ์

รายการหลักฐาน

- 4.1-01: ตัวอย่างประมวลรายวิชา (Course syllabus)
- 4.1-02: รายงานการประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
- 4.1-03: ตัวอย่างรายละเอียดรายวิชา (มคอ.3) และรายงานผลการดำเนินงาน (มคอ.5)
- 4.1-04: รายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การศึกษา ภาคการศึกษาที่ 1/2566 และภาคการศึกษาที่ 2/2566

4.2 The assessment and assessment-appeal policies are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต กำหนดให้ผู้สอน ดำเนินการแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลแก่นิสิตผ่านกระบวนการชี้แจงรายละเอียดของรายวิชาในช่วงเวลาของสัปดาห์แรกและในคาบแรกของรายวิชาต่าง ๆ ก่อนดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามประมวลรายวิชา (Course syllabus) และหลังจากที่นิสิตได้ทราบผลการเรียนผ่านระบบสารสนเทศนิติต หากว่านิสิตเกิดมีข้อสงสัยในเรื่องของระดับคะแนนหรือระดับชั้นที่ได้ว่ามีความถูกต้องครบถ้วนในการคิดรวมคะแนนหรือความถูกต้องตรงกับเกณฑ์การตัดเกรดหรือไม่อย่างไร นิสิตทุกคนมีสิทธิ์สามารถดำเนินการอุทธรณ์เพื่อขอทบทวนผลการศึกษาใหม่ได้ ทั้งนี้ ในปีการศึกษา 2566 หลักสูตรได้ร่วมกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจัดทำระบบ และกลไกอุทธรณ์ผลการศึกษานิสิต การขอทบทวนผลการศึกษา เป็นการทบทวนใหม่ในส่วนของความถูกต้องในการให้คะแนน มิใช่ทบทวนเพื่อให้ได้ระดับที่สูงขึ้น โดยหลักสูตรได้แจ้งแนวปฏิบัติและดำเนินการประชาสัมพันธ์ทางเฟซบุ๊กให้นิสิตทราบเกี่ยวกับช่วงเวลาและขั้นตอนของการอุทธรณ์

หลักสูตรฯ มีการแจ้งให้คณาจารย์มีการประเมินที่แน่นอนชัดเจน การออกแบบการประเมินในรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรได้มีการกำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนผ่านการมีส่วนร่วม แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ของแต่ละรายวิชาและดุลยพินิจของอาจารย์ประจำวิชานั้น ๆ โดยรูปแบบการประเมินผู้เรียนในทุกรายวิชาจะเชื่อมโยงไปยังผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรซึ่งจะสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชา

งานวิชาการดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้นิสิตได้ทราบถึงขั้นตอนและกระบวนการในการเปิดโอกาสให้นิสิตทบทวนผลการประเมินและทบทวนผลการเรียนใหม่ผ่าน 3 ช่องทางหลักได้แก่ 1) หน้าประกาศข่าวของเว็บไซต์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง 2) เฟซบุ๊กวิทยาลัยการเมืองการปกครอง 3) แจ้งคณาจารย์ประชาสัมพันธ์ให้นิสิตทราบ ซึ่งนิสิตสามารถดำเนินการขอทบทวนผลการศึกษา ภายใน 10 วัน หลังจากประกาศผลการเรียนผ่านระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งมีขั้นตอนที่นิสิตสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. ระดับคณะ

กรณีอาจารย์ผู้สอนรายงานผลการศึกษานิสิตไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ให้ดำเนินการดังนี้

1.1 ให้อาจารย์ผู้สอนเสนอขออนุมัติแก้ไขผลการศึกษาต่อประธานหลักสูตร โดยระบุสาเหตุพร้อมเอกสารหลักฐาน หรือข้อมูลประกอบการพิจารณา ภายในระยะเวลาไม่เกิน 10 วัน นับแต่วันสุดท้ายของการส่งผลการศึกษิตตามปฏิทินการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.2 ประธานหลักสูตรพิจารณาตามเอกสารหลักฐานและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หากเห็นสมควรให้แก้ไขผลการศึกษาให้เสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 17 วัน นับแต่วันสุดท้ายของการส่งผลการศึกษิตตามปฏิทินการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.3 คณะกรรมการประจำคณะพิจารณากลับกรอง หากเห็นสมควรให้แก้ไขผลการศึกษาให้เสนอเรื่องต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 27 วัน นับแต่วันสุดท้ายของการส่งผลการศึกษิตตามปฏิทินการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. สำหรับนิสิต

นิสิตที่ประสงค์ขอตรวจสอบหรือแก้ไขคะแนนและผลการศึกษาเนื่องจากเกิดความผิดพลาดของอาจารย์ผู้สอน ให้ดำเนินการดังนี้

2.1 นิสิตยื่นคำร้องตรวจสอบหรือแก้ไขคะแนนและผลการศึกษาต่อประธานหลักสูตร โดยระบุสาเหตุที่ขอตรวจสอบพร้อมแนบเอกสารหลักฐานและข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณา ภายในระยะเวลาไม่เกิน 10 วัน นับแต่วันสุดท้ายของการส่งผลการศึกษาตามปฏิทินการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.2 ประธานหลักสูตรพิจารณาตามเอกสารหลักฐานและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หากเห็นสมควรให้แก้ไขผลการศึกษาให้เสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 17 วัน นับแต่วันสุดท้ายของการส่งผลการศึกษาตามปฏิทินการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.3 คณะกรรมการประจำคณะพิจารณาลั่นกรอง หากเห็นสมควรให้แก้ไขผลการศึกษาให้เสนอเรื่องต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 27 วัน นับแต่วันสุดท้ายของการส่งผลการศึกษาตามปฏิทินการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3. การขออนุมัติแก้ไขผลการศึกษาให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 4 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป

4. การดำเนินการแก้ไขตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ I ให้แล้วเสร็จภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป

ตัวอย่างขั้นตอนการกำหนดแก้ไขผลการศึกษา

รายการหลักฐาน

4.2-01: การประชาสัมพันธ์กระบวนการทบทวนผลการศึกษาให้นิสิตทราบ

4.2-02: แนวปฏิบัติการแก้ไขผลการศึกษาของนิสิต

4.3 The assessment standards and procedures for student progression and degree completion, are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ดำเนินการในส่วนนี้โดยดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานและตามขั้นตอนที่มีความชัดเจน ถูกต้องตามข้อปฏิบัติต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ขณะที่การสื่อสารมาตรฐานการประเมินและขั้นตอนการประเมินต่าง ๆ ไปยังผู้เรียนในฐานะนิสิตในทุกชั้นปีและในทุกรายวิชา มีการสื่อสารกับนิสิตและจัดระบบการให้ข้อมูลเพื่อการรับข้อมูลในทุกช่องทาง อาทิ เว็บไซต์ เพจคณะ เป็นต้น กล่าวได้ว่า หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ดำเนินการกำหนดมาตรฐานและขั้นตอนการประเมินผลการเรียน โดยอาจารย์ผู้สอนต้องจัดทำรายละเอียดของรายวิชาหรือรายละเอียดของประสบการณ์การฝึกงาน ก่อนการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนในภาคการศึกษานั้นผ่านระบบ มคอ.3 และ มคอ.5 ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ทุกรายวิชาและแจ้งแผนการสอน รูปแบบการประเมิน การวัดผลการเรียนไม่ว่าจะเป็นระบบใด (อิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่ม) และสัดส่วนของคะแนน รวมทั้งเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินเงื่อนไขต่าง ๆ ของรายวิชาให้กับนิสิตทราบก่อนมีการเรียนการสอนและหลักสูตรได้ติดตามการประเมินผลรายวิชาโดยกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้บริหารวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ตรวจสอบติดตามให้วิธีการประเมินผลต่าง ๆ นั้นสอดคล้องกับประมวลรายวิชาของหลักสูตร

หลักสูตรฯ กำหนดให้มีการจัดโครงการปฐมนิเทศนิสิตใหม่วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ประจำปีการศึกษา 2566 ในวันที่ 23 มิถุนายน 2566 เวลา 12.00 - 15.30 น. ณ ห้อง D -415, D-411, D-402 และ D-334 และพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้นิสิตรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ช่องทางข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารถึงระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินและวัดผลการเรียนของนิสิต และความเข้าใจในหลักเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาสารคามว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี เกณฑ์การผ่านารสอบ ภาษาอังกฤษ หลักเกณฑ์การเข้าร่วมกิจกรรมตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อให้นิสิตทราบและเข้าใจในเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร

ตารางที่ 4.3-1 ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา

ปีที่	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา	เกณฑ์ชี้วัดความสำเร็จ
1	สามารถอธิบายความรู้ ความหมาย ขอบเขตความเป็นมา แนวคิดและทฤษฎีหลักในการศึกษารัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น ตลอดจนศาสตร์ที่ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ มีจิตสาธารณะ และมีคุณธรรมจริยธรรม	- สามารถปรับตัวในการเรียนและใช้ชีวิตในบริบทมหาวิทยาลัยได้ - สามารถอธิบายองค์ความรู้พื้นฐานในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้โดยดูจากอัตราการสอบผ่าน รายวิชาแกนของหลักสูตรศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 1 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ประกอบด้วยรายวิชา ดังนี้ 1300101 : รายวิชารัฐศาสตร์เบื้องต้น 1300102 : รายวิชารัฐประศาสนศาสตร์เบื้องต้น 1300103 : รายวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น 1300104 : รายวิชากฎหมายเบื้องต้น

ปีที่	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้ เมื่อสิ้นปีการศึกษา	เกณฑ์ชี้วัดความสำเร็จ
2	สามารถอธิบายและเชื่อมโยงความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีวิจารณ์ญาณและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีจิตสาธารณะและมีภาวะผู้นำ	<ul style="list-style-type: none"> - นิสิตสอบผ่านวิชา 1300203 : การเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในอีสาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 - นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย และชุมชน
3	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีในสาขาวิชาเอกของตนเอง ประกอบด้วย การเมืองการปกครอง รัฐประศาสนศาสตร์ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผ่านการออกแบบการวิจัยทางรัฐศาสตร์ และสามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจของตน โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประกอบอาชีพและการศึกษาทางรัฐศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม - สามารถใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในการสื่อสารเกี่ยวกับองค์ความรู้ในสาขาวิชาเอกของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ - สามารถคิดอย่างเป็นระบบและมีการคิดขั้นสูง มีจิตสาธารณะและมีภาวะผู้นำ 	<ul style="list-style-type: none"> - นิสิตสอบผ่านวิชาภาษาอังกฤษเอกบังคับของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ในรายวิชาดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> 1301206 : ภาษาอังกฤษสำหรับการเมืองการปกครอง 1302206 : ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ 1303206 : ภาษาอังกฤษในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ - ผลสอบ MSU English Exit Exam - ผลสอบ MSU IT Exit Exam
4	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถสังเคราะห์ความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ของรัฐศาสตร์ขั้นสูงในสาขาวิชาเอกของตนเอง และต่อยอดเป็นงานวิจัยด้านรัฐศาสตร์ ซึ่งมุ่งเน้นการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองทั้งในระดับชุมชน ภูมิภาค ประเทศ และระหว่างประเทศ - สามารถสื่อสารงานวิจัยด้านรัฐศาสตร์ของตนให้แก่สาธารณชน ผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีทักษะในการนำเสนองานวิจัยด้านรัฐศาสตร์ของตนในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมถึงมีจิตสาธารณะ ภาวะผู้นำ และมีบุคลิกภาพดี 	<ul style="list-style-type: none"> - นิสิตสามารถศึกษาวิจัยในประเด็นทางด้านรัฐศาสตร์โดยประยุกต์ใช้องค์ความรู้ได้อย่างเป็นระบบสามารถนำเสนอผลงานการศึกษาวิจัยได้อย่างน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับ - สามารถฝึกงานในหน่วยงานของรัฐและเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ - นิสิตได้รับผลการประเมินจากผู้ประกอบการในระดับดี

ปีที่	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้ เมื่อสิ้นปีการศึกษา	เกณฑ์ชี้วัดความสำเร็จ
	- สามารถประยุกต์ใช้ทักษะที่จำเป็นในการทำงาน ในสาขารัฐศาสตร์ และมีความพร้อมในการ ประกอบอาชีพ	

ในการประเมินพัฒนาการของนิสิต อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจะทำการประเมินผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ของนิสิตต่อความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษาในระดับชั้นปีนั้น ๆ เช่น

นิสิตในระดับชั้นปีที่ 1 พิจารณาจากอัตราการสอนผ่าน 1300101 รายวิชารัฐศาสตร์เบื้องต้น 1300102 รายวิชารัฐประศาสนศาสตร์เบื้องต้น 1300103 รายวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น และ 1300104 รายวิชากฎหมายเบื้องต้น ทั้ง 4 วิชา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้เข้าเรียน ความสามารถในการปรับตัวในการเรียน และการใช้ชีวิตในบริบทมหาวิทยาลัยความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้พื้นฐานในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

ระดับชั้นปีที่ 2 พิจารณาจากวิชา 1300203 การเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในอีสาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยและของคณะ รวมถึงการประเมินผลการเรียนหรือให้คำแนะนำเพื่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิต หรือให้ข้อมูลต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแนะนำติดตาม ดูแล

ระดับชั้นปีที่ 3 จากผลการเรียนวิชา 1301206 ภาษาอังกฤษสำหรับการเมืองการปกครอง วิชา 1302206 ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ และวิชา 1303206 ภาษาอังกฤษในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเข้าร่วมโครงการมหาวิทยาลัยและของคณะ

ระดับชั้นปีที่ 4 นิสิตสามารถสร้างและพัฒนางานวิจัยในรายวิชา 1301305 สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางการเมืองการปกครอง 1302304 สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางรัฐประศาสนศาสตร์ และ 1303306 สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

รายการหลักฐาน

- 4.3-01: โครงการปฐมนิเทศนิสิตใหม่วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ประจำปีการศึกษา 2566
- 4.3-02: รายงานผลการศึกษาในรายวิชารัฐศาสตร์เบื้องต้น รายวิชารัฐประศาสนศาสตร์เบื้องต้น รายวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเบื้องต้น และรายวิชากฎหมายเบื้องต้น
- 4.3-03: โครงการกิจกรรมนิสิต
- 4.3-04: ผลการทดสอบภาษาอังกฤษ

4.4 The **assessment methods^f** are shown to include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations, and these are shown to ensure validity, reliability, and fairness in assessment.

หมายเหตุ

^f = The term “assessment methods” for the programme research component may include semester-based and/or annual progress monitoring and reviews of student’s academic performance, as well as the final assessment of the thesis or dissertation leading to award of the postgraduate degree. The final assessment of the thesis or dissertation, may also be referred to as viva-voce or thesis/dissertation defence.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต กำกับกระบวนการเรียนการสอนและตรวจสอบการจัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา ก่อนเปิดสอนทุกภาคการศึกษาในแต่ละรายวิชา มีการประเมินผลการเรียนของนิสิตที่หลากหลาย เช่น การประเมินผลจากการสอบหรือการประเมินผลจากรายงานประจำรายวิชา การประเมินผลจากการนำเสนอปากเปล่า และจากการเขียนรายงาน ถ้าเป็นการประเมินผลด้วยการสอบ ทั้งการสอบกลางภาค การสอบปลายภาค เพื่อให้ข้อสอบมีความเที่ยงตรงในการวัดผลนั้น

ในปีการศึกษา 2566 ได้มีจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการทำ มคอ.3 และ มคอ.5 ภายใต้โครงการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี อบรมเชิงปฏิบัติการการเขียน มคอ.3, มคอ.5 และการทวนสอบผลสัมฤทธิ์รายวิชาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร 2565 ในวันที่ 20 ตุลาคม 2566 เวลา 13.00 - 16.00 น. ณ ห้องประชุม D-413 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น วิธีการมีทั้งที่เป็นการสัมภาษณ์ การสังเกต การประเมินในระบบเอกสารแบบรูบริก การประเมินมีการใช้วิธีการที่หลากหลาย มาตรฐานการประเมินพิจารณาที่การวัดผลประเมินผลที่เที่ยงตรง มีความเชื่อมั่นสูง มีความยุติธรรมต่อผู้เรียนแก่คณาจารย์ในหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต

ผลการดำเนินการในปีการศึกษา 2566 มีรายวิชาที่ใช้รูปแบบการประเมินตามที่ได้อบรม เช่น มีการใช้รูบริกเป็นเกณฑ์พิจารณาช่วยให้มีความน่าเชื่อถือ เกณฑ์ที่ใช้ประเมินมีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ ตัวอย่างเช่น รายวิชา 1301301 วิทยาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับการเมืองการปกครอง ของรองศาสตราจารย์ ดร.อลงกรณ์ อรรคแสง โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบ Rubric ดังนี้

- A มื่องค์ประกอบกระบวนการวิจัยครบ ตัวแปรครบ สถิติครบ มีคำอธิบายใต้ตาราง งานมีความเป็นระเบียบ
- B+ อาจจะมีองค์ประกอบกระบวนการวิจัย หรือ ตัวแปร หรือ สถิติ หรือคำอธิบายใต้ตาราง “ไม่ครบ”
- B อาจจะมีองค์ประกอบกระบวนการวิจัย หรือ ตัวแปร หรือ สถิติ หรือคำอธิบายใต้ตาราง “ไม่ครบ” มากกว่า 2 ประการขึ้นไป
- C+ อาจจะมีองค์ประกอบกระบวนการวิจัย หรือ ตัวแปร หรือ สถิติ หรือคำอธิบายใต้ตาราง “ไม่ครบ” มากกว่า 2 ประการขึ้นไป และมีรูปแบบการนำเสนอไม่เรียบร้อย
- C, D+, D และ F ไม่ส่งงาน

ในเชิงกระบวนการนั้น อาจารย์ผู้สอนจะสื่อสารแจ้งต่อนิสิตตั้งแต่คาบแรกถึงรูปแบบการประเมินการวัดผล การเรียนและสัดส่วนของคะแนนต่าง ๆ รวมทั้งเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินและเงื่อนไข ข้อตกลงต่าง ๆ ของรายวิชา เพื่อให้เกิดความเที่ยงธรรม พร้อมแผนการสอนที่แสดง Timeline ในการประเมิน สัปดาห์ไหนประเมินอะไร ในแต่ละรายวิชา สำหรับรายวิชาฝึกงาน อาจารย์ผู้รับผิดชอบจะจัดประชุมเพื่อชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน และการประเมินการฝึกงานให้นิสิตทราบก่อนที่จะออกปฏิบัติงานและในส่วนของการประเมินที่นิสิตฝึกงานก็จะได้รับการ

ชี้แจงและจัดทำแบบฟอร์มประเมินเพื่อให้ผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติของนิสิตแต่ละคนได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

รายการหลักฐาน

- 4.4-01: ตัวอย่าง มคอ.3 รายวิชาวิทยาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับการเมืองการปกครอง
- 4.4-02: ตัวอย่างการให้คะแนนแบบ Rubric Score บันทึกข้อความของ รศ.ดร.อลงกรณ์ อรรคแสง
- 4.4-03: ตัวอย่างการประเมินรายวิชาการฝึกงานทางรัฐศาสตร์

4.5 The **assessment methods^f** are shown to measure the achievement of the expected learning outcomes of the programme and its courses.

หมายเหตุ

^f = The term “assessment methods” for the programme research component may include semester-based and/or annual progress monitoring and reviews of student’s academic performance, as well as the final assessment of the thesis or dissertation leading to award of the postgraduate degree. The final assessment of the thesis or dissertation, may also be referred to as viva-voce or thesis/dissertation defence.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต กำกับกับการประเมินผลการเรียนและการสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาของหลักสูตร โดยแต่ละภาคการศึกษาอาจารย์ผู้สอนจะทบทวนเกณฑ์การประเมินผลผู้เรียนพิจารณาได้จากการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาหรือรายงานผล ข้อมูลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาและการประเมินการสอนของนิสิต เพื่อเป็นการประเมินและทบทวนเกณฑ์ วิธีการ เครื่องมือและรูปแบบการประเมินผลว่าเหมาะสมก่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) และความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร นำไปสู่การปรับปรุงการประเมินผลการเรียนของแต่ละรายวิชาต่อไป โดยมีวิธีการประเมินผลที่พิจารณาความสามารถของนิสิตด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ด้านจริยธรรมและคุณธรรม ประเมินโดยพิจารณาจากความรับผิดชอบของนิสิตในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนด การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม พฤติกรรมการตรงต่อเวลา เป็นต้น
- 2) ด้านความรู้ ประเมินจากการมอบหมายการบ้าน การทดสอบย่อย รายงาน โครงงาน การนำเสนอ งาน และการสอบกลางภาคและปลายภาค
- 3) ด้านทักษะทางปัญญา ประเมินจากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ การคิดการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่มอบหมายอย่างเป็นระบบ การประยุกต์ใช้ความรู้กับสถานการณ์จริง
- 4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ประเมินจากความสามารถในการปรับตัวและทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม การแสดงออกอย่างเหมาะสมตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายในกลุ่ม
- 5) ด้านการวิเคราะห์ ประเมินจากการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารและประยุกต์ใช้สถิติเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การสื่อสารกับกลุ่มต่าง ๆ ด้วยการพูดการเขียนที่เหมาะสม ตลอดจนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรมีกระบวนการวัดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) โดยผู้เรียนประเมินผ่านระบบทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตเพื่อประเมินประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน การวัดผลการเรียนรู้ซึ่งในปีการศึกษา 2566 หลักสูตรได้กำหนดให้รายวิชาของหลักสูตรรัฐศาสตร์ต้องมีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์อย่างน้อยร้อยละ 50 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการบรรลุผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกระดับ

รายการหลักฐาน

- 4.5-01: ตัวอย่างรายละเอียดรายวิชา (มคอ.3) และรายงานผลการดำเนินงาน (มคอ.5)
 4.5-02: รายงานผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์รายวิชา ปีการศึกษา 2566

4.6 Feedback of student assessment is shown to be provided in a timely manner.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มีการจัดการเรียนการสอนที่อาจารย์ผู้สอนมีรูปแบบการประเมินการเรียนรู้ของนิสิตที่หลากหลาย โดยมีรายละเอียดที่ปรากฏในรายละเอียดของรายวิชา (Course Syllabus) อาจารย์ผู้สอนได้ดำเนินการเรียนการสอนการประเมินการเรียนรู้ตามแผนการสอน และนิสิตสามารถทราบผลการประเมินผลการทดสอบหรือผลการประเมินการเรียนรู้ของตนเองในแต่ละรายวิชา ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ในช่องทางต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว เช่น การประกาศในระบบ Reg หรือ Google Classroom

นอกจากนี้ นิสิตสามารถสะท้อนกลับให้อาจารย์ผู้สอนทราบถึงปัญหาได้ทันท่วงทีใน E-mail หรือ Google Classroom กลุ่มรายวิชา เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนติดตาม ตรวจสอบ ให้ข้อมูลคำแนะนำ ต่อการพัฒนานิสิตได้อย่างรวดเร็ว ในรายวิชาที่มีการนำเสนอ เช่น ในรายวิชาที่มีการนำเสนอหรือจัดทำรายงาน มีการให้คำแนะนำนิสิตเพื่อไปปรับปรุงงานหรือแจ้งเกณฑ์คะแนนให้ทราบ อาจารย์ผู้สอนจะเสนอแนะทั้งในส่วนของภาคทฤษฎีและกรณีตัวอย่าง รวมทั้งการประมวลผลที่ครบทุกองค์ประกอบของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้กับนิสิตทราบได้ทันที

อาจารย์ผู้สอนมีการติดตามผลการเรียนรู้ของนิสิต ภายหลังจากได้รับผลสะท้อนกลับจากอาจารย์ นิสิตสามารถปรับปรุง พัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่ออาจารย์แจ้งให้นิสิตได้ทราบรายละเอียด ข้อเสนอแนะในการเรียนการทำงาน เผลยกรณีศึกษา ในแต่ละรายวิชา เช่น รายวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ผู้สอนกำหนดให้นิสิตทำวิจัยในประเด็นทางด้านรัฐศาสตร์และจัดทำรายงานวิจัยเพื่อจัดส่งวารสารวิชาการโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยร่วมให้คำปรึกษา มีการกำหนดระยะเวลาในการส่งผลงานในแต่ละส่วน เช่น บทนำ การทบทวนวรรณกรรม วิธีวิจัย ผลการวิจัย การอภิปรายผล โดยผู้สอนตรวจสอบและแจ้งผลการพิจารณาเพื่อให้นิสิตนำไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ก่อนการนำเสนอพร้อมเนื้อหาในส่วนต่อไปโดยจะมีการพัฒนาให้สมบูรณ์จนครบทุกส่วนของรายงานวิจัย

รายการหลักฐาน

- 4.6-01: รายละเอียดประมวลรายวิชาสัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางรัฐศาสตร์ (Course Syllabus)
- 4.6-02: ตัวอย่างช่องทางการสื่อสารออนไลน์ระหว่างผู้สอนกับนิสิต

4.7 The student assessment and its processes are shown to be continuously reviewed and improved to ensure their relevance to the needs of industry and alignment to the expected learning outcomes.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มีกระบวนการที่ชัดเจนในการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิต ผ่านระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาซึ่งกำหนดให้มีการทวนสอบเป็นรายภาคการศึกษาและให้ความสำคัญต่อกระบวนการทวนสอบโดยปรับให้มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผู้เรียนเพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา

ตารางที่ 4.7-1 ร้อยละของรายวิชาที่ทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ปีการศึกษา	ร้อยละรายวิชาที่มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
2563	57.35
2564	56.20
2565	58.17
2566	53.85
2563	57.35

เพื่อได้ข้อมูลสะท้อนกลับจากผู้เรียนมาพัฒนาการเรียนการสอนและการประเมินการเรียนรู้ของรายวิชาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1. วิทยาลัยการเมืองการปกครองแต่งตั้งกรรมการทวนสอบและแจ้งอาจารย์ผู้สอนในแต่ละภาคการศึกษาทราบเพื่อจัดเตรียมกระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

2. คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้ต่อประธานหลักสูตร

3. อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา

นอกจากนี้ หลักสูตรฯ ได้ใช้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและความต้องการของสถานประกอบการที่นิสิตไปฝึกงานและผู้ใช้บัณฑิตเป็นแนวทางในการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิต และดำเนินการทวนสอบระดับหลักสูตรจากผู้สำเร็จการศึกษาในประเด็นความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตร ความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนรวมทั้งสาขาอื่น ๆ ที่กำหนดในหลักสูตร รวมทั้งข้อคิดเห็นในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตรจากแบบสำรวจความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรผ่านการสำรวจข้อมูลภาวะการ มีงานทำของบัณฑิตเป็นประจำทุกปีในวันซ้อมรับพระราชทานปริญญาบัตรมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุง

รายการหลักฐาน

4.7-01: รายงานผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์รายวิชา ปีการศึกษา 2566

4.7-02: รายงานความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2565

4.7-03: แบบสอบถามสถานประกอบการ

เกณฑ์คุณภาพที่ 5 บุคลากรสายวิชาการ (Academic Staff)

ผลการประเมินตนเอง

เกณฑ์	ผลการประเมินตนเอง						
	1	2	3	4	5	6	7
5.1 The programme to show that academic staff planning (including succession, promotion, re-deployment, termination, and retirement plans) is carried out to ensure that the quality and quantity of the academic staff fulfil the needs for education, research, and service.				✓			
5.2 The programme to show that staff workload is measured and monitored to improve the quality of education, research, and service.				✓			
5.3 The programme to show that the competences of the academic staff are determined, evaluated, and communicated.				✓			
5.4 The programme to show that the duties allocated to the academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude.				✓			
5.5 The programme to show that promotion of the academic staff is based on a merit system which accounts for teaching, research, and service.				✓			
5.6 The programme to show that the rights and privileges, benefits, roles and relationships, and accountability of the academic staff, taking into account professional ethics and their academic freedom, are well defined and understood.				✓			
5.7 The programme to show that the training and developmental needs of the academic staff are systematically identified, and that appropriate training and development activities are implemented to fulfil the identified needs.				✓			
5.8 The programme to show that performance management including reward and recognition is				✓			

เกณฑ์	ผลการประเมินตนเอง						
	1	2	3	4	5	6	7
implemented to assess academic staff teaching and research quality.							
ผลการประเมินตนเอง (ภาพรวมของเกณฑ์คุณภาพ ระดับ 1 - 7)				✓			

ผลการดำเนินงาน

5.1 The programme to show that academic staff planning (including succession, promotion, re-deployment, termination, and retirement plans) is carried out to ensure that the quality and quantity of the academic staff fulfil the needs for education, research, and service.

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ดำเนินการวางแผนพัฒนาบุคลากรในส่วนของคณาจารย์ ผ่านการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรสายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุน ตามยุทธศาสตร์ที่ 4 ของแผนกลยุทธ์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง พ.ศ.2565-2568 ทั้งนี้เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาบุคลากรของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง กล่าวเฉพาะบุคลากรสายวิชาการ แผนดังกล่าว ประกอบด้วยการวิเคราะห์อัตรากำลังและการวิเคราะห์การพัฒนาบุคลากรสายวิชาการ

ในส่วนของกาวิเคราะห์อัตรากำลัง วิทยาลัยการเมืองการปกครองใช้วิธีการวิเคราะห์อัตรากำลังที่มีตามสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิต (Full Time Equivalent Student: FTES) ระดับปริญญาตรี เพื่อพิจารณากำหนดกรอบอัตรากำลังให้สอดคล้องเหมาะสมและใกล้เคียงกับเกณฑ์มาตรฐานของส่วนกลาง โดยการคงกรอบอัตราเดิมไว้ แล้วพิจารณาสัดส่วนจริงในปัจจุบันว่าคณาจารย์ที่มีอยู่สามารถรองรับนิสิตได้เท่าใด เพื่อปรับสัดส่วนให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน โดยใช้วิธีคำนวณจำนวนอาจารย์ที่มีอยู่เดิมในปัจจุบันคูณกับอัตราส่วนอาจารย์ต่อจำนวนนิสิตเต็มเวลา สำหรับในการขอจัดสรรอัตรากำลัง ฝ่ายบริหารจะทำการประสานกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตรเพื่อสอบถามความต้องการอัตรากำลัง กำหนดคุณสมบัติและสมรรถนะที่ต้องการ ต่อจากนั้นฝ่ายบริหารรวบรวมข้อมูล เหตุผลความจำเป็น แล้วทำการขออนุมัติอัตรากำลังจากคณะกรรมการอัตรากำลัง (กองแผนงาน) เมื่อคณะกรรมการอัตรากำลังอนุมัติแล้ว วิทยาลัยฯ จึงดำเนินการเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ก.บ.ม.) เพื่อพิจารณาให้วิทยาลัยฯ ดำเนินการสรรหาต่อไป

ในปีการศึกษา 2567 วิทยาลัยการเมืองการปกครองได้ทำการรับสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่งประเภทวิชาการ จำนวนทั้งสิ้น 4 อัตรา โดยเป็นการทดแทนอัตรากำลังเดิม 3 อัตรา และเป็นอัตรากำลังใหม่ 1 อัตรา ในขณะที่อยู่ระหว่างการเปิดรับสมัครสอบแข่งขันทั้ง 4 อัตรา อนึ่ง ในกรณีที่ไม่มีผู้สมัคร หรือเอกสาร/คุณสมบัติไม่ครบตามที่กำหนด วิทยาลัยฯ จะให้ ก.บ.ม. พิจารณาเพื่ออนุมัติการประกาศรับสมัครสอบแข่งขันอีกครั้งหนึ่ง แต่หากยังไม่มีผู้สมัครที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ อาจทำการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการบรรจุได้โดยการขออนุมัติจาก ก.บ.ม. นอกจากนี้ วิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการจ้างผู้พนักงานที่จ้างตามสัญญาจ้าง ประเภทพนักงานที่จ้างตามภารกิจชาวต่างประเทศ จำนวน 1 คน ได้แก่ Mr. Michael Larkin

สำหรับในการวิเคราะห์การพัฒนาบุคลากรสายวิชาการ วิทยาลัยการเมืองการปกครองมุ่งเน้นการพัฒนาใน 3 ด้าน ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมและโครงการพัฒนาตนเองตามความต้องการของตนเองและของหลักสูตร ได้แก่ การพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของบุคลากร, การศึกษาต่อระดับปริญญาเอก, และการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

นอกจากนี้ วิทยาลัยฯ ยังได้จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล (Individual Development Plan) ของอาจารย์ ซึ่งเป็นแผนพัฒนาความสามารถในการทำงานของบุคลากรสายวิชาการภายใต้ความคาดหวังของวิทยาลัยฯ เพื่อให้มีตำแหน่งทางวิชาการหรือคุณวุฒิที่สูงขึ้นต่อไป

รายการหลักฐาน

- 5.1-01: แผนพัฒนาบุคลากร ปีงบประมาณ 2567
- 5.1-02: แผนกลยุทธ์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง พ.ศ.2565-2568
- 5.1-03: คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ 3342/2566 เรื่อง การจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (อาจารย์ชาวต่างประเทศ)
- 5.1-04: ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วย หลักสูตร วิธีการสอบแข่งขันหรือการคัดเลือก เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชี พ.ศ.2555
- 5.1-05: ประกาศ ก.บ.ม. เรื่องการจ้าง การบรรจุ การแต่งตั้งและการออกจากงานของพนักงาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ.2564
- 5.1-06: ประกาศ ก.บ.ม. เรื่องแนวปฏิบัติการจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประเภทพนักงาน ที่จ้างตามสัญญาจ้าง พ.ศ.2564
- 5.1-07: ประกาศ ก.บ.ม. เรื่องการให้พนักงานลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูงานหรือปฏิบัติการวิจัย พ.ศ.2555
- 5.1-08: แจ้งเวียนแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลาศึกษาต่อ และการขอรับทุนสนับสนุนการศึกษาต่อ ภายในประเทศและต่างประเทศ

5.2 The programme to show that staff workload is measured and monitored to improve the quality of education, research, and service.

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ดำเนินการด้านการบริหารจัดการสัดส่วนของอาจารย์ต่อจำนวนนิสิตตามกรอบการคิดสัดส่วนของแผนพัฒนาบุคลากร และด้านภาระงาน (Workload) ของอาจารย์ผู้สอนตามกรอบหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งกำหนดภาระงาน (Load Unit) ของอาจารย์ผู้สอนไม่น้อยกว่า 35 ชั่วโมงทำการ/สัปดาห์/ภาคการศึกษาปกติ ซึ่งได้กำหนดภาระงานขั้นต่ำของแต่ละด้าน ประกอบด้วย 1) ภาระงานสอนและงานพัฒนานิสิต 2) ภาระงานวิจัยและงานวิชาการอื่น 3) ภาระงานบริการวิชาการ และ 4) ภาระงานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ในการนี้ แม้วิทยาลัยการเมืองการปกครองจะมีได้กำหนดภาระงานขั้นสูง แต่ก็ได้กำหนดให้อาจารย์สามารถเบิกค่าตอบแทนการสอนได้ที่จำนวนหน่วยกิตที่ 11 ถึง 18 ส่วนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถเบิกค่าตอบแทนการสอนได้ที่จำนวนหน่วยกิตที่ 7 ถึง 15 อันเป็นแนวทางการออกแบบที่ให้อาจารย์สามารถกำหนดความต้องการมีภาระงานของตนได้ตามความเหมาะสมของตนเอง อย่างไรก็ตาม ก่อนเริ่มปีการศึกษา สาขาต่าง ๆ จะมีการประชุมภายในสาขาของตนเพื่อร่วมกันพิจารณาภาระงานของคณาจารย์ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรและจำนวนของนิสิต ก่อนที่จะส่งให้ที่ประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

สำหรับในปีการศึกษา 2565 อัตราส่วนอาจารย์ต่อจำนวนนิสิตของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ยังมีตัวเลขอัตราส่วนอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง คือ อาจารย์ 1 คน ต่อนิสิต 84.08 คน เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2564 ซึ่งมีอัตราส่วนอาจารย์ 1 คน ต่อนิสิต 82.42 คน

ตารางที่ 5.2.1 เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนอาจารย์ต่อจำนวนนิสิต ตั้งแต่ปี 2564 - 2565

ปีการศึกษา	จำนวนอาจารย์	จำนวนนิสิต	สัดส่วนอาจารย์ ต่อนิสิต	การเปลี่ยนแปลง
2565	33	2,774.53	1: 84.08	+1.66
2564	35	2,884.96	1: 82.42	

รายการหลักฐาน

- 5.2-01: มาตรฐานภาระงานขั้นต่ำของผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ สังกัดวิทยาลัยการเมืองการปกครอง พ.ศ.2560
- 5.2-02: ประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (ร.บ.) ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2566
- 5.2-03: ประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (ร.บ.) ครั้งที่ 2 ปีการศึกษา 2566
- 5.2-04: บันทึกข้อความ ที่ ศธ 0605.1(4)/ว 1345 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบข้อมูลจำนวนนิสิตเต็มเวลาเทียบเท่าต่อปี (FTES) และข้อมูลจำนวนประจำ ปีการศึกษา 2564
- 5.2-05: รายงานการวิเคราะห์จำนวนนิสิตเต็มเวลา ปีการศึกษา 2565 FTES

5.3 The programme to show that the **competences**^๕ of the academic staff are determined, evaluated, and communicated.

หมายเหตุ

^๕ = The term “competences” of academic staff appointed to be a supervisor for a master’s or doctorate candidate or student should include competence to provide an effective supervision for a master’s or doctorate level project. This may include skills in providing guidance for the students to carry out their research works based on their study plan and monitor the student’s progression as according to the plan in order to ensure that they can finish their project as planned.

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ดำเนินการกำหนดสมรรถนะและระดับสมรรถนะสำหรับข้าราชการและพนักงาน มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 โดยกำหนดสมรรถนะสำหรับการปฏิบัติงาน แบ่งเป็น 1) สมรรถนะหลัก 2) สมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ และ 3) สมรรถนะทางการบริหาร สำหรับตำแหน่งอาจารย์พบว่าเกี่ยวข้องกับสมรรถนะหลัก จำนวน 5 สมรรถนะ ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์, บริการที่ดี, การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ, การยึดมั่นในความถูกต้องและจริยธรรม, และการทำงานเป็นทีม และเกี่ยวข้องกับสมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ จำนวน 6 สมรรถนะ ได้แก่ การคิดวิเคราะห์, การดำเนินการเชิงรุก, ความผูกพันที่มีต่อส่วนราชการ, การมองภาพองค์รวม, การใส่ใจและพัฒนาผู้อื่น, และความเข้าใจผู้อื่น โดยทุกสมรรถนะจะมีการประเมินออกเป็น 6 ระดับ ตั้งแต่ระดับ 0 ถึงระดับ 5

ในด้านการตรวจสอบ การวัดและติดตามผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร วิทยาลัยการเมืองการปกครองมีการประเมินผลการปฏิบัติงานปีละ 2 รอบ โดยในแต่ละรอบ อาจารย์จะต้องจัดทำข้อตกลงและแบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานของข้าราชการและพนักงาน สังกัดมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวนทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบ (ป.01-ป.04) เมื่อถึงรอบระยะเวลาการประเมิน ฝ่ายบริหารวิทยาลัยการเมืองการปกครองจะนำข้อตกลงและแบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ฯ ดังกล่าวเข้าสู่การประชุมเพื่อพิจารณาและประเมินคะแนนการปฏิบัติงานของอาจารย์แต่ละคน โดยคะแนนการประเมินมีทั้งสิ้น 5 ระดับ ได้แก่ ดีเด่น ดีมาก ดี พอใช้ และต้องปรับปรุง

ในด้านการสื่อสารไปยังคณาจารย์ วิทยาลัยการเมืองการปกครองได้ทำการแจ้งระยะเวลาล่วงหน้าเพื่อให้อาจารย์ได้มีเวลาเตรียมพร้อมที่ส่งข้อมูลต่าง ๆ ผ่านทาง EDS และแอปพลิเคชัน Messenger หลังจากนั้นเมื่อคณาจารย์ส่งข้อมูลมาเรียบร้อยแล้วฝ่ายบริหารได้พิจารณาค่าคะแนนเพื่อประเมินแล้ว งานบุคคลก็จะทำการแจ้งคณาจารย์ให้เข้ามาลงนามรับทราบผลคะแนนการประเมินการปฏิบัติราชการผ่านทางแอปพลิเคชัน Messenger ต่อไป

รายการหลักฐาน

- 5.3-01: ประกาศ ก.บ.ม. การกำหนดสมรรถนะและระดับสมรรถนะสำหรับข้าราชการและพนักงาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2554
- 5.3-02: หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการและพนักงานมหาวิทยาลัย 2554

5.4 The programme to show that the duties allocated to the academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มีกระบวนการมอบหมายภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความถนัด/ความสนใจของอาจารย์ในหลักสูตร ตั้งแต่ในขั้นตอนการรับสมัครเพื่อคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนตามคุณสมบัติที่หลักสูตรต้องการ อีกทั้งก่อนเปิดภาคการศึกษา แต่ละสาขาได้มีการประชุมอาจารย์ในแต่ละสาขาเพื่อร่วมกันพิจารณาในแต่ละวิชาว่าสมควรให้อาจารย์ท่านใดเป็นผู้สอน ทั้งนี้โดยคำนึงถึงคุณวุฒิ ประสบการณ์ในการสอนวิชานั้น ๆ และความถนัด/ความสนใจเป็นสำคัญ อาทิเช่น วิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน พิจารณามอบหมายให้อาจารย์ที่เคยมีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาดังกล่าวมาก่อนรวมถึงเป็นผู้มีคุณวุฒิในทางนโยบายสาธารณะ เป็นต้น ก่อนที่จะให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรร่วมกันพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ในส่วนของภาระงานด้านการวิจัยและบริการวิชาการ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ได้มอบหมายให้คณาจารย์ทำวิจัยและบริการวิชาการตามความสนใจและความถนัดของตนเองเป็นสำคัญ ส่งผลให้คณาจารย์สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลงานปรากฏเป็นที่ประจักษ์ทั้งในส่วนของผลงานวิจัยและงานบริการวิชาการ นอกจากนี้ ในกรณีที่เป็นการงานพิเศษหรือการเป็นคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ฝ่ายบริหารของวิทยาลัยฯ จะพิจารณาเสนอชื่อกรรมการโดยคำนึงถึงความเหมาะสม ตามความถนัดและความสนใจของอาจารย์ในหลักสูตรเป็นสำคัญ

รายการหลักฐาน

- 5.4-01: ประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (ร.บ.) ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2566
 5.4-02: ประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร (ร.บ.) ครั้งที่ 2 ปีการศึกษา 2566

5.5 The programme to show that promotion of the academic staff is based on a merit system which accounts for teaching, research, and service.

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีแนวทางในการเลื่อนตำแหน่งหรือการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคามว่าด้วยการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ.2565, หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการสอนฯ เพื่อขอตำแหน่ง ผศ. รศ. พ.ศ.2565, ประกาศมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินตำรา หนังสือและผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ก่อนการพิมพ์แพร่เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ.2564, ประกาศ เรื่อง ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติในการเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ.2565

วิทยาลัยการเมืองการปกครองได้ทำการประชาสัมพันธ์สื่อสารให้อาจารย์ทุกท่านทราบถึงแนวทางเพื่อสร้างความก้าวหน้าทางด้านตำแหน่งทางวิชาการ ให้อาจารย์ผู้สอนได้พัฒนาศักยภาพเพื่อก้าวสู่ตำแหน่งทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการนี้ มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้จัดทำการประชาสัมพันธ์อริบายแนวทาง ขั้นตอน การขอตำแหน่งทางวิชาการผ่านทางเว็บไซต์หลักของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม รวมถึงการจัดทำ VDO และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ง่ายต่ออาจารย์ผู้สนใจเข้าสู่งการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ รวมถึงการประชุมสัมพันธ์ ส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าร่วมสัมมนา การบรรยายหรือการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมผลงานและขอตำแหน่งทางวิชาการ รวมทั้งการจัดระบบเพื่อรองรับการดำเนินการอย่างมีคุณธรรมในส่วนของกระบวนการต่าง ๆ ตั้งแต่กระบวนการนำเสนอขอกำหนดตำแหน่ง โดยผู้เสนอขอกำหนดตำแหน่งต้องแบบบรับรองจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ เพื่อรับรองตนเองว่าได้ประพฤติและปฏิบัติตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ

ในส่วนของระบบการติดตามความก้าวหน้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ วิทยาลัยการเมืองการปกครองได้ทำการติดตามความก้าวหน้าการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการโดยให้อาจารย์ทุกท่านกำหนดแผนในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ พร้อมกำกับดูแลผลการดำเนินงานผ่านประธานหลักสูตร

สำหรับขั้นตอนในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการนั้น วิทยาลัยการเมืองการปกครองดำเนินการดังนี้ เมื่อฝ่ายบุคคลรับเรื่องการขอตำแหน่งทางวิชาการแล้ว จะตรวจสอบเอกสารความถูกต้องก่อนที่จะเสนอคณะกรรมการประเมินผลการสอนและเอกสารประกอบการสอน เมื่อพิจารณาเรียบร้อยแล้วจึงนำเรื่องเสนอที่ประชุมคณะกรรมการประจำวิทยาลัยฯ แล้วจึงส่งเรื่องไปยังมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาในขั้นตอนสุดท้าย

รายการหลักฐาน

- 5.5-01: ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคามว่าด้วยการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ.2565
- 5.5-02: ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคามว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการสอนฯ เพื่อขอตำแหน่ง ผศ. รศ. พ.ศ.2565
- 5.5-03: ประกาศมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินตำรา หนังสือและผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ก่อนการพิมพ์แพร่เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ.2564
- 5.5-04: ประกาศมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรื่อง ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติในการเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ.2565

5.6 The programme to show that the rights and privileges, benefits, roles and relationships, and accountability of the academic staff, taking into account professional ethics and their academic freedom, are well defined and understood.

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ดำเนินการด้านการกำหนดสิทธิประโยชน์ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ โครงสร้างการบริหาร จรรยาบรรณอาจารย์ ความเป็นอิสระของอาจารย์ภายใต้นโยบายการดูแลบุคลากรของ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยวิทยาลัยฯ ดำเนินการสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ ข้างต้นให้อาจารย์รับทราบตั้งแต่ กระบวนการประกาศรับสมัครงานซึ่งระบุถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ สิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่จะได้รับ นอกเหนือจากค่าจ้าง เมื่อรณงานตัวเข้าปฏิบัติงานก็จะรับทราบข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมในกิจกรรมปฐมนิเทศในระดับ มหาวิทยาลัย ในส่วนของวิทยาลัยการเมืองการปกครองจะทำการอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการ บริหาร โครงสร้างการทำงาน รวมถึงกระบวนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีการประกาศในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับค่าจ้าง ค่าตอบแทน ของ พนักงาน รวมถึงสิทธิการลาประเภทต่าง ๆ (ลาป่วย ลากิจส่วนตัว ลาพักผ่อน ลาอุปสมบทหรือลาไปประกอบพิธีฮัจญ์ ลาไปถือศีลปฏิบัติธรรม ลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล ลาเพื่อดูแลบิดามารดา ลาคลอดบุตร ลากิจ เพื่อเลี้ยงดูบุตรต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตร ลาเพื่อดูแลบุตรและภรรยาหลังคลอดบุตร ลาติดตามคู่สมรส) โดยทั้งที่ ออกเป็นระเบียบและประกาศของมหาวิทยาลัยมหาสารคามและประกาศคณะกรรมการบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ก.บ.ม.) อีกทั้งยังได้มีการอธิบายสวัสดิการพนักงานมหาวิทยาลัยมหาสารคามไม่ว่าจะเป็น ระบบสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพ ระบบสวัสดิการสะสมทรัพย์ ระบบสวัสดิการที่พักอาศัย ระบบประกันสังคม และ ระบบสวัสดิการอื่น ๆ ที่ ก.บ.ม. เห็นสมควร

ในส่วนของบทบาทอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้กำหนดให้อาจารย์มีบทบาทในการปฏิบัติงานโดย ภาพรวม 4 ด้าน ได้แก่ บทบาทด้านการสอน บทบาทด้านการวิจัย บทบาทด้านการบริการวิชาการ และบทบาทด้าน การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยบทบาททั้ง 4 ด้านดังกล่าวได้ถูกนำมาจัดทำเป็นแนวทางในการประเมินผลการ ปฏิบัติงานของอาจารย์ด้วย นอกจากบทบาทดังกล่าวแล้ว ทางวิทยาลัยการเมืองการปกครองยังได้ทำการมอบหมาย บทบาทอื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของวิทยาลัยฯ อาทิ การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา การเป็น คณะกรรมการชุดต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ อาจารย์ยังมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบทบาทของบุคลากรอื่น ๆ ทั้งสาย วิชาการและสายสนับสนุนทั้งในเชิงที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ อาทิ การร่วมกันทำงานในคณะกรรมการชุดต่าง ๆ การเข้าร่วมกิจกรรม โครงการ ประเพณี งานเลี้ยงสังสรรค์ต่าง ๆ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้จัดทำคู่มือจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฉบับ ปรับปรุง พ.ศ.2555 ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณรวมทั้งการประเมินผลการปฏิบัติ ตาม จรรยาบรรณเพื่อนำไปสู่การปรับปรุง และการส่งเสริมให้คณาจารย์ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ และกำหนดมาตรการ เพื่อวางแผนป้องกันไม่ประพฤติปฏิบัติผิดต่อไป ในส่วนของความเป็นอิสระทางวิชาการ วิทยาลัยการเมืองการ ปกครองดำเนินงานตามแนวปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักความเป็นอิสระ และหลักความเสมอภาค โดยอาจารย์ในวิทยาลัยฯ มีอิสระในการจัดการเรียนการสอนภายใต้ระเบียบต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง และมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเพื่อพัฒนาสังคม

ทั้งนี้ในการสร้างความเข้าใจให้แก่อาจารย์ในทุกระื่องข้างต้น นอกจากมหาวิทยาลัยจะดำเนินการสื่อสารผ่านการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยแล้ว วิทยาลัยการเมืองการปกครองก็ได้ดำเนินการสื่อสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ไปยังคณาจารย์ด้วย ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ของวิทยาลัยฯ, แอปพลิเคชัน Messenger และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

รายการหลักฐาน

- 5.6-01: คู่มือพนักงานมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 5.6-02: คู่มือจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5.7 The programme to show that the **training and developmental needs^h** of the academic staff are systematically identified, and that appropriate training and development activities are implemented to fulfil the identified needs.

หมายเหตุ

^h = As such, the phrase “training and developmental needs” of the academic staff may include training on how to be an effective supervisor for a master’s or doctorate candidate or student.

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สนับสนุนให้คณาจารย์ได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองตามความต้องการและความเหมาะสมของแต่ละคน โดยในส่วนของวิทยาลัยฯ (รวมถึงมหาวิทยาลัย) มีการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ รวมถึงการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์พิเศษ อาทิ ในช่วงการระบาดของโควิด-19 ซึ่งมหาวิทยาลัยมหาสารคามจำเป็นต้องเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ เป็นต้น

วิทยาลัยการเมืองการปกครองจัดกิจกรรมโครงการต่าง ๆ เพื่อฝึกฝนทักษะและพัฒนาบุคลากรสายวิชาการที่หลากหลาย อาทิ โครงการการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตตามแนวทาง AUN-QA, โครงการส่งเสริมการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการและเพิ่มสมรรถนะหลักในการทำงาน (สายวิชาการ), โครงการสัมมนา ศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อเพิ่มศักยภาพและพัฒนาในงาน, โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ด้วย Canva for Education”, โครงการพัฒนาศักยภาพทางการวิจัยในระดับนานาชาติ (Inbound Visiting), โครงการบรรยายสาธารณะด้านสิทธิมนุษยชน เป็นต้น

นอกจากนี้ วิทยาลัยการเมืองการปกครองยังได้จัดงบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาตนเองของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของคณะ โดยสนับสนุนให้คณาจารย์สามารถเลือกโครงการหรือกิจกรรมที่ตนสนใจพัฒนาทักษะของตนเองผ่านงบประมาณที่ถูกจัดสรรเป็นรายบุคคลในทุกปี โดยในปี 2564 มีการจัดสรรงบประมาณรวมทั้งสิ้น 1,100,000 บาท มีบุคลากรใช้สิทธิ์รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 313,363.95 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.49 ในปี 2565 มีการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 1,000,000 บาท มีบุคลากรใช้สิทธิ์รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 967,530.26 บาท คิดเป็นร้อยละ 96.75 ในปี 2566 มีการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 700,000 บาท มีบุคลากรใช้สิทธิ์รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 693,986.29 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.14 และในปี 2567 มีการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 860,000 บาท มีบุคลากรใช้สิทธิ์รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 273,177 บาท (ถึงเดือนพฤษภาคม 2567) คิดเป็นร้อยละ 31.76

รายการหลักฐาน

5.7-01: รายละเอียดการงบประมาณ พ.ศ. 2567

5.7-02: งบประมาณโครงการพัฒนาบุคลากร ปีงบประมาณ 2564 - 2567

5.8 The programme to show that performance management including reward and recognition is implemented to assess academic staff teaching and research quality.

วิทยาลัยการเมืองการปกครองได้จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานของพนักงานทุกคนในวิทยาลัยฯ จำนวน 2 รอบต่อปี สำหรับในส่วนของอาจารย์ วิทยาลัยการเมืองการปกครองได้จัดทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการระหว่างอาจารย์และฝ่ายบริหารเพื่อเป็นข้อผูกพันในการปฏิบัติงานและเป็นข้อตกลงที่ผู้ถูกประเมินจะยอมรับผลการประเมิน โดยระดับคะแนนจากการประเมินจะนำไปสู่การเพิ่มค่าจ้าง อีกทั้งเมื่อการประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละรอบสิ้นสุดลง วิทยาลัยฯ จะทำการประกาศเผยแพร่เพื่อยกย่องอาจารย์ที่ได้รับคะแนนระดับดีเด่นและดีมากในเว็บไซต์ของวิทยาลัยฯ อันเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ที่ได้รับการยกย่องเกิดความภูมิใจและเป็นการกระตุ้นให้อาจารย์คนอื่นกระทำตาม รวมถึงการมอบเกียรติบัตรแสดงความยินดีให้แก่อาจารย์ในงานสังสรรค์วันขึ้นปีใหม่ด้วย

นอกจากการประกาศยกย่องในเว็บไซต์ของวิทยาลัยการเมืองการปกครองและการมอบเกียรติบัตรแล้ว วิทยาลัยฯ ยังได้ประกาศยกย่องอาจารย์ที่มีผลงานโดดเด่น สร้างชื่อเสียงให้แก่วิทยาลัยฯ ผ่านเพจวิทยาลัยการเมืองการปกครองด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของวิทยาลัยฯ ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

รายการหลักฐาน

- 5.8-01: ประกาศมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการและพนักงาน สังกัดมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2558
- 5.8-02: เพจเฟซบุ๊กวิทยาลัยการเมืองการปกครอง

เกณฑ์คุณภาพที่ 6 การบริการและการช่วยเหลือผู้เรียน (Student Support Services)

ผลการประเมินตนเอง

เกณฑ์	ผลการประเมินตนเอง						
	1	2	3	4	5	6	7
6.1 The student intake policy, admission criteria, and admission procedures to the programme are shown to be clearly defined, communicated, published, and up-to-date.				✓			
6.2 Both short-term and long-term planning of academic and non-academic support services are shown to be carried out to ensure sufficiency and quality of support services for teaching, research, and community service.				✓			
6.3 An adequate system is shown to exist for student progress, academic performance, and workload monitoring. Student progress, academic performance, and workload are shown to be systematically recorded and monitored. Feedback to students and corrective actions are made where necessary.				✓			
6.4 Co-curricular activities, student competition, and other student support services are shown to be available to improve learning experience and employability.				✓			
6.5 The competences of the support staff rendering student services are shown to be identified for recruitment and deployment. These competences are shown to be evaluated to ensure their continued relevance to stakeholders needs. Roles and relationships are shown to be well-defined to ensure smooth delivery of the services.			✓				
6.6 Student support services are shown to be subjected to evaluation, benchmarking, and enhancement.			✓				
ผลการประเมินตนเอง (ภาพรวมของเกณฑ์คุณภาพ ระดับ 1 - 7)				✓			

ผลการดำเนินงาน

6.1 The student intake policy, admission criteria, and admission procedures to the programme are shown to be clearly defined, communicated, published, and up-to-date.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตได้ดำเนินการเพื่อรับนิสิตเข้าศึกษาสำหรับนิสิตปีการศึกษา 2566 โดยได้ดำเนินงานตามกระบวนการอย่างเป็นระบบ ดังนี้

6.1.1 ด้านนโยบายและเกณฑ์การรับนิสิต ขั้นตอนการรับนิสิต และการกำกับติดตาม

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตได้มีการประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเพื่อพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์การรับนิสิตในปีการศึกษาที่ผ่านมาพร้อมทั้งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้ข้อสรุปหลักเกณฑ์ในการรับนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2566 ทั้งในด้านของระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX) โดยรวมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการเข้าศึกษาในสาขาวิชาการเมืองการปกครองและสาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกำหนดที่ระดับ 2.50 ส่วนสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์กำหนดที่ระดับ 2.00 รวมทั้งระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX) เฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการเข้าศึกษาในสาขาวิชาการเมืองการปกครองกำหนดระดับ 2.25 สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา และสาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกำหนด 2.00 สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพื่อให้ได้นิสิตที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการเข้าเรียนในด้านรัฐศาสตร์ จากนั้นประธานหลักสูตรจึงแจ้งผลการพิจารณาต่อวิทยาลัยเพื่อแจ้งไปยังมหาวิทยาลัยเพื่อประกาศหลักเกณฑ์ในการรับนิสิตต่อไป โดยในการรับนิสิตรุ่นปีการศึกษา 2566 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตได้เปิดรับนิสิตในระบบ TCAS ซึ่งแบ่งการรับนิสิตเป็น 4 รอบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

รอบที่ 1 การรับนิสิตด้วยการยื่น Portfolio เป็นการให้นักเรียนยื่นแฟ้มสะสมผลงานของตนเอง โดยประกอบด้วย 7 โครงการย่อย ได้แก่ โควตาเด็กที่มีที่เรียน โควตาครูแนะแนว โควตาส่งเสริมเยาวชนดีเด่นด้านกีฬา โควตาส่งเสริมเยาวชนดีเด่นด้านศิลปวัฒนธรรม โควตารับตรง Portfolio โครงการรับนิสิตพิการ และโควตาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)

รอบที่ 2 การรับนิสิตด้วยระบบ Quota เป็นการรับแบบโควตาสำหรับนักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ผลคะแนน GAT ด้วยโครงการคัดเลือกนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้าศึกษาโดยวิธีรับตรง (โควตาภูมิภาค)

รอบที่ 3 การรับนิสิตด้วยระบบ Admission เป็นการคัดเลือกนักเรียนโดยใช้คะแนน GAT/PAT (Admission 1) และ GPAX/GPA (Admission 2) ด้วยการเปิดรับนักเรียนจากทั่วประเทศ

รอบที่ 4 การรับนิสิตด้วยระบบ Direct Admission เป็นการคัดเลือกนักเรียนด้วยการเปิดรับนักเรียนจากทั่วประเทศโดยวิทยาลัยดำเนินการเองโดยตรง

โดยในกระบวนการคัดเลือกทางหลักสูตรได้ส่งรายชื่ออาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อเป็นคณะกรรมการสอบสัมภาษณ์นักเรียนในรอบต่าง ๆ นอกจากนั้นหลักสูตรได้มีกระบวนการกำกับติดตามจำนวนผู้ยืนยันสิทธิ์ในการเข้าศึกษาในแต่ละรอบการคัดเลือกผ่านที่ประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเพื่อทบทวนและปรับปรุงจำนวนการรับนิสิตในรอบถัดไปเพื่อให้ได้จำนวนการนิสิตตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

6.1.2 ด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูล

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตได้ดำเนินการด้านการสื่อสารและเผยแพร่ให้ผู้สนใจเข้าศึกษาได้รับทราบถึงนโยบายการรับเข้าและหลักเกณฑ์การคัดเลือกผ่านโครงการต่าง ๆ ได้แก่ (1) โครงการแนะแนวการศึกษาระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2566 โดยจัดโครงการในระหว่างวันที่ 30 ตุลาคม - 11 พฤศจิกายน 2566 ซึ่งมีผลการ

ประเมินความพึงพอใจของโครงการในระดับมากที่สุดที่คะแนน 4.50 จากคะแนนเต็ม 5 (2) โครงการ Open House “เปิดรั้ว COPAG รัฐศาสตร์ฐานราก เพื่อรากฐานของสังคม” ซึ่งได้จัดโครงการขึ้นในระหว่างวันที่ 22-24 ธันวาคม 2565 โดยมีผลการประเมินความพึงพอใจของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุดที่คะแนน 4.28 จากคะแนนเต็ม 5 ตลอดจนได้ทำการเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ ประกอบด้วย เว็บไซต์การรับนิสิตของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเว็บไซต์และเพจเฟซบุ๊กของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง

หลังจากการดำเนินการด้านการสื่อสารไปยังนักเรียนเพื่อเข้าศึกษาแล้วหลักสูตรได้ประเมินสถานการณ์ด้านการสื่อสารของหลักสูตร โดยมีการติดตามจำนวนนักเรียนที่ยืนยันสิทธิ์เข้าศึกษาในหลักสูตรในทุกโครงการการรับนิสิตตามข้อมูลในตารางต่อไปนี้อย่างเปรียบเทียบข้อมูลในปีการศึกษา 2565 เมื่อเปรียบเทียบจำนวนนักเรียนที่ยืนยันสิทธิ์เข้าศึกษาในหลักสูตร พบว่า ปีการศึกษา 2566 มีจำนวนนักเรียนยืนยันสิทธิ์รายงานตัวเข้าศึกษารวมทั้ง 4 รอบการคัดเลือกจำนวน 1,053 คน ซึ่งสูงกว่าจำนวนนักเรียนที่ยืนยันสิทธิ์รายงานตัวเข้าศึกษาในปีการศึกษา 2565 (933 คน) จำนวน 120 คน คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.86

สรุปจำนวนการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2565 - 2566

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง

ปีการศึกษา	แผนการรับ	รอบที่ 1 Portfolio			รอบที่ 2 Quota			รอบที่ 3 Admission			รอบที่ 4 Direct Admission			สรุปจำนวนการคัดเลือก		
		แผนการรับ	มีสิทธิ์เข้าศึกษา	รายงานตัว	แผนการรับ	มีสิทธิ์เข้าศึกษา	รายงานตัว	แผนการรับ	มีสิทธิ์เข้าศึกษา	รายงานตัว	แผนการรับ	มีสิทธิ์เข้าศึกษา	รายงานตัว	แผนการรับ	มีสิทธิ์เข้าศึกษา	รายงานตัว
2565	900	385	531	498	380	301	284	135	185	150	รับตามนโยบาย	1	1	900	1,018	933
2566	900	495	546	518	315	352	336	90	179	160	รับตามนโยบาย	46	39	900	1,123	1,053

รายการหลักฐาน

- 6.1-01: ระเบียบการรับบุคคลเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2566
- 6.1-02: เว็บไซต์การรับสมัครของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
admission.msu.ac.th
- 6.1-03: รายงานผลการจัดโครงการแนะแนวการศึกษาระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2566
- 6.1-04: รายงานผลการจัดโครงการ Open House “เปิดรั้ว COPAG รัฐศาสตร์ฐานราก เพื่อรากฐานของสังคม”
- 6.1-05: ประชาสัมพันธ์การรับสมัครผ่านทางเพจเฟซบุ๊กของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง

6.2 Both short-term and long-term planning of academic and non-academic support services are shown to be carried out to ensure sufficiency and quality of support services for teaching, research, and community service.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตมีการวางแผนให้มีทั้งแผนระยะยาวและแผนระยะสั้นที่สนับสนุนส่งเสริมงานทั้งด้านวิชาการและงานอื่น ๆ รวมทั้งได้มีการจัดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนอย่างเพียงพอและมีคุณภาพในการบริการและช่วยเหลือนิสิตทั้งด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการชุมชนและสังคม ดังนี้

6.2.1 แผนระยะยาว

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตได้ให้บริการช่วยเหลือนิสิตด้านต่าง ๆ ตามแผนกลยุทธ์ที่จัดทำขึ้นมาโดยวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ซึ่งมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำ) ร่วมจัดทำพร้อมกับผู้บริหารและบุคลากรสายสนับสนุน แผนกลยุทธ์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นแผนฉบับ พ.ศ. 2565-2568 ต่อมาผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน ได้ร่วมประชุมสัมมนาเพื่อทบทวนแผนดังกล่าวอีกครั้งได้แผน กลยุทธ์ที่มีชื่อว่า “แผนกลยุทธ์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2565-2568 (ฉบับทบทวน มกราคม 2566)”

แผนกลยุทธ์ดังกล่าวได้กำหนดเป้าหมายของนโยบายการพัฒนาไว้หลายด้าน โดยครอบคลุมด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมด้วย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ตัวอย่างเช่น จัดระบบการสนับสนุนการเรียนรู้ของนิสิต สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภายในวิทยาลัย จัดสรรสิ่งสนับสนุนทางการศึกษาอย่างเพียงพอ จัดระบบการช่วยเหลือนิสิตซึ่งมีผลการเรียนต่ำ ส่งเสริมนิสิตที่มีผลการเรียนดี และสามารถสร้างชื่อเสียงให้แก่วิทยาลัย ส่งเสริมให้คณาจารย์และบุคลากรได้เข้าอบรม/สัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาห้องสมุดเป็นห้องสมุดในศตวรรษที่ 21 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ตัวอย่างเช่น ส่งเสริมให้บุคลากรและนิสิตทำการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยในวารสาร/เวทีประชุมวิชาการ ทั้งในระดับชาติหรือนานาชาติ โดยจัดอบรมกระบวนการ/เทคนิคในการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทางด้านรัฐศาสตร์หรือด้านที่เกี่ยวข้อง และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริการชุมชนและสังคม เช่น สร้างโรงเรียนนักร้องเมืองทองถิ่นอันเป็นศูนย์กลางของภาคอีสาน ในการให้ความรู้บริการวิชาการที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงแผนกลยุทธ์ ได้มีการปรับปรุงแผนให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น โดยใช้ยุทธศาสตร์ “รุก เร็ว แรง” โดยนำเอายุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้มาจัดอยู่ในแต่ละกลุ่มอย่างเหมาะสม กล่าวคือ บางยุทธศาสตร์ต้องมีปฏิบัติการเชิงรุกกว่าเดิม บางยุทธศาสตร์ต้องเร่งปฏิบัติให้ได้เร็วกว่าเดิม และบางยุทธศาสตร์ต้องปฏิบัติอย่างเข้มข้นจริงจังกว่าเดิม

ในปีการศึกษา 2566 แผนกลยุทธ์ที่ใช้อยู่ได้ถูกนำมาทบทวนอีกครั้ง เมื่อวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2566 โดยการนำของฝ่ายบริหารของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง พร้อมทั้งทบทวนวิสัยทัศน์ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ซึ่งมีคณาจารย์ของหลักสูตรพร้อมทั้งบุคลากรสายสนับสนุนเข้าไปมีส่วนร่วมในการทบทวน

นอกจากแผนกลยุทธ์ดังกล่าวแล้ว หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตยังมีคู่มือการให้บริการและคู่มือการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการบริการและช่วยเหลือนิสิตด้วย โดยฝ่ายงานต่าง ๆ ของบุคลากรสายสนับสนุนได้จัดทำคู่มือไว้และเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของวิทยาลัย ตัวอย่างเช่น ในด้านการเรียนการสอน งานวิชาการมีคู่มือการปฏิบัติงานซึ่งมีชื่อว่า “เอกสารขั้นตอนการปฏิบัติงานกลุ่มงานวิชาการ” งานห้องสมุดมีคู่มือการให้บริการงานห้องสมุด คู่มือของทั้งสองฝ่ายนี้ถูกจัดทำขึ้นมาให้เป็นแบบ Flow Chart ที่แสดงกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติงานและการให้บริการ พร้อมทั้ง

อธิบายความหมายของคำสำคัญที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนิสิตได้มีความรู้ความเข้าใจ ในกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการให้บริการ จะได้เข้าไปใช้บริการได้อย่างสะดวก

นอกจากนี้ อีกงานหนึ่งที่มีส่วนส่งเสริมการเรียนการสอนก็คืองานวารสาร งานวารสารก็มี “คู่มือปฏิบัติงาน การจัดทำวารสารการเมืองการปกครอง ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” ที่จัดทำไว้อย่างละเอียด ซึ่งแม้คู่มือดังกล่าวนี้จะมีชื่อว่าคู่มือการจัดทำวารสาร แต่เนื้อหาในคู่มือก็มีรายละเอียดเกี่ยวกับการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับงานวารสารที่คณาจารย์บุคลากรและนิสิตสามารถใช้ประโยชน์จากงานวารสาร และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การได้รู้และเข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับการให้บริการงานวารสาร ก็จะทำให้ผู้ใช้บริการได้รับประโยชน์จากการติดตามอ่านวารสารการเมืองการปกครองที่ได้มีการจัดพิมพ์เผยแพร่ออกมาอย่างสม่ำเสมอ

บุคลากรที่รับผิดชอบงานวารสาร ยังได้รับผิดชอบงานของโครงการผลิตและเผยแพร่ตำราและผลงานวิชาการอีกด้วย โครงการดังกล่าวมีทั้งคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนร่วมกันทำงานเพื่อผลักดันให้เกิดการผลิตและเผยแพร่ตำราและผลงานทางวิชาการในรูปแบบอื่น ๆ ออกมาได้เป็นอย่างดี งานของโครงการตำราก็มีคู่มือการปฏิบัติงานที่ทำเป็น Flow Chart แสดงกระบวนการและขั้นตอนในการให้บริการด้วย ซึ่งมีทั้ง “ขั้นตอนการปฏิบัติงานโครงการผลิตและเผยแพร่ตำราและผลงานวิชาการ” และ “ขั้นตอนการปฏิบัติงานโครงการผลิตตำรากรณีไม่นำมาขอตำแหน่งทางวิชาการ” และเมื่อได้มีการผลิตตำราและผลงานวิชาการออกมาแล้ว ก็ได้แจกจ่ายคณาจารย์ของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตและส่งไปไว้ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัย รวมทั้งจัดส่งไปที่ห้องสมุดของสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาอีกหลายแห่งทั่วประเทศ ผลงานบางส่วนก็เผยแพร่ในรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในเว็บไซต์ของห้องสมุดสิดา สอนศรี รวมทั้งได้มีการประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวการมีตำราและผลงานวิชาการออกใหม่ผ่านทางเพจเฟซบุ๊ก COPAG Press อีกด้วย การมีคู่มือและช่องทางในการให้บริการเช่นนี้ ทำให้คณาจารย์ บุคลากร และนิสิตได้ประโยชน์อย่างมากจากงานของโครงการผลิตและเผยแพร่ตำราและผลงานวิชาการ

ในด้านการวิจัย ฝ่ายงานวิจัยมี “คู่มืองานวิจัย ฝ่ายวิจัย วิทยาลัยการเมืองการปกครอง” ที่ทำเป็น “ปฏิทินการดำเนินงานฝ่ายวิจัย” พร้อมทั้งคำอธิบายกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ อีกทั้งยังมีหลักเกณฑ์ ประกาศ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนิสิตที่ต้องการใช้บริการต่าง ๆ ของงานวิจัยได้รู้และเข้าใจกระบวนการและขั้นตอนในการให้บริการ และได้รับความสะดวกจากแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่คู่มืองานวิจัยได้จัดเตรียมไว้ให้

6.2.2 แผนระยะสั้น

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตได้ให้บริการช่วยเหลือนิสิตทั้งด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่ชุมชนชนและสังคมตามแผนปฏิบัติงานประจำปีของฝ่ายต่าง ๆ ที่บุคลากรสายสนับสนุนจัดทำขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือแผนการปฏิบัติงานของกลุ่มงานวิชาการและพัฒนานิสิต ซึ่งได้แยกแยะออกไปเป็นแผนย่อยหลายฉบับที่มีบุคลากรแต่ละคนรับผิดชอบ โดยประสานงานกับคณาจารย์ของหลักสูตรรวมทั้งบุคลากรสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน ทั้งนี้เพื่อบริการช่วยเหลือนิสิตทั้งสามด้านดังกล่าวนั่นเอง แผนปฏิบัติงานประจำปีที่กล่าวข้างต้นครอบคลุมระยะเวลาของปีการศึกษา 2566 และปีงบประมาณ 2567 ข้อมูลที่มีอยู่ในแผนเป็นข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอน/กระบวนการหลัก/กิจกรรมที่จะจัดขึ้นในระยะเวลาที่กำหนดไว้ รวมทั้งข้อมูลจำนวนงบประมาณที่ใช้ ข้อมูลที่ระบุเป้าหมายของกระบวนการหลัก/โครงการ การตรวจสอบความสอดคล้องกับองค์ประกอบตามเกณฑ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเกณฑ์ของ สกอ., กพร., EdPEX หรือ SDGs โดยระบุชื่อผู้รับผิดชอบไว้ในแผนการปฏิบัติงานประจำปีด้วย ผู้รับผิดชอบมีทั้งบุคลากรสายสนับสนุนและคณาจารย์ของหลักสูตร แผนบางฉบับมี

ผู้รับผิดชอบหลายคนปฏิบัติให้เป็นไปตามแผน ตัวอย่างที่แสดงให้เห็นในตารางด้านล่างนี้ระบุชื่อผู้รับผิดชอบไว้เฉพาะบุคลากรสายสนับสนุน

แผนปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการชุมชนและสังคม

ที่	ชื่อของแผน	กลุ่มงาน	ฝ่ายงาน	ผู้รับผิดชอบที่เป็นบุคลากรสายสนับสนุน
1	แผนปฏิบัติงาน	วิชาการและพัฒนานิสิต	วิชาการระดับปริญญาตรี	นางสาวเกษราภรณ์ คลังแสง
2	แผนปฏิบัติงาน	วิชาการและพัฒนานิสิต	วิชาการระดับปริญญาตรี	นายศักดิ์ดา ดุระยับ
3	แผนปฏิบัติงาน	วิชาการและพัฒนานิสิต	พัฒนานิสิต	นายมารุต บุบผามาลา
4	แผนปฏิบัติงาน	วิชาการและพัฒนานิสิต	พัฒนานิสิต	ว่าที่ร้อยตรีธีระวัช จิพจันทร์
5	แผนปฏิบัติงาน	วิชาการและพัฒนานิสิต	วิจัยและวิเทศสัมพันธ์	นางสาวจิรารวรรณ บุญคำภา
6	แผนปฏิบัติงาน	วิชาการและพัฒนานิสิต	บริการวิชาการ	นางสุธิดารัตน์ ชาวชายโขง

6.2.3 โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นจริง

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต โดยคณาจารย์ของหลักสูตรและบุคลากรสายสนับสนุน ได้จัดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ในปีการศึกษา 2566 เพื่อบริการและช่วยเหลือนิสิตทั้งด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมมากมายหลายโครงการ/กิจกรรม ซึ่งสามารถแยกเป็นกลุ่มได้ดังนี้

1) โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอน

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตตระหนักดีว่าการเรียนการสอนจะบรรลุผลได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น คณาจารย์ของหลักสูตรต้องมีความพร้อมในด้านความรู้ความสามารถและทักษะในการจัดกิจกรรมการสอนในหลักสูตร รวมทั้งการวิจัย หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ภายใต้การบริหารจัดการของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง จึงได้มีแผนพัฒนาบุคลากรสายวิชาการ โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของบุคลากรส่งเสริมให้ศึกษาต่อระดับปริญญาเอก และการส่งเสริมเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ดังที่ได้กล่าวถึงแล้วในเกณฑ์ 5.1 ทั้งยังได้จัดสรรทุนให้คณาจารย์ได้พัฒนาตนเองและจัดสรรทุนวิจัยให้แก่คณาจารย์อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับงบประมาณที่มีอยู่ นอกจากนี้ ยังได้จัดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้คณาจารย์ได้พัฒนาตนเอง ดังเห็นได้จากตารางข้างล่างนี้

โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้คณาจารย์ได้พัฒนาตนเอง

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
1	โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การเขียน มคอ.3 และ มคอ. 5 ตามกรอบ TQF	12 กรกฎาคม 2566	ห้องประชุมทองใบ ทองเปาต์ (D-413) วิทยาลัยการเมืองการ ปกครอง	ผู้บริหารและ คณาจารย์
2	การสัมมนาแนวทางการเขียน หนังสือ ตำรา และผลงานทาง วิชาการ	15 กรกฎาคม 2566	ห้องประชุม D-207 วิทยาลัยการเมืองการ ปกครอง	ผู้บริหาร คณาจารย์ ศิษย์เก่า และนิสิต (ส่วนมากเป็นระดับ บัณฑิตศึกษา แต่มี

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
				นิสิตของหลักสูตร รัฐศาสตรบัณฑิต (ด้วย)
3	การบรรยาย ณ Wenzao Ursuline University และการดูงานที่นครเกาสง สาธารณรัฐจีน โดย ผศ.ดร.ศุทธิกานต์ มีจั่น อาจารย์ประจำหลักสูตร	19-22 ตุลาคม 2566	ภาควิชาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศเหวินเจ่า (Wenzao Ursuline University) และ นครเกาสง สาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน)	นักวิชาการหลายประเทศกว่า 90 คน
4	โครงการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตตามแนวทาง AUN-QA: บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาและการให้คำปรึกษานิสิตระดับปริญญาตรี	12 มกราคม 2566	ห้องประชุมทองใบทองเป่า (D-413) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน
5	การศึกษาดูงานการผลักดันเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ณ UN สปป.ลาว	23 กุมภาพันธ์ 2567	สำนักงานสหประชาชาติประจำสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน

บุคลากรสายสนับสนุนก็มีความสำคัญต่อการบริการช่วยเหลือในด้านการเรียนการสอนเช่นเดียวกัน หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ภายใต้การบริหารจัดการของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง นอกจากจะมีแผนพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนแล้ว ยังได้จัดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้บุคลากรสายสนับสนุนได้พัฒนาตนเอง ดังเห็นได้จากตารางข้างล่างนี้

โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรสายสนับสนุนได้พัฒนาตนเอง

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
1	โครงการการจัดการความรู้ด้านการบริหารโครงการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ หัวข้อการประเมินผลโครงการ	1 กรกฎาคม 2566 (8.30-17.00 น.)	D-339 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	ผู้บริหารและบุคลากรสายสนับสนุน

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
2	โครงการเสวนาพัฒนาศักยภาพของบุคลากรประจำปี 2566 “ชวนคิดงานชวนทำกิจกรรม นำไปสู่การทำงานอย่างเป็นระบบ”	5-8 กรกฎาคม 2566	พญา พาร์ค บีช รีสอร์ท จังหวัดชลบุรี	ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 36 คน
3	โครงการขับเคลื่อนวิทยาลัยการเมืองการปกครองตามแนวทาง EdPEX: การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ เรื่องการเขียนโครงร่างองค์กร	29 พฤศจิกายน 2566	ห้องประชุมทองใบ ทองเป่า (D-413) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	ผู้บริหารและบุคลากรสายสนับสนุน
4	โครงการเสวนา “สร้างแนวทางการทำงาน สู่การทำงานอย่างมีความสุข”	4 มกราคม 2567	ห้องประชุม D-207 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	ผู้บริหารและบุคลากรสายสนับสนุน
5	โครงการพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตตามแนวทาง AUN-QA : บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาและการให้คำปรึกษานิติระดับปริญญาตรี	12 มกราคม 2566	ห้องประชุมทองใบ ทองเป่า (D-413) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน
6	โครงการเสวนาส่งเสริมการเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นและเพิ่มสมรรถนะหลักในการทำงานของสายสนับสนุน “มาตรฐานกำหนดตำแหน่งและสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง”	2 พฤษภาคม 2567	ห้องประชุม D-207 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	ผู้บริหารและบุคลากรสายสนับสนุน 29 คน
7	โครงการสัมมนาเพื่อการพัฒนาในงาน ประจำปี 2567 “การพัฒนาสมรรถนะการทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อการพัฒนาองค์กร สู่การเป็น Smart Office”	8-10 พฤษภาคม 2567	Amanta Hotel Nongkhai จังหวัดหนองคาย	ผู้บริหารและบุคลากรสายสนับสนุน 29 คน

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
8	การศึกษาดูงานเกณฑ์คุณภาพ การศึกษาสู่ความเป็นเลิศ EdPEX300	8 พฤษภาคม 2567	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น	ผู้บริหารและบุคลากร สายสนับสนุน 30 คน

ในส่วนของนิสิตซึ่งต้องใช้เวลาศึกษาตลอดระยะเวลาประมาณสี่ปีนั้น การมีขวัญกำลังใจที่ดีย่อมมีส่วนไม่น้อยต่อการประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ภายใต้การบริหารจัดการของวิทยาลัย การเมืองการปกครอง มีโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจัดขึ้นในปีการศึกษา 2566 ที่มีส่วนสร้างขวัญกำลังใจให้นิสิต ในหลายช่วงเวลาของชีวิตการศึกษา ดังเห็นได้จากตารางข้างล่างนี้

โครงการ/กิจกรรมที่สร้างขวัญกำลังใจให้นิสิต

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
1	โครงการต้อนรับน้องใหม่ ว่าที่สิงห์น้ำตาล รุ่นที่ 20	9-11 กรกฎาคม 2566	อาคารศูนย์กีฬาและ นันทนาการ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน นิสิตรุ่นพี่ และน้องใหม่
2	โครงการบายศรีสู่ขวัญ ผูกแขนต้อนรับน้องใหม่ สิงห์น้ำตาล รุ่นที่ 20	11 กรกฎาคม 2566	อาคารศูนย์กีฬาและ นันทนาการ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน ศิษย์เก่า นิสิตรุ่นพี่ และ น้องใหม่
3	การมอบโล่แก่ศิษย์เก่าดีเด่น และนิสิตดีเด่น	18 สิงหาคม 2566	ห้องประชุมบุญชนะ อรรถากร (D-415) วิทยาลัยการเมือง การปกครอง	ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน ศิษย์เก่า และนิสิต
4	การมอบรางวัลเชิดชูเกียรติ “คนดีศรี มมส”	8 ธันวาคม 2566	ลานอัฐศิลป์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนิสิต
5	การฝึกซ้อมพิธีพระราชทาน ปริญญาบัตร ประจำปี การศึกษา 2565	16 ธันวาคม 2566	ห้อง D-411 และ D-415 วิทยาลัยการเมืองการ ปกครอง	ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน นิสิต และว่าที่บัณฑิต
6	การซ้อมใหญ่และการ ถ่ายภาพหมู่ เนื่องในพิธี พระราชทานปริญญาบัตร ประจำปีการศึกษา 2565	17 ธันวาคม 2566	อาคารเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน นิสิต และว่าที่บัณฑิต

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
7	งาน COPAG Open House 2023 (เปิดบ้านสิงห์น้ำตาล)	22 ธันวาคม 2566	อาคารเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนิสิต
8	พิธีมอบประกาศนียบัตรให้แก่นิสิตที่มีความโดดเด่นทางวิชาการ	6 มีนาคม 2567	ห้องประชุมทองใบทองเป่า (D-413) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	นิสิตวิชาเอกการเมืองการปกครอง 16 คน

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต นอกจากจะจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนตามมาตรฐานของหลักสูตรแล้ว ยังได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ให้ความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ความรู้ในหลักสูตรด้วย จึงมีโครงการ/กิจกรรมอบรม เสวนา และบรรยายสาธารณะ ที่มุ่งบริการให้ความรู้แก่นิสิตของหลักสูตรอีก ดังเห็นได้จากตารางข้างล่างนี้

โครงการ/กิจกรรมอบรม เสวนา และบรรยายสาธารณะ

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
1	โครงการ Human Right Update: การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องสิทธิแรงงานข้ามชาติ	26 กรกฎาคม 2566	ห้อง D-402 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	คณาจารย์และนิสิตรวม 40 คน
2	โครงการปาฐกถาพิเศษครบรอบ 20 ปี COPAG “ระบียบโลกใหม่กับประเทศไทย”	18 สิงหาคม 2566	ห้องประชุมบุญชนะ อตถากร (D-415) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน ศิษย์เก่า นิสิต และประชาชนทั่วไป รวมกว่า 400 คน
3	โครงการ Valedictory Lecture บรรยายสาธารณะ เรื่อง “ปี 66 การเมืองของความผิดหวัง?”	27 กันยายน 2566	ห้อง D-334 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนิสิตกว่า 30 คน
4	งานเปิดตัวหนังสือวิชาการ “กตขี้และลูกฮื้อ: ทุนนิยมรัฐ และผู้คน”	15 ธันวาคม 2566	ห้องประชุม D-207 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	อาจารย์และนิสิตของหลักสูตร
5	โครงการเสวนา Beyond Tomorrow: ส่องโฉมหน้ารัฐเศรษฐกิจ เมือง-ชนบท การศึกษาและการพัฒนาในอนาคต	23 ธันวาคม 2566	ห้อง D-411 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	ผู้บริหาร คณาจารย์ และนิสิต

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
6	การบรรยายพิเศษ อีสานกับ การเมือง เปิดทัศน์ะ สุ่มมอง การเมืองในอีสาน	10 กุมภาพันธ์ 2567	ห้องประชุมบุญชนะ อตถากร (D-415) วิทยาลัยการเมืองการ ปกครอง	ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร และนิสิต- นักศึกษาของ 5 สถาบัน รวม 200 คน
7	การเสวนาทางวิชาการเรื่อง “การใช้อำนาจรัฐกดขี่ ปราบปรามอันเฟื่องฟูในยุคแห่ง ศรัทธาที่เลือนหาย”	6 มีนาคม 2567	ห้อง D-212 วิทยาลัย การเมืองการปกครอง	อาจารย์และนิสิตของ หลักสูตร

1) โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมการวิจัย

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยให้มีรายวิชาที่เกี่ยวกับการวิจัยโดยตรงถึง 6 รายวิชา คือ 1) 1301301 วิทยาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับการเมืองการปกครอง 2) 1301305 สัมมนาประเด็นเฉพาะ เรื่องการเมืองการเมืองการปกครอง 3) 1302207 วิทยาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ 4) 1302304 สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางรัฐประศาสนศาสตร์ 5) 1303205 วิทยาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ และ 6) 1303306 สัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แต่ถึงกระนั้นหลักสูตรก็ตระหนักดีว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการวิจัยก็มีความสำคัญและจำเป็น จึงได้ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมที่ช่วยเหลือ นิสิตให้มีทักษะที่เกี่ยวกับในการทำวิจัยเพิ่มขึ้นอีก ภายใต้การบริหารจัดการของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง โดยที่ บางกิจกรรมมีส่วนกระตุ้นให้นิสิตตั้งใจทำวิจัยเพื่อให้ผลงานวิจัยออกมาอย่างมีคุณภาพ บางกิจกรรมได้ฝึกทักษะให้ นิสิตรู้จักเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และบางกิจกรรมส่งเสริมให้นิสิตได้ลงพื้นที่เรียนรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ดังเห็นได้ จากตารางข้างล่างนี้

โครงการ/กิจกรรมที่มีส่วนส่งเสริมทักษะการวิจัยของนิสิต

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
1	การแข่งขันนำเสนอบทความ วิจัย เนื่องในวันสถาปนา 20 ปี	18 สิงหาคม 2566	ห้องประชุมทองใบ ทองเปาว์ (D-413) และหน้าห้องประชุม บุญชนะ อตถากร (D-415) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	นิสิตของหลักสูตร
2	โครงการสำรวจและ วิเคราะห์ปัญหาความ ต้องการของคนในพื้นที่ ชุมชนศรีสวัสดิ์ 1 และชุมชน ศรีสวัสดิ์ 2 เพื่อพัฒนา ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสู่ สาธารณะและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	10 กุมภาพันธ์ - 9 มีนาคม 2567	ชุมชนศรีสวัสดิ์ เทศบาล เมืองมหาสารคาม	นิสิตของหลักสูตร

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
3	การเรียนรู้ปัญหาเขื่อนกันน้ำโขงและการเมืองการปกครองของ สปป.ลาว ภายใต้โครงการสัมมนา 4 สถาบันว่าด้วยการศึกษากองเมืองการปกครองลาว: แลกเปลี่ยนและเรียนรู้เชิงพื้นที่”	16-18 พฤษภาคม 2567	สำนักงานสมาคมเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนลุ่มน้ำโขง 7 จังหวัดภาคอีสาน และพื้นที่ ต. เวียงคุก อ.เมือง จ.หนองคาย	อาจารย์อวิชชัย ป้องศรี และนิสิตของหลักสูตร 16 คน

1) โครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับการบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ภายใต้การบริหารจัดการของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ยังคงให้ความสำคัญกับการบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม ซึ่งทำให้คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนิสิตได้ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมวงกว้าง ขณะเดียวกันก็ได้โอกาสในการพัฒนาตนเองผ่านประสบการณ์ในการบริการวิชาการแก่ชุมชนด้วย ในปีการศึกษา 2566 นี้ ได้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ขึ้นมาด้วย ซึ่งหนึ่งในภารกิจสำคัญของศูนย์ดังกล่าวก็คือการบริการวิชาการแก่สังคมและชุมชนนั่นเอง ซึ่งน่าจะทำให้งานด้านนี้มีเพิ่มขึ้นทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพได้ สำหรับโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมในปีการศึกษา 2566 นี้ มีปรากฏให้เห็นดังตารางข้างล่างนี้

โครงการ/กิจกรรมด้านบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
1	โครงการสภายาวพลเมือง ตักศิลา ระยะกลางน้ำและปลายน้ำ	3 สิงหาคม 2566	ห้องประชุมบุญชนะ อตถการ (D-415) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	ผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 200 คน
2	โครงการ Change the world เสริมชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมที่เป็นธรรม Phase 1	12-14 สิงหาคม 2566	อำเภอภูพาน อำเภอวาริชภูมิ อำเภอสว่างแดนดิน และอำเภอมหาสารคาม จังหวัดมุกดาหาร	อาจารย์ 1 คน นิสิต 35 คน และนักเรียน 76 คน

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
3	โครงการ Change the world ค่ายความคิดเปลี่ยนโลก: ข้ามพันทุนนิยมสู่สังคมที่เป็นธรรม Phase 2	22-24 กันยายน 2566	โรงเรียนมัธยมพรสำราญ ตำบลพรสำราญ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์	อาจารย์ 1 คน นิสิต 35 คน และนักเรียน 76 คน
4	โครงการสนับสนุนกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์และทักษะนิสิตผ่านการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับผู้เชี่ยวชาญภายนอก Meet the Experts “อิฐรักโลก” COPAG ร่วมสร้างลานอเนกประสงค์เพื่อชุมชน	9-10 พฤศจิกายน 2566	บ้านหนองอุ่ม ตำบลนาสีนวล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	อาจารย์และนิสิตของหลักสูตร
5	โครงการเสริมชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม “ค่ายเขาวงกต (หมาย): ความยุติธรรมไม่ว่าจะเกิดขึ้นที่ใดก็เป็นภัยคุกคามความยุติธรรมทุกหนแห่ง”	2-4 กุมภาพันธ์ 2567	โรงเรียนหนองหัวช้างวิทยา ตำบลหนองหัวช้าง อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	อาจารย์และนิสิตของหลักสูตร
6	การจัดอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรระยะสั้น การออกแบบนโยบายสาธารณะเพื่อประชาชนสำหรับนักการเมือง รุ่นที่ 1	27 เมษายน 2567	ห้อง SC-302 อาคารปฏิบัติการกลางทาง วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	นักการเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
7	การประชุมชี้แจงการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (LPA) ประจำปี 2567	29 พฤษภาคม 2567	ห้องประชุมบุญชนะ อตถากร (D-415) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	ผู้บริหารและคณาจารย์ของหลักสูตร รวมทั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1) โครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านต่าง ๆ

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ภายใต้การบริหารจัดการของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ยังมีโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่ใช่ด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมโดยตรง แต่มีส่วนเกื้อหนุนภารกิจทั้งสามด้านดังกล่าว นั่นคือโครงการและกิจกรรมที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านวิชาการ ดังเห็นได้จากตารางข้างล่างนี้

โครงการ/กิจกรรมที่สร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
1	การประชุมวิชาการระดับชาติ เครือข่ายการศึกษาวิจัยและ ความสัมพันธ์ทางวิชาการ ด้านรัฐศาสตร์และรัฐ ประศาสนศาสตร์ ครั้งที่ 7 (PSPARN 2023)	22 กรกฎาคม 2566	โรงแรมพูลแมน ขอนแก่น ราชา ออคิต	คณาจารย์บุคลากรฝ่าย สนับสนุนและนิสิต นักศึกษาจาก 9 สถาบัน
2	การสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือทางวิชาการฯ ระหว่าง COPAG กับ NCHU	22 พฤศจิกายน 2566	Advanced Research Center for Humanities and Social Sciences, National Chung Hsing University เมืองไถจง ไต้หวัน	ผู้บริหารและบุคลากร สายสนับสนุน
3	การมอบโล่เชิดชูเกียรติแก่ หน่วยงานภาคีเครือข่าย วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	7 ธันวาคม 2566	ห้องประชุมบุญชนะ อำนวยการ (D-415) วิทยาลัยการเมือง การปกครอง	บุคลากรจากหน่วยงาน ราชการและเอกชน ที่ช่วยเหลือและมี คุณูปการแก่หลักสูตร ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
4	การบริการวิชาการและสร้าง เครือข่ายความร่วมมือร่วมกับ โรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬาราชวิทยาลัย	6 กุมภาพันธ์ 2567	ห้องประชุมทองใบ ทองเปาต์ D-413 วิทยาลัยการเมือง การปกครอง	ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน ครู และนักเรียน
5	โครงการสิ่งให้สัญญาสัมพันธ์ ครั้งที่ 2	10 กุมภาพันธ์ 2567	ห้องประชุมบุญชนะ อำนวยการ (D-415) วิทยาลัยการเมือง การปกครอง	ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร และนิสิต- นักศึกษาของ 5 สถาบัน รวม 200 คน
6	การลงนามความร่วมมือ (MOU) เครือข่ายสิ่งให้สัญญา สัมพันธ์ ครั้งที่ 2	10 กุมภาพันธ์ 2567	ห้องประชุมบุญชนะ อำนวยการ (D-415) วิทยาลัยการเมือง การปกครอง	ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร และนิสิต นักศึกษาของ 5 สถาบัน รวม 200 คน
7	การลงนามความร่วมมือ ภายใต้ข้อตกลงทางวิชาการ	22 กุมภาพันธ์ 2567	คณะนิติศาสตร์ และรัฐศาสตร์	คณะผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
	(MOA) และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านเครือข่ายการประกัน คุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN-QA) ร่วมกับ FLP NUOL		มหาวิทยาลัย แห่งชาติลาว นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว	ของวิทยาลัยการเมือง การปกครอง และ ตัวแทนคณะนิติศาสตร์ และรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ลาว
8	การต้อนรับคณะกรรมการ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนา เกษตรกร จ.มหาสารคาม	29 เมษายน 2567	ห้องประชุมทองใบ ทองเปาต์ (D-413) วิทยาลัยการเมือง การปกครอง	ผู้บริหารและประธาน อนุกรรมการกองทุน ฟื้นฟูและพัฒนา เกษตรกรจังหวัด มหาสารคามและคณะ

รายการหลักฐาน

- 6.2-01: แผนกลยุทธ์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2565-2568
(ฉบับทบทวน มกราคม 2566)
- 6.2-02: การทบทวนแผนกลยุทธ์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
- 6.2-03: การสัมมนาเชิงปฏิบัติการทบทวนวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ ประจำปี 2566
- 6.2-04: คู่มือปฏิบัติงานวิชาการ “เอกสารขั้นตอนการปฏิบัติงานกลุ่มงานวิชาการ”
- 6.2-05: คู่มือการให้บริการห้องสมุด “Flow Chart การปฏิบัติงาน”
- 6.2-06: คู่มือปฏิบัติงาน การจัดทำวารสารการเมืองการปกครอง ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 6.2-07: ขั้นตอนการปฏิบัติงานของโครงการผลิตและเผยแพร่ตำราและผลงานวิชาการ
- 6.2-08: ตัวอย่างตำราและผลงานวิชาการของโครงการผลิตและเผยแพร่ตำราและผลงานวิชาการ
- 6.2-09: คู่มืองานวิจัย ฝ่ายวิจัย วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
- 6.2-10: ตัวอย่างแผนปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการ
ชุมชนและสังคม
- 6.2-11: โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้คณาจารย์ได้พัฒนาตนเอง
- 6.2-12: โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรสายสนับสนุนได้พัฒนาตนเอง
- 6.2-13: โครงการ/กิจกรรมที่สร้างขวัญกำลังใจให้นิสิต
- 6.2-14: โครงการเสวนา สัมมนา และการบรรยายสาธารณะ
- 6.2-15: โครงการ/กิจกรรมที่มีส่วนส่งเสริมทักษะการวิจัยของนิสิต
- 6.2-16: โครงการ/กิจกรรมด้านบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม
- 6.2-17: โครงการ/กิจกรรมที่สร้างเครือข่ายความร่วมมือ

6.3 An adequate system is shown to exist for student progress, academic performance, and workload monitoring. Student progress, academic performance, and workload are shown to be systematically recorded and monitored. Feedback to students and corrective actions are made where necessary.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีกระบวนการดูแลติดตาม และช่วยเหลือนิสิตตั้งแต่เข้าศึกษา ขณะศึกษาตลอดจนสำเร็จการศึกษา เพื่อช่วยเหลือนิสิตให้สามารถจบการศึกษาตามแผนการเรียนได้ตามกำหนดเวลา โดยแบ่งกระบวนการดูแลเป็นสองระยะหลัก ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา

การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษาสำหรับนิสิตใหม่ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมให้แก่นิสิตก่อนเข้าศึกษาในหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อให้นิสิตใหม่ได้เข้ารับข้อมูลข่าวสารและมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการจัดการเรียนการสอน การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย และระบบการช่วยเหลือสนับสนุนนิสิตในช่องทางต่าง ๆ

โครงการปฐมนิเทศนิสิตใหม่ ประจำปีการศึกษา 2566 ในวันที่ 23 มิถุนายน 2566 ผลที่ได้จากการจัดโครงการ ได้แก่ นิสิตใหม่ได้รับทราบนโยบายการเรียนการสอนและการดำเนินงานของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง นิสิตใหม่ได้เข้าใจในระบบการลงทะเบียน การจัดการเรียนการสอนของนิสิตระดับปริญญาตรีของ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง และนิสิตใหม่ได้พบคณาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่วิทยาลัย การเมืองการปกครอง เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การติดต่อประสานงานของนิสิตต่อไป ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ นิสิตได้ทำความรู้จักจาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และได้รับความรู้เกี่ยวกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง รวมถึงได้พบปะอาจารย์ในแต่ละสาขา รายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนการสอน และนิสิตใหม่ได้รับรู้ช่องทางการติดต่อเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนหรือสิทธิการรักษากับฝ่ายงานต่าง ๆ เช่น ฝ่ายพัฒนานิสิต ฝ่ายวิชาการ เป็นต้น ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ด้านกระบวนการและขั้นตอนการจัดกิจกรรม (4.39) ความรู้ที่ได้รับ (4.45) ด้านการให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก (4.40) ภาพรวมความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับมาก (4.41) ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ให้ปรับระยะเวลาในการจัดกิจกรรมบางช่วงและเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง

ดังนั้น ในปีการศึกษา 2567 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง จัดโครงการปฐมนิเทศนิสิตใหม่ ประจำปีการศึกษา 2567 วัตถุประสงค์ในการจัดโครงการเพื่อให้นิสิตใหม่ได้รับทราบนโยบายการเรียนการสอนและการดำเนินงานของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ได้เข้าใจระบบการลงทะเบียนการจัดการเรียนการสอนของนิสิตระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง และได้พบคณาจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่วิทยาลัยการเมืองการปกครอง เป็นโครงการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยให้นิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองชั้นปีที่ 1 จากวิชาเอกทั้งสามวิชาเอกเข้าร่วมโครงการดังกล่าว โครงการสำหรับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2567 กำหนดการจัดโครงการในเดือนมิถุนายน 2567 โดยคาดหวังผลลัพธ์ของการจัดกิจกรรมในปีนี้ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 1 สามารถปรับตัวการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ และสามารถวางแผนการลงทะเบียนให้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม ในการจัดกิจกรรมจะได้แจกจ่ายคู่มือนิสิตระดับปริญญาตรี ซึ่งรวบรวมข้อบังคับระเบียบและประกาศมหาวิทยาลัยมหาสารคามเกี่ยวกับระบบการศึกษา การลงทะเบียน การรับเข้าเป็นนิสิต การลงทะเบียนเรียน การวัดและการประเมินผล ตลอดจนการสำเร็จการศึกษา และกฎระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกัมนิสิต

รวมถึงระเบียบเกี่ยวกับกองทุนสวัสดิภาพนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หลังจากการดำเนินโครงการ จะได้มีการประเมินโครงการโดยการเก็บแบบสอบถามจากผู้เข้าร่วมและข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการในปีถัดไป

2. ระบบการดูแลนิสิตในระหว่างการศึกษา

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีระบบการดูแลนิสิตในระหว่างการศึกษาในด้านการเรียนการสอนและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย แบ่งเป็นสองระบบ ได้แก่ ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา โดยหลักสูตรฯ กำหนดให้อาจารย์ทุกท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตเพื่อช่วยเหลือดูแลนิสิตในระหว่างการศึกษา และ ระบบการให้คำปรึกษาแก่นิสิต เป็นช่องทางเสริมให้นิสิตสามารถเข้าปรึกษาปัญหาการเรียนและปัญหาการชีวิตด้านอื่น ๆ ได้

1.) ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

ระบบอาจารย์ที่ปรึกษากำหนดให้เป็นระบบดูแลช่วยเหลือนิสิตในด้านการเรียนและการใช้ชีวิตอื่น ๆ เพื่อให้ นิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรตามระยะเวลาที่กำหนด หลักสูตรฯ กำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาพบนิสิตในที่ปรึกษาอย่างน้อยเทอมละ 1 ครั้ง และอาจมีการนัดพบนิสิตเป็นรายบุคคลเพิ่มเติม โดยหลักอาจารย์ที่ปรึกษาจะใช้ระบบ Reg ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม <https://reg.msu.ac.th/registrar/home.asp> เป็นเครื่องมือในการติดตามความก้าวหน้าด้านการเรียนของนิสิต เช่น การลงทะเบียนเรียน ผลการเรียน และภาระการเรียนของนิสิต เพื่อให้คำแนะนำนิสิตได้อย่างเหมาะสม อาจารย์ที่ปรึกษายังสามารถติดต่อสื่อสารและโต้ตอบกับนิสิตในที่ปรึกษาผ่านการนัดหมายทางระบบ Reg ได้ ระบบดังกล่าวจึงช่วยเสริมให้อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตสามารถติดต่อสื่อสารกัน ได้มากขึ้นกว่าการนัดหมายตามปกติ ในการดูแลติดตามนิสิตในที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาอาจพบปัญหาและส่งต่อไปยังบุคลากรหรือฝ่ายที่รับผิดชอบได้ เช่น ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายพัฒนานิสิต รวมถึงการสอดส่องนิสิตที่อาจมีปัญหาทางด้านสุขภาพจิตเพื่อการส่งต่อให้แก่หน่วยงานหรือผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิตต่อไป

โครงการอาจารย์ที่ปรึกษาพบนิสิตประจำปีการศึกษา 2566 ดำเนินการสองภาคการศึกษา ได้แก่ ภาคเรียนที่ 1 ดำเนินโครงการระหว่างเดือนสิงหาคม - พฤศจิกายน 2566 และภาคเรียนที่ 2 ดำเนินโครงการระหว่างเดือนมกราคม - พฤษภาคม 2567 โครงการดังกล่าว กำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับรายวิชาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีตามปฏิทินการศึกษา การบริการแก่นิสิตและเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สร้างทัศนคติที่ดีต่อกันในการเสริมความรู้ความเข้าใจระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตในที่ปรึกษาและสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม มารยาททางสังคมการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย รวมทั้งเป็นช่องทางในการรับฟังข้อเสนอแนะและรวบรวมแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการด้านวิชาการแก่นิสิต ปัญหาจากการเรียนการสอน และการดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยและนำเสนอฝ่ายเกี่ยวข้องในการสร้างแนวทางในการช่วยเหลือ พัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับปัญหาของนิสิต

ผลการประเมินจากนิสิตของวิทยาลัยการเมืองการปกครองทั้งสามเอกต่อโครงการดังกล่าว ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ในระดับมาก (คะแนน 4.31) ความรู้ที่ได้รับ ในระดับมาก (คะแนน 4.30) การนำไปใช้ ในระดับมาก (คะแนน 4.40) กระบวนการและขั้นตอนการจัดกิจกรรม ในระดับมาก (คะแนน 4.31) ผลการประเมินจากนิสิตของวิทยาลัยการเมืองการปกครองทั้งสามเอกต่อโครงการดังกล่าว ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ในระดับมาก (คะแนน 4.26) ความรู้ที่ได้รับ ในระดับมาก (คะแนน 4.28) การนำไปใช้ ในระดับมาก (คะแนน 4.33) กระบวนการและขั้นตอนการจัดกิจกรรม ในระดับมาก (คะแนน 4.27) ในการจัดโครงการมีข้อเสนอแนะที่จะได้นำไปปรับปรุงระบบอาจารย์ที่

ปรึกษาสำหรับนิสิตในปีการศึกษา 2567 ได้แก่ การเพิ่มช่องทางในการติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษาที่สามารถติดต่อได้สะดวกเพิ่มมากขึ้น เพิ่มความใส่ใจต่อนิสิต การให้ข้อมูลในการลงทะเบียนและการจัดการพบพูดคุยให้บ่อยครั้งขึ้น

2.) ระบบให้คำปรึกษาอื่น ๆ

2.1 ในด้านการเรียนและกิจกรรมนิสิต ในระดับคณะนั้น วิทยาลัยการเมืองการปกครองดำเนินการระบบให้คำปรึกษาผ่านกลุ่มงานต่าง ๆ เช่น งานวิชาการ มีช่องทางการให้บริการ เพจ Facebook: งานวิชาการ ป.ตรี (COPAG MSU) เช่น การลงทะเบียน การยื่นคำร้องประเภทต่าง ๆ และ งานพัฒนานิสิต มีช่องทางการให้บริการ เพจ Facebook: งานพัฒนานิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มมส เพื่อดูแลงานกิจกรรมของนิสิต ทุนการศึกษา และการฝึกงานเป็นต้น นอกจากนี้ นิสิตยังสามารถติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยการเมืองการปกครองผ่านช่อง Chat ในเว็บไซต์ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะได้ตอบกลับหรือส่งต่อเรื่องที่ไต่รับยังส่วนงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.2 ระบบให้คำปรึกษา(ด้านสุขภาพะนิสิต) เป็นโครงการของมหาวิทยาลัยมหาสารคามและมีการดำเนินการในระดับคณะเชื่อมโยงกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพภาวะของนิสิตสอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากสรุปโครงการอาจารย์ที่ปรึกษาพบนิสิตปีการศึกษา 2566 ซึ่งมีข้อเสนอให้มีการการจัดกลุ่มนิสิตในวิทยาลัยการเมืองการปกครองที่คอยให้คำปรึกษาซึ่งกันและกันในด้านต่าง ๆ ข้อเสนอให้มีการพัฒนาระบบร่วมกันระหว่างฝ่ายวิชาการและฝ่ายพัฒนานิสิตในการดูแลให้คำปรึกษาปัญหาความกังวลและปัญหาที่นอกเหนือจากการเรียนของนิสิตและให้มีการขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพจิต สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดีให้แก่นิสิต และบุคลากร ระบบให้คำปรึกษาด้านสุขภาพะของนิสิตมีดังนี้

1.) การจัดระบบให้คำปรึกษาด้านสุขภาพะนิสิตในระดับมหาวิทยาลัย มีการดำเนินการระบบให้คำปรึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรจากหน่วยงานของมหาวิทยาลัย บุคลากรจากคณะต่าง ๆ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อดำเนินตามนโยบายขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพะนิสิต สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี เพื่อดูแลให้คำปรึกษาแก่นิสิตผ่านช่องทางต่าง ๆ และแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินการระดับคณะและระดับมหาวิทยาลัย ระบบให้คำปรึกษาในระดับมหาวิทยาลัย จะทำงานเชื่อมต่อกับคณะกรรมการระดับคณะ ระดับมหาวิทยาลัยสร้างเพจ Facebook: MSU Happy Station เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์วิธีการดูแล สุขภาพจิต กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิต และช่องทางการรับบริการสุขภาพจิต รวมทั้งการขอรับบริการเครือข่ายภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมีกิจกรรมที่ดำเนินการ เช่น กิจกรรมศิลปะสื่อใจ ลากเส้นเย็นใจ

2.) ในระดับคณะ วิทยาลัยการเมืองการปกครองได้ดำเนินงานให้คำปรึกษาด้านด้านสุขภาพะนิสิต โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการบริการให้คำปรึกษาทางวิชาการและแนะแนวการใช้ชีวิตของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง คณะกรรมการมีหน้าที่ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สื่อต่าง ๆ ให้นิสิตเข้าถึงบริการให้คำปรึกษา จัดให้มีบริการให้คำปรึกษาแก่นิสิต ประสานงานต่อผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น โดยที่ผ่านมาได้สร้างช่องทางการให้คำปรึกษาแก่นิสิต ได้แก่ Line Official Account: COPAF COUNSELING โดยนิสิตทุกคนสามารถทักเข้ามาปรึกษา จะมีบุคลากรที่เป็นผู้ดูแล ทำการกลั่นกรองเรื่องที่ต้องการปรึกษาและส่งต่อให้แก่ฝ่ายที่รับผิดชอบ และ เพจ FACEBOOK: <https://www.facebook.com/CounselingCOPAGMSU> หากเป็นเรื่องสุขภาพะทางจิตที่เร่งด่วน คณะจะส่งเรื่องต่อให้แก่หน่วยงานผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นเครือข่ายภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้แก่ คลินิกสุขภาพจิต โรงพยาบาลสุทธาเวช ศูนย์ความเป็นเลิศทางจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ และ คลินิกสุขภาพจิต คณะพยาบาลศาสตร์

3. ระบบการติดตาม Workload ของนิสิต

หลักสูตรได้ติดตาม Workload ของนิสิตผ่านระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ และ คณะกรรมการหลักสูตรระดับปริญญาตรี อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอนจะพิจารณาระบบการลงทะเบียนเรียน ผลการเรียน และภาระการเรียนการสอนของนิสิตในที่ปรึกษาและนิสิตที่ลงทะเบียนในแต่ละรายวิชาเพื่อให้ คำปรึกษาและจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับ Workload ที่นิสิตมีอยู่ การตรวจสอบดังกล่าวสามารถ ดำเนินการผ่านระบบ REG และการพูดคุยกับนิสิตในรายวิชาหรือนิสิตในที่ปรึกษาโดยตรง เช่น อาจารย์ในรายวิชาจะ พุดคุยกับนิสิตก่อนเริ่มการเรียน และระหว่างเรียน เพื่อประเมินภาระการเรียนของนิสิตและออกแบบกิจกรรมและงาน มอบหมายได้อย่างที่ที่เหมาะสม ในระดับคณะกรรมการประจำหลักสูตรจะพิจารณาภาพรวมของการจัดการเรียน การสอนในแต่ละภาคการศึกษาเพื่อให้นิสิตสามารถจบการศึกษาตามแผนการเรียน ในการช่วยเหลือนิสิตให้สามารถเรียน ได้โดยมี Workload อย่างเหมาะสมนั้น วิทยาลัยการเมืองการปกครองกำหนดระยะเวลาในการดำเนินโครงการหรือ การจัดกิจกรรมโดยไม่ให้กระทบช่วงเวลาการสอบของนิสิต เช่น การทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเรียน จะต้อง ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดและไม่ดำเนินการช่วงสอบ และการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรยังได้รับการ ควบคุมดูแลและติดตามจากอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้เหมาะสมกับ Workload ของนิสิต และสอดคล้องกับปฏิทินการศึกษา

สำหรับปีการศึกษา 2567 หลักสูตรจะได้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณา Workload ของนิสิตและวาง แนวทางในการติดตาม Workload ของนิสิตให้เป็นระบบต่อไป

รายการหลักฐาน

- 6.3-01: รายงานผลการดำเนินโครงการปฐมนิเทศนิสิตใหม่วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ประจำปีการศึกษา 2566
- 6.3-02: คู่มือนิสิตระดับปริญญาตรี
- 6.3-03: คำสั่งแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษานิสิตระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2566
- 6.3-04: รายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาและรหัสนิสิตที่ดูแล
- 6.3-05: รายงานผลการดำเนินงานโครงการ โครงการอาจารย์ที่ปรึกษาพบนิสิต ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566
- 6.3-06: รายงานผลการดำเนินงานโครงการ โครงการอาจารย์ที่ปรึกษาพบนิสิต ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

6.4 Co-curricular activities, student competition, and other student support services are shown to be available to improve learning experience and employability.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ภายใต้การบริหารจัดการของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร การแข่งขันของนิสิต และการบริการช่วยเหลือนิสิตในรูปแบบอื่น ๆ อย่างเพียงพอในการส่งเสริมพัฒนาให้นิสิตเกิดประสบการณ์การเรียนรู้และมีโอกาสมากขึ้นในการมีงานทำ ดังนี้

6.4.1 โครงการและกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการแข่งขันของนิสิตที่เสริมประสบการณ์การเรียนรู้และเพิ่มโอกาสการมีงานทำให้นิสิต

โครงการและกิจกรรมในกลุ่มนี้ ส่วนแรกเป็นโครงการ/กิจกรรมที่พัฒนาทักษะทางวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ และบุคลิกภาพของนิสิต ส่วนที่สองเป็นโครงการ/กิจกรรมการแข่งขันของนิสิต ในส่วนแรก บางโครงการ/กิจกรรมจัดขึ้นโดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาการ บางโครงการ/กิจกรรมจัดขึ้นโดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ และบางโครงการ/กิจกรรมก็เน้นพัฒนาบุคลิกภาพ แต่ก็มีบางโครงการ/กิจกรรมที่มีจุดเน้นเพื่อพัฒนาสองในสามอย่างข้างต้น และบางโครงการ/กิจกรรมที่มีจุดเน้นเพื่อพัฒนาทั้งสามอย่างไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งไม่ว่าจุดเน้นจะเป็นอย่างไร ก็ถือว่าล้วนแต่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาให้นิสิตเกิดประสบการณ์การเรียนรู้และส่งเสริมโอกาสที่จะมีงานทำได้ทั้งนั้น หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ภายใต้การบริหารจัดการของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มีโครงการ/กิจกรรมเช่นนี้อยู่เป็นจำนวนมาก ดังเห็นได้จากตารางข้างล่างนี้

โครงการ/กิจกรรมที่พัฒนาทักษะทางวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ และบุคลิกภาพของนิสิต

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
1	การบรรยายและฝึกปฏิบัติ เรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพ และการนำเสนอ	16 กรกฎาคม 2566	ห้อง D-333 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	นิสิตของหลักสูตร
2	โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องศิลปะแห่งการรู้จักตนเอง เตรียมความพร้อมในโลกของการเปลี่ยนแปลง	19 กรกฎาคม 2566	ห้องประชุม D-207 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	อาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนิสิต รวม 60 คน
3	โครงการค่ายเยาวชนจีน-อาเซียนฤดูร้อน ประจำปี 2566 (CAEYSC-2023)	20-27 สิงหาคม 2566	Henan Normal University มณฑลเหอหนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน	ผู้บริหารและนิสิตของหลักสูตร
4	โครงการเสริมสร้างความโดดเด่นทางวิชาการของนิสิต PO เพื่อสร้างความเป็นเลิศ Phase 1 และ Phase 2	25-26 พฤศจิกายน 2566 และ 29 พฤศจิกายน 2566	ห้องประชุมทองใบทองเปาต์ (D-413) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง และวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น	คณาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนิสิต

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
5	การพัฒนาทักษะนิสิตด้าน สารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี: การทำ Podcast	4 ธันวาคม 2566	ห้องเรียนของวิทยาลัย การเมืองการปกครอง	อาจารย์และนิสิต
6	โครงการเสริมสร้างความโดดเด่นทางวิชาการของนิสิตเอก การเมืองการปกครองเพื่อ สร้างความเป็นเลิศ : นักพัฒนานโยบายด้านการ พัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) และนัก ประชาธิปไตยดิจิทัล (Digital Democracy)	13 ธันวาคม 2566	ห้องประชุมแม่น้ำของ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	คณาจารย์ บุคลากร สายสนับสนุน นิสิต และประชาชนทั่วไป รวมกว่า 500 คน
7	โครงการเสริมสร้างความโดดเด่นทางวิชาการของนิสิตเอก การเมืองการปกครองเพื่อ สร้างความเป็นเลิศ: นักพัฒนา นโยบายด้านการพัฒนาที่ ยั่งยืน (Sustainable Development) และนัก ประชาธิปไตยดิจิทัล (Digital Democracy) “รับฟัง ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้าน การพัฒนาเมืองยั่งยืนจังหวัด มหาสารคาม”	13 ธันวาคม 2566	ห้องประชุมทองใบ ทองเปาต์ D-413 วิทยาลัยการเมืองการ ปกครอง	คณาจารย์ บุคลากร สายสนับสนุน และ นิสิต
8	โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ ของนิสิตในศตวรรษที่ 21 “เรียนรู้นอกห้องเรียนและ ศึกษาดูงานภายในประเทศ” ครั้งที่ 1: การศึกษาดูงาน วิสาหกิจชุมชนต้นแบบใน จังหวัดกาฬสินธุ์	21 ธันวาคม 2566	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอ ผ้ามัดหมี่และหมอนชนิด บ้านด่านเหนือ อำเภอกมลาไสย และ วิสาหกิจชุมชนแปรรูป ปลาจากเขื่อนลำปาว บ้านทับปลา อำเภอ หนองกุงศรี จังหวัด กาฬสินธุ์	อาจารย์และนิสิตของ หลักสูตร (วิชาเอก รัฐประศาสนศาสตร์)

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
9	โครงการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการและทักษะวิชาชีพด้านการเมืองการปกครอง ระยะที่ 1 “โครงการรัฐศาสตร์ภาคปฏิบัติ: เสรีฯ ครูอาสาบนดอยสูง”	2-3 และ 7-22 พฤศจิกายน 2566	วิทยาลัยการเมืองการปกครอง และหมู่บ้านแม่สะปิงใต้ อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และบ้านดอยเรยีน่า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	อาจารย์และนิสิตของหลักสูตร
10	โครงการอบรมการเขียนโครงการ	18 พฤศจิกายน 2566	ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ D-309 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	นิสิตของหลักสูตร
11	การเข้าร่วมประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ประจำปี 2566 ครั้งที่ 2 จัดโดยมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	18 ธันวาคม 2566	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	ผู้บริหารคณาจารย์และนิสิต
12	โครงการ “เรียนรู้นอกห้องเรียนและศึกษาดูงานครั้งที่ 2 ณ ชุมชนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม”	2 กุมภาพันธ์ 2567	พระธาตุโนนสาวเอ้ และพระธาตุยาคู ตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์	อาจารย์และนิสิตของหลักสูตร (เอก รัฐประศาสนศาสตร์)
13	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง	1-2 มีนาคม 2567	โรงแรมแม่โขงเฮอริเทจ จังหวัดนครพนม	ผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน รวม 40 คน
14	โครงการฝึกอบรม “เทคนิคการสัมภาษณ์อย่างไรให้ได้งาน”	4 มีนาคม 2567	ห้อง D-206 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	ผู้บริหาร คณาจารย์และนิสิตของหลักสูตร รวม 80 คน
15	การปราศรัยของผู้สมัครสมาชิกสภานิสิตและสโมสรนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง	12 มีนาคม 2567	ลานชั้น 1 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	นิสิตและผู้สนใจทั่วไป
16	โครงการสันติวิถีวิถีแห่งสันติเพื่อสังคมและโลกที่สันติ (ภายใต้โครงการสนับสนุนกิจกรรมสร้างสรรค์)	15 มีนาคม 2567	ห้องประชุมจำลองดาวเรือง (D-411) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	อาจารย์และนิสิตของหลักสูตร 433 คน

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
	ประสบการณ์และทักษะนิสิตผ่านการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับผู้เชี่ยวชาญภายนอก Meet the Experts)			
17	โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “มองให้รู้ ดูให้เข้าใจ: กลยุทธ์บันไดสู่ความสำเร็จของหน่วยงาน”	9 มีนาคม 2567	ห้องประชุม D-207 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	คณาจารย์และนิสิตของหลักสูตร (วิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์)
18	การอบรมหัวข้อ “ผู้นำการเปลี่ยนแปลงอย่างสันติ” ในโครงการสันติวิธีวิถีแห่งสันติเพื่อสังคมและโลกที่สันติ (ภายใต้โครงการสนับสนุนกิจกรรมสร้างสรรค์ ประสบการณ์และทักษะนิสิตผ่านการเรียนรู้ในชั้นเรียนกับผู้เชี่ยวชาญภายนอก Meet the Experts)	16 มีนาคม 2567	ห้องประชุม D-207 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	อาจารย์และนิสิตของหลักสูตร 15 คน
19	โครงการพัฒนาศักยภาพทางวิชาการและทักษะวิชาชีพด้านการเมืองการปกครอง ระยะที่ 2 “Political Real World Education : เรียนรู้รัฐสภา ศูนย์กลางแห่งอำนาจและประวัติศาสตร์การเมือง เส้นทางประชาธิปไตย”	22-25 เมษายน 2567	สัปปายะสภาสถาน กรุงเทพฯ	อาจารย์รัชวิชัย ป้องศรี และนิสิตของหลักสูตร 13 คน
20	โครงการ Meet the Expert เสวนาทางวิชาการรัฐศาสตร์ ฉบับ Real World	2 พฤษภาคม 2567	ห้อง D-206 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	ผู้บริหาร บุคลากรสายสนับสนุน และนิสิตของหลักสูตรกว่า 80 คน
21	การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "ลาวและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในโลกปัจจุบัน" ภายใต้โครงการสัมมนา 4 สถาบันว่า	15 พฤษภาคม 2567	ห้องประชุม D-207 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	คณาจารย์และนิสิตของหลักสูตร พร้อมทั้งนักวิชาการและนิสิตนักศึกษาจาก

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปีที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าร่วม
	ด้วยการศึกษาการเมืองการปกครองลาว: แลกเปลี่ยนและเรียนรู้เชิงพื้นที่”			มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว และสมาคมเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนลุ่มน้ำโขง 7 จังหวัดภาคอีสาน
22	โครงการพัฒนาทักษะภาษาจีนและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสังคมและวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2566	22 เมษายน-19 พฤษภาคม 2567	มหาวิทยาลัยชนชาติกว่างซี (Guangxi Minzu University) เมืองหนานหนิง เขตปกครองตนเองกว่างซี สาธารณรัฐประชาชนจีน	นิสิตของหลักสูตร
23	โครงการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม Universiti Sains Malaysia รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย ประจำปีการศึกษา 2566	19-29 พฤษภาคม 2567	Universiti Sains Malaysia รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย	อาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนิสิตของหลักสูตร
24	การจัดอบรมการผลิตสื่อออนไลน์	25 พ.ค. 2567	ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ D-339 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง	นิสิตของหลักสูตร

โครงการ/กิจกรรมการแข่งขันของนิสิต

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตตระหนักว่าการที่นิสิตของหลักสูตรได้มีประสบการณ์ในการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันทางวิชาการหรือการแข่งขันในรูปแบบใดก็ตาม ย่อมทำให้นิสิตได้ฝึกทักษะที่เกี่ยวข้อง บางกิจกรรมไม่ใช่กิจกรรมที่นิสิตของหลักสูตรเป็นผู้เข้าแข่งขัน แต่เป็นผู้จัดการแข่งขัน บางกิจกรรม นิสิตของหลักสูตรได้ร่วมทีมกับนิสิตของคณะอื่น ๆ ทำให้เกิดทักษะการทำงานเป็นทีม และมีหลายกิจกรรมที่นิสิตของหลักสูตรได้เข้าแข่งขันหรือเข้าประกวดเอง ซึ่งไม่ว่ากิจกรรมจะเป็นแบบใดก็ย่อมเสริมโอกาสในการได้เรียนรู้ที่จะส่งผลต่อการมีงานทำในอนาคตได้ รายละเอียดของโครงการ/กิจกรรมดังกล่าว ปรากฏให้เห็นในตารางข้างล่างนี้

โครงการ/กิจกรรมการแข่งขันและการประกวดของนิสิต

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี ที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าแข่งขัน	ผลการแข่งขัน/ ประโยชน์ที่ได้รับ
1	โครงการแข่งขันตอบ ปัญหาวิชาการด้าน รัฐศาสตร์ ประจำปี การศึกษา 2566	4 สิงหาคม 2566	ห้องประชุมบุญชนะ อัฐถากร (D-415) วิทยาลัยการเมือง การปกครอง	นักเรียนทั่วภาค ตะวันออกเฉียง เหนือ 88 ทีม	นิสิตของหลักสูตรได้ ฝึกทักษะทั้งทาง วิชาการและทักษะ การทำงาน
2	การแข่งขันในกิจกรรม Freshy Day & Freshy Night “MSU Got Talent 2023”	6 สิงหาคม 2567	อาคารพลศึกษา มหาสารคาม	นิสิตของ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	ทีมนิสิตที่เข้าแข่งขัน ได้ประสบการณ์และ ทักษะการทำงาน
3	การแข่งขันนำเสนอ บทความวิจัย เนื่องใน วันสถาปนาวิทยาลัย การเมืองการปกครอง ครบรอบ 20 ปี	18 สิงหาคม 2566	ห้องประชุมทองใบ ทองเปาว์ (D-413) และหน้าห้องประชุม บุญชนะ อัฐถากร (D-415) วิทยาลัย การเมือง การปกครอง	นิสิตของ หลักสูตร	นิสิตที่เข้าแข่งขันได้ ฝึกทักษะการ นำเสนอและได้ รางวัลจากการ แข่งขัน
4	การประกวดธิดามอน้ำ ซี พ.ศ. 2566	26 พฤศจิกายน 2566	ลานหน้าคณะ ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	นิสิตของ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	นิสิตผู้เข้าประกวด และทีมงานได้ ประสบการณ์และ ทักษะการทำงาน
5	การประกวดขบวนแห่ วัฒนธรรมในงาน ประเพณีลอยกระทง มหาวิทยาลัย มหาสารคาม ประจำปี 2566	27 พฤศจิกายน 2566	มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	นิสิตของ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	นิสิตของวิทยาลัย การเมืองการ ปกครองร่วมรับ รางวัลชนะเลิศพร้อม กับนิสิตอีกสาม คณะ/นิสิตได้ฝึก ทักษะการทำงาน เป็นทีม
6	การโต้วาทีทาง การเมือง	15 ธันวาคม 2566	ห้องประชุม D-207 วิทยาลัยการเมือง การปกครอง	นิสิตของ หลักสูตร	นิสิตได้รางวัลจาก การแข่งขันและได้ฝึก ทักษะทางวิชาการ

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี ที่จัด	สถานที่จัด	ผู้เข้าแข่งขัน	ผลการแข่งขัน/ ประโยชน์ที่ได้รับ
7	การแข่งขันกีฬาราช พลกษัณเกมส์ ครั้งที่ 29	14-22 กุมภาพันธ์ 2567	สนามกีฬา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	นิสิตของ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	นิสิตของหลักสูตร ได้รับรางวัลจากการ แข่งขันหลายรางวัล ทีมเปตองชายและ ทีมวิ่งกระสอบได้ รางวัลชนะเลิศ เหรียญทอง นิสิตได้ ฝึกทักษะทำงานเป็น ทีมและได้ออกกำลังกาย

6.4.2 การบริการช่วยเหลือนิสิตในรูปแบบอื่นที่เสริมประสบการณ์การเรียนรู้และเพิ่มโอกาสการมีงานทำ ให้นิสิต

นอกจากโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กล่าวไว้ในหัวข้อ 6.4.1 แล้ว หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ภายใต้
การบริหารจัดการของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ได้ร่วมมือและประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ของวิทยาลัยการเมือง
การปกครองเพื่อบริการช่วยเหลือนิสิตที่เป็นการเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และเพิ่มโอกาสการมีงานทำให้นิสิต ที่
สมควรกล่าวถึงในที่นี้คือ 1) งานพัฒนานิสิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง 2) สโมสรนิสิตวิทยาลัยการเมืองการ
ปกครอง และ 3) กลุ่มและชมรมต่าง ๆ ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง รายละเอียดมีดังนี้

1) งานพัฒนานิสิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง

งานพัฒนานิสิตของวิทยาลัยการเมืองการปกครองรับผิดชอบภาระหน้าที่หลายประการ แต่ภาระหน้าที่ซึ่ง
เกี่ยวข้องกับประเด็นการบริการช่วยเหลือนิสิตเพื่อเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และเพิ่มโอกาสในการมีงานทำให้นิสิต
ที่ยังไม่ได้กล่าวถึงไว้ก่อนหน้าที่สำคัญคือเรื่องทุนการศึกษาและเรื่องการฝึกงานของนิสิต

ทุนการศึกษาของนิสิต

นิสิตของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตจำนวนมากเป็นนิสิตที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีนัก จึงจำเป็นต้องกู้ยืมเงิน
จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ของรัฐบาล งานพัฒนานิสิตของวิทยาลัยการเมืองการปกครองได้คอย
ให้บริการช่วยเหลือนิสิตที่ต้องการกู้ยืม กยศ. โดยนิสิตสามารถเข้าไปติดต่อได้โดยตรงที่เคาน์เตอร์ให้บริการของงาน
พัฒนานิสิตที่ห้องสำนักงานเลขานุการคณบดีวิทยาลัยการเมืองการปกครอง นอกจากนี้ งานพัฒนานิสิตยังมีช่องทาง
ให้บริการติดต่อสอบถามเพื่อรับบริการการให้คำปรึกษาหรือการช่วยเหลือทางโทรศัพท์ อีเมลล์ของบุคลากรงาน
พัฒนานิสิต และเพจเฟซบุ๊กของงานพัฒนานิสิตซึ่งมีชื่อเพจว่า “งานพัฒนานิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มมส”
ในเพจนี้และในเว็บไซต์ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ได้มีการแจ้งช่องทางการติดต่อเอาไว้ และได้มีการเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับทุน กยศ. ไว้ในเพจที่กล่าวถึงข้างต้นให้นิสิตได้รับทราบ

นอกจากจะบริการและช่วยเหลือเกี่ยวกับยื่นกู้ยืม กยศ. แล้ว งานพัฒนานิสิตก็ยังทำหน้าที่เป็นหน่วย
ประสานให้นิสิตของหลักสูตรได้ยื่นขอทุนต่าง ๆ ทีมมหาวิทยาลัยมหาสารคามจัดสรรให้นิสิต ผ่านการประชาสัมพันธ์

แจ้งข่าวในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะทางเพจของงานพัฒนานิสิต โดยผลที่เกิดขึ้นจากการทำหน้าที่ประสานและให้บริการเช่นนี้ ได้ทำให้มีนิสิตของวิทยาลัยการเมืองการปกครองได้รับทุนการศึกษาต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยมอบให้ ดังนี้

รายชื่อนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองที่ได้รับทุนการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2566

ทุนเงินรายได้ ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 21 คน		
ที่	ชื่อ - สกุล	วิชาเอก
1	นายจักรกฤษณ์ ยิ่งกำแหง	การเมืองการปกครอง
2	นายชนิตพล ชัยนคร	รัฐประศาสนศาสตร์
3	นายนิรุทธิ์ เห็นสม	รัฐประศาสนศาสตร์
4	นางสาวจุริมาศ แสนละมุล	รัฐประศาสนศาสตร์
5	นายราชภูมิ นันอำไพ	การเมืองการปกครอง
6	นางสาววิมลศิริ ตันกาบ	การเมืองการปกครอง
7	นางสาวสุทธิดา คະเนวรธรรม	การเมืองการปกครอง
8	นายณัฐกิตต์ เจริญสุข	การเมืองการปกครอง
9	นายนवल กันน้อม	การเมืองการปกครอง
10	นายอัศวิน โนนใหม่	การเมืองการปกครอง
11	นางสาวกนกวรรณ บุไธสง	การเมืองการปกครอง
12	นายณัฐวัฒน์ เขียรประกอบ	รัฐประศาสนศาสตร์
13	นายเนวิน เวชกามา	รัฐประศาสนศาสตร์
14	นางสาวพัชรพร พลแสน	รัฐประศาสนศาสตร์
15	นางสาวเสาวลักษณ์ แสงโยธา	รัฐประศาสนศาสตร์
16	นางสาวศุภรัตน์ ภูจอมจิต	รัฐประศาสนศาสตร์
17	นางสาวนริศรา ดาสูงเนิน	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
18	นางสาวสาธินี ดำอูด	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
19	นางสาวขวัญพิชา ภูเต้านิล	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
20	นางสาวอรปรียา เชื้อชา	รัฐประศาสนศาสตร์
21	นายกิตติศักดิ์ เมืองฮาม	รัฐประศาสนศาสตร์
ทุนภูมิพล ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 คน		
ที่	ชื่อ - สกุล	วิชาเอก
1	นางสาวอนงค์พร ดีพิช	รัฐประศาสนศาสตร์
ทุนส่งเสริมกีฬาและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 4 คน		
ที่	ชื่อ - สกุล	วิชาเอก
1	นายวงศกร นูพิมพ์	การเมืองการปกครอง
2	นายสุจินดา เชื้อบ้านไร่	รัฐประศาสนศาสตร์

ทุนเงินรายได้ ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 21 คน		
ที่	ชื่อ - สกุล	วิชาเอก
3	นายจักรกฤษณ์ ปราบพาลา	รัฐประศาสนศาสตร์
4	นางสาวสิริยากร ทองเหลา	รัฐประศาสนศาสตร์
ทุนส่งเสริมนักกิจกรรม ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 11 คน		
ที่	ชื่อ - สกุล	วิชาเอก
1	นายเจนภพ ตะพา	รัฐประศาสนศาสตร์
2	นายเฉลิมชัย โยธานันต์	รัฐประศาสนศาสตร์
3	นางสาวอารีญา ฮาดปากดี	รัฐประศาสนศาสตร์
4	นายสรวิชัย ศรีบุญ	การเมืองการปกครอง
5	นายภานุพงศ์ พันธุ์ชมภู	การเมืองการปกครอง
6	นายกฤตภาส เอี่ยมไธสง	รัฐประศาสนศาสตร์
7	นางสาวโสภาวรรณ ศรีจันทร์	รัฐประศาสนศาสตร์
8	นายธนรัฐ คำชนะ	การเมืองการปกครอง
9	นายศราวุฒิ ยมภา	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
10	นางสาวอารีญา โอษฐ์สัตย์	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
11	นางสาวกำไลทอง ประภาลัย	รัฐประศาสนศาสตร์

นอกจากทุนการศึกษาที่มหาวิทยาลัยมหาสารคามจัดสรรให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยซึ่งทำให้นิสิตของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตได้ร่วมรับประโยชน์ดังกล่าวแล้ว ทุนการศึกษาอีกแหล่งหนึ่งก็คือทุนที่มาจากวิทยาลัยการเมืองการปกครอง เช่น “ทุนสนับสนุนนิสิตระดับปริญญาตรีเพื่อการจัดโครงการ ประจำปีการศึกษา 2566” งานพัฒนานิสิตได้ประชาสัมพันธ์ให้นิสิตของหลักสูตรสมัครขอรับทุนดังกล่าว โดยมีผลการพิจารณาของคณะกรรมการฝ่ายพัฒนานิสิตที่ได้ตัดสินมอบทุนเป็นจำนวนเงินรวม 280,000 บาท (สองแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) ให้กลุ่มนิสิตที่เป็นผู้จัดโครงการรวม 8 กลุ่ม การที่กลุ่มนิสิตเหล่านี้ได้รับทุน ก็ทำให้สามารถนำทุนที่ได้รับไปจัดโครงการซึ่งส่วนมากก็คือโครงการออกค่ายทำให้นิสิตที่ทำงานในกลุ่มต่าง ๆ ดังกล่าวได้รับประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้นมาจากการเรียนในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการเสริมโอกาสในการมีงานทำในอนาคตได้

การฝึกงานของนิสิต

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564) ได้กำหนดให้นิสิตได้ฝึกงานด้วย แต่กำหนดเป็นรายวิชาในหมวดวิชาเลือกนอกวิชาเอก ซึ่งหมายความว่านิสิตของหลักสูตรเลือกที่ฝึกงานหรือไม่ฝึกงานก็ได้ นิสิตที่เรียนหลักสูตรนี้ยังไม่ได้ฝึกงานในปีการศึกษา 2566 การฝึกงานของนิสิตที่มีอยู่ในปีการศึกษา 2566 จึงเป็นการฝึกงานของนิสิตที่เรียนในหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2559 นิสิตที่เรียนหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564) จะได้ฝึกงานก็ต่อเมื่อเรียนถึงชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ซึ่งหมายความว่า จะได้ฝึกงานในปีการศึกษา 2567 ภาคเรียนที่ 2 อย่างไรก็ตาม ในปีการศึกษา 2566 นี้ มีนิสิตจำนวนมากที่เรียนในหลักสูตร พ.ศ. 2564 แจ้งความประสงค์จะฝึกงานและได้ติดต่อสอบถามบุคลากรของงานพัฒนานิสิตแล้ว บุคลากรก็ได้ให้บริการช่วยเหลือในการตอบคำถามและให้คำปรึกษาแล้ว นอกจากนี้ อาจารย์หลายคนก็ได้เป็นอาจารย์นิเทศการฝึกงานในปีการศึกษา 2566 ซึ่ง

เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรคือ 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชิงชาญ จงสมชัย 2) รองศาสตราจารย์สุนทรชัย ชอব্যศ 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตรลดา ไชยะ 4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จีรศักดิ์ โปกหาวิน 5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิลุบล ไพเราะ 6) อาจารย์ ดร. ชินวัตร เชื้อสระคู 7) อาจารย์ ดร. สุกรี นาคแย้ม และบุคลากรสายสนับสนุนที่ได้ออกไปนิเทศการฝึกงานในปีการศึกษา 2566 คือ 1) นายมารุต บุบผามาลา 2) ว่าที่ร้อยตรีธีระวัช จิบจันทร์ และ 3) นางสาวจรรุณี มาพร ก็พร้อมให้คำแนะนำปรึกษาแก่นิสิตของหลักสูตรที่ประสงค์จะฝึกงาน นอกจากนิสิตจะสามารถติดต่อสอบถามหรือปรึกษาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนแล้ว นิสิตก็ยังสามารถติดตามข่าวสารประกาศและประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการฝึกงานได้ที่เพจของงานพัฒนานิสิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง และในเว็บไซต์ของวิทยาลัยการเมืองการปกครองก็มีระเบียบการฝึกงานที่ทำเป็น Flow Chart เผยแพร่ไว้ เพื่อให้นิสิตสามารถเข้าใจกระบวนการและขั้นตอนเกี่ยวกับการฝึกงานได้โดยง่าย

การแจ้งข่าวประกาศและประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และเพิ่มโอกาสในการมีงานทำของนิสิต

บุคลากรของงานพัฒนานิสิตซึ่งทำงานประสานกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตได้ใช้เพจของงานพัฒนานิสิตในการประชาสัมพันธ์และแจ้งข่าวต่าง ๆ อีกจำนวนมาก ที่ทำให้นิสิตของหลักสูตรมองเห็นโอกาสในการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของตนและโอกาสที่จะหางานทำในขณะที่เรียนอยู่และหลังจากเรียนจบ อย่างเช่น 1) การแจ้งข่าวการรับสมัครนิสิตที่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมออกค่ายอาสา 2) การแจ้งข่าวการจัดโครงการอบรมเพื่อเตรียมสอบที่เรียกกันว่า “การติว” เช่น การติวเพื่อเตรียมสอบภาษาอังกฤษและการติวเพื่อเตรียมสอบภาค ก 3) การสำรวจความต้องการเตรียมความพร้อมในการสอบเข้าทำงานในหน่วยราชการ 4) การแจ้งข่าวการเปิดรับสมัครนิสิตทำงานระหว่างเรียนที่ทำให้นิสิตได้ค่าจ้างจากการทำงานด้วย 5) การแจ้งข่าวเกี่ยวกับการรับสมัครงานของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาคราชการและภาคเอกชน และ 6) การแจ้งข่าวการจัดงานตลาดนัดพบแรงงาน เป็นต้น

2) สโมสรนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง

การเสริมประสบการณ์เรียนรู้และเพิ่มโอกาสการมีงานทำให้นิสิตของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตเป็นผลงานที่โดดเด่นเช่นเดียวกันของสโมสรนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง สโมสรนิสิตได้ทำงานร่วมกับคณาจารย์หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตอย่างแข็งขัน ในปีการศึกษา 2566 มีคณาจารย์ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง 4 คนเป็นที่ปรึกษาของสโมสรนิสิต ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 3 คน คือ 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์คะนอง พิณ 2) อาจารย์ ดร. จีรวัฒน์ เจริญสุข และ 3) อาจารย์ ดร. คู่บุญ จารุณี และอาจารย์ประจำหลักสูตรอีก 1 คน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิลุบล ไพเราะ

สโมสรนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองมีงานที่ต้องรับผิดชอบในแต่ละปีการศึกษามากมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดพิธีบายศรีสู่ขวัญนิสิตใหม่ การจัดกิจกรรมนันทนาการเช่นการร้องเพลงและเล่นดนตรี การจัดงานเสวนาทางวิชาการ การจัดติวก่อนสอบ การจัดพิธีไหว้ครู การจัดกิจกรรมออกค่ายอาสา การจัดงานลอยกระทง การช่วยงานฝึกซ้อมเพื่อเตรียมรับพระราชทานปริญญาบัตร การจัดงานสงกรานต์ และการทำความสะอาดวิทยาลัยการเมืองการปกครองในโครงการ Big Cleaning Day เป็นต้น

งานบางอย่างที่สโมสรนิสิตได้ปฏิบัติซึ่งเป็นงานที่คอยประสานและช่วยเหลือนิสิตมีความคล้ายคลึงกับงานพัฒนานิสิตที่บุคลากรสายสนับสนุนของวิทยาลัยการเมืองการปกครองรับผิดชอบอยู่ แต่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานในสโมสรนิสิตคือนิสิตของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ซึ่งทำให้นิสิตที่เป็นคณะกรรมการบริหารของสโมสรนิสิตได้

ประสบการณ์เรียนรู้ทั้งในแง่ที่ได้ฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม ได้บริหารจัดการงบประมาณที่นำไปจัดกิจกรรมต่าง ๆ และได้แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เป็นต้น ประสบการณ์เหล่านี้ย่อมช่วยเสริมโอกาสในการมีงานทำเมื่อนิสิตได้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

ตัวอย่างของงานที่คล้ายคลึงกับงานพัฒนานิสิตที่สโมสรนิสิตได้ปฏิบัติ เช่น การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวเกี่ยวกับการสมัครงานต่าง ๆ การรับสมัครนิสิตไปออกค่าย การรับสมัครนิสิตเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันกีฬา การรับสมัครนิสิตเข้าร่วมโครงการรัฐสภาจำลอง และการประกาศเชิญชวนให้นิสิตร่วมให้กำลังใจตัวแทนนิสิตของวิทยาลัยการเมืองการปกครองในการเข้าประกวดในกิจกรรมต่าง ๆ ข่าวประชาสัมพันธ์บางข่าว สโมสรนิสิตก็เป็นสื่อกลางช่วยเผยแพร่ข่าวโดยใช้ช่องทางการสื่อสารออนไลน์ เช่นเพจของสโมสรนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ซึ่งมีผู้ติดตามมากกว่า 16,000 คน แต่ข่าวประชาสัมพันธ์บางข่าวก็เป็นงานที่สโมสรนิสิตรับผิดชอบทำเองหรือเป็นผู้ช่วยจัดกิจกรรม ในกรณีที่รับสมัครนิสิตของหลักสูตรเข้าไปทำงานในหลายกิจกรรมก็ทำให้นิสิตที่ได้เข้าไปทำงานได้มีประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้นอีก

จากผลงานที่โดดเด่นของสโมสรนิสิตในปีการศึกษา 2566 ทำให้ทั้งสโมสรนิสิตของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง และผู้นำของสโมสรคือนายกสโมสรนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ต่างก็ได้รับรางวัลช่อราชพฤกษ์ ประจำปี 2566 รางวัลนี้เป็นรางวัลสูงสุดสำหรับนักกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยมหาสารคามจัดมอบให้นิสิตที่ทำกิจกรรมโดยสโมสรนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองได้รับรางวัลช่อราชพฤกษ์ระดับดีเด่น และนายกสโมสรนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง คือนายจักกฤษณ์ ยิ่งกำแหง ได้รับรางวัลระดับดีเด่นพิเศษ

3) กลุ่มและชมรมต่าง ๆ ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตเห็นความสำคัญของกิจกรรมนิสิตที่จะเสริมสร้างประสบการณ์เรียนรู้ให้นิสิต นอกจากคณาจารย์ของหลักสูตรจะเป็นที่ปรึกษาของสโมสรนิสิตดังที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังได้เป็นที่ปรึกษาให้กับกลุ่มและชมรมต่าง ๆ อีกด้วย กลุ่มและชมรมที่กล่าวถึงมีทั้งส่วนที่สังกัดสโมสรนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองและที่ไม่ได้สังกัดสโมสรนิสิตแต่สังกัดวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ทุกกลุ่ม/ชมรมที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็นกลุ่ม/ชมรมที่ทำกิจกรรมในรอบปีการศึกษา 2567 รายละเอียดโดยย่อของกลุ่ม/ชมรมเหล่านี้ ที่แสดงให้เห็นถึงการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้นิสิต มีดังต่อไปนี้

กลุ่มนิสิตเอกราชการเมืองการปกครอง เป็นการรวมตัวกันของนิสิตของหลักสูตรที่เรียนวิชาเอกราชการเมืองการปกครอง กลุ่มนี้ถูกจัดตั้งขึ้นมานานหลายปีแล้ว แต่ก็มีมีการเลือกตัวแทนของนิสิตในวิชาเอกเดียวกันเข้ามาจัดกิจกรรม ผัดเปลี่ยนกันไปในแต่ละปี กิจกรรมที่จัดเน้นให้เกิดการช่วยเหลือกันในบรรดานิสิตที่เรียนวิชาเอกด้วยกัน มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับฝ่ายอื่น ๆ ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง อย่างเช่นการจัดเสวนาทางวิชาการ และการจัดกิจกรรมที่ผูกสัมพันธ์ระหว่างนิสิตวิชาเอกราชการเมืองการปกครองด้วยกัน

กลุ่มนิสิตวิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์ เกิดจากการเรียนรวมตัวกันของนิสิตของหลักสูตรที่เรียนวิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์ มีประวัติความเป็นมาและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มและจัดกิจกรรมคล้ายคลึงกับกลุ่มนิสิตเอกราชการเมืองการปกครอง บางกิจกรรมที่นิสิตกลุ่มนี้จัดขึ้นในปีการศึกษา 2566 เป็นกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เช่นกิจกรรมระดมเงินบริจาคเพื่อนำไปร่วมทำบุญในงานบุญแหวดของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กลุ่มนิสิตวิชาเอกความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ถูกจัดตั้งขึ้นมานานแล้วด้วยวัตถุประสงค์ที่คล้ายคลึงกับกลุ่มนิสิตที่เรียนสองวิชาเอกข้างต้น ตัวอย่างกิจกรรมที่จัดขึ้นในปีการศึกษา 2566 คือการออกบูธปิ้งขนมปังขายในงาน “ตลาด COPAG 2024” โดยตั้งชื่อร้านให้ดึงดูดความน่าสนใจว่า “ท่านหุตปิ้งปัง”

กลุ่มนิสิตทางเลือกใหม่ เป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อรองรับคณาจารย์หาเสียงเลือกตั้งในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารสโมสรนิสิต มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะการปราศรัยหาเสียง และเมื่อผลการเลือกตั้งออกมา ปรากฏว่ากลุ่มนี้ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด จึงได้เป็นคณะกรรมการบริหารสโมสรนิสิตประจำปีการศึกษา 2567 แต่ก็ได้เริ่มทำงานบริหารสโมสรนิสิตในช่วงที่ยังอยู่ในปีการศึกษา 2566

กลุ่มนิสิตชัยสิทธิ์ราช เป็นกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อรองรับคณาจารย์หาเสียงเลือกตั้งในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารสโมสรนิสิตเช่นเดียวกันตัวอย่างกิจกรรมอื่น ๆ ที่กลุ่มนี้จัดขึ้น คือการบริการชุมชน ด้วยการไปหาสีกำแพงและปรับปรุงห้องเรียนของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลศรีสุข ซึ่งตั้งอยู่ที่วัดโพธิ์ศรี ตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

กลุ่มนิสิตทางเลือกที่ดีที่สุด เป็นกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับกลุ่มนิสิตทางเลือกใหม่และกลุ่มนิสิตชัยสิทธิ์ราช กลุ่มนี้มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตรลดา ไชยะ ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตเป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม ตัวอย่างกิจกรรมอื่น ๆ ที่กลุ่มนี้จัดขึ้น คือการจัดกิจกรรมทบทวนบทเรียนให้นิสิตของหลักสูตรเพื่อให้พร้อมสำหรับการสอบ

ชมรม COPAG Band เป็นชมรมของนิสิตและบุคลากรสายสนับสนุนที่สนใจด้านการขับร้องและดนตรี แม้จะถูกจัดตั้งขึ้นมาหลายปีแล้ว แต่ชมรมนี้ก็ยังมีกิจกรรมนันทนาการอยู่อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเรื่อยมา ตัวอย่างกิจกรรมที่ชมรมนี้จัดขึ้นในปีการศึกษา 2566 ที่ได้แจ้งไว้ในรายการหลักฐานคือ 1) กิจกรรมเวทีคนมีฝัน ปลอ่ยพลังใจความสามารถ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2566 ที่ห้องประชุมบุญชนะ อตถากร (D-415) และ 2) กิจกรรมดนตรีในสวนซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2566 ที่ลานแปดเหลี่ยม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ชมรม COPAG News ชมรมนี้มีรองศาสตราจารย์วัชรวัตต์ อาริยะสิริโชติ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตเป็นที่ปรึกษาของชมรม เกิดจากการรวมตัวกันของนิสิตของหลักสูตรที่สนใจด้านการผลิตและเผยแพร่ข่าว โดยฝึกการผลิตข่าวในขั้นตอนต่าง ๆ เช่นถ่ายรูป บันทึกวิดีโอ ตัดต่อ และทำสำเนา ตัวอย่างที่อ้างไว้เป็นกิจกรรมที่นิสิตกลุ่มนี้ได้บันทึก ตัดต่อ และทำสำเนาข่าวส่งเทศบาลเมืองมหาสารคาม และกิจกรรมที่กลุ่มนี้ได้ไปผลิตข่าวในงานเปิดโลกกิจกรรมเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2566 ที่อาคารพลศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ชมรม COPAG CL and Sports เป็นการรวมกลุ่มของนิสิตในหลักสูตรที่สนใจกิจกรรมผู้นำเชียร์และกีฬา ชมรมนี้มีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตรลดา ไชยะ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตเป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม ในปีการศึกษา 2566 ได้จัดกิจกรรมฝึกซ้อมในการเชียร์ และได้เข้าร่วมแสดงกิจกรรมเชียร์ในการแข่งขันกีฬาราชพลุเกมส์ครั้งที่ 29 ซึ่งจัดขึ้นในช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

ชมรมสิงห์น้ำตลาลาสา เป็นชมรมที่ถูกจัดตั้งขึ้นมาเกือบ 10 ปีแล้ว แต่ยังมีกิจกรรมที่ทำงานบริการชุมชนอย่างสม่ำเสมอเรื่อยมา ในปีการศึกษา 2566 ชมรมนี้มีอาจารย์ทิพย์สุดา ญาณภริตัน อาจารย์ผู้สอน (อาจารย์ประจำ) ของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต เป็นที่ปรึกษาของชมรม ตัวอย่างกิจกรรมที่จัดคือกิจกรรมค่ายสิงห์น้ำตลาลาสาครั้งที่ 10 ซึ่งมีระยะเวลาจัดกิจกรรมนานถึง 3 วัน ระหว่างวันที่ 24-26 กุมภาพันธ์ 2567 ที่บ้านหนองไร่ ตำบลโคกสะอาด อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ

กลุ่มเสริมพลชนเพื่อสังคม เป็นกลุ่มที่มีการจัดตั้งขึ้นมาครบ 10 ปีแล้ว ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีกิจกรรมบ่อยและหลากหลายที่สุด กลุ่มนี้มีอาจารย์ธวัชชัย ป้องศรี อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตเป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม กิจกรรมที่ทำในปีการศึกษา 2566 นี้ที่ได้แจ้งไว้ในส่วนอื่นแล้วก็มีอยู่มากมาย เช่นการจัดเสวนาทาง

วิชาการหลายครั้ง การไปศึกษาดูงานหลายแห่ง และการลงพื้นที่เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ทำงานบริการชุมชนในลักษณะที่คล้ายคลึงกับชมรมสิงห์น้ำตกลาสาด้วย แต่กิจกรรมที่โดดเด่นมากจนเป็นข่าวทางสื่อมวลชนหรือสื่อออนไลน์บ่อยก็คือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแสดงจุดยืนทางการเมืองเพื่อปกป้องประชาธิปไตยและต่อต้านเผด็จการ การที่กลุ่มนิสิตของหลักสูตรทำกิจกรรมแล้วเป็นข่าวที่เผยแพร่ในวงกว้างก็ทำให้คนทั่วไปจำนวนมากได้รู้จักหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยการเมืองการปกครองด้วย

กิจกรรมของกลุ่ม/ชมรมต่าง ๆ ที่กล่าวถึงข้างต้น ล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมที่เอื้อต่อการได้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นมาจากการเรียนในชั้นเรียนทั้งสิ้น กิจกรรมออกค่ายของชมรมสิงห์น้ำตกลาสาและกลุ่มเสริมมวลชนเพื่อสังคมก็ได้พิสูจน์ให้เห็นว่านิสิตของหลักสูตรที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาทั้งของมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ว่า “พหุ ฺพนฺ โท ชิเว ผู้มีปัญญาพึงเป็นอยู่เพื่อมหาชน” และปรัชญาของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต “รัฐศาสตร์บูรณาการเชื่อมโยงอีสานและสังคมโลก”

รายการหลักฐาน

- 6.4-01: โครงการ/กิจกรรมที่พัฒนาทักษะทางวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ และบุคลิกภาพของนิสิต
- 6.4-02: โครงการ/กิจกรรมการแข่งขันและการประกวดของนิสิต
- 6.4-03: ช่องทางการติดต่อบุคลากรงานพัฒนานิสิตและตัวอย่างการประชาสัมพันธ์ให้นิสิตทราบหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับทุน กยศ. ปีการศึกษา 2566
- 6.4-04: ตัวอย่างการประชาสัมพันธ์ให้นิสิตสมัครเพื่อพิจารณาคัดเลือกรับทุนการศึกษาและตัวอย่างประกาศรายชื่อนิสิตที่ได้รับทุนการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2566
- 6.4-05: ทุนสนับสนุนนิสิตระดับปริญญาตรีเพื่อการจัดโครงการ ประจำปีการศึกษา 2566
- 6.4-06: ระเบียบการฝึกงาน
- 6.4-07: ตัวอย่างการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ โดยฝ่ายพัฒนานิสิต
- 6.4-08: เพลสโมสรมนินิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง และตัวอย่างของกิจกรรมที่สโมสรมนินิสิตได้ทำหรือช่วยประชาสัมพันธ์
- 6.4-09: สโมสรมนินิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองและนายกสโมสรมนินิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ได้รับรางวัลช่อราชพฤกษ์ ประจำปีการศึกษา 2566
- 6.4-10: กลุ่มและชมรมต่าง ๆ ของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง และตัวอย่างกิจกรรมที่กลุ่ม/ชมรมจัด

6.5 The competences of the support staff rendering student services are shown to be identified for recruitment and deployment. These competences are shown to be evaluated to ensure their continued relevance to stakeholders needs. Roles and relationships are shown to be well-defined to ensure smooth delivery of the services.

ผู้บริหารของวิทยาลัยการเมืองการปกครองจะมีการชี้แจงและมอบนโยบายในการขับเคลื่อนวิทยาลัยแก่บุคลากรสายสนับสนุนในช่วงต้นก่อนเปิดภาคเรียนในแต่ละภาคเรียนเพื่อให้บุคลากรสายสนับสนุนได้นำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งหน้าที่ของตน รวมทั้งบุคลากรสายสนับสนุนแต่ละคนจะมีการทำข้อตกลงและกำหนดค่าเป้าหมายของการปฏิบัติงานตามแบบการประเมินภาระงานตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้จะมีการประเมินผลการปฏิบัติงานปีละ 2 รอบในทุก ๆ 6 เดือน โดยบุคลากรสายสนับสนุนจะได้รับการประเมินในเบื้องต้นจากหัวหน้าสำนักงานเลขานุการวิทยาลัยแล้วจึงนำเสนอต่อคณบดีทำการประเมินอีกครั้ง เมื่อคณบดีในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดของวิทยาลัยทำการประเมินแล้วจะถูกส่งผลการประเมินโดยคณะกรรมการกลั่นกรองผลการประเมินอีกครั้งก่อนส่งผลประเมินไปยังคณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัย (ก.บ.ม.) เป็นผู้พิจารณาผลการประเมินในขั้นสุดท้าย โดยเมื่อ ก.บ.ม.พิจารณาให้ความเห็นชอบผลการประเมินแล้ววิทยาลัยการเมืองการปกครองจะประกาศรายชื่อบุคลากรในสังกัดที่มีผลการประเมินในระดับดีมากและดีเด่นต่อสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของวิทยาลัย นอกจากนี้วิทยาลัยยังได้มีการกำหนดแผนพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนด้วย

นอกจากนั้นในการให้บริการของบุคลากรสายสนับสนุนนั้นวิทยาลัยยังได้จัดทำระบบออนไลน์ในการให้บริการ อาทิ ระบบสารสนเทศออนไลน์ มคอ.3 และ มคอ.5 ระบบสารสนเทศการประเมินภาระงานการปฏิบัติราชการและการรายงานภาระงานขั้นต่ำของบุคลากร ตลอดจนวิทยาลัยได้กำหนดให้บุคลากรสายสนับสนุนจัดทำผังงาน (Flowchart) ซึ่งระบุ ถึงขั้นตอนและกระบวนการทำงาน การเชื่อมโยงของกระบวนการทำงาน สายการบังคับบัญชาของกระบวนการทำงาน รวมทั้งระยะเวลาเพื่อกำหนดมาตรฐานเวลาให้บริการที่มีความชัดเจนโดยผ่านความเห็นชอบของคณบดี ทั้งนี้ผังงาน (Flowchart) ของส่วนงานต่าง ๆ ของบุคลากรสายสนับสนุนได้มีการจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงานและเผยแพร่ในเว็บไซต์ของวิทยาลัยฯ เพื่อให้นิสิตและผู้รับบริการได้รับทราบโดยทั่วกัน

ตลอดจนคณาจารย์และนิสิตยังสามารถสะท้อนความพึงพอใจในการให้บริการของบุคลากรสายสนับสนุนผ่านการตอบแบบสำรวจความพึงพอใจที่จัดทำโดยฝ่ายวิชาการในประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรสายสนับสนุนสามารถนำไปปรับปรุงการให้บริการที่มีประสิทธิภาพต่อไป

รายการหลักฐาน

- 6.5-01: คำสั่งวิทยาลัยการเมืองการปกครอง เรื่อง การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติหน้าที่แทนกัน
- 6.5-02: ประกาศวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรื่อง ผลประเมินการปฏิบัติราชการของข้าราชการและพนักงาน
- 6.5-03: แผนพัฒนาบุคลากร ปีงบประมาณ 2567
- 6.5-04: คู่มือการปฏิบัติงานในการให้บริการของบุคลากรสายสนับสนุน
- 6.5-05: ระบบสารสนเทศออนไลน์ มคอ.3 และ มคอ.5
- 6.5-06: ระบบสารสนเทศออนไลน์การประเมินภาระงานการปฏิบัติราชการฯ ของบุคลากร

6.6 Student support services are shown to be subjected to evaluation, benchmarking, and enhancement.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ดำเนินงานด้านระบบสนับสนุนการเรียนการสอน และทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนิสิตให้มีประสิทธิภาพ โดยทุกปีการศึกษาจะมีการประเมินความพึงพอใจของนิสิตเพื่อวัดระดับความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงระบบสนับสนุนการเรียนของนิสิต

สำหรับระบบสนับสนุนการเรียนการสอนและทรัพยากร ในปีการศึกษา 2566 พบว่าความพึงพอใจของนิสิตต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่สำนักเลขานุการวิทยาลัยการเมืองการปกครองอยู่ในระดับมาก (3.94) โดยด้านคุณภาพการให้บริการได้คะแนนสูงสุด ความพึงพอใจต่อการให้คำปรึกษาและการบริการข้อมูลข่าวสารแก่นิสิตอยู่ในระดับมาก (4.02) โดยความพึงพอใจด้านการให้คำปรึกษาและด้านการบริการข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับสูงสุดเท่ากัน ความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก (3.89) รองลงมา คือ ความพึงพอใจความพึงพอใจด้านห้องสมุด หนังสือ ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ อยู่ในระดับมาก (3.87) และลำดับที่สาม คือ ความพึงพอใจด้านสื่อ/เอกสารและอุปกรณ์การเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก (3.81) ข้อเสนอแนะ ได้แก่ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในห้องสมุด การบริการของเจ้าหน้าที่และการขอสนับสนุนซิม Internet อย่างต่อเนื่อง ในปี 2567

ทั้งนี้ การสนับสนุนการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของนิสิตในหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ยังมีอีกหลายด้าน ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตต่อระบบการสนับสนุนการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2562-2566) ปรากฏตามตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 6.6.1 ความพึงพอใจของนิสิตในหลักสูตรฯ ที่มีต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในแต่ละด้าน ประจำปีการศึกษา 2562 - 2566

ความพึงพอใจ	2562	2563	2564	2565	2566
1. ความพึงพอใจต่อการรับนิสิตและการส่งเสริมและพัฒนานิสิต หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านการรับนิสิต (องค์ 6.1 ระบบการรับเข้า)	N/A	3.52	4.11	3.93	3.70
2. ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (องค์ 6.2 ระบบการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้)	N/A	N/A	3.94	3.93	3.89
2.1. ความพึงพอใจด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการ	N/A	N/A	3.90	3.88	3.89

ความพึงพอใจ	2562	2563	2564	2565	2566
2.2. ความพึงพอใจด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	N/A	N/A	3.93	3.92	3.93
2.3. ความพึงพอใจด้านคุณภาพการให้บริการ	N/A	N/A	4.00	3.99	4.00
3. ความพึงพอใจของนิสิตต่ออาจารย์ที่ ปรึกษา (องค์ 6.3 ระบบอาจารย์ที่ ปรึกษา)	4.25 (เทอม 1) 4.55 (เทอม 2)	4.28 (เทอม 1) 4.41 (เทอม 2)	4.54 (เทอม 1) 4.65 (เทอม 2)	4.68 (เทอม 1) 4.22 (เทอม 2)	4.31 (เทอม 1) 4.26 (เทอม 2)
4. ความพึงพอใจของนิสิตต่อกิจกรรมเสริม หลักสูตร การส่งเสริมและพัฒนานิสิต (กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพของนิสิต) (องค์ 6.4 ระบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร)	-	3.52	4.07	3.97	3.75

ทั้งนี้ ในปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยการเมืองการปกครองดำเนินการปรับปรุงสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ดังนี้

1. ปรับปรุงห้องประชุม เพิ่มโทรทัศน์แบบ Smart TV จำนวน 6 เครื่อง
2. เพิ่มกระดานไวท์บอร์ดสำหรับห้องเรียนขนาด 120*240 ซม จำนวน 2 ชุด และ ขนาด 70*80 ซม.

จำนวน 7 ชุด

3. เปลี่ยนเก้าอี้สำหรับผู้สอน เก้าอี้สำหรับนิสิต จำนวน 116 ตัว และโต๊ะเรียนสำหรับนิสิต จำนวน 60 ตัว
4. ปรับปรุงห้องน้ำอาคารเรียน ชั้น 3 และชั้น 4 สำหรับนิสิตและบุคลากร

รายการหลักฐาน

- 6.6-01: แบบประเมินความพึงพอใจต่อการรับนิสิตและการส่งเสริมและพัฒนานิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2566
- 6.6-02: แบบประเมินความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2566
- 6.6-03: รายงานผลการดำเนินงานโครงการอาจารย์ที่ปรึกษาพบนิสิต ปีการศึกษา 2566
- 6.6-04: แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แหล่งงบประมาณ :: งบประมาณเงินรายได้

เกณฑ์คุณภาพที่ 7 สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน (Facilities and Infrastructure)

ผลการประเมินตนเอง

เกณฑ์	ผลการประเมินตนเอง						
	1	2	3	4	5	6	7
7.1 The physical resources to deliver the curriculum, including equipment, material, and information technology, are shown to be sufficient.				✓			
7.2 The laboratories and equipment are shown to be up-to-date, readily available, and effectively deployed.				✓			
7.3 A digital library is shown to be set-up, in keeping with progress in information and communication technology.				✓			
7.4 The information technology systems are shown to be set up to meet the needs of staff and students.				✓			
7.5 The university is shown to provide a highly accessible computer and network infrastructure that enables the campus community to fully exploit information technology for teaching, research, service, and administration.				✓			
7.6 The environmental, health, and safety standards and access for people with special needs are shown to be defined and implemented.				✓			
7.7 The university is shown to provide a physical, social, and psychological environment that is conducive for education, research, and personal wellbeing.				✓			
7.8 The competences of the support staff rendering services related to facilities are shown to be identified and evaluated to ensure that their skills remain relevant to stakeholder needs.				✓			
7.9 The quality of the facilities (library, laboratory, IT, and student services) are shown to be subjected to evaluation and enhancement.				✓			
ผลการประเมินตนเอง (ภาพรวมของเกณฑ์คุณภาพ ระดับ 1 - 7)				✓			

ผลการดำเนินงาน

7.1 The physical resources to deliver the curriculum, including equipment, material, and information technology, are shown to be sufficient.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง บริหารจัดการทรัพยากรกายภาพด้านอาคารสถานที่เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยมีอาคารเรียนรวมจำนวน 1 หลัง ประกอบด้วยห้องบรรยายจำนวน 14 ห้อง (ทั้งขนาด 50 คน 70 คน 90 คน 120 คน 154 คน 225 คน 322 คน 390 คน) ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง (ขนาด 80 คน) และมีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการจัดการเรียนการสอนประจำห้อง เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องโปรเจคเตอร์ เครื่องฉายทึบแสง ไมโครโฟน ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอน ระบบสัญญาณเครือข่ายไร้สาย ห้องสมุด เป็นต้น โดยมีงานสื่อสารองค์การเป็นผู้รับผิดชอบในการวางแผนการจัดซื้อโสตทัศนูปกรณ์สำหรับห้องบรรยายทั้งหมด พร้อมทั้งดูแลให้อุปกรณ์มีความเพียงพอและทันสมัย มีการตรวจสอบสภาพการใช้งานของอุปกรณ์ สภาพของเครื่อง รวมถึงการสำรวจความต้องการของผู้ใช้งาน (แบบไม่เป็นทางการ) เพื่อวางแผนการจัดซื้ออุปกรณ์ที่เหมาะสมรองรับการเรียนการสอนของหลักสูตร

ก่อนเปิดภาคการศึกษาเจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบอุปกรณ์ เพื่อเก็บข้อมูลปัญหาในการใช้อุปกรณ์และหากอุปกรณ์มีข้อบกพร่องหรือเสียหายจะดำเนินการแก้ไขให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ หากไม่สามารถแก้ไขได้จะดำเนินการนำอุปกรณ์สำรองมาติดตั้งเพื่อแก้ไขปัญหาให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรณีอาจารย์ผู้สอนพบเจอปัญหาในห้องบรรยายสามารถแจ้งปัญหาการใช้งานอุปกรณ์ หรือขอสนับสนุนอุปกรณ์เพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษผ่านกลุ่ม Facebook Chat : COPAG Staff ซึ่งในกลุ่มดังกล่าวประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (งานสื่อสารองค์การ งานอาคารและสถานที่) หรือกรณีเร่งด่วนสามารถแจ้งปัญหาผ่านทางเบอร์โทรศัพท์ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตามคู่มือวิธีใช้งานโสตทัศนูปกรณ์ภายในห้องเรียนได้อีกช่องทางหนึ่ง เมื่ออาจารย์ผู้สอนพบปัญหาสามารถสอบถามหรือขอความช่วยเหลือได้ทันที เมื่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบปัญหาจะช่วยแนะนำหรือดำเนินการแก้ไขในเบื้องต้น หรือประสานงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและแก้ไขต่อไป ตัวอย่างเหตุการณ์ที่พบเจอ เช่น ขอเปลี่ยนแบตเตอรี่ไมโครโฟน ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขัดข้อง โปรเจคเตอร์ไม่เชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ เครื่องปรับอากาศมีปัญหา ไฟฟ้าตกหรือดับ หรือเก้าอี้ห้องชำรุด เป็นต้น

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) วิทยาลัยการเมืองการปกครองได้จัดเตรียมห้องเรียนออนไลน์ไว้ทุกห้อง ติดตั้งอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เช่น กล้องเว็บแคม ไมโครโฟน และหูฟัง เพื่อให้การสอนออนไลน์เป็นทางเลือกในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มโอกาสในการมีปฏิสัมพันธ์ การทำกิจกรรมที่สะดวกมากยิ่งขึ้น

ทุกสิ้นปีการศึกษา งานวิชาการจะดำเนินการจัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินถึงคุณภาพการให้บริการประจำปี พร้อมจัดทำรายงานนำเสนอผู้บริหาร คณะกรรมการประจำวิทยาลัยฯ เพื่อพิจารณา และนำข้อมูลผลความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการมาจัดทำแผนการปรับปรุงผลการดำเนินงานในปีถัดไป โดยปีการศึกษา 2566 ผลการจัดทำแบบสอบถามเพื่อสำรวจความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อาคารเรียนวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นิสิตในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับคะแนน 3.86 (จากคะแนนเต็ม 5)

ตารางที่ 7.1.1 ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2563 - 2566

หลักสูตร	ความพึงพอใจ (นิสิต)			
	2563	2564	2565	2566
รัฐศาสตรบัณฑิต	3.07	3.87	3.83	3.86

รายการหลักฐาน

- 7.1-01: รายงานความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2566

7.2 The laboratories and equipment are shown to be up-to-date, readily available, and effectively deployed.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต เป็นหลักสูตรทางการเมืองการปกครอง การบริหาร และการเมืองโลก เพื่อเตรียมคนเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในระดับท้องถิ่น ประเทศ และประชาคมโลก ในส่วนของห้องปฏิบัติการของหลักสูตรจึงอยู่ในลักษณะห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เพื่อให้คอมพิวเตอร์ภายในห้องปฏิบัติการมีความทันสมัยรองรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี วิทยาลัยการเมืองการปกครองจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์สำหรับห้องปฏิบัติการผ่านการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยมีการปรับเปลี่ยนเครื่องคอมพิวเตอร์ใหม่รวมไปถึงคอมพิวเตอร์รุ่นเก่าที่มีการเสื่อมสภาพไป (คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ) ในปีการศึกษา 2566 ได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนคอมพิวเตอร์ให้เป็นรุ่นใหม่ (รุ่นปัจจุบันล่าสุด) ให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของนิสิต ในรอบการจัดซื้อจัดจ้างครั้งนี้ วิทยาลัยฯ ได้จัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการเรียนการสอนในห้องปฏิบัติการ จำนวน 1 ห้อง 50 เครื่อง ที่มีสมรรถนะเพียงพอและพร้อมสำหรับศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนิสิต

เพื่อเสริมความสามารถในการบริหารจัดการ เพิ่มความคุ้มค่าและเพิ่มความปลอดภัยในการใช้งานและห้องเรียนมีคอมพิวเตอร์สำหรับให้อาจารย์ใช้ในการสอนทุกห้อง สำหรับการวางแผนการทำงานในแต่ละภาคการศึกษา บุคลากรงานสื่อสารองค์การจะมีการตรวจสอบคอมพิวเตอร์เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนการสอน หากอุปกรณ์มีข้อบกพร่องหรือเสียหายจะดำเนินการแก้ไขให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ หากไม่สามารถแก้ไขได้จะดำเนินการนำอุปกรณ์สำรองมาติดตั้งเพื่อแก้ไขปัญหาให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหากคอมพิวเตอร์เป็นรุ่นเก่าก็จะดำเนินการจัดตั้งงบประมาณเพื่อจัดหาคอมพิวเตอร์ใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสำหรับการใช้งานได้ดียิ่งขึ้น

ผลการสำรวจความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในด้านความพึงพอใจอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม พบว่า นิสิตในหลักสูตรมีความพึงพอใจต่อขนาดห้องเรียนมีความเหมาะสม และมีอุปกรณ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ คอมพิวเตอร์มีความทันสมัย และเพียงพอกับจำนวนผู้เรียนอยู่ในระดับคะแนน 3.91 (จากคะแนนเต็ม 5.00 คะแนน) เมื่อเทียบความพึงพอใจจากปีการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าระดับคะแนนความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในด้านความพึงพอใจอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมสะท้อนถึงคุณภาพของอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการที่ดีขึ้น

ตารางที่ 7.2.1 ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ในด้านความพึงพอใจอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ปีการศึกษา 2563 - 2566

หลักสูตร	ความพึงพอใจ (นิต)			
	2563	2564	2565	2566
รัฐศาสตรบัณฑิต	2.80	N/A	3.06	3.91

รายการหลักฐาน

- 7.2-01: รายงานความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2566
- 7.2-02: ทะเบียนคัมภีรหมายเลขครุภัณฑ์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
- 7.2-03: ระบบการจองห้องเรียนและห้องประชุม พร้อมอุปกรณ์
<https://copag.msu.ac.th/roombook>

7.3 A digital library is shown to be set-up, in keeping with progress in information and communication technology.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ดำเนินการพัฒนาห้องสมุดเพื่อเป็นห้องสมุดดิจิทัล ผ่านการกำหนดเป้าหมายในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบดิจิทัล E-book, E-journal ทั้งในระดับห้องสมุดเองและการพัฒนาการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับระบบกับห้องสมุดมหาวิทยาลัย (สำนักวิทยบริการ) วิทยาลัยการเมืองการปกครองมีการประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์เสนอแนะหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอน

ในปีการศึกษา 2566 ห้องสมุดวิทยาลัยการเมืองการปกครองได้ให้บริการฐานข้อมูล E-book จากระบบ CU-eLibrary ประกอบไปด้วย E-book ลิขสิทธิ์ จำนวน 81 รายการ และ E-book เผยแพร่ฟรี จำนวน 1,494 รายการ นอกจากนี้ห้องสมุดมีระบบบริการออนไลน์ต่าง ๆ เช่น การจองห้องประชุมย่อยสำหรับการติวหนังสือ การทำงานกลุ่ม เป็นต้น ผ่านระบบออนไลน์ Google Forms การให้คำปรึกษาในการค้นคว้าวิจัยผ่านระบบออนไลน์ HOT LINE ถามตอบ เป็นการช่วยสนับสนุนการสืบค้นข้อมูลการเรียนการสอนและการวิจัยที่มีความสะดวกมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ผลการสำรวจความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจในด้านในด้านความพึงพอใจห้องสมุด หนังสือ ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ อยู่ในระดับคะแนน 3.87 (จากคะแนนเต็ม 5.00 คะแนน) สะท้อนถึงความพึงพอใจที่ลดลงจากปี 2565 เนื่องจากห้องสมุดปล่อยให้ นิสิตพูดคุยกันเสียงดังในการเข้ามาใช้บริการ ดังนั้นห้องสมุดได้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาการให้บริการห้องสมุดที่มีคุณภาพทั้งในด้านสารสนเทศและบรรยากาศที่เหมาะสมแก่การอ่านหนังสือและค้นคว้าหาความรู้

ตารางที่ 7.3.1 ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ในด้านความพึงพอใจห้องสมุด หนังสือ ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ ปีการศึกษา 2563 - 2566

หลักสูตร	ความพึงพอใจ (นิสิต)			
	2563	2564	2565	2566
รัฐศาสตรบัณฑิต	N/A	3.90	3.89	3.87

รายการหลักฐาน

- 7.3-01: รายงานความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ในด้านความพึงพอใจห้องสมุด หนังสือ ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ ประจำปีการศึกษา 2566
- 7.3-02: แบบสรุปรายงานจำนวน E-book
<https://copag.msu.ac.th/copaglibrary/img/pdf.pdf>
- 7.3-03: ช่องทางการเสนอแนะหนังสือและทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุด
<https://forms.gle/enw64XZvaqWQ23G7>
- 7.3-04: ช่องทางการให้บริการห้องสมุด <https://copag.msu.ac.th/copaglibrary>

7.4 The information technology systems are shown to be set up to meet the needs of staff and students.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรและนิสิต ภายใต้การบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแบบรวมทั้งมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัย

การพัฒนาระบบสารสนเทศต่าง ๆ สำนักคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยทำหน้าที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนหลักด้านการพัฒนาและให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหลักเพื่อขับเคลื่อนพันธกิจต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ส่วนของการตรวจสอบข้อมูลว่ามีความถูกต้องสมบูรณ์เชื่อถือได้และเป็นปัจจุบันจะเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานตามภาระงานนั้น ๆ เช่น ระบบสารสนเทศทางการทะเบียนของนิสิตรับผิดชอบโดยกองทะเบียนและประมวลผล ระบบสถิติบุคลากรรับผิดชอบโดยกองการเจ้าหน้าที่ เป็นต้น โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบจะเป็นผู้กรอกข้อมูลนำเข้า ตลอดจนการตรวจทานข้อมูลนั้น ๆ ในปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยฯ มีการปรับปรุงพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการทำงานของบุคลากร ตอบสนองความต้องการของนิสิตและผู้ใช้บริการอย่างต่อเนื่อง เช่น ระบบการนิเทศฝึกงานนิสิต ระบบจองห้องเรียน รวมทั้งการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของบุคลากร เช่น ระบบจองรถ ระบบการส่งเอกสาร มคอ.3 และ มคอ.5 ระบบการเบิกพัสดุประจำสัปดาห์ เป็นต้น

2. ด้านซอฟต์แวร์สำหรับการจัดการเรียนการสอน

ด้านซอฟต์แวร์สำหรับการจัดการเรียนการสอน งานสื่อสารองค์กรวิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการติดตั้งโปรแกรมพื้นฐานในการใช้งานไว้ให้แก่อาจารย์ผู้สอนสำหรับห้องบรรยายและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ยกเว้นโปรแกรมพิเศษที่อาจารย์ผู้สอนมีความประสงค์จึงจะมีการติดตั้งเพิ่มเติมให้ตามคำร้องขอ ทั้งนี้ก่อนเจ้าหน้าที่จะทำการลงติดตั้งโปรแกรมอาจารย์ผู้สอนสามารถมาทดสอบการใช้งานเพื่อลดปัญหาการใช้งานและรุ่นไม่ตรงกันและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน ส่งผลให้การดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนสูงสุด

รายการหลักฐาน

- 7.4-01: รายชื่อระบบสารสนเทศที่ได้รับการพัฒนาในปีการศึกษา 2566
- ระบบการนิเทศฝึกงานนิสิต <https://copag.msu.ac.th/intership>
 - ระบบจองห้องเรียน <https://copag.msu.ac.th/roombook>
 - ระบบจองรถ <https://copag.msu.ac.th/carbook>
 - ระบบการส่งเอกสาร มคอ.3 และ มคอ.5 <https://copag.msu.ac.th/tqf/login.php>
 - ระบบการเบิกพัสดุประจำสัปดาห์ <https://forms.gle/m2C2f7tZC3j8cgBeA>
- 7.4-02: รายชื่อโปรแกรมพื้นฐานสำหรับห้องบรรยายและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

7.5 The university is shown to provide a highly accessible computer and network infrastructure that enables the campus community to fully exploit information technology for teaching, research, service, and administration.

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มีการรับฟังข้อมูลความต้องการของอาจารย์ผู้สอนและบุคลากรสายสนับสนุนผ่านการสำรวจ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ รวมถึงเพื่อให้ตรงความต้องการของผู้ใช้งานทั้งในส่วนของอาจารย์ประจำหลักสูตร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์สามารถพร้อมใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความทันสมัยในการเปลี่ยนแปลงไปของเทคโนโลยีในอนาคต

ด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายไร้สาย (MSU-Net) เพื่อตอบสนองความต้องการของนิสิตภายในวิทยาลัยฯ ผ่านการออกแบบและติดตั้งโดยเลือกอุปกรณ์ที่มีความปลอดภัยในการใช้งานและมีสัญญาณครอบคลุมทุกพื้นที่ที่สำคัญภายในอาคาร โดยผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้ทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง สำหรับการเข้าใช้งานระบบเครือข่ายไร้สาย (MSU-Net) รองรับความปลอดภัยโดยผู้ใช้งานจะต้องใช้ Username/Password ตามบัญชีรายชื่อ MSU Authentication เท่านั้น ทั้งนี้ในส่วนของการวางแผนพัฒนาระบบเครือข่ายไร้สายสำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้งานของผู้ใช้งานในแต่ละจุด ตรวจสอบประเมินผล ปักจ้ยปัญหาอื่น ๆ ที่มีผลต่อการใช้งานระบบเครือข่ายไร้สายผ่านระบบบริหารจัดการระบบเครือข่ายไร้สาย และระบบมอนิเตอร์การใช้งานระบบเครือข่ายและสรุปปัญหาจากข้อมูล การแจ้งซ่อมผ่านระบบ ccservice@msu.ac.th หรือหากพบปัญหาจุดเชื่อมต่อสัญญาณงาน องค์การสื่อสารวิทยาลัยฯ จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสำนักงานคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัย

วิทยาลัยฯ ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์ จำนวน 40 จุด ครอบคลุมทุกพื้นที่ภายในอาคารเพื่อรองรับการใช้งานและความต้องการของผู้ใช้บริการด้านระบบเครือข่ายไร้สายที่เพิ่มขึ้น ทั้งจากการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ การให้บริการออนไลน์ และการให้บริการในรูปแบบกิจกรรมออนไลน์ต่าง ๆ

รายการหลักฐาน

7.5-01: แผนการจัดซื้อครุภัณฑ์ โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและอุปกรณ์ประกอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2568

7.6 The environmental, health, and safety standards and access for people with special needs are shown to be defined and implemented.

ระบบการดูแลและรักษาสุขภาพ ระบบรักษาความปลอดภัยของบุคลากรและนิสิต และการช่วยเหลือบุคคลที่มีความต้องการเป็นพิเศษเป็นการบริหารจัดการแบบรวมของมหาวิทยาลัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการรักษาสุขภาพ

- 1) การรักษาพยาบาลเบื้องต้น หากเกิดเหตุกรณีฉุกเฉิน วิทยาลัยฯ ประสานงานกับงานสวัสดิภาพนิสิต มหาวิทยาลัย เพื่อส่งต่อผู้ป่วยในกรณีผู้ป่วยฉุกเฉินไปยังโรงพยาบาลสุทธาเวช คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
- 2) บริการด้านสุขภาพ (หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ) โดยกำหนดนโยบายให้นิสิตดำเนินการลงทะเบียนสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (บัตรทอง) กับโรงพยาบาลสุทธาเวช คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เพื่อสะดวกในการรักษาพยาบาล และ
- 3) บริการด้านประกันอุบัติเหตุ โดยมหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายการจัดทำประกันสุขภาพและอุบัติเหตุส่วนบุคคลสำหรับนิสิตทุกคนภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งนิสิตสามารถประสานงานเพื่อขอรับบริการในกรณีประสบอุบัติเหตุได้จากงานสวัสดิภาพนิสิต

การดูแลนิสิตมีการประสานงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ฝ่ายสวัสดิภาพนิสิตและเจ้าหน้าที่ฝ่ายที่เกี่ยวข้องภายในคณะ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแจ้งข่าวความเจ็บป่วย การดูแลอาการ และการเยี่ยมไข้ของนิสิต ทำให้นิสิตรู้สึกถึงความปลอดภัยในการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย

ด้านการรักษาความปลอดภัย

ด้านการรักษาความปลอดภัย วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มีการวางแผนความปลอดภัยและระบบกล้องวงจรปิดภายในอาคาร ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดระบบการรักษาความปลอดภัยออกเป็น 3 ด้านหลัก ๆ ได้แก่

1. ระบบกล้องวงจรปิด (CCTV) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง นำระบบกล้องวงจรปิด (CCTV) ซึ่งเป็นระบบทางด้านความปลอดภัยสำหรับฝ้าระวังและบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในบริเวณพื้นที่อาคารรวมถึงจุดต่าง ๆ ที่สำคัญไม่ว่าจะเป็นทางเข้า-ออก บริเวณลานจอดรถจักรยานยนต์ของนิสิต เป็นต้น โดยเลือกใช้งานระบบกล้องวงจรปิดและการบันทึกข้อมูลเป็นระบบแบบ IP ใช้งานผ่านระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัย ด้านการวางแผนติดตั้งกล้องวงจรปิดมีการดำเนินการสำรวจพื้นที่ใช้งานที่มีความจำเป็นด้านความปลอดภัยเพื่อจัดทำแผนของงบประมาณประจำปีและเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีแล้วจะดำเนินการติดตั้งให้เรียบร้อยตามแผนที่กำหนด มีการตรวจสอบระบบกล้องวงจรปิดเดิมถึงประสิทธิภาพการทำงานตลอดจนเส้นทางการติดตั้งกล้องวงจรปิดเพื่อประเมินสถานการณ์ ในปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยฯ ดำเนินการติดตั้งกล้องวงจรปิดครอบคลุมความต้องการรับบริการที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ หากอาจารย์ บุคลากร และนิสิต ต้องการข้อมูลบันทึกภาพจากกล้องวงจรปิด สามารถร้องขอข้อมูลมายังงานสื่อสารและองค์การ ตามหลักเกณฑ์การขอข้อมูลภาพหรือการบันทึกภาพจากกล้องวงจรปิด (CCTV) ที่วิทยาลัยฯ กำหนดและตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยฯ ดำเนินการติดตั้งกล้องวงจรปิดเพิ่มจำนวน 30 จุด รวมทั้งหมด 80 จุด เพื่อให้ครอบคลุมความต้องการรับบริการที่เพิ่มขึ้น

2. เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เป็นการบริหารจัดการแบบรวมของมหาวิทยาลัยในการทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้กับชีวิต ทรัพย์สิน และอำนวยความสะดวกในด้านการจราจรภายในมหาวิทยาลัย โดยจัดตารางเวรเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมาประจำจุดต่าง ๆ ที่สำคัญภายในมหาวิทยาลัย เช่น คณะ หน่วยงาน และหอพัก เป็น

ต้น นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยแล้วระบบแสงส่องสว่างภายในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะรอบอาคารวิทยาลัยการเมืองการปกครองช่วยให้นิสิตและบุคลากรมีความปลอดภัยเพิ่มขึ้น

3. การชักซ้อมการใช้อุปกรณ์ดับเพลิงและหนีภัย วิทยาลัยฯ กำหนดแผนการฝึกซ้อมการใช้อุปกรณ์ดับเพลิงและหนีภัยทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติให้กับอาจารย์ บุคลากร และนิสิต เป็นประจำทุกปี รวมทั้งตรวจสอบอุปกรณ์ดับเพลิง ระบบปั้มนดับเพลิงให้มีความพร้อมในการใช้งานเพื่อความปลอดภัยตามรอบระยะเวลาที่กำหนด

ด้านความช่วยเหลือต่อบุคคลที่มีความต้องการเป็นพิเศษ

ในปีการศึกษา 2566 ไม่มีนิสิตกลุ่มที่ต้องการความดูแลเป็นพิเศษ (special needs) ในหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต เล็งเห็นต้องการดูแลของนิสิตกลุ่มที่มีความต้องการดูแลเป็นพิเศษ จึงได้มีการจัดทำแบบสำรวจความต้องการกับนิสิตปัจจุบันในปีการศึกษา 2566 (Google Forms) ผ่านทางเพจเฟซบุ๊กวิทยาลัยการเมืองการปกครอง

รายการหลักฐาน

- 7.6-01: ขั้นตอนการเปิดคำรักษาพยาบาล งานสวัสดิภาพนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 7.6-02: แบบเรียกร้องเงินช่วยเหลือกองทุนสวัสดิภาพนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 7.6-03: ประกาศ เรื่อง นโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2565
- 7.6-04: เพจเฟซบุ๊ก “งานสวัสดิภาพนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม”
https://www.facebook.com/SWATDIPAPNISIT?locale=th_TH
- 7.6-05: โครงการสัมมนา เรื่อง การอบรมด้านอัคคีภัยเบื้องต้น และแผนอพยพหนีไฟ แก่บุคลากร นิสิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 7.6-06: แบบสำรวจจำนวนนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง “ที่มีความถนัดซ้าย” และ “ที่มีสภาพร่างกายใหญ่” เพื่อประกอบการจัดซื้อครุภัณฑ์สำหรับนิสิต

7.7 The university is shown to provide a physical, social, and psychological environment that is conducive for education, research, and personal wellbeing.

การจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกและการจัดสภาพแวดล้อมทั้งด้านกายภาพ ด้านสังคม และจิตวิทยาที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิต กิจกรรมการเรียนการสอนและการพักผ่อนหย่อนใจสำหรับนิสิตและบุคลากรในวิทยาลัยการเมืองการปกครอง เป็นการบริหารจัดการทั้งในส่วนบุคคลและแบบรวมของมหาวิทยาลัย โดยมีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

การบริหารจัดการหอพักนิสิตภายในมหาวิทยาลัย

งานหอพักนิสิต ได้มีการจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นิสิตเพื่อการเรียนและที่พักอาศัยที่มีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด ได้รู้จักการใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม ฝึกให้นิสิตรู้จักดูแลตนเอง ช่วยเหลือบุคคลอื่น และรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมเพื่อนในหอพักได้ โดยมหาวิทยาลัยมีนโยบายให้นิสิตชั้นปีที่ 1 พักอยู่ในหอพัก ในบริเวณหอพักมีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ในการใช้ชีวิตในหอพักนิสิตรวมถึงการดูแลสุขภาพเรียบร้อยภายในหอพักผ่านการจัดเจ้าหน้าที่ประจำหอพักนิสิต เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำทุกอาคาร การติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดในพื้นที่สำคัญ พร้อมกำหนดระยะเวลาการเปิด-ปิดหอพักนิสิต เพื่อเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยอีกทางหนึ่ง ด้านการดูแลนิสิตในหอพักเป็นการดำเนินการของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีเจ้าหน้าที่หอพัก และกรรมการหอพักนิสิต เพื่อร่วมกันวางแผนจัดการและบริหารหอพักให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีการตรวจเยี่ยมนิสิตในหอพัก รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นและเพื่อนำความคิดเห็นของนิสิตมาปรับปรุงการให้บริการหอพักนิสิตให้เกิดการพัฒนาทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกและการจัดบริการที่ตอบโจทย์ความต้องการของนิสิตเพิ่มขึ้น

การให้บริการศูนย์กีฬา

กลุ่มงานกีฬาและนันทนาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคามดำเนินการบริหารจัดการเพื่อสร้างเสริมสุขภาพและส่งเสริมการออกกำลังกายของนิสิต อาจารย์ และบุคลากร รวมถึงประชาชนทั่วไป ทั้งนี้จะให้ความสำคัญสำหรับกิจกรรมการเรียนการสอน การทำกิจกรรมของนิสิตเป็นอันดับแรก

ศูนย์กีฬามหาวิทยาลัย มีอาคารกีฬาในร่มจำนวน 3 อาคาร และมีสนามกีฬากลางแจ้งอีก 10 สนาม รองรับชนิดกีฬาได้ทั้งหมด 11 ชนิดกีฬา ประกอบด้วย 1) โรงยิมเนเซียมปรับอากาศ ความจุ 4,000 ที่นั่ง แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ ชั้น 1 จะเป็นห้องสำหรับฝึกซ้อมกีฬาในร่ม เช่น มวย ยูโด เทควันโด ฟันดาบ ห้องฟิตเนส โยคะ ห้องสำหรับคณะกรรมการจัดการแข่งขัน ห้องพยาบาล และห้องอื่น ๆ ส่วนชั้น 2 จะเป็นพื้นที่สำหรับจัดการแข่งขันบาสเกตบอล วอลเลย์บอล แบดมินตัน ฟุตซอล และแบ่งเป็นห้องสำหรับพนักงานกีฬา ซึ่งสามารถปรับเป็นห้องประชุมได้ 2) อาคารแบดมินตัน 3) สนามเชกปีดระกร้อ 4) สนามกีฬาฟุตบอลและลู่วิ่งมาตรฐานพร้อมอัฒจันทร์ให้บริการกีฬาฟุตบอลและกรีฑา จำนวน 2 สนาม 5) อาคารสระว่ายน้ำ ซึ่งให้บริการจำนวน 1 สระ สามารถรองรับการเรียนการสอน การให้บริการบุคคลภายนอกและการแข่งขันได้ 6) สนามเทนนิสพร้อมรั้วตาข่าย 7) สนามฟุตซอล 8) สนามฝึกซ้อมฟุตบอล จำนวน 2 สนาม ทั้งนี้ยังมีพื้นที่จอดรถจักรยานยนต์และรถยนต์ ไฟส่องสว่างในยามค่ำคืน พื้นที่นั่งพักสำหรับผู้มาออกกำลังกาย พร้อมพนักงานประจำศูนย์กีฬาคอยดูแลตลอดช่วงระยะเวลาการให้บริการ

การให้บริการคำปรึกษาด้านการใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัย

วิทยาลัยการเมืองฯ มีคณะกรรมการรับผิดชอบการให้บริการด้านคำปรึกษาด้านการใช้ชีวิต การปรับตัว วุฒิภาวะด้านอารมณ์ การอยู่ร่วมกันภายในสังคม ตลอดจนจันทกษะชีวิตให้กับนิสิต ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา โดยจัดให้มีห้องบริการให้คำปรึกษานิสิต “ห้องขอเล่า” (Tell-The-Tale-Room) รวมถึงการจัดโครงการ

พัฒนาศักยภาพการให้คำปรึกษาและส่งเสริมสุขภาพจิตด้านจิตวิทยานิเทศวิทยาการเมืองการปกครอง “เพื่อนช่วยเพื่อน” นอกจากนี้ยังมีเครือข่ายคณะกรรมการให้คำปรึกษานิเทศด้านสุขภาพจิต ซึ่งประกอบไปด้วยคณะและหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้คำปรึกษาร่วมกับคลินิกสุขภาพจิตโรงพยาบาลสุทธาเวช และศูนย์ความเป็นเลิศทางจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จะมีการติดตามพฤติกรรมหลังจากการให้คำปรึกษาเป็นระยะ อย่างสม่ำเสมอ โดยจะเรียกพบนิสิตทุกรายมาติดตามผลการรักษาหรือผลจากการเข้ารับบริการ ปรึกษาว่ามีผลการรักษาที่ดีขึ้นหรือไม่ หากกรณีกรณีที่พบมีปัญหายุ่งยาก ซับซ้อน วิทยาลัยฯ จะดำเนินการประสานงานส่งต่อเคสให้ผู้เชี่ยวชาญเข้าสู่กระบวนการดูแลรักษาต่อไป

ในส่วนของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต อาจารย์ทุกคนซึ่งทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอนจะดำเนินการดูแลนิสิตเมื่อพบว่านิสิตมีปัญหาทั้งในเรื่องการเรียนและการใช้ชีวิตโดยไม่ปล่อยผ่าน ทั้งในการพูดคุยทันทีเมื่อเจอปัญหาในชั้นเรียน หรือเรียกคุยเป็นการส่วนตัวในห้องพักอาจารย์ หากมีประเด็นพิเศษคณาจารย์ในวิชาเอกจะขอความช่วยเหลือจากงานฝ่ายพัฒนานิสิตดูแลต่อไป

รายการหลักฐาน

- 7.7-01: ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดบุคลากรเข้าพักอาศัยในที่พักของมหาวิทยาลัย มหาสารคาม พ.ศ. 2563
- 7.7-02: คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดบริการให้คำปรึกษาทางวิชาการและแนะแนวการใช้ชีวิตของนิสิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
- 7.7-03: คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการให้คำปรึกษานิเทศมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 7.7-04: คลินิกสุขภาพจิตโรงพยาบาลสุทธาเวช https://med.msu.ac.th/suddhavej/?page_id=1399
- 7.7-05: บริการให้คำปรึกษานิเทศวิทยาลัยการเมืองการปกครอง <https://copag.msu.ac.th/counseling/index.php>

7.8 The competences of the support staff rendering services related to facilities are shown to be identified and evaluated to ensure that their skills remain relevant to stakeholder needs.

มหาวิทยาลัยได้กำหนดสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนไว้อย่างชัดเจน โดยแบ่งเป็นสมรรถนะหลักและสมรรถนะด้านวิชาชีพ ซึ่งวิทยาลัยฯ ใช้เป็นแนวปฏิบัติและพิจารณาการประเมินเลื่อนขั้นเงินเดือนของบุคลากรสายสนับสนุนปีละ 1 ครั้ง หัวข้อการประเมินและรายละเอียดต่าง ๆ ในการประเมินมีการสื่อสารให้บุคลากรได้รับทราบและเข้าใจตรงกันอย่างทั่วถึง การกำหนดหัวข้อการประเมินสมรรถนะหลัก กำหนดโดยผู้บริหารดังนี้

- 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์
- 2) การบริการที่ดี
- 3) การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในอาชีพ
- 4) การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม
- 5) การทำงานเป็นทีม

สำหรับสมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงาน จะกำหนดตามลักษณะงานของแต่ละบุคคล ซึ่งมีขั้นตอนการกำหนดสมรรถนะดังนี้

- 1) การคิดวิเคราะห์
- 2) การดำเนินการเชิงรุก
- 3) ความผูกพันที่มีต่อส่วนราชการ
- 4) ความยืดหยุ่นผ่อนปรน (กำหนดสมรรถนะตามชื่อตำแหน่ง)
- 5) การตรวจสอบความถูกต้องกระบวนการ (กำหนดสมรรถนะตามชื่อตำแหน่ง)
- 6) การสร้างสัมพันธภาพ (กำหนดสมรรถนะตามชื่อตำแหน่ง)

วิทยาลัยฯ มีบุคลากรสายสนับสนุนจำนวน 28 คน การประเมินสมรรถนะสายสนับสนุนในรอบปีการศึกษา 2566 มีผลการประเมินไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ทุกคน หรือมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีเด่น และดีมาก การจัดกิจกรรมอบรม ประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรสายสนับสนุนจึงดำเนินการได้ยาก แต่วิทยาลัยฯ ได้กระตุ้นและสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาตนเองและพัฒนางานของแต่ละบุคคลเพื่อให้สอดคล้องกับสมรรถนะหลัก ที่จัดโดยมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่น ๆ และในการประชุมบุคลากรของวิทยาลัยฯ ผู้บริหารได้สอบถามถึงความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรเพื่อที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน ซึ่งบุคลากรแต่ละรายได้เสนอความต้องการของตนเองเพื่อให้วิทยาลัยฯ นำไปจัดแผนการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุน เช่น ความต้องการพัฒนาเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น ทุนสนับสนุนด้านวิจัย เป็นต้น

รายการหลักฐาน

- 7.8-01: ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 7.8-02: รายงานความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ในด้านความพึงพอใจต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่สำนักเลขานุการ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
- 7.8-03: รายงานการไปพัฒนาตนเองของสายสนับสนุน

7.9 The quality of the facilities (library, laboratory, IT, and student services) are shown to be subjected to evaluation and enhancement.

การจัดระบบสนับสนุนการเรียนการสอนและทรัพยากรการเรียนรู้ของนิสิตให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ในทุกสิ้นปีการศึกษาวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ดำเนินการประเมินความพึงพอใจใน 2 รูปแบบ ได้แก่

1) การสำรวจความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อของวิทยาลัยฯ โดยผ่านความเห็นชอบแบบสอบถามจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร คณะกรรมการประจำคณะ กำหนดระยะเวลาในการจัดเก็บแบบสอบถามเพื่อให้ทันรอบการปรับปรุงในทุกปีการศึกษา เมื่อดำเนินการสำรวจความพึงพอใจแล้วเสร็จจะนำเสนอที่ประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร คณะกรรมการประจำคณะ ที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัยตามลำดับ เพื่อรับทราบข้อมูลและให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาระบบการสนับสนุนการเรียนรู้อของนิสิตในภาพรวม และมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มงานผู้รับผิดชอบในแต่ละด้านรับทราบและจัดทำแผนพัฒนาในรอบปีต่อไป

2) การสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการของวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวบุคลากรที่รับผิดชอบจะดำเนินการจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอผู้บังคับบัญชาในแต่ละระดับ เพื่อนำข้อเสนอแนะมาพัฒนาการให้บริการด้านต่าง ๆ ภายในกลุ่มงานต่อไป

ในส่วนของหลักสูตรฯ ได้ดำเนินการสอบถามความพึงพอใจที่นิสิตมีต่อการให้บริการในด้านต่าง ๆ ผลการสำรวจเป็นดังนี้

ตารางที่ 7.9.1 ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อ ปีการศึกษา 2565-2566

ความพึงพอใจ	ปีการศึกษา	
	2565	2566
กระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการ	3.88	3.89
เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	3.92	3.93
คุณภาพการให้บริการ	3.99	4.00
การให้คำปรึกษา	4.04	4.05
การบริการข้อมูลข่าวสารแก่นิสิต	4.07	4.05
การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพแก่นิสิต	3.95	3.97
สื่อ/เอกสารและอุปกรณ์การเรียนการสอน	3.83	3.81
อาคารสถานที่ และสิ่งแวดลอม	3.78	3.89
ห้องสมุด หนังสือ ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์	3.89	3.87

ทั้งปีการศึกษา 2566 วิทยาลัยการเมืองการปกครองดำเนินการพัฒนากระบวนการทำงานจากข้อเสนอแนะของนิสิตในด้านต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้รับบริการ เช่น

- มีการปรับปรุงห้องเรียนเป็นห้องเรียนแบบ Active Learning
 - การปรับเปลี่ยนคุณสมบัติคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของนิสิต
- ประจำปีการศึกษา 2566

รายการหลักฐาน

- 7.9-01: รายงานความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการให้บริการและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ประจำปีการศึกษา 2566
- 7.9-02: รายงานการประชุมคณะกรรมการประจำวิทยาลัยการเมืองการปกครอง

เกณฑ์คุณภาพที่ 8 ผลผลิตและผลลัพธ์ (Output and Outcomes)

ผลการประเมินตนเอง

เกณฑ์	ผลการประเมินตนเอง						
	1	2	3	4	5	6	7
8.1 The pass rate, dropout rate, and average time to graduate are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.			✓				
8.2 Employability as well as self-employment, entrepreneurship, and advancement to further studies, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.			✓				
8.3 Research and creative work output and activities carried out by the academic staff and students, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.			✓				
8.4 Data are provided to show directly the achievement of the programme outcomes, which are established and monitored.		✓					
8.5 Satisfaction level of the various stakeholders are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.			✓				
ผลการประเมินตนเอง (ภาพรวมของเกณฑ์คุณภาพ ระดับ 1 - 7)			✓				

ผลการดำเนินงาน

8.1 The pass rate, dropout rate, and **average time to graduate**ⁱ are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.

หมายเหตุ

ⁱ= The component “average time to graduate” may be or may not be considered based on contexts of the discipline and the country. While average time to graduate could indicate programme efficiency and may still be monitored, if average time to graduate for a postgraduate programme is not considered important in the country’s higher education eco-system of the assessed institution, this component may be omitted in the evaluation process for this requirement. However, the consideration of this component is subject to the judgement by the lead assessor, upon consultation with the chief assessor.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มีการสำรวจอัตราการสำเร็จการศึกษา อัตราการออกกลางคัน ของนิสิต โดยมีกระบวนการวัดและประเมินผลการศึกษาเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา ฝ่ายวิชาการจัดทำสรุปผลการศึกษาของนิสิต นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการประจำวิทยาลัยการเมืองการปกครองเพื่อพิจารณาผลการศึกษาและนำส่งผลการศึกษาไปยังกองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

จากนั้น กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จะดำเนินการจำแนกสภาพนิสิตสถานะปกติ สถานะวิกฤต สถานะรอพินิจ และสถานะพ้นสภาพการเป็นนิสิตในระบบบริการการศึกษา (หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า ระบบ REG) เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้บริหารรับทราบถึงข้อมูลและนำไปกำหนดแผนการปฏิบัติงานประจำหลักสูตรต่อไป

ปีการศึกษา 2566 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มีนิสิตในหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาลาออก และพ้นสภาพการเป็นนิสิต ตารางที่ 8.1.1 อัตราการคงอยู่และอัตราการออกกลางคัน (Pass Rates and Dropout Rate) ซึ่งพบว่า อัตราการออกกลางคันของนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละของจำนวนรับเข้า 3.23 มีสถิติลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา ซึ่งหลักสูตรได้มีระบบดูแลช่วยเหลือนิสิตโดยให้อาจารย์ที่ปรึกษานิสิตตรวจสอบผลการเรียนนิสิตในระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและให้นิสิตเข้าพบเมื่อมีปัญหาการเรียนต่ำกว่า 2.00 เพื่อช่วยแก้ปัญหาในกรณีที่นิสิตไม่สามารถปรับตัวการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยได้ เป็นต้น

ตารางที่ 8.1.1 อัตราการคงอยู่และอัตราการออกกลางคัน (Pass Rates and Dropout Rate)

Academic Year	Cohort Size	% Completed First degree in			% Dropout During				% Retirement	% Total
		3 Years	4 Years	>4 Years	1 st Years	2 nd Years	3 rd Years	4 th Years & Beyond		
2559	1,297	49 (3.78)	847 (65.30)	40 (3.08)	49 (3.78)	17 (1.31)	4 (0.31)	1 (0.08)	290 (22.36)	361 (27.83)
2560	1,127	116 (10.29)	543 (48.18)	62 (5.50)	38 (3.37)	15 (1.33)	5 (0.44)		248 (22.01)	306 (27.15)
2561	1,049	65 (6.20)	681 (64.92)	47 (4.48)	35 (3.34)	6 (0.57)	1 (0.10)		214 (20.40)	256 (24.40)
2562	943	171 (18.13)	524 (55.57)	28 (2.97)	24 (2.55)	2 (0.21)	2 (0.21)		246 (26.09)	274 (29.06)
2563	1,204	166 (13.79)	665 (55.23)		35 (2.91)	10 (0.83)	3 (0.25)		325 (26.99)	373 (30.98)
2564	1,227				54 (4.40)	19 (1.55)	2 (0.16)		183 (14.91)	258 (21.03)
2565	924				32 (3.46)	14 (1.52)			171 (18.51)	217 (23.49)
2566	1,030				33 (3.23)				114 (11.07)	147 (14.27)

รายการหลักฐาน

- 8.1-01: ข้อมูลอัตราการคงอยู่ และอัตราการสำเร็จการศึกษา กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2566

8.2 **Employability**^j as well as self-employment, entrepreneurship, and advancement to further studies, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.

หมายเหตุ

^j= The component “employability” for master’s or doctorate graduates may be or may not be considered in the assessment process based on the country’s contexts. Even though it may be monitored periodically as one of the programme metrics, there may be circumstances that the graduate employability of the programme may not be a norm in the country of the assessed institution or viable indicator for measurement of the programme achievement. In this case, this component or the whole statement in the Requirement 8.2 may be omitted in the evaluation process. Alternatively, other “appropriate measures” may be used to monitor the success of the postgraduate programme. As such, similar to the Requirement 8.1, the consideration of this component or the whole Requirement 8.2 is subject to the judgement by the lead assessor, upon consultation with the chief assessor.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ติดตามผลการดำเนินงานของบัณฑิต ภายใน 1 ปี ผ่านฐานข้อมูลระบบสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งเป็นระบบออนไลน์และเป็นระบบกลางของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม การสำรวจข้อมูลภาวะการมีงานทำของบัณฑิต ทำเป็นประจำทุกปีในวันซ้อมรับพระราชทานปริญญาบัตรของบัณฑิต ทั้งนี้ การดำเนินงานของบัณฑิตเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร เพื่อสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ชุมชน และสังคมต่อไป หลักสูตรฯ ได้มีการส่งผู้แทนเข้าประชุมร่วมกับกองแผนงานมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาวิธีการกำกับ และติดตามข้อมูลภาวะการมีงานทำของบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยมีการประชาสัมพันธ์แจ้งให้บัณฑิตเข้าไปปรับปรุงข้อมูลภาวะการมีงานทำให้เป็นปัจจุบันผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook) เป็นต้น หลังจากนั้นกองแผนงานมหาวิทยาลัยจะดำเนินการรวบรวมผลการติดตามภาวะการมีงานทำของบัณฑิต แจ้งมายังคณะเพื่อเป็นข้อมูลรายงานตัวชีวิตในแผนพัฒนาคณะ เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานและวางแผนการพัฒนาในรอบปีการศึกษาถัดไป

ในปีการศึกษา 2565 จากจำนวนบัณฑิตรวมทั้งสิ้น 758 คน มีบัณฑิตตอบแบบสำรวจจำนวน 723 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 95.38 หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มีบัณฑิตที่ดำเนินงานทำภายใน 1 ปี ไม่รวมผู้ที่กำลังศึกษาต่อ ผู้ที่เป็นทหารเกณฑ์ และผู้ที่อุปสมบท จำนวน 484 คน และผู้ที่ยังไม่มีงานทำจำนวน 230 คน ทั้งนี้ ในปีการศึกษา 2565 บัณฑิตที่ดำเนินงานทำภายใน 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 65.72 ซึ่งหากเปรียบเทียบกับข้อมูลของปีการศึกษา 2564 พบว่า ร้อยละของบัณฑิตที่ดำเนินงานทำภายใน 1 ปี เพิ่มขึ้น โดยในปีการศึกษา 2564 ร้อยละของบัณฑิตที่ดำเนินงานทำภายใน 1 ปี มีจำนวนร้อยละ 27.98 การที่ร้อยละของบัณฑิตที่ดำเนินงานทำภายใน 1 ปี เพิ่มขึ้นในปีการศึกษา 2565 เนื่องจากประเทศไทยสามารถควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ไปได้ และลดความรุนแรงลง ส่งผลให้สถานประกอบการต่าง ๆ สามารถกลับมาดำเนินธุรกิจได้ตามปกติ จึงทำให้มีการจ้างงานบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยอัตราการดำเนินงานทำของบัณฑิตหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ระหว่างปีการศึกษา 2561 - 2565 ดังตารางที่ 8.2.1

ตารางที่ 8.2.1 อัตราการดำเนินงานของบัณฑิตภายใน 1 ปี ของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ระหว่างปีการศึกษา 2561 - 2565

ปีการศึกษา	ผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้ตอบแบบสำรวจ	ร้อยละของผู้ตอบแบบสำรวจ	ทำงานแล้ว			กำลังศึกษาต่อ	เกณฑ์ทหาร/อุปสมบท	ยังไม่มีงานทำ	ร้อยละบัณฑิตที่ดำเนินงานทำ (ไม่รวมผู้ที่ศึกษาต่อ ผู้ที่เป็นทหารเกณฑ์ และผู้ที่อุปสมบท)
				มีงานทำมาก่อน	ผู้ได้งานทำและอาชีพอิสระ	รวม				
2565	758	723	95.38	43	441	484	4	5	230	65.72
2564	870	850	97.70	103	204	307	13	5	525	27.98
2563	783	744	95.02	96	302	398	4	15	327	48.01
2562	1000	961	96.10	150	323	473	8	17	463	41.09
2561	905	883	97.57	121	367	488	11	11	373	49.59

รายการหลักฐาน

- 8.2-01: รายงานภาวะการมีงานทำของบัณฑิตหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565
- 8.2-02: รายงานภาวะการมีงานทำของบัณฑิตหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2564

8.3 Research and creative work output and activities carried out by the academic staff and students, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ดำเนินการผลิตผลงานวิจัย ผลงานทางวิชาการ ภายใต้นโยบายการส่งเสริมงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งมีนโยบายสนับสนุนการสร้างผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ในศาสตร์ของตนเอง การนำโครงการวิจัยมาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนและพัฒนานิสิต โดยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ดำเนินการเพื่อสนับสนุนกิจกรรมและงบประมาณเพื่อพัฒนาการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์และนิสิตโดยมีรายละเอียด ดังนี้

การพัฒนาการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์

ในปีการศึกษา 2566 อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต จำนวน 9 คน มีผลงานเผยแพร่ รวม 5 ผลงาน ซึ่งเมื่อคิดเป็นอัตราส่วนของผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ต่อจำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง คิดเป็นร้อยละ 0.56 ซึ่งเมื่อเทียบกับอัตราส่วนกับปีการศึกษาก่อนหน้า พบว่า ในปีการศึกษา 2565 อัตราส่วนของผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ต่อจำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรของหลักสูตรฯ ลดลง โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 8.3.1

ตารางที่ 8.3.1 Type and Number of Research Publication

Academic Year	Types of Publication				Total	No. of Publications per Academic Staff
	In-house/ Institutional	national	Regional	International		
2566	-	3	-	2	5	0.56
2565	-	3	-	1	4	0.44
2564	2	4	-	1	7	0.78
2563	5	-	-	-	5	0.56
2562	4	6	-	-	10	1.11

การพัฒนาการผลิตผลงานวิจัยของนิสิต

เพื่อให้นิสิตสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ทั้งในส่วนของการศึกษา รวมถึงการก้าวสู่ตลาดแรงงาน โดยวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สนับสนุนการจัดประชุมวิชาการระดับชาติเครือข่ายการศึกษาวิจัยและความสัมพันธ์ทางวิชาการด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ครั้งที่ 7 (The 7th PSPARN Academic Conference 2023) เพื่อจัดให้มีเวทีการนำเสนอผลงานวิจัยบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ ของกลุ่มนักวิชาการนักวิจัยและนิสิต ที่จะก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ การต่อยอดองค์ความรู้ สร้างสรรค์ เป็นนวัตกรรมนำพาสู่สาธารณะ

ในปีการศึกษา 2566 ผลงานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ที่เข้านำเสนอในที่ประชุมวิชาการระดับชาติเครือข่ายการศึกษาวิจัยและความสัมพันธ์ทางวิชาการด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ครั้งที่ 7 (The 7th PSPARN Academic Conference 2023) จำนวน 5 เรื่อง และนำเสนอรายงานในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ประจำปี 2566 ครั้งที่ 2 หัวข้อ “นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางสังคมเพื่อการพัฒนาพื้นที่สู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน” จำนวน 2 เรื่อง

นอกจากการนำเสนอผลงานวิจัยผ่านเวทีประชุมวิชาการต่าง ๆ แล้ว หลักสูตรฯ ยังส่งเสริมและพัฒนาให้นิสิตสามารถผลิตผลงานวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของนิสิตภายใต้การดูแลของอาจารย์ในหลักสูตรผ่านรายวิชาสัมมนาประเด็นเฉพาะเรื่องทางรัฐศาสตร์ โดยในปีการศึกษา 2566 นิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มีผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่อยู่ในฐาน TCI 1 และ TCI 2 จำนวน 3 เรื่อง ดังตารางที่ 8.3.2

ตารางที่ 8.3.2 ผลงานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง

ปีการศึกษา	ประชุมวิชาการ		ตีพิมพ์ในวารสาร		รวม
	PSPARN	อื่น ๆ	ฐานข้อมูล TCI	ไม่อยู่ในฐาน	
2566	5	2	3	4	14

รายการหลักฐาน

- 8.3-01: การประชุมวิชาการระดับชาติเครือข่ายการศึกษาวิจัยและความสัมพันธ์ทางวิชาการด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ครั้งที่ 7 (The 7th PSPARN Academic Conference 2023)
- 8.3-02: การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ประจำปี 2566
- 8.3-03: ผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและนักวิจัยประจำ
- 8.3-04: ผลงานทางวิชาการ รอบ 5 ปีย้อนหลัง ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

8.4 Data are provided to show directly the achievement of the programme outcomes, which are established and monitored.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตได้สำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยใช้แบบสอบถาม 2 กลุ่ม คือ นิสิตปัจจุบัน และผู้ใช้บัณฑิต โดยได้นำข้อมูลการสำรวจย้อนหลัง 2 ปีการศึกษา มาเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2566 ตามตาราง 8.4.1 ความพึงพอใจของนิสิตปัจจุบัน และเพื่อให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยได้นำข้อมูลผลการสำรวจ ตามตาราง 8.4.2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ทั้งนี้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของหลักสูตรตามเป้าหมายที่กำหนด

ตาราง 8.4.1 ระดับความพึงพอใจของนิสิตปัจจุบัน

ประเด็นความพึงพอใจ	ปีการศึกษา		
	2564	2565	2566
1. ด้านเนื้อหาวิชา	4.13	4.09	4.07
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.09	4.05	4.02
3. ความพึงพอใจของนิสิตต่อการร้องเรียนของนิสิต	3.91	3.88	3.85
รวมรายด้าน	4.04	4.01	3.98

ตาราง 8.4.2 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

ปีการศึกษา	ความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบ TQF					ภาพรวมความพึงพอใจ
	คุณธรรม จริยธรรม	ความรู้	ทักษะทางปัญญา	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	
2566	-	-	-	-	-	-
2565	4.16	4.03	4.02	4.10	3.94	3.90
2564	4.41	4.12	4.07	4.33	4.01	3.77

รายการหลักฐาน

- 8.4-01: รายงานความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2566
- 8.4-02: รายงานความพึงพอใจของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2565

8.5 Satisfaction level of the various stakeholders are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อหลักสูตร ผ่านการสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตร ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดำเนินการตามระบบและกลไกการทำงานของมหาวิทยาลัย โดยกองแผนงานของมหาวิทยาลัยดำเนินการผ่านการสำรวจด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจส่งไปยังผู้ใช้บัณฑิต โดยสอบถามคุณลักษณะบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใน 5 ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ในส่วนการดำเนินการของคณะ จะดำเนินงานสรุปผลการรายงานดังกล่าวเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการประจำวิทยาลัยการเมืองการปกครอง เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานและหาแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตร่วมกันทุกด้าน

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตที่จบหลักสูตรในปีการศึกษา 2565 มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 คะแนน เมื่อเทียบกับผลการดำเนินการปีการศึกษา 2564 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตที่จบหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยที่ลดลง และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ในปีการศึกษา 2564 มีค่าเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น ดังตารางที่ 8.5.1

เมื่อหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง ทราบข้อมูลผลความพึงพอใจดังกล่าวแล้ว หลักสูตรได้เตรียมดำเนินการนำประเด็นดังกล่าวนี้ เข้าที่ประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในการประชุมครั้งต่อไป

ตารางที่ 8.5.1 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 – 2565

ตามกรอบ TQF

ปีการศึกษา	ความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบ TQF					ภาพรวมความพึงพอใจ
	คุณธรรม จริยธรรม	ความรู้	ทักษะทางปัญญา	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	
2565	4.16	4.03	4.02	4.10	3.94	3.90
2564	4.41	4.12	4.07	4.33	4.01	3.77
2563	4.68	4.52	4.48	4.65	4.40	4.56
2562	4.45	4.05	4.07	4.16	4.05	4.16
2561						

2. ความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร

หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดำเนินการตามระบบและกลไกการทำงานของมหาวิทยาลัย เพื่อวัดระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้ายและบัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ก่อนการจัดส่งแบบสอบถามความพึงพอใจ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรฯ จะร่วมกันพิจารณาหัวข้อของแบบสอบถามเพื่อให้มีความสอดคล้องกับบริบทของคณะ/หลักสูตร และครอบคลุมในด้านการ

ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ รวมถึงการกำหนดรูปแบบการตอบแบบสอบถาม โดยดำเนินการผ่านการสำรวจด้วยการจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) พร้อมกำหนดให้บัณฑิตที่จะเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ได้กรอกแบบสอบถามดังกล่าว และวิทยาลัยฯ จะดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานสรุปความพึงพอใจของบัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร พร้อมจัดส่งรายงานในรูปแบบเอกสารนำเสนอคณบดีวิทยาลัยการเมืองการปกครอง

จากการสำรวจความพึงพอใจของบัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565 พบว่า บัณฑิตของหลักสูตรฯ มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20 คะแนน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยความพึงพอใจของบัณฑิตในด้านต่าง ๆ เรียงตามลำดับ คือ ด้านหลักสูตร/สาขาวิชา ด้านผู้สอน/วิธีการสอน ด้านห้องบรรยาย/อาคารเรียน ด้านบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการฝึกปฏิบัติเพื่อประกอบอาชีพ ดังตารางที่ 8.5.2

ทั้งนี้ เมื่อทราบผลความพึงพอใจดังกล่าวแล้ว หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตดำเนินการสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการให้คณาจารย์ในหลักสูตรได้รับทราบ เพื่อช่วยกันรักษาระดับความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรที่ดียิ่งอย่างต่อเนื่อง และหลักสูตรฯ ได้เตรียมดำเนินการนำวาระดังกล่าวเข้าที่ประชุมอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในครั้งต่อไป

ตารางที่ 8.5.2 ความพึงพอใจของบัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร ปีการศึกษา 2561 - 2565

ความพึงพอใจของบัณฑิตใหม่ที่มีต่อหลักสูตร	ปีการศึกษา				
	2561	2562	2563	2564	2565
1. ด้านหลักสูตร/สาขาวิชา	N/A	N/A	N/A	4.11	4.16
2. ด้านผู้สอน/วิธีการสอน	N/A	N/A	N/A	4.25	4.24
3. ด้านห้องบรรยาย/อาคารเรียน	N/A	N/A	N/A	3.77	4.23
4. ด้านบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน	N/A	N/A	N/A	3.85	4.23
5. ด้านการประชาสัมพันธ์	N/A	N/A	N/A	3.97	4.16
6. ด้านการฝึกปฏิบัติเพื่อประกอบอาชีพ	N/A	N/A	N/A	4.02	4.16
รวมทุกด้าน	N/A	N/A	N/A	4.00	4.20

สำหรับการรับฟังข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร ได้ดำเนินการ ดังนี้

การรับฟังข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตรฯ ทุกสิ้นภาคการศึกษา

1. ทุกรายวิชาจะดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรายวิชา (มคอ.5) ซึ่งเป็นรายงานผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาเกี่ยวกับภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เปิดในปีการศึกษา รวมถึงการประเมินรายวิชาของนิสิตที่ระบุข้อวิพากษ์ที่สำคัญของการประเมินผลดังกล่าว พร้อมจัดทำแผนการปรับปรุงดังกล่าวแล้ว อาจารย์ผู้สอนต้องจัดทำรายงานความก้าวหน้าของการปรับปรุงการเรียนการสอนที่เสนอในรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนตามที่วางไว้ เพื่อประเมินประสิทธิภาพตามแผนดังกล่าว

2. หลักสูตรฯ จัดทำรายงานการประเมินตนเองซึ่งเป็นรายงานผลประจำปี รวมถึงสรุปผลการประเมินหลักสูตรจากความเห็นของผู้ที่จะกำลังสำเร็จการศึกษา บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประเมินอิสระ หลังจากได้รับความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้ว หลักสูตรฯ ดำเนินการจัดทำแผนเพื่อจัดทำแนว

ทางแก้ไข/ปรับปรุง สำหรับการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาถัดไป และเมื่อสิ้นภาคการศึกษาของการจัดทำแผนปรับปรุงดังกล่าว หลักสูตรจะต้องจัดทำรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนที่เสนอในรายงานของปีที่ผ่านมา เพื่อประเมินประสิทธิภาพดังกล่าวเช่นกัน

รายการหลักฐาน

- 8.5-01: รายงานความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565
- 8.5-02: รายงานความพึงพอใจของบัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร ปีการศึกษา 2565
- 8.5-03: ตัวอย่างรายงานผลการดำเนินงานของรายวิชา (มคอ.5)

ระดับความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อบัณฑิตของหลักสูตร

ที่	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม	ค่าเฉลี่ยคะแนนประเมิน
1	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน	
1.1	ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้ายที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.07 คะแนน
1.2	ระดับความพึงพอใจของบัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.20 คะแนน
1.3	ระดับความพึงพอใจของอาจารย์ผู้สอน/ อาจารย์ประจำหลักสูตร/ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต่อการบริหารและพัฒนาอาจารย์ หรือต่อการจัดการเรียนการสอน หรือต่อการบริหารหลักสูตร	3.79 คะแนน
2	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก	
2.1	ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่	3.90 คะแนน
2.2	ระดับความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอน	4.50 คะแนน
3	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก	
3.1	ระดับความคาดหวังของนักเรียนต่อหลักสูตร	4.57 คะแนน

วิเคราะห์คุณภาพหลักสูตร

จุดแข็ง

1. หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564) ดำเนินการตามแนวทางมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นสำคัญ (Outcome Based Education: OBE) มีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ เพื่อกำหนดเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร
2. หลักสูตรฯ มีกระบวนการส่งเสริมนิสิตในการพัฒนาผลงานวิจัยร่วมกับอาจารย์จนสามารถนำเสนอและตีพิมพ์วิชาการที่มีคุณภาพในฐานข้อมูล TCI รวมถึงนำเสนอในเวทีประชุมวิชาการในระดับชาติ
3. หลักสูตรฯ มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการเรียนรู้ในรูปแบบ Active Learning

โอกาสพัฒนา

1. การส่งเสริมให้คณาจารย์ในหลักสูตรฯ ผลิตผลงานวิจัยตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องมากขึ้นและยื่นขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น